

Vimpelin kunta
Tilinpäätös 2021 ja
toimintakertomus
vuodelta 2021

Kunnanhallitus 28.3.2022 § 89

Valtuusto 13.6.2022 §

SISÄLLYS

1.	JOHDANTO	4
1.1.	Tilinpäätössäännökset	4
1.2.	Tilinpäätösasiakirjat	4
2.	TOIMINTAKERTOMUS	5
2.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
2.1.1	Kunnanjohtajan katsaus.....	5
2.1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	8
2.1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	12
2.1.4	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	18
2.1.5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	23
2.1.6	Kunnan henkilöstö	26
2.1.7	Ympäristökijät.....	28
2.1.9.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	28
2.2	Selonteko Vimpelin kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	30
2.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	34
2.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	34
2.3.2	Toiminnan rahoitus	35
2.4.	Rahoitusasema ja sen muutokset	37
2.5.	Kokonaistulot ja -menot	39
2.6.	Kuntakonsernin toiminta ja talous	40
2.6.1.	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	40
2.6.2.	Konsernin toiminnan ohjaus.....	41
2.6.3.	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	43
2.6.4.	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	43
2.6.5.	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	44
2.6.6.	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	46
2.7.	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	52
2.7.1.	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	52
2.7.2.	Tilikauden tuloksen käsittely	52
2.7.3.	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	53
3	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	56
3.1	Tavoitteiden toteutuminen	56
3.1.1	Keskusvaalilautakunta	57
3.1.2	Tarkastuslautakunta	57
3.1.3	Kunnanhallitus	58
3.1.4.	Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	63
3.1.5.	Tekninen lautakunta	66
3.1.5.1	Yhdyskuntasuunnittelu	66
3.1.5.2	Yhdyskuntapalvelut	68
3.1.5.3	Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto	70
3.1.5.4	Toimitilat ja vuokrauspalvelut	71
3.1.5.5	Puhdistus- ja ravitsemuspalvelu	74
3.1.5.6.	Vesihuoltolaitos	76
3.1.6.	Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta	78
3.1.6.1.	Lautakuntahallinto + projektit	84
3.1.6.2.	Terveyspalvelut	85
3.1.6.3.	Ikäihmisten palvelut	92
3.1.6.4.	Sosiaalipalvelut	93
3.1.7.	Alajärven sivistyslautakunta / Vimpeli	117
3.1.7.1.	Sivistystoimen hallinto.....	119

3.1.7.2.	Projektit	121
3.1.7.3.	Varhaiskasvatus	121
3.1.7.4.	Esi – ja perusopetus.....	123
3.1.7.5.	Lukio-opetus	125
3.1.7.6.	Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto.....	126
3.1.7.7.	Musiikkiopisto.....	127
3.1.7.8.	Kirjastotoimi	127
3.1.7.9.	Vimpelin kunnan nuorisopalvelut.....	129
3.1.8.	Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi.....	135
3.1.8.1.	Maaseutupalvelut hallinto	136
3.1.8.2.	Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	137
3.1.8.3.	Maaseutupalvelut kehittäminen	139
3.1.8.4.	Lomituspalvelut hallinto.....	140
3.1.8.5.	Lomituspalvelut kotieläintilat	142
3.1.8.6.	Lomituspalvelut turkistuottajat.....	143
3.2.	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	145
3.2.1.	Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla.....	145
3.2.2.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	146
3.2.3.	Investointien toteutuminen	148
3.2.4.	Rahoitusosan toteutuminen	151
4.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	152
4.1.	Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet.....	152
4.2.	Tuloslaskelma.....	152
4.3.	Rahoituslaskelma.....	153
4.4.	Tase	154
4.5.	Konsernilaskelmat	156
4.5.1.	Konsernituloslaskelma	156
4.5.2.	Konsernin rahoituslaskelma.....	157
4.5.3.	Konsernitase.....	158
5.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	160
5.1.	Selvitys tilinpäätöksen 2021 ja vuoden 2020 tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuudesta .	160
5.2.	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	160
5.3.	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	161
5.3.1.	Toimintatuotot	161
5.3.2.	Verotulojen erittely	161
5.3.3.	Valtionosuuksien erittely	162
5.3.4.	Palvelujen ostojen erittely	162
5.3.5.	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista v. 2021	163
5.3.6.	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot	165
5.3.7.	Satunnaiset tuotot ja kulut	165
5.4.	Tasetta koskevat liitetiedot	166
5.4.1.	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	166
5.4.1.1.	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset.....	166
5.4.1.2.	Arvonkorotukset	167
5.4.1.3.	Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset.....	167
5.4.1.4.	Omistukset muissa yhteisöissä.....	167
5.4.1.5.	Saamisten erittely	168
5.4.1.6.	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät.....	169
5.4.2.	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	169
5.4.2.1.	Oman pääoman erittely.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
5.4.2.2.	Velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.....	170
5.4.2.3.	Vieras pääoma, erittely	170

5.4.2.4.	Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät.....	171
5.5.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	171
5.5.1.	Vastuusitoumukset	171
5.5.2.	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	171
5.5.3.	Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt	172
5.6.	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota ja koskevat liitetiedot.....	173
6.	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	176
7.	YHTEENVETO YHTEISTOIMINTAKUSTANNUKSISTA	181
8.	LUETTELOT JA SELVITYKSET	182

1. JOHDANTO

1.1. Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpitolaissa. Kuntalain (410/2015) 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Lisäksi kuntalain 114 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksestä. Tilintarkastajien on kuntalain 123 §:n tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

1.2. Tilinpäätösasiakirjat

Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus sekä konsernitilinpäätös. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus. Nämä kertomukset esitetään erillisinä asiakirjoina.

Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen (julkisuuslain 6 §:n 2. kohta). Julkisia ovat tuloslaskelman, rahoituslaskelman, taseen ja niiden liitetietojen lisäksi myös muut tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä tietoja (julkisuuslain 24 §).

Tilinpäätös sekä luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista samoin kuin tieto niiden säilytystavoista on kirjoitettava sidottuun tai välittömästi tilinpäätöksen jälkeen sidottavaan tasekirjaan, jonka sivut tai aukeamat on numeroitava (KPL 3:8.1 §).

Työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunta ja sen kuntajaosto on laatinut yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Yleisohje on annettu huhtikuussa 2020 ja sitä on noudatettava laadittaessa kunnan tilinpäätöstä toistaiseksi.

Muita yleisohjeita ovat:

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta (2021)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä (2021)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (2021)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista (2020)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän rahoituslaskelman laatimisesta (2018)

Yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä (2018)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista (2016)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta (2016).

2. TOIMINTAKERTOMUS

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Huolimatta pandemian tuomasta epävarmuudesta ja kohonneista terveydenhoidon kuluista Vimpeli onnistui tekemään vuonna 2021 positiivisen tuloksen ja kattamaan kaikki taseessa olevat alijäämät. Vimpelin kunta tavoittelee taseeseen pysyvää noin neljän-viiden miljoonan euron puskuria, eli vastuullinen taloussuunnittelu jatkuu ja talouteen halutaan rakentaa lisää ennustettavuutta ja tasetta vahvistavia instrumentteja. Vuonna 2021 Vimpeli on saanut reaktiivisia valtion rahoituksia, muun muassa koronakustannuksia tukemaan, Vimpelin kunta sai myös harkinnanvaraista valtionosuutta.

Vuosi 2021 on valtakunnallisesti ja globaalisti ollut yksi historian haastavammista. Korona-pandemia on hankaloittanut kunnan mahdollisuuksia toteuttaa pitkän aikavälin suunnitelmia, vaikuttanut kunnan kaikkiin toimiin ja kentällä tapahtuvaan operatiiviseen toimintaan. Rikkonaisesta ja haasteellisesta vuodesta huolimatta Vimpeliä on kehitetty vuoden 2021 aikana monella eri sektorilla, kunnan, sekä elinkeinoelämän toimesta. Muun muassa Ruukki Construction Vimpeli sai kahdeksan miljoonan euron investoinnin, joka indikoi uskosta Vimpeliin ja sen tulevaisuuden elinvoimaan.

Iso kiitos vuodesta 2021 kuuluu erityisen aktiivisille kuntalaisille, kolmannelle sektorille ja aktivoituneelle nuorisovaltuustolle. Taloudellisesti haastavina aikoina Vimpelin kolmas sektori ja ikäihmiset ovat näytelleet merkittävää rooli kunnassa tapahtuvissa hankkeissa. Vuonna 2021 Vimpeliin rakentui muun muassa ”Lakis Areena” kyläyhdistyksen toimesta. Edellä mainittu antaa uskoa entistäkin parempaan vuodelle 2022. Vuonna 2021 Vimpelin kunta investoi intervalli hoitokotiin. 2020–2021 Vimpeli on panostanut erityisesti ikäihmisten palveluihin. Vuodet 2022–2024 välillä Vimpeli suuntaa investointejaan nuoriin muun muassa uuden hybridikeskuksen muodossa.

Ukrainassa alkaneesta täysimittaisesta sodasta riippumatta, Vimpelin kunta turvaa kuntalaisten perusarjen ja kunnan lakisääteisten palveluiden tuotannon, niin kuin se teki myös haastavana vuonna 2021.

Kunta olemme me!

Sam Leijonanmieli

Vimpelin kunnanjohtaja

Vimpelin kunnan talous tilinpäätöksen 2021 lukujen valossa

Vuosikate ja tilikauden tulos

Vuoden 2021 vuosikate oli 2.039.458,19 euroa ja tilikauden tulos oli 971.742,04 euroa (v. 2020 / 2.221.487,08 € ja tilikauden tulos 1.240.913,36 €).

Toimintakate eli toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus oli -18.249.794,68 euroa (v. 2020 -17.182.793,29 €).

Verotulot ja valtionosuudet

Vimpelin kunnan verotulojen kertymä (kunnallisvero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero) oli yhteensä 10.860.520,37 euroa (v. 2020 10.147.575,83 €).

Valtionosuuksia kertyi yhteensä 9.446.945,00 euroa (v. 2020 9.285.668,00 €).

Lainakanta

Kunnan lainakanta vuoden 2021 lopussa 11.129.302,00 euroa eli 4 038 euroa / asukas (v. 2020 11.640.512 € eli 4 181 euroa / asukas).

Taseen yli-/alijäämä

Taseeseen kertynyt yli-/alijäämä oli 31.12.2021 + 805.911,97 euroa (v. 2020 -165.830,07 €).

Merkittävimmät investoinnit

Vuoden 2021 merkittävin investointi oli intervalliosaston peruskorjauksen II vaiheen rakentaminen. Vimpelin kunnan investoinnit vuonna 2021 olivat yhteensä - 1.342.025,93 euroa / netto (v. 2020 2.139.610,22 euroa /netto).

Vimpelin kunnanvaltuuston keskeisimpiä päätöksiä vuonna 2021

25.1.2021

2 § Tarjoukset Vimpelin kunnan hallinnon ja talouden tarkastuspalveluista sekä kunnan tytäryhteisöjen tilintarkastuspalveluista ajalle 2021–2024

8.3.2021

12 § Maankäyttösopimus / Millespakka

13 § Eurosteri II –halli, myynti

14 § Valtuustoaloite / Etäyhteyksien käyttäminen kunnan hallintoelimien kokouksissa / Hallintosäännön muutos

16 § Vimpelin kunnan Patruunantien, Opintien, Jäykäntien, Pöntisentien ja Suksitien asemakaavamuutos/hyväksyminen

17 § Hietojanlahden kunnostushankkeen käynnistäminen

26.4.2021

25 § Teknisen lautakunnan täydentäminen

26 § Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunnan täydentäminen

27 § Varajäsenen valitseminen Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuustoon

28 § Kunnanvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta valtuuston jäljellä olevalle toimikaudelle

29 § Kunnanhallituksen valinta jäljellä olevalle valtuuston toimikaudelle

30 § Käyttötalouden talousarvion 2020 alitukset / ylitykset / kunnanhallitus

31 § Teknisen lautakunnan käyttötalouden talousarvion 2020 alitukset/ylitykset

32 § Investointien toteuma 1.1.-31.12.2020

33 § Määräalan myynti / Vimpelin Lämpö Oy

34 § Vimpelin kunnan kaavoituskatsaus 2021

35–47 §§ Nuorisovaltuuston aloitteet, kuntalaisaloitteet ja valtuustoaloitteet

14.6.2021

54 § Henkilöstötilinpäätös 2020

55 § Tilinpäätös 2020

- 56 § Vimpelin kunnan arviointikertomus vuodelta 2020
- 57 § Tilinpäätöksen 2020 hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen
- 58 § Hallintosäännön päivittäminen
- 59 § Luottamushenkilöiden palkkiosääntö 1.8.2021 lukien
- 60 § JPYP-osakkeiden myynti Lappajärven kunnalle
- 61 § Uusitalo -tilan osto
- 62 § Kopa / Sueviitti
- 63 § Järviseudun koulutuskuntayhtymän perussopimuksen muutos
- 64 § Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen perustaminen
- 65 § Määräraha Järviseudun sairaalakiinteistöt
- 66 § Aapiskujan koulun lisämääräraha

9.8.2021

- 73 § Suhteellisten vaalien vaalilautakunnan valinta valtuuston toimikaudeksi
- 74 § Kunnanvaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta toimikaudelle 1.8.2021-31.5.2023
- 75 § Kunnanhallituksen valinta toimikaudelle 1.8.2021-31.5.2023
- 76 § Tarkastuslautakunnan jäsenten valinta valtuuston toimikaudeksi
- 77 § Keskusvaalilautakunnan jäsenten valinta valtuuston toimikaudeksi
- 78 § Teknisen lautakunnan jäsenten valinta valtuuston toimikaudeksi
- 79 § Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunnan jäsenten valinta valtuuston toimikaudeksi
- 80 § Sivistystoimen tilaajalautakunnan jäsenten valinta valtuuston toimikaudeksi
- 81 § Vimpelin kunnan edustajien valitseminen Alajärven sivistyslautakuntaan valtuuston toimikaudeksi
- 82 § Jäsenten valinta Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakuntaan valtuuston toimikaudeksi
- 83 § Jäsenen valinta Järviseudun jätelautakuntaan valtuuston toimikaudeksi
- 84 § Jäsenen valinta Järviseudun koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuustoon valtuuston toimikaudeksi
- 85 § Jäsenen valinta Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuustoon valtuuston toimikaudeksi
- 86 § Jäsenen valitseminen Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän yhtymävaltuustoon valtuuston toimikaudeksi
- 87 § Käräjäoikeuden lautamiesten valinta valtuuston toimikaudeksi
- 88 § Edustajan valitseminen poliisin neuvottelukuntaan kunnanvaltuuston toimikaudelle
- 89 § Vimpelin kunnan edustajan valitseminen Etelä-Pohjanmaan liiton maakuntapäiville 13.9.2021
- 90 § Edustajan valitseminen Suomen Kuntaliiton vaalipiirikohtaisille kuntapäiville 5.10.2021
- 91 § Kiinteistötoimitusten uskottujen miesten valitseminen valtuuston toimikaudeksi

6.9.2021

- 98 § Laina-ajan pidentäminen / Lakaniemi-Pokela-Pyhälahti Kyläseura ry
- 99 § Henkilökohtaisen varajäsenen valinta Järviseudun jätelautakuntaan valtuuston toimikaudeksi
- 100 § Yhteistoimintasopimus koskien Alajärven sivistyslautakunnan palveluita / sopimuksen muuttaminen
- 101 § Sopimuksen purkamisen / Ostopalvelusopimus vapaa-aikaohjaajapalvelun myynnistä Alajärven nuorisotoimen tehtäviin

4.10.2021

- 108 § Tarjous kunnalle ostettavasta tilasta Lisä-Tallettaja
- 109 § Vimpelin Sääksjärven rantaosayleiskaava, kaavan hyväksyminen

8.11.2021

- 127 § Selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyihin huomautuksiin
- 128 § Tuloveroprosentti vuodelle 2022
- 129 § Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2022
- 130 § Hyvinvointikertomus 2021
- 131 § Metsätarhan päiväkotit / Toimelan kiinteistön sisäilmaselvitykset ja korjaustoimenpiteiden käynnistäminen sekä määrärahan myöntäminen

13.12.2021

- 138 § Kuntaliiton valtuuskunnan vaalit 2021

- 139 § Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan välisen ympäristöpalvelunviranomaistehtävistä tehdyn yhteistoimintasopimuksen päättäminen
 140 § Kraatterijärven Geoparkin toiminnan vakiinnuttaminen ja rahoitusosuudet
 141 § Kiutukankaan vesijohtoyhtymä / Vimpelin kunta / kauppakirja
 146 § Talousarvio poikkeamat TA 2021 investointiosa
 147 § Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunnan talousarviomuutos vuodelle 2021/Vimpelin kunta
 148 § Sivistyslautakunta / Varhaiskasvatus Vimpeli / lisämääräraha
 153 § Talousarvio 2022 ja TS 2023-2024

Yleistietoja Vimpelin kunnasta

Perustettu	1866
Asukkaita 31.12.2021 (Tilastokeskuksen ennakkotieto 27.1.2022)	2756
Henkilöstö 31.12.2021	45

Verot vuonna 2021:

- yleinen kiinteistöveroprosentti	1,10
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,65
- muiden asuinrakennusten veroprosentti	1,30
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	3,00
- yleishyödyllisten yhteisöjen veroprosentti	0,00
- voimalaitosten veroprosentti	3,10

2.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vimpelin kunnassa vaalikaudella 2017–2021 ja 1.8.2021 – 31.5.2025 valtuuston jäsenmäärä on 21.

Valtuusto vuonna 2017 - 31.7.2021	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja 1.6.2019 – 31.7.2021	Haloo Vimpeli	Latvala Matti
1. vpj 1.6.2019-31.7.2021	Keskusta	Koivukoski Yrjö
2. vpj 1.6.2019-31.7.2021	KD	Vasalampi Lea
valtuutettu	Keskusta	Ammesmäki Anita
valtuutettu	PS	Arpala Jarmo
valtuutettu	Keskusta	Herrala Jouni
valtuutettu	SIN	Hongisto Reijo
valtuutettu	Keskusta	Hänninen Harri
valtuutettu	VAS	Järvelä Matti
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Kangas Hanna
valtuutettu	Keskusta	Laakso Marja-Leena
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Lapinkorpi Markku
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Lassila Martti
valtuutettu	Keskusta	Mikola Mikael
valtuutettu	Keskusta	Niemi Anne, 26.4.2021 saakka
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Niemi Jyrki
valtuutettu	VAS	Rannanpää Eija
valtuutettu	Keskusta	Savola Juho
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Sova Pasi
valtuutettu	Keskusta	Takala Hannu, 26.4. – 31.7.2021
valtuutettu	Keskusta	Timo Marko
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Tuomisalo Seppo, 31.5.2019 saakka
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Honkonen Terhi 1.6.2019 lukien

Valtuusto 1.8.2021 alkaen	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Koivukoski Yrjö
1. vpj	Haloo Vimpeli	Sova Pasi
2. vpj	PS	Uusitupa Jukka-Pekka
valtuutettu	Keskusta	Ammesmäki Anita
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Arpala Jarmo
valtuutettu	VAS	Järvelä Matti
valtuutettu	PS	Kamppila Juha
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Kangas Hanna
valtuutettu	Keskusta	Laakso Marja-Leena
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Lassila Teemu
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Lassila Tero
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Latvala Matti
valtuutettu	Keskusta	Luhtala Anne
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Puumala Anni
valtuutettu	VAS	Rannanpää Eija
valtuutettu	Keskusta	Salomäki Sirpa
valtuutettu	Keskusta	Savola Juho
valtuutettu	Haloo Vimpeli	Särkinen Hannu
valtuutettu	Keskusta	Timo Marko
valtuutettu	KOK	Uitto-Kohonen Teija
valtuutettu	KD	Vasalampi Lea

Kunnanhallitus vuonna 1.6.2019-31.7.2021	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Laakso Marja-Leena
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimp	Lapinkorpi Markku
2. varapuheenjohtaja	Keskusta	Ammesmäki Anita
	Haloo Vimp	Kangas Hanna
	PS	Arpala Jarmo
	VAS	Rannanpää Eija
	Keskusta	Timo Marko

Kunnanhallitus vuonna 10.8.2021 – 31.5.2023	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Särkinen Hannu
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Timo Marko
2. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Latvala Matti
	Keskusta	Ammesmäki Anita
	Haloo Vimpeli	Moskajärvi Susanna
	VAS	Rannanpää Eija
	KOK	Uitto-Kohonen Teija

Tarkastuslautakunta 2017-31.7.2021	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Niemi Jyrki
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Mikola Mikael
jäsen		Aho Aila
jäsen	KD	Järvenpää Laila
jäsen	VAS	Kautiainen-Hietala Soile 1.11.2019 alk.

Tarkastuslautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Savola Juho
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Lassila Teemu
jäsen		Mbye Johanna
jäsen	VAS	Viita Terttu
jäsen	PS	Ylispangar Markku

Tekninen lautakunta 2017 – 31.7.2021	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Hänninen Harri, pj.
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Lapinkorpi Markku, vpj.
jäsen	Haloo Vimpeli	Anttila Loviisa
jäsen	PS	Arpala Jarmo
jäsen	VAS	Järvelä Matti
jäsen	Keskusta	Mustonen Tanja
jäsen	Keskusta	Niemi Anne

Tekninen lautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Arpala Jarmo
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Kärki Ville
jäsen	Keskusta	Luhtala Anne
jäsen	Haloo Vimpeli	Niemi Jyrki
jäsen	Haloo Vimpeli	Nieminen Anna
jäsen	KOK	Uitto-Kohonen Teija
jäsen	PS	Uusitupa Jukka-Pekka

Sivistystoimen tilaajalautakunta 2017 – 31.7.2021	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Takala Hannu, pj.
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Jukkala Veijo vpj. 1.11.2019 alkaen
jäsen	Vihreät	Arpala Eeva
jäsen	PS	Ilomäki Roosa
jäsen	Haloo Vimpeli	Nahkala Mari
jäsen	Keskusta	Savola Juho
jäsen	Keskusta	Yliahtela Mari

Sivistystoimen tilaajalautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025		
	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Honkonen Terhi
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Yliahtela Mari
jäsen	Keskusta	Harju Tapani
jäsen		Havinen Tero
jäsen	VAS	Järvelä Matti
jäsen	Haloo Vimpeli	Kangas Hanna
jäsen		Rantalahti Elina

Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta 1.1.2020 – 31.7.2021		
	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Keskusta	Savola Juho, pj.
1. varapuheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Honkonen Terhi, vpj
jäsen		Metsäpelto Kati
jäsen	VAS	Järvelä Matti
jäsen		Haapala Marko
jäsen		Pippola Ville
jäsen		Timo Taru

Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta 10.8.2021 – 31.5.2025		
	Puolue	Nimi
Puheenjohtaja	Haloo Vimpeli	Lassila Tero
1. varapuheenjohtaja	Keskusta	Pajala Salla
jäsen	VAS	Järvelä Matti
jäsen	Haloo Vimpeli	Kujala Hanna
jäsen	PS	Latvala Pauli
jäsen	Haloo Vimpeli	Pohjoispää Pirjo
jäsen	Keskusta	Valtola Olli

Valtuusto on määrännyt talousarviovuodelta 2021 tilivelvollisiksi tilauksittain seuraavat viranhaltijat:

Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja
Kunnanhallitus	Hallinto- ja talousjohtaja
Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	Vapaa-aikasihteeri
Tekninen lautakunta	Tekninen johtaja
	Ympäristösihteeri
Investoinnit	Kunnanjohtaja
	Tekninen johtaja
	Hallinto- ja talousjohtaja
	Vapaa-aikasihteeri

Kuntalain 125 §:n kukaan tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet:
Vimpelissä kunnanhallituksen ja lautakuntien jäsenet.

2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kuntien talous

Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotietojen mukaan kuntatalouden (kunnat ja kuntayhtymät) yhteenlaskettu toimintakate oli vuonna 2021 noin -31,59 mrd. euroa. Toimintakate heikkeni 3,5 % edellisvuoteen verrattuna eli noin 1,0 mrd euroa edellisvuodesta. Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate oli tilinpäätösarvioiden mukaan noin 4,39 mrd. euroa positiivinen. Vuosikate riitti kattamaan poistot ja arvon alentumiset (noin 3,06 mrd. euroa). Kuntatalouden vuosikate heikkeni edellisvuodesta hieman. Bruttokansantuotteen volyymi nousi 3,5 prosenttia vuonna 2021 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Kasvu tarkentui hieman helmikuun neljännesvuositilinpäätöksestä julkisen talouden aineistojen päivityttyä (oli 3,3 prosenttia). Bruttokansantuote asukasta kohti ohitti finanssikriisiä edeltäneen tason.

Kuntien ja kuntayhtymien talous

Kuntatalouden juuri valmistunut vuoden 2021 ennakkollinen tilinpäätösanalyysi näyttää, että kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulokset säilyivät vahvoina toisenkin koronavuoden jäljiltä. Talous vahvistui myös kuntayhtymissä. Tilikauden tulos on 1,5 mrd euroa. Tulos on kuntatalousohjelman kehitysarvion mukainen eikä jäänyt kauas huippuvuoden 2020 poikkeuksellisesta 1,7 miljardin euron tuloksesta.

– *Korona kasvatti osaltaan vuonna 2021 kuntien ja kuntayhtymien menoja voimakkaasti, vajaa 8 prosenttia edellisvuoden erityisen maltilliseen kasvuun verrattuna. Tulokehitys pysyi kuitenkin menojen kehityksessä mukana: kuntien verokehitys oli hyvää jo toista vuotta peräjälkeen. Kuntien tuloja lisäsivät myös korona-avustukset, jotka ovat olleet esimerkiksi välittömien koronasta johtuvien sosiaali- ja terveystoimen menojen osalta täysimääräisiä. Toki kunnilla oli viime vuonnakin kertaluonteisia myyntivoittoja, jotka tasapainottivat taloutta sadoilla miljoonilla euroilla, toimitusjohtaja **Minna Karhunen** kertoo.*

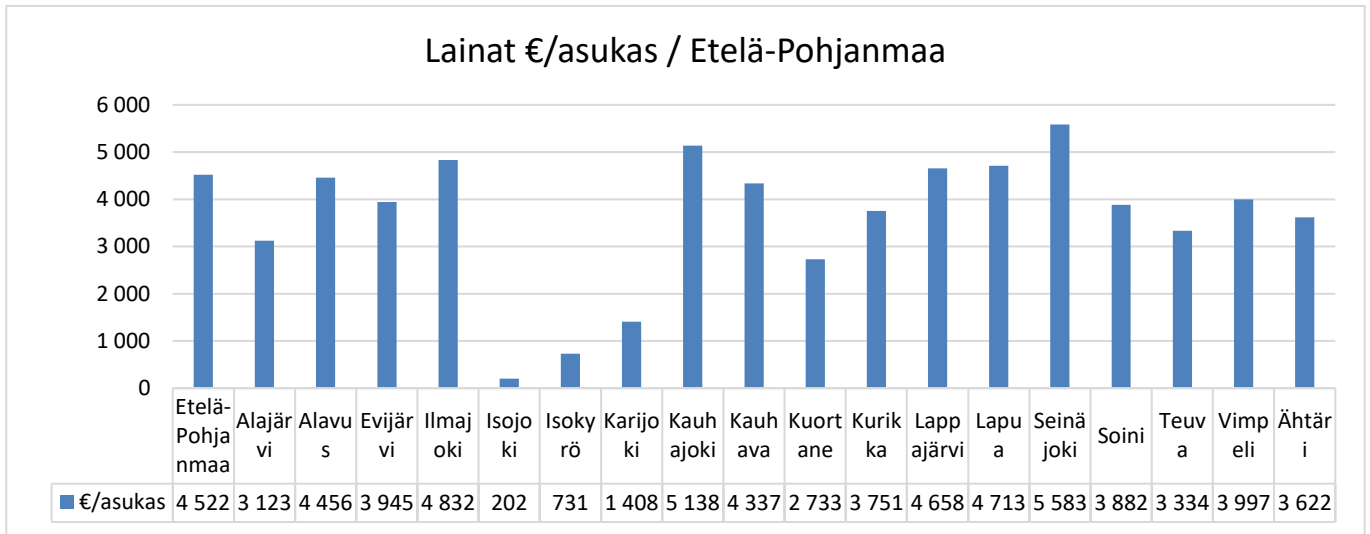
Ennen pandemiaa kuntien verotulojen kasvu on madellut noin kahden prosentin tuntumassa, mutta nyt verotulojen kehitys lähentelee jo 7 prosenttia. Kuntien yhteisövero lisääntyi talouden elpymisen ja kuntien määräaikaisen yhteisöveron jako-osuuskorotuksen vuoksi viime vuonna lähes 45 prosenttia.

– *On muistettava, että kertaluonteiset koronatuotot tai muut tulot eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellisia ongelmia, kuten kroonista tulojen ja menojen epätasapainoa tai mittavia investointitarpeita. Kuntien ja kuntakonsernien lainakanta on jo nyt suuri, ja esimerkiksi korkotason nousu loisi lisäpainetta rahoituksen riittävyteen. Samoin erot kuntakentän sisällä ovat huomattavia, joten keskiarvojen tarkastelu vie osin harhaan, varatoimitusjohtaja **Timo Reina** muistuttaa.*

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät tulojaan investointeihin, jotka olivat ennakkotietojen mukaan 5,3 miljardia euroa vuonna 2021. Investointien määrä laski vuodesta 2020, mikä näkyi kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran vahvistumisena ja lainanottotarpeen pienentymisenä. Investoinnit huomioiden kuntatalous oli vuonna 2021 lähes tasapainossa. Lainakanta kasvoi maltillisesti, vajeat 800 miljoonaa euroa. Syömävelkaan kunnat olivat joutuneet turvautumaan vain 10 miljoonalla eurolla.

– *Vuoden 2021 tulos on sellaista tasoa, jolla kuntatalous voisi hyvin, jos pysyisimme samoissa lukemissa tulevina vuosina. Näkymää haastavat kuitenkin määräaikaiset koronatuotot ja sote-uudistus, joka siirtää kustannuksia ja tuloja valtiolle ja jättää kuntien niskaan mittavat velat ja kiinteistöt. Lähikuukausina tulee päättää uusista työllisyystoimista, kohdistaa julkisen sektorin resurssit tuottavasti sekä osoittaa julkisen sektorin laajeneville tehtäville aidosti riittävä ja kestävä rahoitus, pääekonomisti **Minna Punakallio** sanoo. Lähde: Kuntaliitto, Kuntatalouden tiedote 7.2.2022.*

Kuntien lainakanta kasvoi vain hieman €/asukas vuonna 2021. Lainakanta oli v. 2021 3469 euroa/asukas, kun se v. 2020 oli 3458 euroa/asukas. Tiedot perustuvat kuntien antamiin ennakkotietoihin v. 2021 tilinpäätöksestä.

Yllä on kuvattu lainat€/asukas kuntien ilmoittamien tilinpäätösarvioihin perustuen vuodelta 2021.

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä nousi v. 2021. Negatiivisen vuosikatteen kuntia oli 13 vuonna 2021, kun vuonna 2020 niitä oli 2. Tilikauden tulos oli negatiivinen 66 kunnassa, kun se v. 2020 oli negatiivinen 32 kunnassa. Tiedot perustuvat kuntien Valtiokonttorille tammikuussa 2022 lähettämiin arvioihin vuoden 2021 tilinpäätöksestä, joista Kuntaliitto on koostanut raportteja.

Alueelliset kehitysnäkymät Etelä-Pohjanmaalla ja Järviseudun seutukunnassa

Väestö

Etelä-Pohjanmaa on väestöä menettävä maakunta. Erityisesti tämä näkyy nuorten aikuisten poismuutossa ja työikäisten määrän vähenemisessä. Maakunta on kulttuuriltaan vahvan omaleimainen, mutta ei aina näydy houkuttelevana ulkopuolisen silmissä. Elinvoiman säilyttämisen ja vahvistamisen edellytyksenä on riittävä väestöpohja.

Toimenpiteet:

Vahvistetaan maakunnan houkuttelevuutta ja viihtyisyyttä nykyisten ja uusien asukkaiden sekä paluumuuttajien silmissä

- *Kehitetään maakuntaa tasapuolisesti kunkin seudun vahvuudet ja omaleimaisuus huomioiden.*
- *Vahvistetaan maakunnan myönteistä ilmapiiriä ja avoimuutta. Panostetaan viestintään ja markkinointiin.*
- *Tehdään maakunnallista yhteistyötä kehittämistoiminnassa ja edunvalvontapönnisteluissa.*
- *Kehitetään maahanmuuttajien palveluita. Huolehditaan kotoutumisesta, työllistymisestä ja kielikoulutuksesta. Tarjotaan tukiverkostoja ja yhteiskunnallisen osallistumisen mahdollisuuksia.*
- *Parannetaan laadukkaan vapaa-ajan tekemisen tarjontaa ja saatavuutta.*
- *Ylläpidetään yritysmyönteistä ilmapiiriä ja yritystoiminnan edellytyksiä.*
- *Nostetaan kulttuurin pito- ja vetovoimatekijöitä näkyviksi.*

Luodaan toimiva ympäristö kaikenkokoisille ja -muotoisille perheille

- *Luodaan edellytyksiä perheen perustamiselle ja huolehditaan toimivista ja oikea-aikaisista lapsiperheiden palveluista.*
- *Vahvistetaan maakunnan lapsi- ja perhemyönteistä ilmapiiriä.*

- Arvioidaan päätösten vaikutuksia eri-ikäisiin ja erilaisissa elämäntilanteissa eläviin asukkaisiin.
- Rakennetaan ylisukupolvisia yhteyksiä ja ehkäistään eri ikäryhmien syrjäytymistä.
- Pidetään kiinni vakaudesta ja turvallisuudesta.

Varmistetaan mahdollisuudet tehdä töitä, opiskella ja käyttää palveluja lähellä

- Luodaan puitteet ja vahvistetaan edellytyksiä paikasta riippumattomalle työnteolle ja opiskelulle.
- Hyödynnetään pandemian nopeuttama digitalisoituminen ja etäyhteydet myös palvelutuotannossa.
- Etsitään toimivia ratkaisuja työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseen.
- Kehitetään lähipalveluita kaupunginosissa, taajamissa ja maaseudulla.
- Kehitetään nuorten opiskelumahdollisuuksia lähellä kotia.

(Lähde: Etelä-Pohjanmaan Maakuntaohjelma Etelä-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2050, maakuntaohjelma 2022–2025 & älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027).

Koko Etelä-Pohjanmaalla väkiluku väheni 328 henkilöä tammikuusta joulukuun 31.12.2021 tilanteeseen. Väkiluku kasvoi vain Seinäjoella, Lapualla, Isokyrössä ja Ilmajoella. Järviseudun seutukunnassa asui vuoden 2021 lopussa tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 19 482 henkilöä. Vuoden aikana vähennystä oli 64 henkilöä. Vimpelin kunnan väkiluku oli vuoden lopussa Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 2 756 henkeä, vähennystä väkiluvussa vuoteen 2020 loppuun verrattuna on 28 henkeä.

Väestömuutosten ennakkotiedot / Vimpeli / v. 2021 neljännesvuosittain

	2021Q1	2021Q2	2021Q3	2021Q4
Vimpeli	2783	2783	2770	2756

Vuoden 2021 aikana Vimpeliin syntyi 8 lasta (vuonna 2020 17 lasta) ja kuoli 39 henkilöä (vuonna 2020 vastaava luku 44 henkilöä). Lähde: tilastokeskuksen PX-Web-Lähde: Tilastokeskus: Väestörakenteen ennakkotiedot alueittain, 2021M01*-2021M12*.

Työllisyys

Etelä-Pohjanmaalla työllisyys on pysynyt korkeana ja osaavan työvoiman saatavuus on voimakkaasti heikentynyt. Työvoimapula, työelämän kiihtyvä muutos ja uudet osaamistarpeet edellyttävät elinkeinoelämältä, julkiselta sektorilta ja koulutustoimijoilta uusia ratkaisuja ja vahvaa yhteistyötä, jotta on mahdollista saavuttaa työllisyysasteessa 80 prosentin taso. On panostettava joustaviin siirtymiin koulutuksen ja työelämän välillä ja yritysten ja oppilaitosten yhteistyön vahvistamiseen. Valmistuvat opiskelijat ovat paikallisille yrityksille tärkeä resurssi, ja konkreettinen yhteistyön paikka on kansainvälisten opiskelijoiden osaamisen hyödyntämisen. Maakunnan työmarkkinat on tehtävä näkyväksi ja vetovoimaiseksi myös maakunnan ulkopuolelle.

Nuorten integroiminen kotiseudulle ja työmarkkinoille on keskeinen tavoite. Etelä-Pohjanmaalla nuorista työttömistä työnhakijoista iso osa on matalan koulutuksen varassa olevia nuoria. Nuorisotyöttömyys on saatava laskuun. Työmarkkinoille sijoittumista edistetään ja syrjäytymistä ehkäistään erityisesti tukevilla heikoimmassa asemassa olevia yhteensovittamalla eri palveluita yksilöllisesti.

Tulevaisuuden työelämä edellyttää laadukasta ammatillista koulutusta ja elinkeinoelämän tarpeita vastaavaa korkeaa osaamista. Pienentyvät ikäluokat tuovat suuren haasteen toisen asteen koulutuksen kehittämiselle. Fyysisesti ja digitaalisesti saavutettava oppilaitosverkosto on turvattava, jotta joka puolella maakuntaa on koulutusta saatavilla. (Lähde: Etelä-Pohjanmaan Maakuntaohjelma Etelä-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2050, maakuntaohjelma 2022–2025 & älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027).

Etelä-Pohjanmaan alueella oli joulukuun lopussa 6453 työtöntä työnhakijaa. Vuoden takaisesta vertailuajankohdasta määrä laski 2652 henkilöllä, eli 29,1 prosentilla. Koko maassa työttömien työnhakijoiden määrä laski samalla ajanjaksolla 23 prosentilla. Työttömien työnhakijoiden määrä Etelä-Pohjanmaan alueella nousi edellisestä kuukaudesta 1075 henkilöllä. Lomautettujen lukumäärä tämän vuoden joulukuun lopussa oli 935, jossa laskua viime vuoden vertailuajankohtaan oli 1544 henkilöä eli 62,3 %. Viime kuukaudesta lomautettujen lukumäärä nousi 464 henkilöllä. Työttömien työnhakijoiden osuus Etelä-Pohjanmaan työvoimasta oli 7,5 prosenttia, joka oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin heti Pohjanmaan ELY-keskusalueen (6,5 %) jälkeen. Koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,5 prosenttia. *Lähde: E-P:n Työllisyyskatsaus joulukuu/2021.*

Järviseedun seutukunnassa työttömyysprosentti oli 31.12.2021 yhteensä 7,6 prosenttia (v. 2020 10,1 %). Vimpelissä työttömyysprosentti vuoden lopussa oli 7,4 prosenttia (v. 2020 8,2 %).

Etelä-Pohjanmaalla oli kokoaikaisesti lomautettuja 935 eli työttömistä työnhakijoista 14,49 %, kun se vuotta aiemmin oli 27,1 %. Lomautettuja Vimpelissä oli 19 henkilöä.

Kuukauden aikana avoimeksi ilmoitettuja uusia työpaikkoja oli Etelä-Pohjanmaan työ ja elinkeinotoimistossa 3896 kappaletta, joka oli 1647 kappaletta enemmän kuin vuosi sitten (73,2 %). Suhteellisesti eniten nousua oli palvelu ja myyntityöntekijät (207,1 %), asiantuntijat (109,9 %) sekä rakennus, korjaus ja valmistustyöntekijät (93,5 %) ammattiryhmän työpaikoissa. Määrällisesti eniten kasvua oli palvelu ja myyntityöntekijät ammattiryhmässä, jossa oli 847 paikkaa enemmän auki kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Kuukauden aikana avoimena oli kaikkiaan 6856 työpaikkaa. Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan kasvua oli 3153 työpaikkaa (85,1 %)

Vimpelissä työttömiä työnhakijoita oli 87 henkilöä, joista naisia 38 ja miehiä 49, alle 25-vuotiaita 13 ja yli 50-vuotiaita 40. Vamm. ja pitkäaik. sairaita 14 oli työttöminä työnhakijoina. Avoimia työpaikkoja Vimpelissä oli vuoden lopussa 18. *(Lähde: Etelä-Pohjanmaan työllisyyskatsaus, joulukuu 2021)*

Elinkeinoelämän tilanne ja näkymät

Viime vuosien aikana talous on muihin maakuntiin verrattuna kehittynyt Etelä-Pohjanmaalla kohtuullisen hyvin. Pienyritysvaltainen elinkeinoelämä selvisi edellisestä taloustaantumasta vähemmän vaurioin kuin moni muu alue. Yrittäjäperinne, ruoka-ala ja alihankintapainotteinen teollisuus ovat Etelä-Pohjanmaan voimavaroja, mutta käänköpuolena ovat matala arvonlisä ja suoran viennin alhainen taso.

Tilanne ennen koronakriisiä oli varsin myönteinen, ja 2019 saavutetun suhdannehuipun jälkeenkin yritysten liikevaihdon kasvu jatkui aina koronaviruksesta aiheutuneeseen kriisiin saakka.

Viennin ja kansainvälistymisen kehitys sekä kestävyystavoitteet ovat eteläpohjalaisen elinkeinoelämän tulevaisuuden kannalta keskeisiä muutosajureita. Talouskasvu perustuu entistä enemmän korkeaan osaamiseen ja innovaatioiden hyödyntämiseen sekä uusiutuvien raaka-aineiden käyttöön ja kiertoon. Tulevaisuuden energijärjestelmä taas pohjautuu uusiutuviin energialähteisiin ja energiasektorin murros koskettaa erityisesti Etelä-Pohjanmaata, jossa merkittävä osa energiasta tuotetaan edelleen uusiutumattomilla polttoaineilla. Ruokajärjestelmän tulee olla kestävä ja kilpailukykyinen globaalilla tasolla. Keskeinen kysymys on, miten ekologinen siirtymä tehdään oikeudenmukaisesti erityisesti turvetuotannon ja turvemaiden viljelyn osalta sekä miten alueiden jälkikäyttö toteutetaan.

Luonnon monimuotoisuuden heikentymisen uhka on myös tiedostettava. Maakunta tarvitsee monimuotoista luontoa, joka tarjoaa elintärkeitä ekosysteemipalveluita kaikille yhteiskunnan sektoreille. Luonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen luo puskuria tulevaisuuden ennakoimattomien muutosten varalle.

Etelä-Pohjanmaa ei selviä ilman uudistumista ja reagoitua muuttuvaan toimintaympäristöön. Hyvinvointia ja elinvoimaa on osattava etsiä uusilta, kestävämmiltä urilta tutkittuun tietoon nojaten, missä ruokamaakunta voi toimia suunnannäyttäjänä. Siirtymä kohti kestävää taloutta ja ekologista jälleenrakennusta edellyttää perustavanlaatuisia suunnanmuutosta.

Etelä-Pohjanmaalla on kaikki edellytykset pärjätä kiihtyvästi muuttuvassa toimintaympäristössä. Selkeä vahvuustekijä ovat yrittäjät, joita maakunnassa on kaikkein eniten suhteessa asukaslukuun. Haasteena on matala tuottavuus, alhainen kansainvälistymisen taso, heikko yritysdynamiikka ja monipuolisuuden puute elinkeinoelämässä. Uudistuminen vaatii muutosvalmiutta. Pienyritysvaltaisella elinkeinoelämällä on huomattava kasvupotentiaali, jonka ulosmittaaminen edellyttää kasvukulttuurin ja muutuskäytännön vahvistamista, lisäpanostuksia tuotekehitykseen ja kansainvälisyyteen sekä kehittämiskumppanuutta yli toimialarajojen. Matkailulla ja elämystaloudella on huomattava kasvupotentiaali maakunnassa. Yritykset tarvitsevat vakaata ja houkuttelevaa toimintaympäristöä, ja menestyminen globaaleissa arvoverkostoissa vaatii kilpailukykyä. Etelä-Pohjanmaan yritykset eivät voi kilpailla tuotannon volyymin ja halvoilla hinnoilla, vaan suhteellinen etu on tuottavuudessa, laadussa ja osaamisessa.

Energia-alan murros edellyttää ennakkoluulottomia alueellisia ratkaisuja, jotka kohdistuvat energian säästämiseen, tuotantoon ja varastointiin. Kokonaisuutta tarkasteltaessa huomioidaan murroksen tarjoamat aluetaloudelliset mahdollisuudet ja uudenlaiset luonnonympäristöön kohdistuvat vaatimukset. Maataloudessa ratkaisu kestävyystavoitteiden saavuttamiseen ei ole tuotannon vähentäminen, vaan tuottavuuden ja jalostusasteen kasvattaminen sekä maatalouden uudet menetelmät viljelyssä ja hiilensidonnallisuuden edistäminen. Maataloudessa on mahdollista siirtyä laajemmin biopolttoaineiden tuottamiseen.

Liikenteen päästöjen vähentäminen edellyttää vaihtoehtoisten käyttövoimien yleistymistä, siirtymistä kestäviin kulkumuotoihin, uusien liikenteen palveluiden kehittämistä sekä yleisesti liikkumistarpeiden vähentämistä tehokkaalla maankäytön ja liikenteen yhteissuunnittelulla.

(Lähde: Etelä-Pohjanmaan Maakuntaohjelma Etelä-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2050, maakuntaohjelma 2022–2025 & älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027).

Työvoiman kysynnän ja osaamistarpeiden näkymät

Työn ja teknologian murroksen vaikutukset ulottuvat laajalti yhteiskuntaan, ammatteihin ja elinkeinoelämään. Teknologinen kehitys ja digitalisaatio muuttavat toimialojen rakenteita, työn sisältöjä sekä työnantajan ja työntekijän välistä suhdetta. Työelämästä tulee entistä monipuolisempaa, osaamisvaatimukset kasvavat ja syntyy uusia ammatteja. Työtä katoaa, ja uutta työtä syntyy tilalle. On ennakoitu, että uudet ammatit tulevat vaatimaan erityisesti korkeaa osaamista. Uusi työ ei kuitenkaan välttämättä synny samalle toimialalle tai samalle alueelle, vaan polarisaatiokehitys voi vahvistua alueiden ja ammattien välillä.

Muutosten nopeus tulee kasvamaan. Aikaisempina vuosikymmeninä erityisesti peruskoulutason työ on vähentynyt, ja nyt huomattavana huolena on keskiluokkaisen työn väheneminen. Suuri osa nykyisistä tehtävistä on automatisoitavissa, mikä voi johtaa kokonaisten ammattien häviämiseen. Teknologian kehitys, sen soveltaminen ja korkea osaaminen ovat talouskasvun ja korkean tuottavuuden takana. Teknologiamurros edellyttää järjestelmällistä ennakoitua, jotta muutoksiin voidaan varautua ja sopeutua. Panostuksilla tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toimintaan on myös positiivisia epäsuoria vaikutuksia, jotka eivät välttämättä realisoidu lyhyellä aikavälillä. Osaamispääoma, ideat ja toimintamallit ovat arvokkaita uudistumisen ja liiketoiminnan kasvun kannalta.

Työn ja ammattien muutokseen vastataan uudistamalla osaamista ja kehittämällä jatkuvaa oppimista. Eriarvoistumiskehitys on huomattava haaste koulutusjärjestelmän, teknologian kehityksen ja yhteiskunnan palvelujen näkökulmasta. Edellytykset digitaalisten palvelujen hyödyntämiseksi voivat huomattavasti vaihdella sukupolvien välillä, ja lisäksi tulotasolla ja fyysisten palvelujen sijainnilla voi olla eriarvoistumista voimistava vaikutus.

Kasvavana uhkana on osaamisen eriarvoistuminen, minkä ehkäisemiseksi kaikille on pyrittävä tarjoamaan yhtäläiset mahdollisuudet koulutukseen hakeutumiseen toiselta asteelta aina ylempään korkeakoulututkintoon saakka. Suomessa on kansainvälisesti tarkasteltuna tasa-arvoinen koulutusjärjestelmä,

mutta osaamiseen liittyvä eriarvoistuminen on monin tavoin kasvanut. Alueiden välillä on huomattavat erot korkeakoulutuksen resursseissa, koulutustason periytyvyys on lisääntynyt ja sosioekonomisten tekijöiden merkitys on kasvanut. Koulutuksen digitaalinen saavutettavuus on parantunut, mutta koulutuspaikan fyysinen läheisyys vaikuttaa koulutukseen päätymiseen. Ensiarvoisen tärkeäksi tekijäksi nousee väestön korkean sivistystason ylläpitäminen, mikä edellyttää jatkuvan oppimisen järjestelmän kehittämistä. Keskeinen tulevaisuuden kysymys on, pidetäänkö Suomessa jatkossa yllä tasa-arvoista ja saavutettavaa koulutusjärjestelmää.

Etelä-Pohjanmaan kohtalonkysymyksiä:

- Työn ja teknologian murros ja korkean osaamisen työn lisääntyminen
- Uuden työn syntyminen ja epätasainen jakautuminen alueille ja aloille
- Osaamisperustan mureneminen
- Osaavan työvoiman saatavuus
- Tasa-arvoisen ja saavutettavan koulutusjärjestelmän turvaaminen

Pitkällä aikavälillä koulutustaso on Etelä-Pohjanmaalla ja koko maassa jatkanut nousuaan. Etelä-Pohjanmaan koulutustaso on alueiden välisessä vertailussa yhä matala ja korkeakoulutuksen suorittaneiden osuus väestöstä on maakunnista toiseksi matalin. Vuosien 2002–2010 välillä Etelä-Pohjanmaalla koulutustaso kasvoi 25–34-vuotiaiden ikäryhmässä maakunnista kaikkein eniten, jonka jälkeen tapahtui muutos. Etelä-Pohjanmaalla nuorten aikuisten koulutustason nousu pysähtyi ja tilanne kääntyi nopeaan laskuun. Nuorten korkeakoulutettujen (25–34-vuotiaiden) määrä on vähentynyt maakunnassa vuosien 2010–2019 välillä yli tuhannella henkilöllä. Muutos on ollut hätkähdyttävän nopea, ja sen vaikutukset ovat laajat. Viime vuosikymmenen aikana koulutustason alueelliset erot ovat kiihtyneet, ja 1970-luvulla syntyneet ovat jäämässä kaikkein korkeimmin koulutetuksi sukupolveksi. Sosioekonomiset tekijät, alueiden väliset erot korkeakoulutuksen resursseissa sekä suurten kaupunkien veto- ja erityisesti pitovoiman kasvu ovat muuttamassa Suomen koulutusrakennetta. Osaaminen ja koulutus kytkeytyvät kiinteästi TKI-toimintaan. Korkea osaaminen on edellytys niin käytännön innovaatioille kuin tutkimustiedon tuottamiseen.

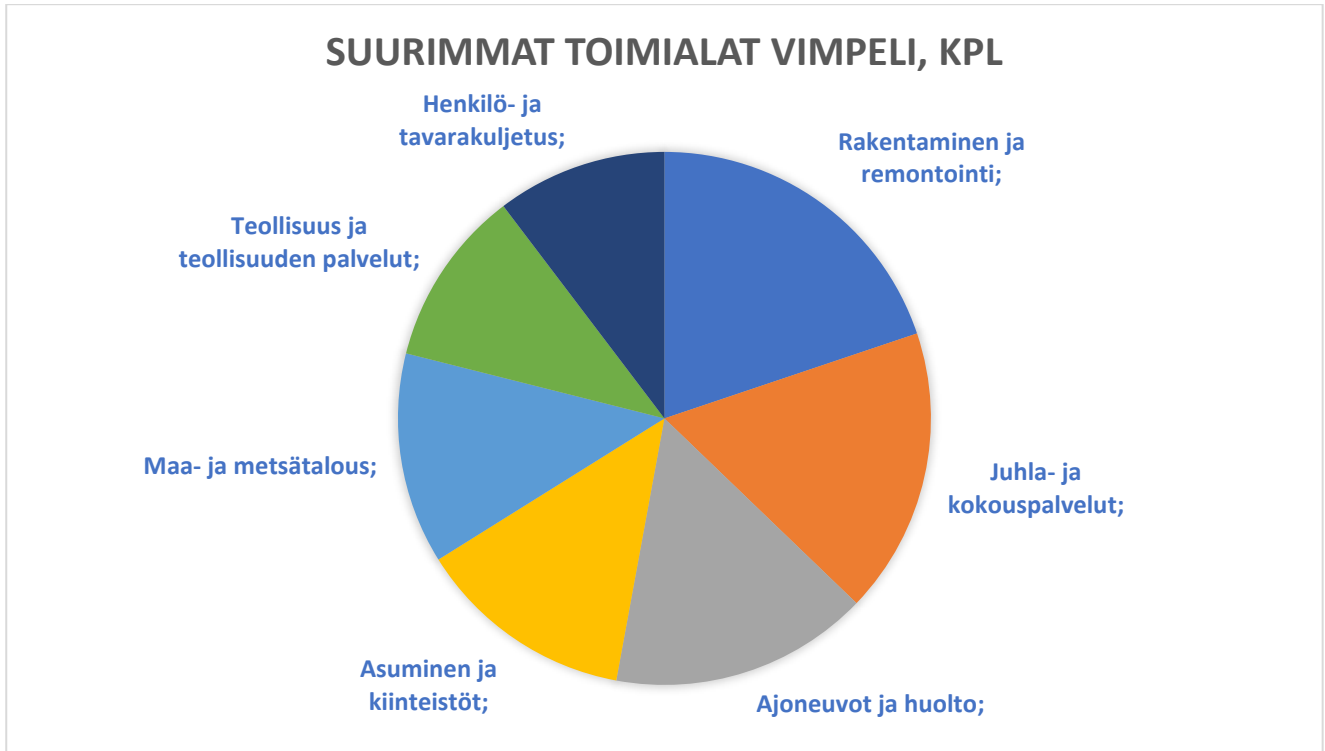
Etelä-Pohjanmaalla on koko 2000-luvun panostettu tutkimus- ja koulutusympäristöjen kehittämiseen, mutta asukasta kohti TKI-menot ovat maakuntien vertailussa maan matalimmat, mikä johtuu erityisesti julkisen sektorin ja korkeakoulujen TKI-resurssien vähäisyydestä. Etelä-Pohjanmaan yritysten TKI-panostukset asukasta kohden ovat kohtuullisen hyvää tasoa, ja ne ovat n. 70 % alueen kokonaispanostuksista.

Matala koulutustaso ja TKI-resurssien vähäinen määrä hidastavat elinkeinoelämän kilpailukykyyn kehittämistä, osaavan työvoiman saatavuutta ja tuottavuuskasvun aikaansaamista. Korkeakoulutuksen resurssit ja aloituspaikkamäärät ovat selkeästi alimitoitettut suhteessa 15–24-vuotiaiden ikäluokkaan.

Työn ja teknologian murros sekä korkean osaamisen työn lisääntyminen ovat huomattava haaste Etelä-Pohjanmaalle, sen työmarkkinoille ja elinkeinoelämälle. Korkean osaamisen työn ennakoitaan lisääntyvän kaikilla koulutusasteilla ja uusien työpaikkojen ja ammattien syntyvän enenevässä määrin korkeakoulutuksen vaativiin ammatteihin.

Suomessa alueiden väliset erot koulutustasossa ovat kasvaneet. Etelä-Pohjanmaan tulevaisuuden kannalta on kriittistä pysäyttää osaamisperustan mureneminen, ja koko maakunnan väestön osaamispotentiaali on pystyttävä hyödyntämään. Koulutustason on noustava ja tutkimustoimintaa on vahvistettava.

(Lähde: Etelä-Pohjanmaan Maakuntaohjelma Etelä-Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2050, maakuntaohjelma 2022–2025 & älykkään erikoistumisen strategia 2021–2027).

Elinkeinoelämän tilanne / Vimpeli

Lähde: JPYP:n yrityshakemisto

Yritysten toimipaikkojen määrä 12 / 2021 Vimpelissä 290 kpl, josta:

- teollisuudessa 45
- rakentamisessa 43
- tukku- ja vähittäiskaupan alalla 32 ja
- muilla aloilla 170 kpl.

Uusia yrityksiä perustettiin 15 kpl ja lopettaneita yrityksiä oli 9 kpl.

JPYP:n asiakaskontaktien määrä Vimpelissä sijaitseviin yrityksiin oli 183 kpl, joka jakautui seuraavasti:

- toimivat yritykset 73 kpl
- kehittämishankkeiden toimenpiteet 35 kpl
- koronaneuvontapalvelut 32 kpl
- toimitilaneuvonta 7 kpl
- uusien yritysten neuvonta 7 kpl
- muut palvelut 29 kpl.

2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vimpelin kunnan talous vahvistui edelleen vuonna 2021. Merkittävin syy tähän oli verotulojen ennakolta suurempi kasvu sekä kunnan saama harkinnanvarainen valtionosuuden korotus. Taseessa olevia muina velkoina ollutta liittymismaksuvelkaa tuloutettiin tulokseen 184.998,80 euroa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 971.742,04 euroa. Vuoden 2020 tilinpäätöksen taseessa oli -165.830,07 €:n alijäämä, joka nyt vuoden 2021 hyvästä tuloksesta saatiin katettua. Toimintatuottoja vuonna 2021 Vimpelin kunnalle kertyi yhteensä 4.106.168,34 euroa, mikä on lähes sama kuin v. 2020. Vuonna 2021 toimintakulut olivat -22.355.943,02 euroa, jossa lisäystä edelliseen 1.036.539,83 euroa. Merkittävin lisäys johtui palvelujen ostojen kasvusta, joka oli 679.429,24 euroa vuotta 2020 enemmän. Mainittakoon, että kuluja kasvattivat As.Oy Veeranpihan toisen osakkeen rahoitusvastikkeen poismaksu n. 70 000 euroa. Vuoden 2020 palvelujen ostoissa näkyi toiminnan supistuminen pandemian johdosta erityisesti sivistyspalveluissa, joka

nyt palautui normaalille tasolle. Toimintakate vuonna 2021 oli -18.249.794,68 euroa, kun se vuonna 2020 oli -17.182.793,29 euroa. Toimintakate v. 2021 oli kuitenkin pienempi kuin vielä vuonna 2019.

Järviseedun Sähkövoiman kuntayhtymä yhtiötettiin osakassopimuksen mukaisesti JärviS-Energia Oy:ksi; Vimpelin omistusosuus on edelleen 33,33 %. Asunto Oy Kotipihan purkaminen selvitysmenettelyn kautta käynnistettiin v. 2021. Kunta omistaa yhtiön 100 %.

Vimpelin kunnan verotulot nousivat v. 2021 ja olivat 10.860.520 euroa (vuonna 2020 yhteensä 10.147.576 euroa). Kasvua verotuloihin oli n. 7 %. (Kunnissa keskimäärin verotulot kasvoivat 1,55 miljardilla eurolla eli 6,5 prosentilla v. 2021.) Valtionosuudet vuonna 2021 olivat 9.446 945 euroa ollen 161 277 euroa enemmän kuin vuonna 2020; harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 510 000 euroa, kun se vuonna 2020 oli 390 000 euroa. Asukasta kohden laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli siten Vimpelissä 7 295 euroa / asukas, kun se vuonna 2020 oli 6.980 euroa / asukas.

Manner-Suomessa verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli asukasta kohden laskettuna 6 443 euroa, kun se v. 2020 oli 6 329 euroa / asukas.

Lähde: Kuntaliitto: Kuntien taloudellisia tunnuslukuja vuosilta 2020 ja 2021.

Eräitä talouden volyymitietoja

Seuraavassa taulukossa tuloslaskelmasta on poimittu eräitä keskeisiä tuloslaskelman tunnuslukuja, jotka kuvaavat kehitystä vuosina 2014–2021.

ulkoinen	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Toiminta- tuotot	1 855 840	2 182 501	2 004 205	3 537 514	3 704 744	3 835 407	4 136 629	4 106 168
Toiminta- kulut	-19 784 197	-18 483 646	-18 441 978	-20 449 322	-20 992 186	-22.439.830	-21 319 423	-22 355 963
Toiminta- kate	-17 928 357	-16 301 144	-16 437 773	-16 911 808	-17 287 442	-18.604.225	-17 182 793	-18 249 795

Verotulot

Kuntien tuloista verotulojen osuus on keskimäärin puolet, joten verotuksella on merkittävä vaikutus kuntatalouteen. Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, yhteisöveron osuudesta sekä kiinteistöverosta. Kunta on myös verovelvollinen, sillä kunnat ovat liiketoiminnastaan arvonlisäverovelvollisia ja joskus myös tuloverovelvollisia. Lisäksi kunnat joutuvat maksamaan tietyin poikkeuksin varainsiirtoveroa hankkimistaan arvopapereista.

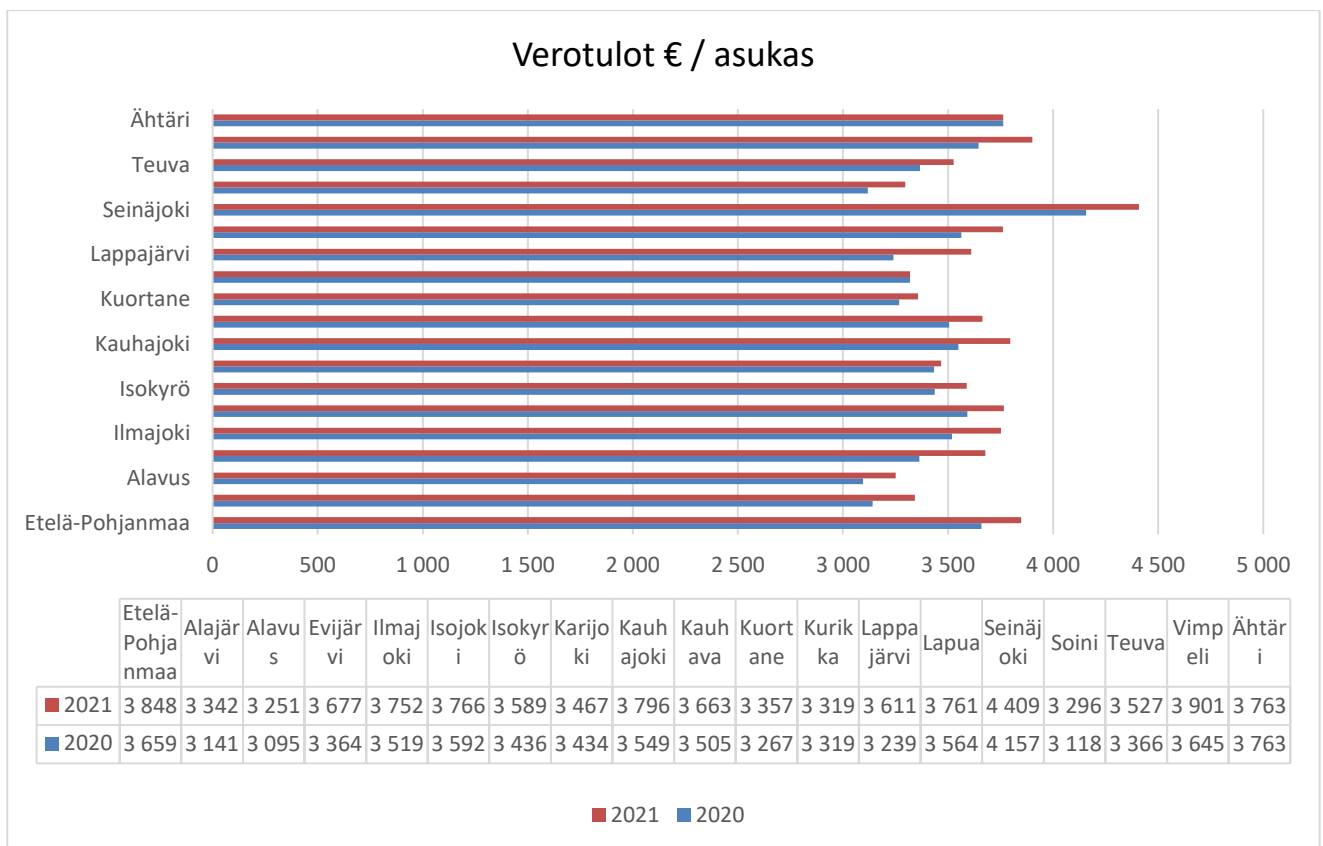
Verotulot	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Kunnan tulovero	8 849 337	9 147 885	9 192 000	9 088 400	8 445 979	9 101 804	8 758 197	9 117 877
Osuus yhteisöveron tuotosta	550 011	614 662	571 187	648 543	592 670	598 938	666 774	961 223
Kiinteistövero	677 603	766 358	866 442	905 375	812 423	817 081	722 605	781 420
Yhteensä	10 076 951	10 528 906	10 629 629	10 642 318	9 851 072	10 517 824	10 147 576	10 860 520

Kunnallisveron tuotto kasvoi 4,1 %, kun se maassa keskimäärin nousi 2,3 %. Yhteisöveron kasvu oli 44,17 %, kun kasvu maassa keskimäärin oli 44,6 %. Koronatukitoimena kuntien yhteisöveron jakoosuutta nostettiin kertaluonteisesti 10 % ja lisäksi varhaiskasvatusmaksujen alennusta kompensoitiin korottamalla kuntien yhteisöveron jakoosuutta pysyvästi 2 prosenttiyksiköllä. Kiinteistöveron kertymä kasvoi 8,13 %, kun kasvu koko maassa oli 12,3 %. Kiinteistöverotuksen joustava verovelvolliskohtainen

valmistuminen lykkäsi kiinteistövero vuodelta 2020 verovuoden 2021 puolelle. Koko maan tietojen lähteenä on käytetty Kuntaliiton esittelemää tilinpäätösanalyysiä kuntien tilinpäätösarvioista v. 2021.

Vero%	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Kunnan tulovero	21,50	22,00	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25	22,25
Kiinteistövero% yleinen	1,1	1,3	1,3	1,30	1,10	1,10	1,10	1,10
Vak.as.rak	0,5	0,55	0,55	0,70	0,65	0,65	0,65	0,65
Muu as. rak	1,1	1,15	1,15	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Rakentamatt. tontit		3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

Alla olevassa taulukossa on kuvattu verotulokertymää € / asukas Etelä-Pohjanmaan alueen kunnissa v. 2021. Vimpelissä verotulot € / asukas olivat Etelä-Pohjanmaan toiseksi suurimmat.

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjajeroja. Valtionosuusrahoitus maksetaan kunnille ja muille rahoituksen saajille yhtenä eränä jokaisen kuukauden 11. päivään mennessä. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyvät seuraavat valtionosuudet:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- esi- ja perusopetus

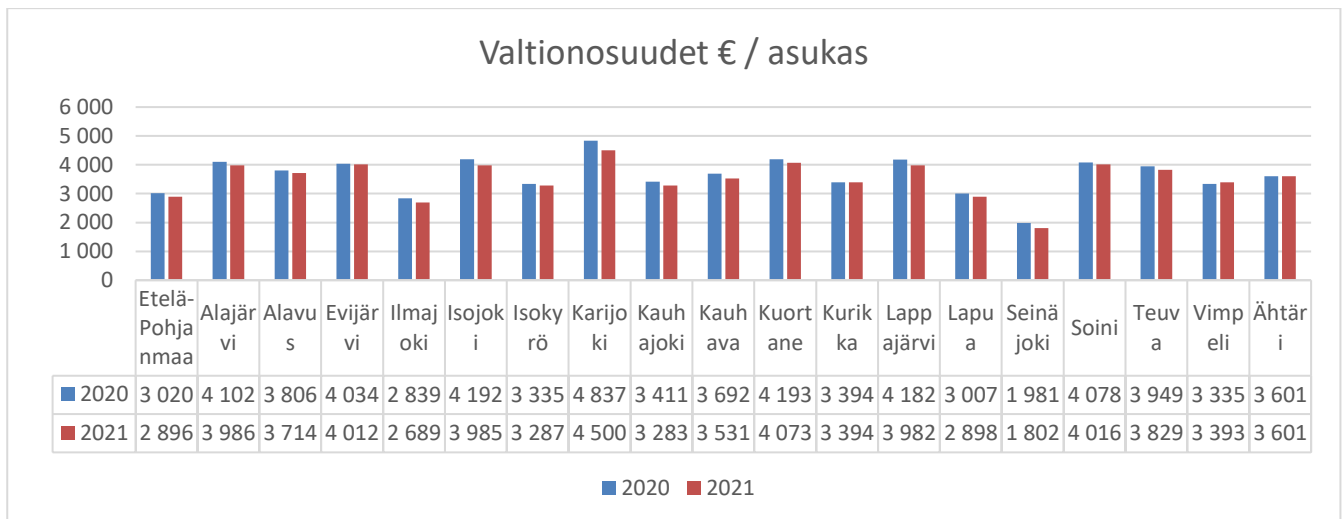
- kirjastot
- yleinen kulttuuritoimi ja
- taiteen perusopetus.

Suomen valtionosuusjärjestelmässä tulopohjan tasaus toteutetaan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joka sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen. Tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta. Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keskimääräistä kunnallisveroprosenttia, eikä yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ole täten vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai maksaman tasausvähennyksen määrään.

Kotikuntakorvaukset olivat nettona yhteensä - 2 896 989 euroa euroa. Valtio tilittää kotikuntakorvaukset suoraan sille kaupungille tai kunnalle, jonka järjestämässä esi- tai perusopetuksessa lapsi on, ennen valtionosuuden maksamista kotikunnalle.

Vuosi	Peruspalv. vos	Siitä tasaus	Verotilitysten kompensatio	Opetus- ja kultt.toim. vos	Hark.var. vos	Yhteensä
2014	9 382 979	1 626 616		-1 090 186	446 000	8 738 793
2015	8 988 222	2 159 172		-929 330		8 058 892
2016	9 118 358	2 161 896		-891 224		8 227 134
2017	8 896 237	2 169 834		-766 528		8 129 709
2018	8 566 607	2 138 256		-751 351		7 815 256
2019	8 624 008	2 243 364		-736 560		7 887 448
2020	8 045 557	2 121 144	1 598 036	-747 925	390 000	9 285 668
2021	8 072 610	2 227 536	1 610 772	-746 437	510 000	9 446 945

Alla olevassa taulukossa on kuvattu valtionosuudet €/asukas / Etelä-Pohjanmaan kunnat.

Ilman harkinnanvaraista valtionosuutta Vimpelin valtionosuus olisi ollut 3210 €/asukas, joka olisi ollut 4. pienin Seinäjoen, Lapuan ja Ilmajoen jälkeen.

Toimintatuotot

Vimpelin kunnan toimintatuotot (ulkoinen) olivat vuonna 2021 4.106.168,34 euroa. Vuonna 2020 toimintatuotot olivat 4.136.629,90 euroa.

Toimintatuotot muodostuvat seuraavista tuotoista:

Myyntituotot

Myyntituotot ovat tuloja tavaroiden ja palvelujen myynnistä, jotka on tarkoitettu myytäväksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset peittävään hintaan. Kunnan liiketoiminnan (mm. vesi-, energia-, jätehuolto-, liikenne-, satamalaitos, kanttiini, pesula, autokoulu yms. liikeluontoinen toiminta) suoritteista perimät korvaukset merkitään kuitenkin myyntituottoihin riippumatta siitä, kattavatko ne tuotantokustannukset.

Vimpelin kunnan myyntituotot olivat vuonna 2021 yhteensä 3.060.294,28 euroa, jossa laskua edellisvuoteen 134.524,82 euroa. Liiketoiminnan myyntituotot laskivat 406.849,80 euroa. Vuonna 2020 liittymämaksutulot kirjattiin 707 720,96 euroa ja vuonna 2021 184.998,80 euroa. Vastaavasti muut myyntitulot tukipalveluista ym. myynneistä kasvoivat 271.062,98 euroa.

Maksutuotot

Maksutuotot ovat asiakasmaksuja ja muita maksuja tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Usein maksujen perusteista säädetään laissa tai asetuksessa.

Vimpelin kunnan maksutuotot olivat vuonna 2021 yhteensä 48.001,51, jossa kasvua edelliseen vuoteen 5.136,55 euroa eli 11,98 %.

Tuet ja avustukset

Tuet, avustukset ja muut tulon siirrot valtiolta, EU:lta ja muulta yhteisöltä silloin, kun tuki tai avustus ei ole kunnan suoritteiden perusteella saama korvaus eikä investoinnin rahoitusosuus.

Vimpelin kunnan tuet ja avustukset olivat vuonna 2021 yhteensä 25.890,64 euroa. Vuoden 2020 vastaava oli yhteensä 27.065,57 euroa. Pääosa tuesta on valtion työllistämiseen maksettua palkkatukea ja työterveyshuollon Kela-korvausta.

Muut toimintatuotot

Muihin toimintatuottoihin sisältyvät mm. vuokratuotot ja käyttöomaisuuden myyntivoitot sekä muut sekalaiset tulot. Vuokratuotot sisältävät asuntojen, muiden rakennusten, maa- ja vesialueiden sekä koneiden ja laitteiden vuokratuloja.

Vimpelin kunnan muut toimintatuotot olivat vuonna 2021 yhteensä 971.981,91 euroa, kun ne vuonna 2020 olivat 871.880,27 euroa. Käyttöomaisuuden myyntivoittoa kirjattiin 62.802,45 euroa.

Toimintakulut

Toimintakulut sisältävät henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osto, avustukset ja muut toimintakulut. Vuonna 2021 toimintakulut olivat -22.355.943,02 euroa, jossa lisäystä edelliseen 1.036.539,83 euroa.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut sisältävät palkat ja palkkiot sekä henkilöstömenojen sivukulut. Kokonaisuutena henkilöstökuluissa ei tapahtunut merkittävää muutosta vakinaisen henkilöstön palkkakuluissa. Sijaiskulut ja työllistämiskulut nousivat edellisvuodesta.

Palvelujen ostot

Asiakaspalvelujen ostot kunnilta sisältävät eli perusturvan, sivistys- ja varhaiskasvatuspalvelujen ostopalvelun sekä maaseutupalvelujen oston. Kustannukset lisääntyivät 679.429,24 euroa, josta merkittävin lisäys kohdistui sivistyspalvelujen ostoon. Asiakaspalvelujen ostot kunnilta olivat yhteensä 16.824.107,54 euroa, jossa lisäystä edellisvuoteen 388.421,13 euroa.

Muiden palvelujen ostot olivat yhteensä 1.637.831,59 euroa; lisäystä yhteensä 291.008,11 euroa. Muissa palvelujen ostoissa kustannuksia nostivat kiinteistöjen sisäilmaongelmien tutkimukseen ja korjaukseen liittyvät kulut, jotka kirjataan käyttötaloulosasta.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineet, tarvikkeet ja tavarat sisältää mm. elintarvikkeet, kiinteistöjen lämmityksen ja sähkötaloudet. Kustannukset yhteensä 1.162.678,19, jossa lisäystä edelliseen vuoteen yhteensä 166.701,17 euroa. Suurin lisäys oli lämmityskustannuksissa eli yhteensä 71.925,27 euroa verrattuna vuoteen 2020.

Avustukset

Avustukset sisältää lasten kotihoidon tuen 65.951,94 euroa, joka laski edellisvuoden tasosta. Avustukset yhteisöille oli yhteensä 92.251,08 euroa. Kokonaisuutena avustukset olivat vuoden 2020 tasossa.

Muut toimintakulut

Muut toimintakulut sisältää kunnan maksamat vuokrat esim. yhtiövastikkeet vuokra-asunnoista sekä teollisuustilan, jossa kunta toimii välivuokraajana, vuokratkustannukset. Vuokratkustannukset olivat yhteensä 404.432,86, jossa nousua edellisvuoteen 139.196,76 euroa, jossa näkyy As. Oy Veeranpihan rahoitusvastikkeen loppuun maksu toisen osakkeen osalta 67.793,44 euroa; koneiden ja laitteiden vuokratkulut nousivat 58.975,92 euroa.

2.1.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yleinen arvio kuntatalouteen vaikuttavista tekijöistä

Koronaviruksen omikronvariantti sai teollisuusmaat jälleen kiristämään rajoitustoimiaan. Talous on silti jatkanut kasvuaan, joskin hidastuvasti. Kuluvan vuoden bkt-ennusteita on laskettu, ja kasvu näyttää jaksottuvan arvioitua enemmän vuodelle 2023, pohtii Kuntarahoituksen pääekonomisti **Timo Vesala** yhtiön vuoden toisessa markkinakatsauksessa.

Viime aikoina talouskeskustelua on hallinnut inflaatio. Yhdysvalloissa ja Euroopassa hintojen nousuvauhti on kiihtynyt lukemiin, joita ei ole nähty vuosikymmeniin.

– Tasaantumista piti tapahtua jo viime vuoden lopulla, varsinkin Euroopassa. Hintatason nousu heikentää kuluttajien ostovoimaa ja riski inflaatio-odotusten voimistumisesta uhkaa talouden tasapainoista kehitystä, Vesala arvioi. Useat ekonomistit ovat ennustaneet talouskasvun puolittuvan syksyn 2021 arviosta. Koronasto-odotukset ovat Venäjän ja Ukrainan sodan vuoksi kuitenkin hieman maltillistuneet. Inflaatio ylitti vuoden 2022 helmikuussa 4,5 %:n rajan.

Kuntaliiton pääekonomisti Minna Punakallio arvioi blogissaan 8.3., että on liian aikaista arvioida, miten voimakkaita vaikutuksia sodasta aiheutuu Suomen julkiseen talouteen ja millä aikataululla ne kumuloituvat. Ensimmäiseksi vaikutukset näkyvät menopaineina lähinnä valtiontaloudessa: uusina puolustustoimintaan, turvallisuuteen, varautumiseen ja maahanmuuttoon liittyvinä määrärahatarpeina. Myös kuntien huoltovarmuuteen, häiriöihin ja hybridi-vaikuttamiseen liittyvä varautumistoiminta on tarkistettava tai otettava työn alle. Kunnille aiheutuu menopaineita myös ukrainalaisten turvapaikanhakijoiden tai tilapäisen suojelun direktiivin perusteella maahan tulleiden henkilöiden palveluiden, kuten terveystaloudellisten, varhaiskasvatuksen tai opetuksen, järjestämisestä.

Vaikutukset riippuvat maahan tulevien henkilöiden lukumäärästä ja heidän maahantulostuksestaan. Jos Venäjän sota Ukrainassa pitkittyy ja nostaa Suomessa työttömyyttä, kunnille aiheutuu työttömyyden hoidosta lisäkustannuksia niin sosiaaliturvan kuin työttömien palveluiden muodossa. Työttömyyteen liittyvät kustannukset keskittyvät tyypillisesti suurille kaupungeille.

Venäjän hyökkäyksellä on vaikutuksia myös julkisen sektorin verokertymiin. Kuntatalous ei ole kuitenkaan verovaikutusten etulinjassa, vaan ensimmäiset vaikutukset aiheutunevat kulutusveroihin. Myös yhteisöveroon välittyvät vaikutukset kohdistuvat voimakkaammin valtioon, sillä kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on pienempi kuin valtiolla.

Kuntien merkittävin vero on kunnallisvero. Kunnallisveroa maksetaan myös etuuksista, mikä tasaa kunnallisverotuottoihin kohdistuvia heilahteluja. Sodalla ei ole juuri vaikutusta kiinteistöverotuksen tuottoon.

Arvio Vimpelin kunnan tulevasta kehityksestä

Vuodelta 2021 kunta teki ylijäämäisen tuloksen. Toimintamenoja tulee edelleen kasvattamaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvu vuonna 2022. Sote-menojen siirtyminen pois kunnan taloudesta lisää talouden ennakoitavuutta vuoden 2023 alusta lukien.

Kunnan sivistyspalvelujen käytössä olevissa kiinteistöissä ilmenevät sisäilmaongelmat aiheuttavat paineita käyttötalouteen väistötilojen käytön vuoksi. Suunnitellut uusinvestoinnit kasvattavat poistojen määrää 2020 –luvun loppupuolella.

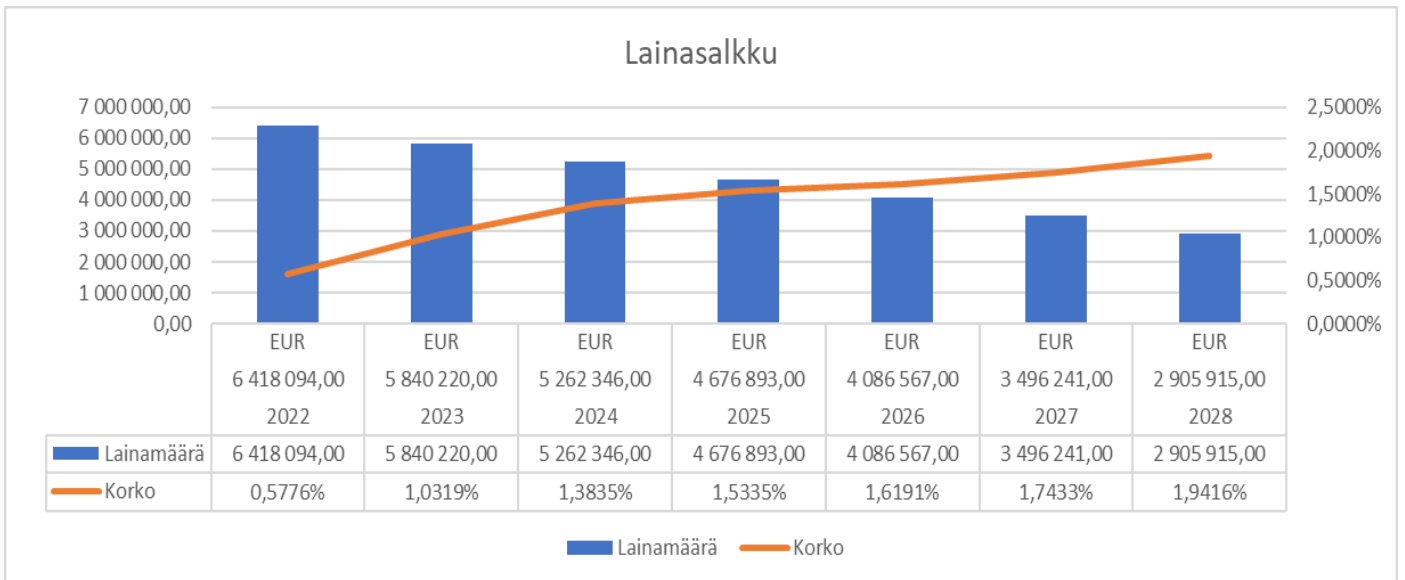
Perlagon Oy:n kesällä 2020 esittelemän raportin mukaan vuosina 2009–2018 81,2 %:ia toimintakatteen kasvusta on aiheutunut soten kasvusta. Muut kuin sote-palvelut ovat aiheuttaneet 18,8 % kasvusta. Soten trendikasvu on ollut 98,6 % ja non-soten 1,4 %. Sote-uudistus toteutuessaan todennäköisesti tukisi Vimpelin kunnan talouden kehitystä. Alla olevassa taulukossa on kuvattu Perlagon Oy:n tekemä arvio sote-uudistuksen vaikutuksista Vimpelin kunnan talouteen.

Trendikasvu, 1000 e			Muutos%	Muutos	Osuus
Vimpeli	2009	2018	2009-18	euroa	muut:sta
Kaikki	15 729	18 144	15 %	2 415	
Non-SOTE	6 466	6 499	1 %	33	1,4 %
SOTE	9 263	11 645	26 %	2 382	98,6 %
Sosiaalitoimi	3 410	5 443	60 %	2 033	84,2 %
Terveydenhuolto	5 853	6 202	6 %	349	14,5 %
Perusterveys yms	2 325	2 276	-2 %	-49	-2,0 %
Erikoissairaanhoido	3 528	3 926	11 %	398	16,5 %

eur/asukas			Muutos%	Muutos	Osuus
Vimpeli	2009	2018	2009-18	euroa	muut:sta
Kaikki	4 769	6 254	31 %	1 485	
Non-SOTE	1 961	2 240	14 %	280	18,8 %
SOTE	2 809	4 014	43 %	1 205	81,2 %
Sosiaalitoimi	1 034	1 876	81 %	842	56,7 %
Terveydenhuolto	1 775	2 138	20 %	363	24,5 %
Perusterveys yms	705	785	11 %	80	5,4 %
Erikoissairaanhoido	1 070	1 353	27 %	284	19,1 %

Verrokki			Muutos-%	Muutos	Osuus
Vimpeli	2009	2018		euroa	muut:sta
Kaikki	906 886	1 103 630	22 %	196 744	
Non-SOTE	375 497	416 041	11 %	40 544	20,6 %
SOTE	531 389	687 589	29 %	156 200	79,4 %
Sosiaalitoimi	204 479	315 299	54 %	110 820	56,3 %
Terveydenhuolto	326 911	372 290	14 %	45 379	23,1 %
Perusterveys yms	140 795	140 829	0 %	34	0,0 %
Erikoissairaanhoido	186 115	231 461	24 %	45 346	23,0 %

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin v. 2021 yhteensä 511 210 euroa. Kuntatodistusohjelman kautta hankittuja lainoja on vuoden lopussa taseessa 4,0 miljoonaa euroa, joka oli saman verran kuin v. 2020 tilinpäätöksessä. Koska pitkäaikaista lainaa ei otettu, kokonaisuutena lainakanta laski lyhennysten verran 511.210,00 euroa. Odotettavissa on korkojen nousu aiemmin ennustettua nopeammin, jolloin lyhyen koron lainojen (= kuntatodistuslainat) painoarvoa koko lainasalkusta tullaan laskemaan. Pitkäaikaisissa lainoissa ei ole merkittävää korkoriskiä, koska puolet salkusta on alle 1 %:n kiinteäkorkoisia lainoja ja lopuosa korkotukilainoja.

Taulukossa on kuvattu kunnan lainasalkun saldo- ja keskiporkoennuste (Lähde: Kuntarahoitus, Apollo -ohjelma).

Vimpeli

1 000
S €

0

Yhteenveto					
TILIVUOSI	2021	2022*	2023*	2024*	2025*
		*	*	*	*
Verolaji					
Kunnallisvero	9 118	9 042	4 869	4 598	4 592
<i>Muutos %</i>	4,1	-0,8	-46,2	-5,6	-0,1
Yhteisövero	961	622	464	451	470
<i>Muutos %</i>	44,2	-35,3	-25,3	-2,8	4,2
Kiinteistövero	781	770	779	779	779
<i>Muutos %</i>	8,1	-1,4	1,2	0,0	0,0
VEROTULOSSI KIRJATTAVA	10 861	10 434	6 113	5 829	5 842
<i>Muutos %</i>	7,0	-3,9	-41,4	-4,6	0,2

Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu

Vimpelin kunnan saamat kunnallis- ja yhteisöverotulot laskevat sote-uudistuksen myötä. Kiinteistöverotulot pysyvät nykyisellä tasolla, ellei uusia kiinteistöverotuloja kasvattavia ratkaisuja tehdä. Valtionosuudet laskevat n. 82 % hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alusta. Toimintatuottojen suhteellinen osuus kunnan palvelujen rahoituksesta nousee.

Kunnan toimintamenoista yli 56 % kohdistuu sote-menoihin, ja niissä tapahtuvat muutokset ovat vaikeutaneet talouden ennustettavuutta. Sote-ratkaisu toteutuessaan parantaneet talouden ennakoitavuutta. Lähimpien 3–4 vuoden aikana investointeja toteutetaan taloussuunnitelman mukaan maltillisesti, jolloin lainamäärän ennakoitaan pienenevän. Tällä varaudutaan suunnitelmakauden lopulle suunniteltuun

mittavaan sivistystoimen palveluja tukevaan investointiin. Kunnan taseessa on kiinteistöjä, joiden tasarvojen alaskirjaukseen on syytä laatia vuosittain toteutettava ohjelma.

Vuoden 2021 tulokseen sisältyy joitakin kertaluonteisia tuloeriä ja tulevana vuosina tiukkaa talouden seurantaan tulee edelleen jatkaa ja pysyvistä käyttötalouden menoja tulee tehdä erityisen harkiten.

Korona-viruksen ja Venäjän ja Ukrainan sodan vaikutukset yritysten ja kunnan toimintaedellytyksiin ja vaikutusten laajuus ovat vielä keväällä 2022 vaikeasti ennustettavia ja näkyvät viiveellä lähivuosien aikana. Kuitenkin energian hinnan, elintarvikkeiden ja palvelujen hintoihin on jo keväällä 2022 tullut korotuksia, jotka nostavat toimintakuluja. Talouden tasapainottamiseksi kunnan palvelujen myyntihintoihin kohdistuu nostopainetta.

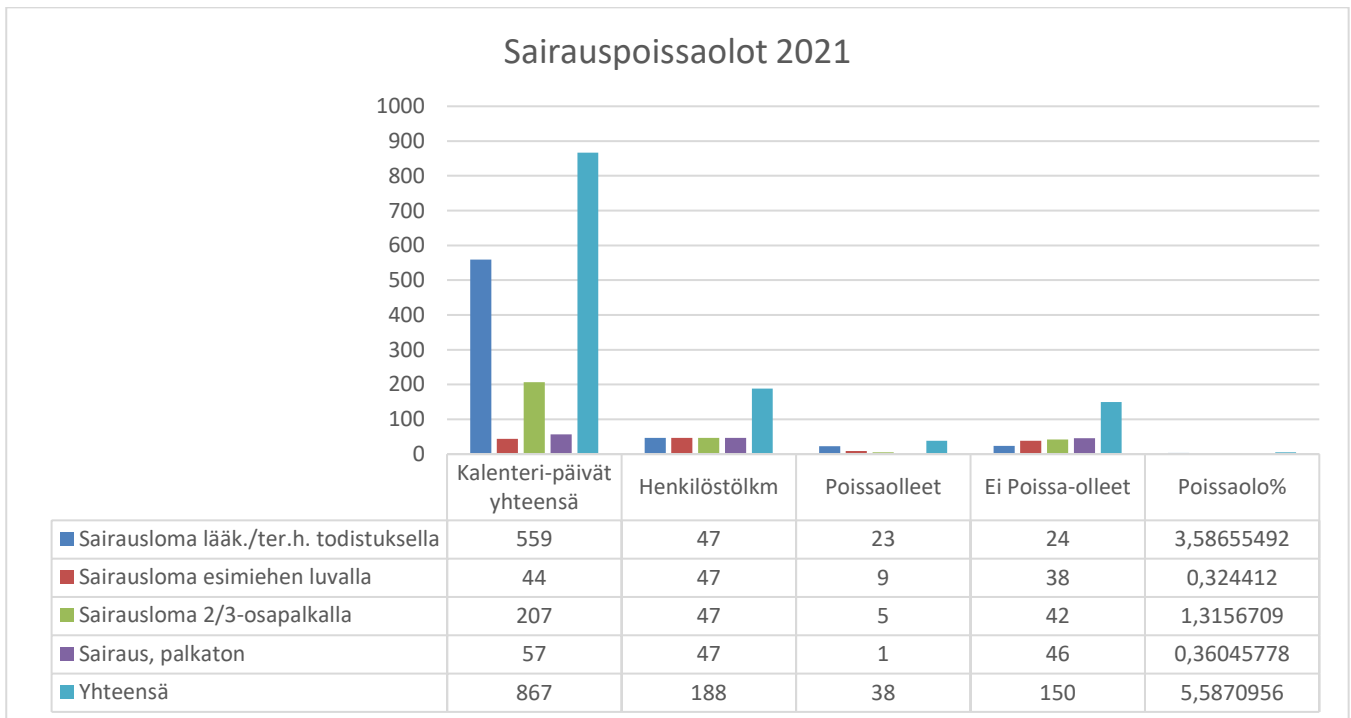
Henkilöstöorganisaatio on vakiintumassa määrältään nykyisen palvelutoiminnan tarpeisiin. Henkilöstöstä n. 43 % eläköityy lähimpien vuosien aikana. Tämä aiheuttaa erityisen suuret haasteet uuden henkilöstön rekrytoinnille. Soten toteutuessa neljäsosa nykyhenkilöstöstä siirtyy uuden työnantajan palvelukseen.

2.1.6 Kunnan henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Vimpelin kunnan vakituisen henkilöstön määrä on 45 henkilöä.

Koko henkilöstöstä naisia on 28 (62,22 %) ja miehiä 17 (37,78 %).

Tapaturmavakuutusyhtiö v. 2021 If Vahinkovakuutusyhtiö Oy.

Työterveyshuolto kilpailutettiin ja palvelu ostettiin TTBotnia Oy:ltä.

Virkojen ja toimien täyttämättä jättäminen / täyttämiskielto

Vakinaisten virkojen ja toimien täyttämiseen tulee pyytää kunnanhallituksen lupa. Lupaa hakiessa on esitettävä vaihtoehto, jossa tehtävä voidaan hoitaa ko. virkaa tai työsuhdetta täyttämättä. **Luvat haettu.**

Sijaisten palkkaaminen

Alle kolmen päivän sijaisia ei palkata, ellei työtehtävä vaadi sijaisen palkkaamista. Pitempiaikaisen sijaisen palkkaamiseen pyydetään joko teknisen johtajan tai hallinto- ja talousjohtajan lupa. Yli vuoden sijaisuus käsitellään joko teknisessä lautakunnassa tai kunnanhallituksessa.

Sijaisten palkkauskustannuksissa saavutettiin säästöä, koska lyhytaikaisiin sijaisuuksiin ei palkattu korvaavaa henkilöä.

Luvat haettu.

Vuosilomien sijoittaminen

Vuosiloma annetaan työntekijälle työnantajan määräämänä ajankohtana. Vuosilomasta 24 arkipäivää on sijoitettava lomakaudelle (kesäloma). Muu osa lomasta (talviloma) on annettava viimeistään seuraavan lomakauden alkuun mennessä. Vimpelin kunnassa kunnanviraston vuosilomat tulisi keskittää kunnanviraston kiinnioloaikoihin.

Lomat keskitetty kunnanviraston tai koulujen kiinnioloaikoihin. Muutoin lomat on suunniteltu niin, että asiakkaiden palvelu ei häiriinny.

Työaikamuotojen tehokas käyttö

Työajat tulee suunnitella niin, että ne vastaavat toiminnan tarpeita. Työnantaja vastaa ja päättää töiden, työaikojen sijoittelusta eri päiville. KVTES tai TS ei sisällä määräyksiä säännöllisen työajan sijoittamisesta tiettyyn kellonaikaan tai viikonpäivään. Työvuorot voidaan sijoitella porrastetusti työpäivän sisällä.

Koko kunnan henkilöstöllä on sähköinen työajan seuranta ja liukuva työaika lukuun ottamatta Toimelan keittiöhenkilöstöä, joiden työajan sijoittelu eri vuoroihin tapahtuu Titania-ohjelmalla. Muutoin käytetään yleistyöaikaa ja päivätyötä. Varallaolo ja päivystys on järjestetty vuorolistan mukaan.

Henkilöstötilinpäätös vuodelta 2021 esitetään valtuustolle erillisenä asiakirjana.

Maksetut palkat ja palkkiot 2018–2021

	TP 2021	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Maksetut palkat ja palkkiot	-1.444.386,21	-1.424.266,61	-1.358.876,03	-1.270.070,81
Sijaisten palkat ja palkkiot	-170.275,33	-140.211,23	-156.411,41	-107.250,88
Erilliskorvaukset	-46.269,89	-61.559,62	-64.815,60	-55.189,80
Luottamustoimipalkkiot	-67.114,99	-42.187,98	-37.773,37	-51.161,87
Työllistämistukipalkat	-53.002,50	-32.846,24	-37.824,04	-96.010,91
Luottamustoimen vuosipalkkiot	-1.774,91	-7.132,83	-6.308,33	-6.400,00
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-7.478,96	-3.108,91	-19.086,20	-22.504,24
Aktivoidut palkat ja palkkiot	61.056,13	63.104,48	24.426,71	11.052,28
Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma	-1.729.246,66	-1.648.208,94	-1.656.668,27	-1.597.536,23

2.1.7 Ympäristötekijät

Ympäristötekijät

Ympäristömenoihin sisällytetään vain yksilöitävissä olevat lisäkustannukset, joilla pyritään pääasiassa torjumaan, korjaamaan tai lieventämään ympäristövahinkoja. Ympäristömenoihin ei sisällytetä menoja, jotka vaikuttavasti suotuisasti ympäristöön, mutta joilla pyritään pääasiassa edistämään muita tarpeita kuten yrityksen kannattavuutta, työturvallisuutta ja -terveyttä, yrityksen tuotteiden turvallista käyttöä tai tuotannon tehokkuutta.

Ympäristönsuojelun investointimenoiksi lasketaan menot, jotka syntyvät ympäristöhyötyjen tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelun tason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi hankituista hyödykkeistä. Investoinneissa huomioidaan varsinaisten ympäristönsuojeluinvestointien lisäksi ympäristönsuojelun tasoa parantavista osainvestoinneista johtuva lisämeno. Ympäristömenojen vastineeksi kunta voi saada ympäristötuloja. Niitä ovat esimerkiksi jätehuolto- ja jätevesimaksut.

Vimpelin kunnan ympäristömenot 2021

Kuluneen vuoden aikana jätevesiverkkoon on liittynyt 5 uutta asuin- ja vapaa-ajan rakennusta,

Jäteveden puhdistamolla käsiteltiin 262 616 m³ jätevesiä. Laskua n. 4 % edellisvuodesta.

Jätevesipumppaamoja ja tarkastuskaivoja sekä viemäriverkostoja uusittiin.

Jätevesipuhdistamon puhdistetun jäteveden tarkkailun hoitaa KVVY Tutkimus Oy. Tarkkailun kustannukset vuonna 2021 olivat 12.410 €.

Kirkonkylän suljetun kaatopaikan tarkkailu hoidetaan omana työnä ja ilmoitus tarkkailusta lähetetään KVVY Tutkimus Oy:lle.

Kunnan kaikkien kiinteistöjen jätekuljetukset hoiti vuonna 2021 Jätehuolto P. Nuolikoski Oy hintaan 44.585 €.

Puhdistamon kuivattu liete kuljetetaan Alajärven kompostikentälle ja sen hoidosta maksettiin 14.670 € vuonna 2021.

Ympäristökatselmuksia ei tehty vuonna 2021.

Ympäristötuloja kunta sai vuonna 2021 jätevedenpuhdistamon jätevesimaksuja sekä liittymismaksuja yhteensä 559.150,53 €.

2.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida, hallita ja raportoida toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinta käsittää kuntakonsernin lyhyen ja pitkän aikavälin strategiset, taloudelliset, toiminnalliset ja vahinkoriskit, jotka voivat olla ulkoisia tai sisäisiä. Riskienhallinta kohdistuu koko kuntakonserniin sekä ulkoistettuihin palveluihin. Riskienhallinta on osaltaan kytketty osaksi johtamista sekä toiminnan ja talouden suunnittelu-, ohjaus-, seuranta- ja raportointiprosesseja.

Tämän tilinpäätösasiakirjan liitteenä on "Riskien kartoitus" –asiakirja, jossa on kuvattu ja arvioitu kunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit systemaattisesti, laadittu alustavat kehittämishdotukset ja määritellyt vastuuhenkilöt. Riskien systemaattinen arviointi osoittaa, että kunnan toimintaan vaikuttavia riskejä on useita. Riskien toteutumisen todennäköisyyttä pystytään omalla toiminnalla pienentämään

sääntöjen, ohjeiden ja menettelytapojen terävöittämisellä, koulutuksella ja tiedottamisella lisäämällä. Merkittävin osa tämänhetkisistä riskeistä liittyy ulkopuolisiin tekijöihin, joihin ei omin toimin voi vaikuttaa muuta kuin varautumisen vahvistamisella.

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin

- Kunnan asukasmäärän väheneminen on riskitekijä. Asukasmäärän positiivinen kehitys riippuu monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat työpaikkatilanne, yritysten ongelmat osaavan työvoiman saamiseksi, asumismahdollisuudet ja erilaiset viihtyvyystekijät. Väestön väheneminen on myös kansallinen ongelma; toisaalta väestön hakeutuminen kasvukeskuksiin ja eteläiseen Suomeen lisää rakenteellisia ongelmia kauempana kasvukeskuksista sijaitsevien kuntien alueella.
- Korona-viruksen sekä Venäjän ja Ukrainan sodan vaikutukset yritysten ja kunnan toimintaedellytyksiin ja vaikutusten laajuus ovat vielä keväällä 2022 vaikeasti ennustettavia ja näkyvät viiveellä lähi-vuosien aikana. Kuitenkin energian hinnan, elintarvikkeiden ja palvelujen hintoihin on jo keväällä 2022 näkyvissä korotuksia, jotka tulevat nostamaan toimintakuluja.

Toiminnalliset riskit koskevat mm. päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluita ja lainsäädännön muutoksia.

- Keväällä 2020 puhjennut tartuntatautiepidemia sekä Venäjän ja Ukrainan sota muodostavat toiminnallisen riskin, jonka vaikutuksiin kunnan palvelutuotannon järjestämiseen on varauduttu valmiussuunnitelman tarkistamisella ja päivittämisellä.
- Varahenkilöjärjestelmää kehittämällä ja henkilöstön sijoittelulla siten, että eri ikäryhmiin ja riskiryhmiin kuuluvien asiakkaiden palvelutuotannossa oleva henkilöstö sijoitetaan erilleen. Etätyötä on käytetty niissä tehtävissä, joissa se on ollut mahdollista.
- Lainsäädännön muutokset ja erityisesti sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kunnan talouteen, palvelutuotantoon ja sisäiseen toimintaan.

Taloudelliset riskit liittyvät mm. talouden tasapainoon, tulorahoituksen riittävyyteen, investointeihin ja rahoitukseen.

- vuoden 2021 tilinpäätöksessä kunnan tulos oli ylijäämäinen; taseessa oleva alijäämä saatiin katettua. Tulos sisältää kuitenkin kertaluonteisia tuloeriä, joten talouden tasapainottaminen on edelleen välttämätöntä. Kunta täyttää kaksi kriisikuntakriteeriä; keskimääräistä korkeampi tuloveroprosentti ja suhteellinen velkaantuneisuus ylittää vielä 50 %:n rajan. Kunta on tulorahoituksessaan voimakkaasti riippuvainen verotulojen kehityksestä. Verotulojen vuosittainen heilahtelu tuo kunnan talouden pitkäjänteiseen kehittämiseen ennakoimattoman riskin. Kunnan toimintamenoista sote-menot käsittävät n. 56 %, joten v. 2023 alusta talouden ennakoitavuus paranee. Toimintamenojen tai -tulojen hallitsematon ylitys / alitus aiheuttavat merkittävän riskin talouden tasapainottamiselle.

Rahoitusriskit ryhmitellään korkoriskiksi, valuuttariskiksi, likviditeettiriskiksi ja luottoriskiksi. Kunnan lainasalkusta n. 36 % on lyhytkorkoista lainaa kuntatodistusohjelman kautta. Lyhytkorkoinen laina on suhdanneherkkä.

- maailmanlaajuisen tartuntatautiepidemian vaikutukset, inflaatio ja kriisiytynyt tilanne Euroopassa vaikuttavat rahamarkkinoihin ja voivat aiheuttaa korkokustannusten nousun äkillisestikin. Kuntatodistusohjelma -lainojen muuttaminen muihin lyhytkorkoisiin lainainstrumentteihin voi tulla tässä yhteydessä ajankohtaiseksi lyhyellä varoitusajalla.
- lainamäärän nousu investointien rahoitukseen aiheuttaa korkomenojen kasvun ja vaikuttaa siten heikentävästi tulokseen
- lainojen vuosittaisen lyhennystason merkittävä kasvu voi aiheuttaa myös likviditeettiriskiä.

Vahinkoriskit koskevat vakuutuksia, joilla varaudutaan omaisuus- ja henkilövahinkoihin. Kunnan vakuutukset kattavat omaisuusvakuutuksen (rakennukset ja irtaimistot), julkisyhteisön vastuuvakuutuksen, hallinnon vastuuvakuutuksen, ajoneuvovakuutukset ja tapaturmavakuutukset (sekä työntekijöiden että

kuntalaiset osallistuessaan kunnan järjestämään toimintaan). Vakuutuksia hoitaa vakuutusmeklariliike Ahjo Oy ja vakuutukset ovat tällä hetkellä If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:llä. Vakuutusturva käydään läpi vähintään kerran vuodessa ja täydennetään ajantasaisesti tarpeen vaatiessa.

Vuoden 2019 aikana tehtiin vahinkoilmoitus kahdesta kunnan kiinteistöihin liittyvästä omaisuusvahingosta, joista toisen käsittely on 31.12.2021 edelleen kesken.

- riski syntyy, mikäli kiinteistöjen kunnossapitotoimenpiteitä ei tehdä suunnitellusti, peruskorjauskohteiden valvontaa ei hoideta asianmukaisesti, kulunvalvontaa ei ole ja vakuutuksia ei pidetä ajan tasalla. Kiinteistöstrategia on valmistelussa, kiinteistöjen kunnossapito-ohjelma on valmis teilla 5–10 vuoden periodille, peruskorjauskohteiden valvontaa tehostetaan, tehtäväkuvat ja vastuut selkeytetään ja sähköinen kulunvalvonta on otettu käyttöön keväällä 2020 suurimmissa keskuksissa kiinteistöissä työajanseurantajärjestelmän käyttöönoton yhteydessä.

2.2 Selonteko Vimpelin kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kunnan sisäisen valvonnan ohje päivitettiin keväällä 2018 ja hyväksyttiin kunnanvaltuustossa tulemaan voimaan hallintosäännön liitteenä 1.7.2018 lukien. Kunnan sisäinen valvonta on vuoden 2021 aikana järjestetty 1.7.2018 voimaan tulleiden Vimpelin kunnan ja kuntakonsernin *Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen* mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ohjeen tarkoituksena on varmistaa ja edistää sisäisen valvonnan käytännön toteutusta Vimpelin kuntakonsernissa sekä tiedottaa sisäisen valvonnan merkityksestä, velvoitteista ja vastuista koko henkilöstölle.

Vimpelin kunnan konserniohjeen mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita tulee noudattaa myös konserniyhtiöissä. Ohjeessa määritetään sisäisen valvonnan vastuita sekä tehtäviä toimenpiteitä ja toimintaan liittyviä raportointivelvoitteita. Kuntalaki (410/2015) pitää sisällään säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

- 14.7 §: Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.
- 90 §: Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.
- 115 §: Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa.
- Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernintalouden liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
- 123 §: Tilintarkastajien on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.
- Tilintarkastajien on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvontajärjestetty asianmukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi

Kuntalain säännöksiä tavoitteena on terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia. Tästä syystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisi perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Kunnanhallitus on 21.5.2018 § 124 päättänyt, että kunnan sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeeseen lisätään asiakirja, jossa kuvataan ja arvioidaan kunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit systemaattisesti, laaditaan kehittämisehdotukset ja määritellään vastuuhenkilöt. Riskiarvio on tilinpäätösasiakirjan liitteenä ja se on valmisteltu johtoryhmässä.

Sisäisen valvonnan pääkohteet jaotellaan Vimpelin kunnassa seuraavasti:

- a) Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi
- b) Päätöksenteko
- c) Henkilöstö ja henkilöstöhallinnon prosessit
- d) Toiminta ja talous
- e) Ympäristöasiat
- f) Omaisuuden hallinnointi
- g) Hankinnat
- h) Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojat

a) Toimintaympäristö ja toiminnan organisointi

Kunnan toimivalta ja vastuut on määritelty hallintosäännössä, jolla valtuusto on siirtänyt toimivaltaansa toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Samalla valtuusto on antanut viranomaiselle oikeuden siirtää eli delegoida sille siirrettyä toimivaltaa edelleen. Toimivallan voi siirtää sekä toimintasäännöllä että yksittäisellä päätöksellä. Toimielin tai viranhaltija, jolle toimivaltaa on siirretty, on sekä oikeutettu että velvoitettu tekemään päätöksen asiasta. Se, jolle on siirretty toimivaltaa, on vastuussa tehdystä päätöksestä. Toimielimissä päätöstä vastaan äänestänyt tai eriävän mielipiteen ilmoittanut ei kuitenkaan ole vastuussa päätöksestä. Asian esittelijällä on, mikäli päätös poikkeaa hänen päätösehdotuksestaan, oikeus ilmoittaa eriävä mielipide. Jos esittelijä ei ilmoita eriävää mielipidettään, myös hän on vastuussa esittelystään poikkeavasta päätöksestä.

Kunnanhallitus hyväksyi 13.9.2022 § 244 sopimushallinnan ohjeen.

b) Päätöksenteko

Päätöksentekoprosessiin sisältyvät asian vireille tulo, valmistelu, päätöksenteko, tiedottaminen, toimeenpano sekä toimeenpanon valvonta. Päätöksenteon tulee perustua oikeisiin ja riittäviin tietoihin. Päätöstekstin on oltava yksiselitteinen ja täsmällinen. Päätökset on perusteltava. Tiedon on säilyttävä muuttumattomana asian kaikissa käsittelyvaiheissa.

Päätöksenteossa ja -valmistelussa sekä täytäntöönpanossa on noudatettava lainsäädäntöä sekä sääntöjä ja ohjeita. Lainvastaiset ja virheellisesti tehdyt päätökset voidaan valitusteitse oikeudessa kumota. Päätöksenteossa on muistettava, ettei esteellinen henkilö osallistu asian käsittelyyn, mikä tarkoittaa asian käsittelyn kaikkia vaiheita valmistelusta täytäntöönpanoon saakka. Jokainen päätöksentekijä on ensisijaisesti itse vastuussa siitä, ettei osallistu esteellisenä asian käsittelyyn.

Esteellisyyden peruste merkitään pöytäkirjaan.

Toimielimien jäsenten ja esimiesten tulee valvoa alaistensa päätöksentekoa tarvittaessa otto-oikeutta käyttämällä. Otto-oikeus on ylemmän viranomaisen keino valvoa alemman viranomaisen päätöksenteon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Kunnan toimielinten päätökset sekä viranhaltijapäätökset julkaistaan kunnan internet-sivuilla.

Päätöksentekoprosessin toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurataan vuosittain toimielinten antamissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteoissa, joihin kootaan yhteenveto viranhaltija ja toimielinpäätöksistä: kokousten ja päätösten määrät, oikaisuvaatimukset, valitukset, otto-oikeuden käyttämiset, vireillä olevat oikeusprosessit sekä eri oikeusasteiden päätökset.

Kokousten ja päätösten määrät:	Kunnanvaltuusto, kokouksia 9 kpl, 154 pykälää Kunnanhallitus, kokouksia 20 kpl ja 352 pykälää Tekninen lautakunta, kokouksia 11 kpl ja 89 pykälää Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta, kokouksia 5 kpl ja 26 pykälää
Oikaisuvaatimukset:	1 kpl
Valitukset hallinto-oikeudessa v. 2021	1 kpl
Otto-oikeuden käyttämiset:	0 kpl
Vireillä olevat oikeusprosessit:	0 kpl
Eri oikeusasteiden päätökset:	1 kpl
Vireillä olevat omaisuusvahingot	1 kpl (v. 2019 intervallin väistön palvelutuotannolle aiheutuneet ylimääräiset kustannukset sekä omaisuusvahinko kiinteistölle)
Konkurssivalvonnat	0 kpl

c) Henkilöstö ja henkilöstöhallinnon prosessit

Henkilöstön oikeudenmukainen kohtelu edellyttää voimassa olevan lainsäädännön, virka- ja työehtosopimusten sekä muiden henkilöstöasioita koskevien määräysten, päätösten ja ohjeiden noudattamista. Toimintayksiköiden tulee omassa päätöksenteossaan noudattaa konsernihallinnon antamia ohjeita ja linjauksia ja huolehtia tarvittavien yhteistoimintavelvoitteiden toteuttamisesta ennen päätöksentekoa. Vastuu työyhteisön hyvinvoinnista on sekä esimiehellä että työntekijöillä. Vimpelin kunnassa palkanlaskenta siihen liittyvine menettelyineen on ulkoistettu Järvinet Oy:lle.

Henkilöstötilinpäätös annetaan valtuustolle erikseen käsiteltäväksi.

d) Toiminta ja talous

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on esitetty kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä resurssit. Palvelukokonaisuudet ja liikelaitokset määrittelevät vuosittain talousarviossaan, miten ne toteutavat omaa perustehtäväänsä tavoitteellisesti. Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden pohjalta toimielimet hyväksyvät tehtäväalueensa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä käyttösunnitelmat määrärahoille ja tuloarvioille. Valtuusto hyväksyy talousarviossa investointisuunnitelman taloussuunnittelu-kaudelle.

Kunnanhallitus antoi 8.2.2021 § 36 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet:

Ohjeiden mukaan toimielinten tulee vuosittain määrittää ne henkilöt, joilla on oikeus hyväksyä menoja ja muita kirjanpidon tositteita. Asiatarkastaja ja menon hyväksyjä ei saa olla sama henkilö. Menon hyväksyjän on tarkastettava tositteen muodollinen oikeellisuus sekä varmistettava, että tavara, palvelun osto tai työsuoritus on merkitty vastaanotetuksi. Hyväksyjä vastaa, että tositteessa on oikeat tiliöintimerkinnot ja että menon suorittamiseen on käytettävissä siihen budjetoitua määrärahaa.

Kausiraporttien toteutumien raportoidaan kunnan johtoryhmälle ja raportoinnista vastaa kunnanjohtaja. Tuloraporttien toteutumien raportoidaan kunnanhallitukselle ja raportoinnista vastaavat kunnanjohtaja sekä hallinto- ja talousjohtaja. Tuloraporttien yhteydessä laaditaan ennuste koko vuoden toteumasta suhteessa talousarvioon.

Toimielimet ovat kokouksissaan säännöllisesti käsitelleet talousarvion toteutumaa.

Vimpelin kunnassa kirjanpito on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. Perinnän hoitaa Intrum Justitia Oy.

e) Ympäristöasiat

Kertomus ympäristöjärjestelmästä ja ympäristötilinpäätös julkaistaan vuosittain osana kunnantilinpäätöstä ja toimintakertomusta (luku 2.1.7)

f) Omaisuuden hallinnointi

Palvelukokonaisuudet ja tytäryhteisöt ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että kunnankonsernin omistama ja hoidossa oleva omaisuus pidetään kunnossa ja sitä käytetään taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Toimialajohtajat vastaavat, että omaisuudesta ja irtaimesta omaisuudesta laaditaan asianmukaiset luettelot talouspalveluiden ohjeistuksen mukaisesti. Omaisuuteen kohdistuvia riskejä on arvioitava säännöllisesti.

Riskienhallinnasta vastaa se yksikkö, jonka hoitoon omaisuus on uskottu. Kunnan kiinteä ja irtain omaisuus vakuutetaan kunnanhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Toimintayksiköiden on välittömästi ilmoitettava kunnanomaisuuteen kohdistuneista vahingoista kunnanjohtajalle.

Kunnan kiinteän ja irtaimen omaisuuden vakuutukset hoitaa Vahinkovakuutusyhtiö If ja vakuutusmeklaripalvelut on ostettu 1.3.2019 lukien Vakuutusmeklariliike Ahjo Oy:ltä. Vakuutukset käydään läpi vuosittain yhdessä vakuutusmeklarin kanssa ja tarvittavat muutokset vakuutuksiin on tehty välittömästi.

g) Hankinnat

Hankinnoissa noudatetaan konsernilaajuisesti hankintalainsäädäntöä ja Vimpelin kunnan hankintaohjetta. Toimintayksiköiden johdon on varmistettava, että hankintatoiminta on järjestetty tarkoituksenmukaisesti, yksikössä on riittävä hankintaosaaminen ja hankinnat tehdään oikein, asianmukaisesti, taloudellisesti ja tehokkaasti. Hankintojen yhteydessä ei saa antaa eikä ottaa vastaan lahjoja tai palveluksia. Henkilökohtaisia hankintoja ei saa tehdä kunnan hankintojen yhteydessä eikä käyttää kunnan hankintasopimuksia omaksi edukseen. Esteellinen henkilö ei saa osallistua hankintojen valmisteluun tai päätöksentekoon.

Kunnanvaltuusto hyväksyi hankintaohjeen 29.4.2019 § 24.

Hankintavaltuudet on määritelty kunnanhallituksen hyväksymässä talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.

h) Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojat

Vimpelin kunnan ICT-palvelut on ulkoistettu Järvinet Oy:lle. Kuntakonsernin tietotekniikkatoiminnassa on huomioitava suunnitelmallisuus, kustannustehokkuus ja kokonaisuuden hallinta siten, että turvataan tietoresurssien hyväksikäyttö suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa ja valvonnassa. Järvinet Oy vastaa tietoturvan ja tietosuojan hallinnan kehittämisestä ja koordinoinnista, mutta vastuu toimintayksikön ja toiminnan tietoturvasta ja tietosuojasta on jokaisella esimiehellä ja työntekijällä.

Tiedonhallintamalli -suunnitelma ja asiakirjajulkisuuskuvaus on julkaistu kunnan nettisivuilla.

Vimpelin kunta ostaa tietosuojavastaavan palvelun Järvinet Oy:ltä.

Yhteenveto

Kunnanhallitus toteaa arvionaan, että kunnan hallinto on toiminut velvoittavien lakien ja säännösten mukaisesti. Yleisesti ottaen sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tulot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
ulkoinen		
	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 106	4 136
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-22 356	-21 319
Toimintakate	-18 250	-17 183
Verotulot	10 860	10 148
Valtionosuudet	9 447	9 286
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	44	36
Korkokulut	-61	-64
Muut rahoituskulut	-1	-2
Vuosikate	2 039	2 221
Poistot ja arvonalentumiset	-1068	-981
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	971	1 240
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	971	1 240

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,4	19,4
Vuosikate/Poistot, %	191,01	226,55
Vuosikate, euroa/asukas	740	798
Asukasmäärä	2756	2784

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vimpelin kunnan toimintatuotot / toimintakulut % oli 18,4, kun se edellisenä vuonna oli 19,4 %.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vimpelin kunnan vuosikate oli 2.039.458,19 euroa vuonna 2021, kun se edellisenä vuonna oli 2.221.487,08 euroa.

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan tulorahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vimpelin kunnan vuosikate poistoista on 191,01 % vuonna 2021, kun se edellisenä vuonna oli 226,55 %.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Taavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vimpelissä vuonna 2021 vuosikate per asukas oli 740,0 euroa, kun se vuonna 2020 oli 798,0 euroa.

2.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo. lisääntyivätkö vai vähentyivätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana.

	2021	2020
RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 039	2 222
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-40	-5
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 726	-2 200
Rahoitusosuudet investointimenoihin	184	9
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	240	56
Toiminnan ja investointien rahavirta	697	82
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		2 200
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-511	-507
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-1 500
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääoman muutokset		
Pitkäaikaisten saamisten muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	-422	320
Korott. pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutokset	-281	-1071
Rahoituksen rahavirta	-1 214	-558
Rahavarojen muutos	-517	-476
Rahavarat 31.12.	414	931
Rahavarat 1.1.	931	1 407
	-517	-476

	2021	2020
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	-562	615
Investointien tulorahoitus, %	132,3	101,4
Laskennallinen lainanhoitokate	1,45	1,50
Lainanhoitokate	3,67	4,01
Kassan riittävyys, pv	6	14
Asukasmäärä	2756	2784

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän (5 vuodelta) avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päätyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Tunnusluku v. 2021 oli - 562 000 euroa, kun se v. 2020 oli 615 000 euroa.

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti oli 132,3 %, kun se vuonna 2020 oli 101,4 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja josta saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Vimpelin kunnan laskennallinen lainanhoitokate oli 1,45 vuonna 2021.

Lainanhoitokate kertoo kunnan/konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos

tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Vimpelin kunnan lainahoitokate oli 3,67 %, kun se edellisenä vuonna oli 4,01 %.

Kassan riittävyys (pv) – tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kassan riittävyys kunnalla oli 31.12.2021 yhteensä 6 päivää.

2.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2021	2020	VASTATTAVAA	2021	2020
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	10 970	10 970
Muut pitkävaikutteiset menot	425	38	II Arvonkorotusrahastot		
II Aineelliset hyödykkeet			III Muut omat rahastot		
Maa- ja vesialueet	2 107	2 120	IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	-166	-1 407
Rakennukset	11 116	10 694	V Tilikauden yli-/alijäämä	972	1 241
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 694	3 764	B POISTOERO JA VAPAA-		
Koneet ja kalusto	282	392	EHTOISET VARAUKSET		
Enn.maksut ja keskener. hank.	407	718	C PAKOLLISET VARAUKSET		
III Sijoitukset			D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Osakkeet ja osuudet	3 965	3 995	Valtion toimeksiannot		
Muut lainasaamiset	632	631	Lahjoitusrahastojen pääomat	37	39
Muut saamiset	96	96	Muut toimeksiantojen pääomat	4	4
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			E VIERAS PÄÄOMA		
Valtion toimeksiannot			I Pitkäaikainen		
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	37	39	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	6 418	7 129
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat julkisyhteisöiltä		
I Vaihto-omaisuus			Saadut ennakot		
II Saamiset			Liittymismaksut ja muut velat	192	437
Pitkäaikaiset saamiset	331	331	Siirtovelat		
Lyhytaikaiset saamiset			II Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	843	481	Lyhytaik. joukkovelkakirjalainat	4 000	4 000
Lainasaamiset	13	21	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	711	511
Muut saamiset	83	120	Lainat julkisyhteisöiltä		
Siirtosaamiset	154	50	Saadut ennakot		
Lyhytaikaiset saamiset			Ostovelat	1 074	1 068
Myyntisaamiset			Liittymismaksut ja muut velat	54	41
Lainasaamiset			Siirtovelat	333	388
Muut saamiset			IV Rahat ja pankkisaamiset		
Siirtosaamiset			Rahat ja pankkisaamiset	408	925
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	6	6	VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 599	24 421
IV Rahat ja pankkisaamiset	408	925	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 599	24 421

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	47,87	44,24
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	52,36	56,36
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	806	-166
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	292,42	-59,57
Lainakanta 31.12., 1000 € (sis. lyh. aik)	11 129	11 641
Lainakanta 31.12., €/ asukas (sis. lyh. aik.)	4 038	4 181
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	11 164 328	11 665 257
Lainat ja vastuut, €/asukas	4 051	4 190
Lainasaamiset, 1000 €	632	632
Asukasmäärä	2756	2787

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuuden, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä taloudellisista sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste on erinomainen, mikäli se on yli 50 % ja normaali, jos se on 30–50 %. Alle 20 % omavaraisuusaste on heikko.

Vimpelin kunnan vuoden 2021 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 47,87 %, kun se vuoden 2020 lopussa oli 44,24 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2021 oli 52,36 % ja vuonna 2020 se oli 56,36 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Vimpelin kunnan edellisen tilikauden yli- /alijäämä	-165 830,07
Tilikauden 1.1.-31.12.2021 tulos	+971 742,04
Kertynyt ylijäämä	805 911,97
Kertynyt yli-/alijäämä €/ asukas	+ 292,42

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Vimpelin kunnan lainakanta 31.12.2021 oli 11.129.302,00 €, kun se edellisenä vuonna oli 11 640 512 euroa.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Kunnan asukaskohtainen lainamäärä vuoden 2021 lopussa oli 4 038 euroa / asukas (v. 2020 = 4 181 €/asukas).

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrää.

Vimpelin kunnan lainat ja vuokravastuut olivat 11.164.328 € 31.12.2021.

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätös-
vuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Vimpelin kunnan lainat ja vuokravastuut olivat 4 051 €/asukas vuonna 2021.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Lainasaamiset olivat 31.12.2021 yhteensä 631 577,00 euroa ja ovat pysyneet ennallaan.

2.5. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja – menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

(ulkoinen)

TULOT	1000 €	%	MENOT	1000 €	0,02
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	4 106	16,50	Toimintakulut	22 356	90,52
Verotulot	10 860	43,64	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	9 447	37,97	Korkokulut	61	1 465,00
Korkotuotot			Muut rahoituskulut	2	0,01
Muut rahoitustuotot	45	0,18	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät	40	
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien			- Pakoll. varausten lis. (+), väh. (-)		
hyödykkeiden luovutusvoitot	2	0,01	- Pysyvien vastaavien		
			hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	184	0,74	Investointimenot	1 726	6,99
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	239	0,96			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset			Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,00	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	511	2,07
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	24 883	100,00	Kokonaismenot yhteensä	24 696	100,00

2.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt		
Osuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt		1 (JärviS-Energia)
Muut omistusyhteisyhteisöt		3 (JPYP, Järvinet, Millespakka)
Yhteensä	9	4

Kuntalaissa (410/2015) on säännökset kuntakonsernista ja kunnallisista liikelaitoksista. Kunnan, joka 16a §:n tarkoittamalla tavalla muodostaa tytäryhteisöineen kuntakonsernin, tulee laatia konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laadintavelvollisuus koskee kuntaa, jolla on yksi tai useampia tytäryhteisöjä.

Kuntalain 47 §:ssä säädetään kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeesta: Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Kuntalain 48 §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätty viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

2.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Vimpelin kunnan kuntalain (410/2015) mukaiset konserniohjeet on hyväksytty kunnanvaltuuston kokouksessa 11.6.2018 § 39.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin. Kuntakonserni on määritelty kuntalain 6 §:ssä. Konsernikäsitleellä kuvataan kunta-alalla kunnan tai kuntayhtymän määräysvallassa olevien yhteisöjen muodostamaa kokonaisuutta. Määritelmä vastaa kirjanpitolain tarkoittamaa konsernia.

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjauksella tarkoitetaan omistajaohjausta ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamista. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä

Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kunta tai kuntayhtymä on konsernin emoyhteisö ja sen tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kunnalla tai kuntayhtymällä on yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan emoyhteisön oikeutta käyttää yli puolta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Määräysvalta voi tarkoittaa myös oikeutta nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyrityksen hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä tai toimielimessä, jolla on tämä sama oikeus. Määräysvalta voi perustua myös muihin seikkoihin, jotka luovat kunnalle oikeuden tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa kohdeyhteisössä.

Konserniohje ei oikeudellisesti suoraan sido tytäryhteisöjen toimielimiä. Sitovuus syntyy vasta siinä vaiheessa, kun tytäryhteisöjen toimivaltainen elin, yleensä hallitus, on hyväksynyt ohjeet yhteisöä sitovaksi (Kuntalaki 47 §).

Kuntakonsernissa hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu. Tytäryhteisöjen johto toimii kuitenkin konsernin emoyhteisön eli kunnan luottamuksen varassa.

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat yhteisöt:

- Vimpelin Vuokra-asunnot Oy (omistusosuus 100 %)
- Vimpelin Lämpö Oy (omistusosuus 70,8 %)
- Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy (omistusosuus 64,17 %,
- Asunto Oy Kotipiha (omistusosuus 100 %)

Muut Konserniyhtiöt

- Sairaanhoidopiiri (omistusosuus 2,16 %)
- Eskoo (omistusosuus 1,8795 %)
- Järviseudun koulutuskuntayhtymä (omistusosuus 9,74 %)
- Etelä- Pohjanmaan Liitto (omistusosuus 1,75 %)

Kunnan toimielinten vastuunjako konsernin toiminnan seurannassa ja raportoinnissa

Valtuusto

- Määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset
- Päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- Hyväksyy tilinpäätöksen, joka sisältää konsernitilinpäätöksen
- Nimeää kunnan edustajat kuntayhtymien valtuustoihin/yhtymäkokouksiin
- Hyväksyy konserniohjeet.

Kunnanhallitus

- Nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin.
- Antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kunnan muulle viranomaiselle
- Valvoo kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- Vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- Antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä.
- Kunnanhallitus antaa kuntaa eri yhteisöjen, laitosten tai säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Kunnanjohtaja

- Johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan konsernipolitiikkaa
- Vastaa konserniohjeen mukaan kunnanjohtajalle kuuluvista tehtävistä
- Seuraa kunnan omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kunnanhallitukselle
- Seuraa kuntakonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämistä kunnanhallitukselle.
- Kunnanjohtajalla on oikeus käyttää kunnan puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.
- Huolehtii konsernin toiminnan ja talouden suunnittelusta.

2.6.3. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitolapua. Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Raportoinnin sisältö ja rajoitukset

- Liikesalaisuuden piiriin ja muut salassa pidettävät asiat käsitellään emoyhteisönä toimivassa kunnassa salassa pidettävänä.
- Tytäryhteisöjen tulee toimittaa toimintakatsaus maksukausittainen, jossa on arvioitu tavoitteiden toteutumista koko kuluvalle suunnittelukaudella ja mahdollisia poikkeamia tavoitteista sekä tarvetta korjaaviin toimenpiteisiin.
- Raportoinnin yhteydessä yhtiöiden toimitusjohtajat esittelevät kunnanhallituksen kokouksessa sekä välintilinpäätökset, tilinpäätökset ja tulevien vuosien budjetin ja investointisuunnitelmat.

Toiminnan ja talouden suunnittelu

- Tytäryhteisö toimittaa kunnanhallitukselle tiedoksi 4- vuotisen taloussuunnitelman sekä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.
- Taloussuunnitelmasta tulee käydä ilmi valtuuston tytäryhteisölle asettamat toimintatavoitteet. Investointiohjelman suunnittelukauden tulee olla 4 vuotta ja se tulee toimittaa kunnanhallitukselle tiedoksi. Taloussuunnitteluun liittyvistä käytännöistä ja suunnittelumalleista päättää viimekädessä tytäryhteisön hallitus.
- Henkilöstösuunnitelma

2.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vimpelin Vuokra-asunnot Oy:n palveluksessa ollut kiinteistösihteeri, joka hoiti myös toimitusjohtajan tehtävät, irtisanoutui vuoden 2021 lopulla. Yhtiön hallitus vaihtui syksyllä 2021.

Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy on arvioinut vuoden 2021 aikana kiinteistön tulevaa käyttöä ja käyttömahdollisuuksia. Kunnan suoraan hallinnassa olevista tiloista oli vuokrattuna pääosan vuodesta 31 %, mutta vuoden 2021 lopulla tehtiin vuokrasopimus niin, että vuoden 2022 alussa kunnan hallinnassa olevat tilat on vuokrattu. Yhtiön hallitus vaihtui syksyllä 2021.

Vimpelin Kotipiha Oy asetettiin vuoden 2021 aikana selvitystilamenettelyyn. Tarkoituksena on yhtiön lopettaminen. Menettely on kesken. Molemmat kunnan omistamat osakkeet ovat olleet vuokrattuna.

Vimpelin Lämpö Oy:n toiminnassa ei olennaisia tapahtumia. Yhtiö kasvatti liikevaihtoaan 4,7 % ja teki vuotta 2020 paremman tuloksen. Yhtiön hallitus vaihtui syksyllä 2021.

2.6.5. Vuodelle 2021 asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vimpelin Vuokra-asunnot Oy

	Talousarvion 2021 tavoitteet	Tavoiteluokka	Arvio
Tilojen käyttöaste	85 %	Toiminnallinen tavoite	Toteutui
Talouden tervehdyttämisuunnitelma	Talouden tervehdyttämisuunnitelma päivitettävänä		
Tilikauden tulos vähintään	>0	Taloudellinen tavoite	Toteutui
Alijäämä		Taloudellinen tavoite (katettuna vuoteen 2023 mennessä)	Ei toteudu suunnitelmavuosina
Omavaraisuusaste %	>6	Taloudellinen tavoite	Toteutui
Pitkäaikainen vieras pääoma €/asukas	< 1180 €/asukas	Taloudellinen tavoite	Toteutui
Korjausinvestointien suunnitelma	Toteutus suunnitelman mukaan	Toiminnallinen tavoite	Toteutui osittain
Korjausinvestointien taso % liikevaihdosta	20 %	Toiminnallinen ja taloudellinen tavoite	Toteutui

Yhtiö jatkoi edelleen Rakennuttajan Laskentavoima Oy:llä vuonna 2018 teetetyn peruskorjaussuunnitelman toteutusta, mutta esimerkiksi vuonna 2020 aloitettu Marilanpuiston pihojen kuivatus laajeni yllättäen salaojien uusimiseen sekä piha-alueiden ja terrassien rakentamiseen. Näin ollen kaikissa suunnitelman mukaisissa kustannusarvioissa ei pysytty.

Arvio tulevasta kehityksestä

Yhtiön taloudellisen tilan vakauttaminen jatkuu edelleen. Yhtiön omat varat eivät riitä peruskorjausohjelman loppuun saattamiseen, vaan yhtiö tulee tarvitsemaan joko kunnan suoraa rahoitusta oman pääomanehtoisella lainalla ja / tai kunnan takausta uuteen peruskorjauslainaan. Yhtiöön kuuluva Tuohilatala Oy on poistettu kaupparekisteristä, koska yhtiöllä ei ole ollut toimintaa. Vuokra-asunnot Oy:llä on siten omistuksessaan rivitalotontti uusasuntotuotantoa varten. Toteutusvaihtoehtoja selvitetään vuoden 2022 aikana.

Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy

Tavoitteet kunnan v. 2021 talousarvioon ja taloussuunnitelmaan vv. 2022–2023

Tavoitteet ja tunnusluvut:

	TP 2021	Talousarvio 2021	Tavoiteluokka	Toteutuiko tavoite
Tilojen käyttöaste	31 %	50 %	Toiminnallinen tavoite	Ei toteutunut
Tilikauden tulos	< 0	>0	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut
Omavaraisuusaste %	>20	>20	Taloudellinen tavoite	Toteutui

Arvio tulevasta kehityksestä

Yhtiö on saanut alkuvuonna 2022 hallinnassaan olevaa liiketilaa vuokrattua. Kiinteistössä on suoritettu kiireellisiä korjauksia. Käyttöaste paranee ja yhtiön tulovirta vahvistuu.

Asunto Oy Vimpelin Kotipiha

Tavoitteet kunnan v. 2021 talousarvioon ja taloussuunnitelmaan vv.2022–2023

Tavoitteet ja tunnusluvut:

	Toteuma v. 2021	Talousarvio 2021	Tavoiteluokka	Toteutuiko tavoite
Tilojen käyttöaste	100 %	100 %	Toiminnallinen tavoite	
Tilikauden tulos	< 0	> 0	Taloudellinen tavoite	
Alijäämä/ylijäämä	-22 435	> 0	Taloudellinen tavoite	

Arvio tulevasta kehityksestä

Yhtiö purkautuu selvitysmenettelyn kautta ja lopettaa toimintansa.

Vimpelin Lämpö Oy

Tavoitteet kunnan v. 2021 talousarvioon ja taloussuunnitelmaan vv. 2022–2023

	Toteutuma 2021	Talousarvio 2021	Tavoiteluokka	Toteutuiko tavoite
Liittymien osuus kunnan talouksista	40/n.1000	40 / n. 1000	Vaikuttavuus-tavoite	Kyllä
Yksikköhinta kunnallisen tuotannon keskiarvosta	58,5 €/Mwh	57,60 / 58 € / Mwh	Tuotanto-tavoite	Kyllä
Katetuotto %	n.32 %	25	Kannattavuus-tavoite	Kyllä
Sijoitetun pääoman tuotto	n.9 %	5	Kannattavuus-tavoite	Kyllä
Tilikauden voitto / liikevaihdosta	n.10 %	> 5 %	Taloudellinen tavoite	Kyllä
Omavaraisuusaste %	n.67 %	53	Taloudellinen tavoite	Kyllä
Suhteellinen velkaantuneisuus %	n. 33 %	36,8 %	Taloudellinen tavoite	Kyllä
Pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä €/asukas	n. 22 €/asukas	< 60 €/asukas	Taloudellinen tavoite	Kyllä
Osinko omistajalle	-	1000 euroa	Taloudellinen tavoite	Ei toteutunut

Arvio tulevasta kehityksestä

Vähemmistöosakkaat myynevät osuutensa yhtiöstä vuoden 2022 aikana.

2.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	13 492	14 145
Toimintakulut	-31 054	-30 842
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	-7	3
Toimintakate	-17 569	-16 694
Verotulot	10 861	10 148
Valtionosuudet	10 069	9 885
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	62	118
Korkokulut	-90	-149
Muut rahoituskulut	-53	-16
Vuosikate	3 280	3 292
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 857	-1 815
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	1 423	1 477
Tilinpäätössiirrot	1	-1
Tilikauden vero	-17	-9
Laskennalliset verot	-2	
Vähemmistöosuudet	-13	-8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 392	1 459

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	43	46
Vuosikate/Poistot, %	177	181
Vuosikate, euroa/asukas	1 190	1 180
Asukasmäärä	2756	2784

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Konsernin toimintatuotot / toimintakulut % oli 43 %.

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan konsernin tulorahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Konsernin vuosikate poistoista on 177 % vuonna 2021.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vimpelin vuoden 2021 konsernin vuosikate oli 1 190 euroa/ asukas ja vahvistui hieman verrattuna edelliseen vuoteen.

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2021	2020
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 280	3 292
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-17	-9
Tulorahoituksen korjauserät	-35	-96
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 278	-3 354
Rahoitusosuudet investointimenoihin	184	9
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	238	58
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 372	-100
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-4	
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	266	3 180
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 310	-1 091
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-15	-1 603
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-612	-907
Rahoituksen rahavirta	-1 675	-421
Rahavarojen muutos	-303	-521
Rahavarat 31.12.	1 977	2 280
Rahavarat 1.1.	2 280	2 801
Rahavarojen muutos	-303	-521

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	-1 425	-1 013
Investointien tulorahoitus, %	157	98
Laskennallinen lainanhoitokate	1,5	1,3
Lainanhoitokate	2,41	2,77
Kassan riittävyys (pv)	20,73	23,47

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän (5 vuodelta) avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta 6 vuodelta

2021	1 371 635,14
2020	-99.808,14
2019	-2.442.931,62
2018	-1.539.524,11
2017	1.285.850,10
2016	1.792.520,91

Investointien tulorahoitus – Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti oli konsernitasolla 157 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja josta saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konsernin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Konserni voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokateen.

Konsernin laskennallinen lainanhoitokate oli 1,5 vuonna 2021.

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Konsernin lainahoitokate oli 2,41 %.

Kassan riittävyys (pv) – tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Vuonna 2021 kassan riittävyys oli 20,73 pv.

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT		
VASTAAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	186	184
Muut pitkävaikutteiset menot	367	8
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 376	2 374
Rakennukset	20 372	19 973
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 930	3 922
Koneet ja kalusto	1 017	1 186
Muut aineelliset hyödykkeet	34	30
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	469	835
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	275	17
Osakkeet ja osuudet	727	2 312
Lainasaamiset	4	
Muut saamiset	143	143
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	66	52
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	56	52
Muut toimeksiannot	1	1
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	222	217
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 659	1 390
Lainasaamiset	13	21
Muut saamiset	142	222
Siirtosaamiset	226	140
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Muut arvopaperit	322	6
Rahat ja pankkisaamiset	1 655	2 275
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 262	35 360

VASTATTAVAA	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 970	10 970
Muu oma pääoma	23	24
Edellisten tilikausien yli (alijäämä)	87	-1 333
Tilikauden yli (alijäämä)	1 392	1 459
VÄHEMMISTÖOSUUDET	383	344
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	164	184
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	66	52
Lahjoitusrahaston pääomat	44	45
Muiden toimeksiantojen pääomat	17	12
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 303	14 505
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	192	437
Laskennalliset verot	20	19
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	4 000	4 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 445	1 100
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta	47	337
Saadut ennakot	49	61
Ostovelat	1 615	1 589
Muut velat	368	400
Siirtovelat	1 077	1 155
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 262	35 360

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2021	2020
Omavaraisuusaste %	38	32
Suhteellinen velkaantuneisuus%	61,20	68,88
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	1 479	126
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	537	45
Konsernin lainat €/asukas	6 457	7 163
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	17 795	19 942
Konsernin lainat ja vuokravastuut, 31.12.	18 006 347	* 20 203 916
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 534	* 7 257
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	4	0
Kunnan asukasmäärä	2 756	2 784

* Vertailuvuoden 2020 lukuja korjattu

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuuden, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä taloudellisista sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusaste on erinomainen, mikäli se on yli 50 % ja normaali, jos se on 30–50 %. Alle 20 % omavaraisuusaste on heikko.

Vimpelin kunnan konsernin vuoden 2021 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 38 %.

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2021 oli 61,20 %.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä) luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Konsernin kertynyt yli-/alijäämä 537 € / asukas.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Konsernin lainakanta 31.12.2021 oli 17 795 229,83 euroa.

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella asukasmäärällä.

Konsernin lainat 31.12.2021 olivat 6 457 euroa / asukas.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut
Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 18 006 346,57 €.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainat ja vuokravastuut olivat 6 534 euroa / asukas 31.12.2021.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Konsernin lainasaamiset olivat 31.12.2020 yhteensä 4 320 euroa.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen palveluksessa olevien **henkilöiden keskimääräinen lukumäärä** 31.12.2021 46 henkilöä.

2.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 110.3 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kuntalain 115.2 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Usealle vuodelle ulottuva toimenpideohjelma tarkistetaan ja hyväksytään vuosittain talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Toimenpideohjelmaan otetaan ne tuloja lisäävät ja menoja vähentävät toimenpiteet, jotka eivät sisälly varsinaiseen taloussuunnitelmaan. Toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina. Erillisessä toimenpideohjelmassa voidaan tehdä periaateratkaisut tarvittavien toimenpiteiden määrästä ja rahamääräisestä tasosta, vaikka niiden kohdistumista tehtävittäin ei vielä olisikaan ratkaistu.

Vimpelin kunnan talous vahvistui vuonna 2021. Merkittävin syy tähän oli verotulojen ennakolta suurempi kasvu sekä kunnan saama harkinnanvarainen valtionosuuden korotus. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli 971.742,04 euroa.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2021 tilikauden tulos + 971.742,04 euroa siirretään edellisen tilikauden yli-/alijäämätilille. Tilikauden tuloksen siirron jälkeen ylijäämää on kunnan taseessa 805.911,97 euroa.

Vimpelin kunnan taseen ali- / ylijäämän muodostuminen vuodesta 2011 lukien näkyy seuraavasta taulukosta.

Tilinpäätösten ja taseen yli-/alijäämät	
TP 2011 alijäämä	-1.335.917,82
Alijäämä taseessa 31.12.2011	-1.187.049,06
TP 2012 alijäämä	-1.655.612,09
TP 2013 alijäämä	-527.547,56
TP 2014 alijäämä	-221.139,17
TP 2015 ylijäämä	1.397.726,12
TP 2016 ylijäämä	1.482.844,84
TP 2017 ylijäämä	961.529,27
Taseen ylijäämä 31.12.2017	250.752,35
TP 2018 alijäämä	-503.010,33
Taseen alijäämä 31.12.2018	-252.257,98
TP 2019 alijäämä	-1.154.485,45
Taseen alijäämä 31.12.2019	-1.406.743,43
TP 2020 ylijäämä	1.240.913,36
Taseen alijäämä 31.12.2020	-165.830,07
TP 2021 ylijäämä	971.742,04
Taseen ylijäämä 31.12.2021	805.911,97

2.7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain talouden tasapainottamista koskevilla säännöksillä pyritään lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosäätelyä erityisesti tilanteessa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on merkittävä. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamisessa.

Uuden kuntalain (410/2015) 110 § mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vimpelin kunnan talous täyttää edelleen vielä voimassa olevista kriteereistä kaksi eli tuloveroprosenttia koskeva kriteeri sekä suhteellisen velkaantuneisuuden kriteeri.

Talousarviossa vuodelle 2021 on esitetty talouden tasapainottamisohjelma, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi 24.8.2020 § 60.

Tasapainottamisohjelma

Talouden tasapainottamisohjelma Kunnanvaltuusto 24.8.2020 § 60	2020	2021	2022
Kokousten, seminaarien/iltakoulujen lukumäärien kriittinen tarkastelu	2000	2000	
Kokoustarjoiluista luopuminen		2000	
Henkilöstöjaoston ja kehittämistoimikunnan lakkauttaminen seuraavan valtuustokauden alusta		4000	
Taksat ja maksut nostetaan kaikissa palveluissa ja toiminnoissa			10 000
Avustuksia ja tukia leikataan kautta linjan		10 000	

Elinkeinoelämän edistämisen ja markkinoinnin hankkeiden ja projektien kuntaosuuksia vähennetään		10 000	
Laaditaan ohjelma työterveyshuollon kanssa sijaiskustannusten vähentämiseksi ja ohjelma toteutetaan		15 000	25 000
Työterveyspalvelujen kattavuuden tasoa tarkastamalla kustannuksia alennetaan		10 000	
Työterveyspalvelujen tuottaja kilpailutetaan syksyllä 2020			
Henkilöstön ja luottamushenkilöiden muistamiskäytännöt muutetaan ja kustannuksia vähennetään			
Luovutaan Kuntaliiton ansiomerkkien hakemisesta tai haetaan vain työuran päätteeksi			
Sivistystoimen ostopalvelukustannusten säästö koronasta johtuen	130 000		
Tuntikehyyksen vähentäminen oppilasmäärän pienentyessä, tehty 2020	20 000	40 000	40 000
Esikouluryhmien vähentäminen yhteen			20 000
Kotihoidon tuen vähentäminen lasten lukumäärän laskiessa		10 000	20 000
Lukion digiopetuksen kehittäminen			
Rakennusvalvonnan taksojen ja maksujen korotus			2 000
Kiinteistöstrategia ja kiinteistöjen salkutus ylläpidettäviin, kehitettäviin, myytäviin, purettaviin, ”kylmäksi laitettaviin” jne.. On käynnissä syyskuu 2020			
Kiinteistöjen yhtiöittämisselvityksen laatimisen jälkeen			
Kunnan omistamat vuokra-asunnot siirretään kunnan oman yhtiön hallinnoitaviksi			
Ylläpidettäviin kiinteistöihin toteutetaan energiansäästötoimenpiteitä ja kiinteistöjen käyttöastetta nostetaan			20 000
Kiinteistöjenhoitomitoitus tehdään ja kiinteistönhoidon ulkoistus selvitetään		-15 000	
Ruokahuollon ja puhdistuspalv. mitoitus ja henkilöstötarpeen kartoitus, vaihtoehtona harkitaan palveluiden yksityistämistä	-15 000		
Yhden esimiehen malli ruoka- ja siivouspalveluissa			20 000
Investointien vähentäminen ja jaksottaminen uudelleen			
Käyttämönsä vähentävät investoinnit toteutetaan ensisijaisesti			
Poistosuunnitelma tarkistetaan ja poistojen tason keventäminen			
Investointikatto talousarvioon ja suunnitelmavuosille			
Asunto-osakkeiden myynti, jos vältetään alaskirjaukset		10 000	14 000
Sääksjärven koulun myynti			
Teollisuushallin myynti			
Yritystilan vuokrasopimuksen selvitys			
Yhteensä euroa	137 000	98 000	171 000

Henkilöstöön kohdistuvat toimenpiteet	2020	2021	2022
Henkilöstöjaosto 31.8.2020 § 7			
Koko henkilöstön kahden viikon lomautus		72 000	
Eläköityvän toimenhaltijan tehtävää ei täytetä (v. 2022 tai 2023)			
Yleishallinnon yhden viranhaltijan osa-aikaistaminen 8/2021		10 000	15 000
Yhteensä		82 000	15 000

	2020	2021	2022	Yhteensä
Toimintakatteeseen vaikuttavat keinot	12 000	195 000	172 000	379 000
Kertaluonteiset toimet	772 000	210 000	14 000	996 000
Sopeutuskeinot yhteensä euroissa	784 000	405 000	186 000	1 375 000

Kunnanhallituksen selvitys talouden tasapainottamisohjelman riittävydestä

Talouden tasapainottamisohjelman henkilöstöä koskevia toimenpiteitä ei toteutettu vuonna 2021. Henkilöstökustannukset sivukuluineen eivät nousseet vuodesta 2020; toisaalta kunta käytti työllistämistukityöhön edellisvuotta enemmän. Toimintatuotot toteutuivat suunnitellusti ja tasapainottamisohjelman mukaisesti, mutta toimintakuluissa erityisesti palvelujen ostot kasvoivat merkittävästi. Vuoden 2020 ja vuoden 2021 hyvillä tuloksilla alijäämät saatiin kuitenkin katettua vuoden 2021 tilinpäätöksessä.

Talousarvioon vuodelle 2021 suunnitellut toimenpiteet toteutuivat ennakoitua parempana, ja kunnanhallitus toteaa, että valtuuston hyväksymä talouden tasapainottamisohjelma on ollut riittävä. Tasapainottamista tukivat verotulojen merkittävä kasvu ja kunnan saama harkinnanvarainen valtionosuuden korotus v. 2021. Ilman harkinnanvaraisia valtionosuuden korotuksia v. 2020 ja 2021 ei alijäämiä olisi saatu kuitenkaan katettua. Pandemian ja Ukrainan sodan vaikutuksia vuoden 2022 ja suunnitelmavuosien talouden kehitykseen on kuitenkin vielä vaikea arvioida. Epävarmuustekijöinä ovat lisäksi verotulojen kertyminen sekä perusturvan ja siinä erityisesti erikoissairaanhoidon menojen kehittyminen.

Epävarmuustekijöistä johtuen talouden tasapainottamista tulee hyvistä tuloksista huolimatta edelleen jatkaa, eikä toimintatuloja vähentäviä tai toimintamenoja kasvattavia toimia tule tehdä. Talouden toteutumisen seuranta v. 2022 ja suunnitelmavuosina tulee olla ajantasaista kaikissa toimielimissä.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1 Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailussa on lisäksi käytävä ilmi, ovatko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrätyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous-, ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle menotai tuloerälle.

Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- ja toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan talousarvion toteutusvertailuosassa (KuntaL 113, 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista (KuntaL 121.2 §).

Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Euromääräisen poikkeaman lisäksi poikkeama voidaan esittää suhteellisenä osuutena.

Vuoden 2021 talousarvion käyttötalouden osalta määrärahat ovat sitovia bruttomääräisinä:

- valtuustoon nähden kunnanhallitus- ja lautakuntatasolla (sitovuustaso osasto 02)
- lautakuntaan nähden vastuualuetasolla (sitovuustaso osasto 03)

Investoinnit ovat sitovia valtuustoon nähden hankkeittain.

Sitovia eriä tuloslaskelmassa ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja menot ja tulot. Poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat rahoitustoiminnan, lainakannan ja muut maksuvalmiuden muutokset.

Valtuusto on määrännyt talousarviovuodelta 2021 tilivelvollisiksi tilauksittain seuraavat viranhaltijat

Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja	Sam Leijonanmieli
Kunnanhallitus	Hallinto- ja talousjohtaja	Seija Kinnunen
Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta	Vapaa-aikasihteeri	Ari Takala
Tekninen lautakunta	Tekninen johtaja	Ville Karjalainen
	Ympäristösihteeri	Kirsi Syynimaa
Investoinnit	Kunnanjohtaja	Sam Leijonanmieli
	Hallinto- ja talousjohtaja	Seija Kinnunen
	Vapaa-aikasihteeri	Ari Takala
	Tekninen johtaja	Ville Karjalainen

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat lisäksi kunnan toimielimen jäsenet: kunnanhallituksen, vapaa-aika- ja kulttuurilautakunnan ja teknisen lautakunnan jäsenet.

3.1.1 Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta (ulk.)	TP 2020	TA 2021+ muutos	TP 2021	%Ta:sta
Tuotot	0	0	3 173,80	100,0
Kulut	0	-9 143	-11 977,88	131,0
Toimintakate	0	-9 143	-8 804,08	96,3

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Vuonna 2021 toimitettiin kuntavaalit. Pandemian vuoksi kuntavaalit siirrettiin kesäkuulle ja ennakkoäänestysaikaa pidennettiin kahteen viikkoon. Ylimääräisistä kustannuksista johtuen valtio korvasi poikkeuksellisesti kunnille pidennyksestä aiheutuvia kuluja kuntavaaleissa.

3.1.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta (ulk.)	TP 2020	TA 2021+ muutos	TP 2021	%Ta:sta
Tuotot	0	0	0	
Kulut	-8 020,78	-10 944	-11 912,85	108,4
Toimintakate	-8 020,78	-10 944	-11 912,85	108,4

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Tarkastuslautakunnan talousarvio käsittää luottamushenkilöpohjaisen tarkastuslautakunnan toiminnan sekä ammattitilintarkastuksen.

Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tilintarkastuksen tehtävänä on hyvän tilintarkastustavan mukaisesti tarkastaa, onko kunnan hallintoa ja taloutta hoidettu kunnanvaltuuston päätösten mukaisesti sekä muutoin asianmukaisesti.

Tilikausilla 2017–2020 tarkastusyhtiönä toimii BDO Audiator Oy vastuullisena tilintarkastajana Tuula Ylikangas, joka tarkasti vielä keväällä 2021 vuoden 2020 tilinpäätöksen.

Kunnanvaltuusto valitsi kilpailutuksen jälkeen 25.1.2021 § 2 tilintarkastusyhteisöksi KPMG Oy:n vastuullisena tilintarkastajana Kati Mäntylä. Vastuullinen tilintarkastaja vaihtui ja vuoden 2021 vastuullinen tilintarkastaja on Janne Kulju (KPMG Oy).

Arvio:

Tilintarkastus toteutui vuonna 2021 asianmukaisesti ja hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

Vanha tarkastuslautakunta kokoontui keväällä 2021 5 kertaa, yhteensä 25 §:ää.

Uusi tarkastuslautakunta kokoontui syksyllä 2021 4 kertaa, yhteensä 34 §:ää.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2020 käsiteltiin kunnanvaltuustossa 14.6.2021 § 56.

Tilinpäätös vuodelta 2021 hyväksyttiin ja tilivelvollisille myönnettiin vastuuvapaus 14.6.2021 § 57.

3.1.3 Kunnanhallitus

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT MÄÄRÄRAHAT/ kunnanhallitus

Kunnanhallitus (ulk.)	TP 2020	TA 2021+ muutos	TP 2021	%Ta:sta
Tuotot	8 800,97	69 223	15 218,12	22 %
Kulut	-17 730 196,31	-18 098 492	-18 138 573,54	100,2 %
Toimintakate	-17 721 395,34	-18 029 269	-18 123 355,42	100,5 %

Kokonaiskustannusten lisäys toimintakatetasolla yhteensä 94 086,42 euroa. Ylitys johtui palvelujen os-
tojen ylityksistä. Hankkeen avustuksen maksatus siirtyi vuoden 2022 puolelle, jonka vuoksi tulot alittuivat.

Seuraavassa erittely valtuustoon nähden sitovasta määrärahasta / kunnanhallitus.

Yleishallinto (ulk.)	TP 2020	TA 2021	TP 2021	%Ta:sta
Tuotot	2 902,83	63 823	8 361,29	13,1 %
Kulut	-690 225,72	-770 628	-741 783,90	96,3 %
Toimintakate	-687 322,89	-706 805	-733 422,61	103,8 %

Kunnanhallituksen vastuualue sisältää seuraavat toimintamenot: kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, hal-
linto- ja toimisto, muu toiminta, nuorten työllistäminen, löytöeläinten talteenotto ja säilytys, yhteiskunta-
suhteet, toimikunnat, catering, kunnan markkinointi, isännöintipalvelut, sivistystoimen tilaajalautakunnan
palkkiot, tukityöllistäminen sekä kansainvälisyysuhanke.

Muu toiminta sisältää jäsenmaksuja mm. E-P liitto, kuntaliitto, KT-kuntatyönantaja sekä kunnan jakamiin
yleisavustuksiin ja kylien kehittämisrahaan varatun määrärahan.

Alla yleishallinnon **erittely toimintakate –tasolla (ulkoinen / sisäinen)**

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kunnanvaltuusto	-29.777,46	-37.032	-53.094,11
Kunnanhallitus	-195.429,87	-175.103	-187.337,86
Hallinto- ja toimisto	-252.846,80	-262.917	-254.706,67
Muu toiminta	-192.312,68	-197.250	-184.188,94
Nuorten työllistäminen	-7.958,82	-14.290	-12.604,09
Löytöeläinten säilytys	-13.992,99	-10.200	-7.200,00
Yhteiskuntasuhteet	-3.524,39	-17.000	-8.651,01
Toimikunnat	0		
Catering	-4.523,42	-8.490	-10.530,65
Kunnan markkinointi	-17.124,88	-17.500	-22.039,07
Isännöintipalvelut	-6.000,00	-7.200	-6.600
Sivistystoimen tilaajalautakunta	-1.945,36	-2.564	-3.441,92
Nordic Baseball /Kansainv. hanke		-2.523	-23.411,90

Muu toiminta sisältää jäsenmaksuja mm. E-P liitto, kuntaliitto, kuntatyönantajat sekä kunnan jakamiin
yleisavustuksiin. Tukityöllistämismäärärahaalla varaudutaan pääasiassa kunnan velvoitetyöllistämisestä
aiheutuviin menoihin.

Toimistopalvelut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tuotot	5 898,14	5 400	6 856,83
Kulut	-44 576,74	-50 740	-46 846,96
Toimintakate	-38 678,60	-45 340	-39 990,13

Toimistopalvelut sisältää monistuksen, ICT:n, tilitoimistopalveluiden ja postituksen kustannukset. ATK-kustannus syntyy mm. kunnassa käytössä olevien eri ohjelmien ylläpitokuluista, palvelinkustannuksista ja ylläpitopalvelusta. Tilitoimistopalvelut pitävät sisällään mm. kirjanpito- ja palkanlaskennan palvelut kunnanhallituksen vastuualueella.

Henkilöstöpalvelut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tuotot			
Kulut	-23 073,14	-19 692	-19 276,49
Toimintakate	-23 073,14	-19 692	-19 276,49

Henkilöstöpalvelut sisältää henkilöstöhallinnon, henkilöstöjaoston, yhteistyötoimikunnan, työpaikkaruokailun ja työ- ja tyky-toiminnan kustannukset sekä pääluottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen korvaukset ja muut työsuojeluun liittyvät kustannukset. Kustannuspaikalle on siirretty jakamattomat eläkemenopuusteiset maksut.

Muu yhteistoiminta	TP 2020	TA 2021	TP 2021
	-396 964,66	--416 076	-396 578,55

Muu yhteistoiminta sisältää projektien kuntaosuudet, elinkeinotoimen, palo- ja pelastustoimen kustannukset.

Elinkeinotoimi: -59 339,74 €

Palo- ja pelastustoiminta: - 283 701,05 €

Projektit: - 53 537,76 €.

Vimpelin kunta / Rahoitettavat hankkeet (Päivitystilanne 15.3.2022)

	Hallinnoija	Hankeaika	Päätös	Kok.kust.	Vimpelin osuus	2020	2021	2022	2023	Kuntarahajako-peruste
Aisapari ry 2s/LEADER	Aisapari ry.	1.1.2020-31.12.2027	Kv 24.8.2020		78 356	33 820	14 842	14 847	14 847	max 5,25 €/as/vuosi
Elintarvikekeh tutkim.profesuuri	EPKY	1.8.2018-31.7.2023	Kh 18.6.2018	550 000	1 750	350	350	350		asukasluku
Yrittäjien omistajan-vaihdosneuvonta	E-P:n Yrittäjät	1.1.2020-31.12.2023	Kh 7.9.2020	459 000	2 931		977	977	977	asukasluku
EPANET-korkeakouluverk.koord.	EPKY	1.1.-31.12.2021	Kh 5.10.2020	265 000	3 970		3 970			
Työ etsii teki-jäänsä	JPYP	1.11.2019-30.9.2021		131 240	3 150		3 150			
Ruokaketjun kestävä uudistuksen tutkijajohtaja	Ruralia Instituutti	1.1.2020 - 31.12.2024	Kh. 18.11.2019	525 000	1 150	230	155	230	230	
VETEK - Vetoa tekniikan aloille	Sedu/SeAmk	1.3.2020 - 30.6.2022	Kh 17.2.2020	408 360	887	253	380	254		
RoboCont	Jami	1.4.2020 - 31.7.2022	Kh 2.11.2020	228 164	2 000		2 000			asukasluku
JärviseuutuGoes Smart	JPYP	1.9.2020 - 30.6.2022		120 000	Sisältyy Aisaparin Leader maksuuksiin					Leader €/as
Kotouttaminen tutuksi	JPYP	1.9.2020 - 30.6.2021		52 259	Sisältyy Aisaparin Leader maksuuksiin					Leader €/as
Yritystoiminnan kehittäminen poikkeustil.	JPYP / AKKE	1.5.2021 - 30.4.2022	Kh 3.5.2021	62 500	1 750		1 160	590		asukasluku
FoodHub	SeAMK / Into Sjoki	1.1.2020 - 31.12.2021	Kh 17.2.2020	238 560	500	250	250			Osallistuva yritys
Etelä-Pohjanmaan Maak.kork.koulu	SeAMK	1.1.-31.12.2021	Kh 18.11.2019			3 587	3 604			1 €/asukas
Sueviitti - Järvi-seudun koulutuspalvelut	Sivistystoimi	1.1.2020 - 31.12.2021	Kj 3.2.2020	10 000	1 600	800				
Vedet kuntoon ja tutuksi (Veto)	Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry	1.1.2019 - 31.12.2021	Kh 23.4.2019	125 700	12 132		5 513	4 044		
SEUTUrekry	JPYP	1.1.2022-30.6.2023	Kj 15.9.2021	50 778	2 893			1 930	963	asukasluku
Ähtävänjoen kalatien esiselvitys	Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry		Kh 18.1.2021				200			
Raaka-ainetta kestävästi suometsistä	Suomen metsä-keskus	1.8.2020-31.2.2022	Kh 27.4.2020	160 093	222		222			
Kylätalo -hanke	Lakaniemi-Pokela-Pyhälähti kyläseura	1.1.2020-31.12.2021	Kh 2.12.2019 Kh 16.11.2020 Kh 15.3.2021	340 528	45 707	29 627	16 080			
Welcome2EP	Kurikan kaupunki	1.9.2021-31.8.2022	Kh 15.3.2021	257 200	1 672		836	836		
Tuhottavat -hanke	Alajärven kaupunki	1.5.2020-30.10.2021		50 000	5 000			2 500	2 500	
Aluehistorian ja kulttuuriperinnön professuuri-hanke	EPKY	1.1.2022-31.12.2026	Kh 13.9.2021		2 450			490	490,00	
Liiketoimintaa uudessa normaalissa	JPYP	1.11.2021-31.3.2023		119 740	1 876			1 500	386,00	asukasluku
Verkostot kasvun lähteenä	JPYP	1.8.2021-31.5.2022		52 060	815			815		asukasluku
						68 917	53 689	29 363	20 393	

Lisäksi valtuuston nähden sitovaan tasoon sisältyvät perusturvan, sivistys- ja varhaiskasvatustalouden sekä maaseutuhallinnon palveluiden ostot, joista alla esitetään erittely. Sivistystoimen ostopalvelusta kotihoidontuen osuus näkyy Vimpelin kunnan talousarvion tuloslaskelmassa kohdassa avustus (-73 035 euroa) ja loppuosa kohdassa palvelujen ostot.

Perusturvalautakunta

	TP 2020	TA 2021	TA 2021 + muutos	TP 2021	Tot. % TA 2021	Muutos € TP21/TA21	Muutos- %
Hallinto + projektit	8 198	6 408	6 408	5 917	92,3	-491	-7,7
Vast.otto ja terv.neuv.	1 089 149	1 127 679	1 127 679	1 324 821	117,5	197 142	17,5
Erikoissairaanhoido	4 415 925	4 100 839	4 150 839	4 419 812	106,5	268 973	6,5
Suun terveydenhoito	348 675	312 055	312 055	302 243	96,9	-9 812	-3,1
Työterv.huolto	156	0	0	0		0	
Eläinlääk.+ ymp.terv.h.	62 299	97 200	97 200	69 079	71,1	-28 121	-28,9
Kuntoutus 7–12.2021		107 803	107 803	114 528	106,2	6 725	6,2
Hoito- ja hoiva	3 864 767	3 436 730	3 936 730	3 706 177	94,1	-230 553	-5,9
Kuntoutus 1–6.2021	204 640	107 803	107 803	97 581	90,5	-10 222	-9,5
Aikuisten palvelut	610 726	645 250	645 250	662 163	102,6	16 913	2,6
Perhepalvelut	410 513	445 443	445 443	386 136	86,7	-59 307	-13,3
Vammaispalvelu	1 272 126	1 435 502	1 135 502	1 208 054	106,4	72 552	6,4
Perusturvaltk yht.	12 287 174	11 822 712	12 072 712	12 296 511	101,9	223 799	1,8

Sivistyslautakunta

	TP 2020	TA 2021	TA 2021 + muutos	TP 2021	Tot. % TA 2021	Muutos € TP21/TA21	Muutos- %
Sivistystoimen projektit	11 554	0	0	4 206		4 206	
Perhepäivähoito	104 197	112 480	112 480	111 217	98,9	-1 263	-1,1
Erytisvahaiskasvatus	15 224	12 673	12 673	11 777	92,9	-896	-7,6
Päiväkotihoido	580 657	590 369	690 369	720 704	104,4	30 335	4,2
Kotihoidontuki	90 286	85 000	85 000	73 035	85,9	-11 965	-14,1
Esi- ja perusopetus	2 949 853	3 144 713	3 144 713	3 108 028	98,8	-36 685	-1,2
Kuraattoritoiminta	32 615	47 110	47 110	43 146	91,6	-3 964	-8,4
Vimpelin lukio	138 144	218 751	241 751	195 058	80,7	-46 693	-19,3
Musiikkiopisto	71 506	72 959	72 959	91 929	126,0	18 970	26,0
Kansalaisopisto	38 126	40 553	40 553	30 665	75,6	-9 888	-24,4
Kirjastopalvelut	183 577	210 377	210 377	213 457	101,5	3 080	1,5
Liikuntatoimi	0	66 241	66 241	67 361	0,0	1 120	0,0
Sivistysltk yht.	4 215 739	4 601 226	4 724 226	4 670 583	98,86	-53 643	-1,1

Maaseututoimi

	TP 2020	TA 2021	TA 2021 + muutos	TP 2021	Tot. % TA 2021	Muutos € TP21/TA21	Muutos- %
Maataloustoimen hallinto	5 896	6 920	6 920	6 219	89,9	-701	-11,3
Maatalouden tuki ja viiranomaistehtävät	37 930	39 890	39 890	37 159	93,2	-2 731	-7,3
Maaseutupalv. kehittäminen	4 774	6 294	6 294	4 476	71,1	-1 818	-40,6
Avustukset							
Lomatoimen hallinto	663	4 315	4 315	1 390	32,2	-2 925	-210,4
Lomituspalvelut							
Maaseututoimi yht.	49 263	57 419	57 419	49 244	85,8	-8 175	-16,6

Toiminnalliset tavoitteet, VALTUUSTOON NÄHDEN SITOAVAT TAVOITTEET 2021

KUNNANHALLITUS

Elinkeinpolitiikka, Elinvoima		
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)
Elinvoiman vahvistaminen	Uusi kuntastrategia tehty ja hyväksytty	Kuntastrategian hyväksytty kunnanvaltuustossa Kuntastrategiaa ei hyväksytty valtuustossa 2021 aikana Ei toteutunut, strategia hyväksytään v. 2022
Kunnan alueella olevien yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Markkinavuoropuhelu yrittäjien kanssa	Toteutettu kyllä / ei Toteutui
Yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Maanhankinta teollisuuden tarpeita varten, ohjeellinen tonttijako, investointiosa -tarveharkintainen	Toteutettu kysynnän mukaan kyllä / ei Ei toteutettu, ei kysyntää
Yritysten tukeminen osaavan työvoiman hankinnassa	Aluemarkkinointihanke ”Työ etsii teki-jäänsä”, ja ”Asenteella duunia ” -hanke	Osallistuminen hankkeiden toimenpiteisiin kyllä / ei Toteutui
Digitalisaation hyödyntäminen	-Mahdollistetaan avustusten ja muiden palveluiden haku sähköisillä lomakkeilla -Otteet lähetetään TWebin kautta tai sähköpostilla asianosaisille -Kirjeiden välitykseen hyödynnetään Suomi.fi-palvelua asiakkaille, jotka ovat ottaneet palvelun käyttöön	3 uutta sähköistä lomaketta Sähköisesti lähetettyjen otteiden lukumäärä / kaikki otteet, tavoite yli 80 % Mahdollistetaan palvelun käyttö Toteutui
Ympäristö, asuminen ja viihtyvyys		
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)
Asukasviihtyvyys	Tiestrategian teko ja hyväksyminen	Tiestrategia tehty Ei toteutunut
Viihtyisä asuinympäristö	Kunnan investoinnit viihtyvyyttä lisääviin toimenpiteisiin	Investointien toteutuminen, toteutettu kyllä / ei Toteutui, investointiosan hankkeet toteutuivat 98 %: sesti
Kolmannen sektorin aktivoiminen ja tapahtumien tukeminen	Kylien kehittämisraha	30 000 euroa jaettu Toteutui
Viihtyisä asuinympäristö	Asemakaavan tarkistuksen valmistelu	Valmistelu aloitettu kyllä / ei Ei toteutunut, aloituspäätös tehtiin kunnanvaltuustossa
Laadukkaat kuntapalvelut, Talous ja tahtotila		
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)
Vakaa talous	Talous tasapainotetaan viimeistään vuoden 2022 talousarviossa	Tasapainottamisohjelman toimenpiteet vuonna 2021 tehty Kyllä / ei Toteutui Alijäämä taseessa ≤ 250 €/as Alijäämä saatiin katettua tilinpäätöksessä 2021, Toteutui
	Vuosikate riittää investointien toteutukseen Lainanhoitokate positiivinen	Vuosikate \geq nettoinvestoinnit Toteutui Lainanhoitokatteen tavoitearvo ≥ 1 Toteutui

3.1.4. Vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta

Lautakunnan toiminta-ajatus

Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtävälueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Vapaa-aikatoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Lautakunnan toiminta ja talous.

Lautakunta kokoontui vuoden 2021 aikana 5 kertaa ja käsitteli yhteensä 26 pykälää.

Vapaa-aikatoimen hallinto

Vapaa-aikatoimen hallinto on jaettu luottamusmieshallintoon ja muuhun hallintoon. Luottamusmieshallinto käsittää lautakunnan kokouksista aiheutuneet kulut. Muu hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamisen vaatimat henkilöstö- ja sivukulut, KuEL varhe-maksut, henkilöstöhallinto-, tilitoimisto- ja atk-kustannukset.

Hallinnon toimintakulut, jotka sisältävät myös luottamusmieshallinnon olivat 113,1 %

3.1.4.1. Liikuntatoimi

Liikuntatoimi luo edellytyksiä kuntalaisten liikkumiselle ja vastaa kunnan seuraavien toimintojen järjestämisestä sekä organisoinnista; liikuntatapahtumat, kerhotoiminta, kuntalaisten liikunnanohjaus/neuvonta, uimaopetus, erilaiset liikuntakampanjat, liikuntatilojen vuokraus, kuntosalikorttien myynti ja liikuntapaikkojen kehittäminen.

Liikuntatoimen toimintakulut 107,3 %

3.1.4.2. Nuorisotoimi Vimpeli (Nuorisovaltuusto)

Nuorisovaltuusto edustaa kunnan nuoria kunnallisessa päätöksenteossa. Tehtävänä on tuoda nuorten ääni kuuluviin, ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä tehdä aloitteita ja kannanottoja. Tarkoituksena on myös tiedottaa nuoria kunnan päättäjien toiminnasta sekä auttaa nuoria löytämään keinoja vaikuttaa. Lisäksi nuorisovaltuusto edistää vuoropuhelua nuorten ja päättäjien välillä ja ottavat nuoret aidosti mukaan yhteiseen päätöksentekoprosessiin.

Nuorisovaltuustot myös järjestävät erilaisia tapahtumia, kampanjoita ja tempauksia.

Nuorisotoimi Vimpelin toimintakulut 223,1 %

Nuorisotoimi Alajärvi toimintakulut 118,6 %

Nuorisovaltuusto toimintakulut 116,3 %

3.1.4.3. Kulttuuritoimi

Vimpelin kunnan kulttuuritoiminta ja toimintojen järjestäminen toteutetaan pääasiassa avustuksien jakamisen myötä yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Kulttuuritoimen toimintakulut 65,9 %

3.1.4.4. Museot

Vimpelin kunta omistaa pesäpallo ja suksitehdasmuseot. Kunta piti vuonna 2020 museoita yleisölle avoimena heinäkuun ajan. Museoiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä Vimpeli Seuran kanssa. Yhdistys järjestää tilausryhmille museokierroksia ja lisäksi järjestää alueella erilaisia kulttuuritapahtumia.

Museoiden toimintakulut 73,5 %

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT MÄÄRÄRAHAT /

Seuraavassa erittely valtuustoon nähden sitovasta määrärahasta / vapaa-aika- ja kulttuurilautakunta.

Vapaa-aika- ja kulttuurilauta (ulk.)	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tuotot	37.729,27	32.419	43.072,53
Kulut	-96.018,92	-131.331	-141.405,05
Toimintakate	-58.289,65	-98.912	-98.332,52

Vapaa-aika- ja kulttuuritoimen vastuualue sisältää seuraavat toimintamenot: vapaa-aika- ja kulttuuritoimen hallinto, liikuntatoimi, nuorisotoimi / Vimpeli, nuorisotoimi / Alajärvi (myynti Alajärvelle), kulttuuritoimi ja museot.

Alla olevassa taulukossa on informatiivinen erittely toimintamenoista, toimintatuloista ja toimintakatteesta

Vapaa-aika- ja kulttuuritoimen hallinto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tuotot	10,07		1,16
Kulut	-11.968,30	9.948	11.247,33
Toimintakate	-11.958,23	9.948	11.246,17

Liikuntatoimi	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tuotot	9.717,78	4.100	12.112,50
Kulut	-41.937,37	-59.846	-64.210,70
Toimintakate	-32.219,59	-55.746	-52.098,20

Nuorisotoimi / Vimpeli	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tuotot	-		
Kulut	-7.289,94	--4.620	-10.306,82
Toimintakate	-7.289,94	4.620	-10.306,82

Nuorisotoimi / Alajärvi	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tuotot	27.824,52	28.019	30.833,52
Kulut	-27.616,03	-24.417	-28.958,57
Toimintakate	208,49	3.602	1.874,95

Kulttuuritoimi	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tuotot			
Kulut	-7.124,58	-21.800	-14.364,08
Toimintakate	-7.124,58	-21.800	-14.364,08

Museot	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tuotot	176,90	300	125,35
Kulut	-82,70	-300	-220,42
Toimintakate	94,20	0	-95,07

Nuorisovaltuusto	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tuotot			
Kulut		-10.400	-12.097,13
Toimintakate		-10.400	-12.097,13

Toiminnalliset tavoitteet, VALTUUSTOON NÄHDEN SITOIVAT TAVOITTEET

Elinkeinpolitiikka, Elinvoima Ympäristö, asuminen ja viihtyvyys Laadukkaat kuntapalvelut, Talous ja tahtotila			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	Selvitys TP 2021
Vimpelin kunnan alueella toteutettavan harrastustarjonnan monipuolistaminen	Vapaa-aikatoimi aktivoi sekä tukee yhdistyksiä ja seuroja mm. tarvittavilla tukitoimilla ja avustuksilla, että he tarjoavat kuntalaisille uusia harrastusmahdollisuuksia	Toimilla saadaan toteutetuksi uusia kerhoja Toteutunut Kyllä / Ei 2 kappaletta	Vapaa-aikatoimi järjesti vuoden aikana seuraavia kerhoja; laskettelukerho, painikerho, liikuntakerho, heppakerho, showtanssikerho ja mopokerho. Lisäksi Veto toteutti uutena toimintona Pesisliikkaria ja supermikrojen koripallokera. 4H järjesti pelikerhon, elokuvakerhon, elokuvaklubin, safkasakarit, Vii-kingit tulevat kurssin ja savesta on moneksi kurssin.
Nuorisotyön kehittäminen	Viikoittaisten eri kohderyhmille tarkoitettujen teemakerhojen järjestäminen nuorisotila Montussa. (Avustuseh- toinen	Toteutunut Kyllä / Ei	Vapaa-aikatoimi ei saanut toimintaan tarvittavaa avustusta. Toiminta oli suunnitelmassa avustuseh- toinen ja vaillinaisen tukipäätök- sen myötä se jätettiin toteuttamatta.
Nuorisovaltuuston toiminnan jalkauttaminen nuorison keskuuteen	Nuorisovaltuusto jär- jestää kuntavaali- vuonna vaalipaneelin, varjovaalit ja 1-2 nuori- soa (14-20v) kiinnostaa tapahtumaa.	Toteutunut Kyllä / Ei	Nuorisovaltuusto järjesti 20.5.2021 vaalipaneelin, joka lähetettiin suorana kunnan You- Tube-kanavalla. Kunnallisen varjovaalien tilalla järjestettiin Nuorisovaltuustovaalit. Ää- nestyksessä oli mukana 13 ehdokasta, joista valittiin 11 jäsentä kaudelle 2021–2023. Nuorisovaltuuston tarkoituksena oli järjestää syksyn aikana nuorisotapahtuma Lakis- areenalla, mutta se peruttiin koronan aiheut- tamien rajoitusten vuoksi. Sen tilalla järjes- tettiin Duudsonit tuli kouluun tapahtuma lii- kuntahallilla 20.12.2021. Kohderyhmänä oli- vat 5–9.lk ja lukion oppilaat.
Kulttuuritoiminnan aktivointi	Avustukset kulttuuritoi- mintaan ja tapahtumien järjestämiseen	Avustusten avulla järjestet- tyjen tapahtu- mien määrä, ta- voite vähintään 8 tapahtumaa Toteutunut Kyllä / Ei	Kulttuuritoimen kohdeavustuksilla vimpeliiläi- set yhdistykset järjestivät 30 kulttuuritapahtumaa vuoden 2021 aikana.

Informatiiviset tunnusluvut	TA 2020	TP 2021
Virat ja toimet	1	1

Liikuntapaikkojen hoitajien palkkauskulut säilyvät teknisen toimen talousarviossa.

3.1.5. Tekninen lautakunta

Lautakunnan toiminta-ajatus

Toimii oman toimialansa palvelujen tuottajana ja päättää valtuuston hyväksymän talousarvion puitteissa tehtävälueidensa palveluista, palvelurakenteista ja palveluajoista sekä niiden muutoksista ja antaa lautakunnan toiminnan johtamisessa tarvittavia ohjeita. Teknisen toimen tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää toimiva infrastruktuuri Vimpelin kunnan alueelle sekä luoda hyvät toimintaedellytykset muille tulosalueille.

Lautakunnan toiminta ja talous

Lautakunta kokoontui 11 kertaa vuoden 2021 aikana ja käsitteli 89 pykälää.

Tekninen lautakunta

(valtuustoon nähden sitova taso)

Tekninen lautakunta yht.	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	3.789.834,76	4.090.099,66	3.658.328	4.044.703,89
Toimintamenot	-3.674.306,07	-3.485.187,18	-3.640.434	-4.052.101,08
Toimintakate	115.528,69	604.912,48	17.894	-7.397,19

3.1.5.1 Yhdyskuntasuunnittelu

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Yhdyskuntasuunnittelun toiminta-ajatus on alueen vetovoimaisuuden lisääminen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantaminen, asumisen eri muotojen kehittäminen sekä ilmastomuutoksen haasteisiin vastaaminen alueiden käytön osalta. Yhdyskuntasuunnittelu käsittää hallinnon lisäksi kaavoituksen sekä mittauksen ja kartaston. Teknisen johtajan työtehtäviin kuuluu kaavoituksen eteenpäin vieminen ja toteuttaminen. Lisäksi maanmittausinsinöörin palveluja on mahdollista ostaa Alajärven kaupungilta.

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	12.724,38	12.044,95	8.200	7.906,85
Toimintamenot	-235.214,33	-217.030,06	-283.307	-271.020,47
Toimintakate	-222.489,95	-204.985,11	-275.107	-263.113,62

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Kunnan kiinteistöt ovat hyvässä kunnossa ja vetovoimaisia.	Kunnan omistama kiinteistökanta tarvetta vastaavaksi	Yksi huonokuntoinen rakennus poistuu omistuksesta.	Ei toteutunut

Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Kiinteistöjen käyttöasteen nosto	Kunnalla on tarpeettomia tai vähällä käytöllä olevia kiinteistöjä.	Yksi kunnan omistama kiinteistö myydään tai vuokrataan.	Toteutunut, teollisuushallin myynti yritykselle

Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Pysyvien asukkaiden määrän lisäys	Loma-asuntojen muuttaminen kaavoituksen kautta omakotiasuntojen tontiksi.	Kaavoitustarpeen selvitys ja käynnistys.	Ei toteutunut

Tekninen hallinto

Tekninen hallinto on jaettu luottamusmiesshallintoon ja muuhun hallintoon. Luottamusmiesshallinto käsittää lautakunnan kokouksista aiheutuneet kulut. Muu hallinto käsittää normaalit palvelujen tuottamisen vaatimat henkilöstö- ja sivukulut, henkilöstöhallinto-, tiloimisto- ja atk-kustannukset.

Teknisen hallinnon kustannukset sisältävät teknisen johtajan palkkakuluja ja toimistosihteerien palkkakuluja sivukuluineen sekä normaalit palvelujen tuottamiseen liittyvät kustannukset mm. toimistotarvikkeet, matkakulut tiloimisto- ja ICT-palvelut sekä lautakunnan kokouksista aiheutuvat kustannukset. Tekninen hallinto on jaettu tasan seitsemälle eri sektorille: yleisten alueiden hallinto, ympäristönsuojelu Vimpeli, rakennusvalvonta, tilapalvelujen hallinto, puhdistuspalvelujen hallinto, ravitsemushuollon hallinto ja vesihuoltolaitos.

Tekninen johtaja vastaa toimeksiantojen mukaisesta investointirakentamisesta talousarviossa varatun määrärahan puitteissa.

Teknisellä toimella työskentelee 37 henkilöä, joista kolme on osa-aikaisia 50 % työajalla.

Tekninen hallinto	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatuotot	4.510,51	5.450,85	150	3.981,10
Toimintakulut	-131.108,84	-72.832,54	-75.829	-86.301,73
Toimintakate	-126.598,33	-67.381,69	-75.679	-82.320,63

Kunnanmestarin tehtävät jakaantuvat vesihuoltolaitokselle, yleisille alueille ja tilapalvelulle sekä investointikohteiden toteutukseen. Palkkakustannukset sivukuluineen jaetaan kullekin neljälle sektorille. Tilapalvelujen hallinto jaetaan eri kiinteistöille neliöiden suhteessa.

Toimistosihteerien palkkakuluista sivukuluineen vyörytetään tilapalvelun hallintoon, yleisten alueiden hallintoon, ravitsemushuollon hallintoon sekä vapaa-aikatoimen hallintoon, vesi- ja viemärlaitos, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu Vimpeli, ympäristönsuojelu Alajärvi.

Kunnallistekniikan palveluvastaavan 50 % palkkakulut sivukuluineen jakautuu yleisten alueiden hallintoon, investointikohteiden toteutukseen, vesi- ja viemärlaitokseen.

Yleisten alueiden hallinnon kustannukset jaetaan talousarvion määrärahojen suhteessa seuraaville kohteille: liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet, ulkoilu- ja liikunta-alueet

Yleisten alueiden hallinto	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatuotot	101,05		50	
Toimintakulut	-24.860,01	-27.475,64	-37.304	-55.184,77
Toimintakate	-24.758,96	-27.475,64	-37.254	-55.184,77

Tilapalveluiden hallinto	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatuotot	8.112,82	6.594,10	3.000	3.925,75
Toimintakulut	-76.879,88	-144.489,28	-92.228	-126.765,15
Toimintakate	-68.767,06	-107.895,18	-89.228	-122.839,40

Kaavoitus	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot			5.000	-
Toimintamenot	-176,00		-5.000	-
Toimintakate	-176,00		-	-

Mittaus ja kartasto	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot				
Toimintamenot	-2.189,60	-2.265,00	-2.500	-2.768,82
Toimintakate	-2.189,60	-2.265,00	-2.500	-2.768,82

Investointikohteiden toteutus	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot		-		-
Toimintamenot		32,40	-70.446	-
Toimintakate		32,40	-70.446	-

3.1.5.2 Yhdyskuntapalvelut

(lautakuntaan nähden sitova taso)

Yhdyskuntapalvelut sisältävät liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet sekä ulkoilu- ja liikunta-alueet.

	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	101.848,54	101.133,49	96.904	100.182,55
Toimintamenot	-464.700,50	-471.530,78	-489.300	-573.255,12
Toimintakate	-362.851,96	-370.397,29	-392.396	-473.072,57

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Turvataan teollisuusalueen sisäiset kuljetukset	Yritysten toiminta-alueiden sisäisten kuljetusten turvaaminen	Järjestetään kehätien sisäiset kuljetukset turvallisiksi ja lainmukaisiksi.	Toteutunut, Kehätielle puomit asennettu

Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Asuinalueiden houkuteltavuuden lisääminen	Jatketaan leikkikenttäalueiden siistimistä/uusimista	Poistetaan/ siistitään suunnitelman mukaisia leikkikenttäalueita yhteensä 2 kpl	Toteutunut, siistitty 2 kpl leikkikenttäalueita
Kaavateiden hyvä kunto	Nostetaan kunnan omien sorateiden keshoidon tasoa	Kunta lanaa näillä teillä 1 krt/kk	Toteutunut, sorateita lanattiin vähintään 1 krt/kk
Yleisten alueiden houkuttelevuus	Selkeytetään uima- paikan ja uimarannan välistä eroa kuntalaisille.	Siistitään yksi uima- paikka	Toteutunut, siistittiin yksi uima- paikka

Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Kuntalaisten ja lemmikkien kohtaamis- paikka	suunnitellaan yksi ulkoilualue	Merkitään yksi koirien ja hevosten uima- paikka.	Ei toteutunut

Liikenneväylät

Liikenneväylät sisältää kaava- ja yksityistiet, sekä katuvalaistuksen. Kaavateiden aurauksen kunta hoitaa lakisääteisesti. Kunta avustaa yksityisteiden hoitoa. Kaavateitä on Vimpelin kunnan alueella n. 80 km. Katuvalaistuksen osalta ollaan siirtymässä matala-energiisiin valaisimiin (Led-tekniikka).

Liikenneväylät	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatuotot				
Toimintakulut	-189.819,89	-128.130,43	-157.920	-218.079,20
Toimintakate	-189.819,89	-128.130,43	-157.920	-218.079,20

(kaavatiet, yksityistiet, valaistus)

Puistot ja yleiset alueet

Puistoalueet käsittävät puistoalueiden, maa- ja metsätilojen, uimarantojen ja leikkikenttien, sekä muiden yleisten alueiden kunnossapidon ja rakentamisen. Rakentamis- ja suuremmat kunnossapitotoimenpiteet suoritetaan urakalla ja pienemmät omana työnä. Tarvittava isompi kalusto on kilpailutettu/vuokrattu kuljettajineen ja pienempi kalusto on hankittu joko leasingin kautta tai omaksi. Metsienhoidon osalla hyödynnetään metsänhoitoyhdistysten osaamista.

Puistot ja yleiset alueet	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatuotot	19.366,17	24.354,89	19.080	26.366,30
Toimintakulut	-69.693,68	-105.472,50	-60.864	-98.572,86
Toimintakate	-50.327,51	-81.117,61	-41.784	-72.206,56

(puistoalueet, maa ja metsätilat, kaatopaikka, leikkikentät/uimarannat)

Ulkoilu- ja liikunta-alueet

Ulkoilu-alueisiin kuuluvat urheilukentät, ulkoilureitistöt, yms. Alueiden käyttöä pyritään kehittämään vastaamaan nykytrendejä tuomalla alueille mm. uusia suorituspaikkoja. Alueiden kunnossapito hoidetaan talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Alueiden kehittäminen tehdään lähtökohtaisesti omana

työnä. Alueiden kehittämiseen tai ylläpitoon tarvittava isompi kalusto on kilpailutettu/vuokrattu kuljettajineen.

Ulkoilu- ja liikunta-alueet	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatuotot	173,96	373,52	190	51,89
Toimintakulut	-105.756,39	-101.032,35	-118.247	-112.293,53
Toimintakate	-105.580,42	-100.858,39	-118.057	-112.241,64

(urheilukentät, Saarikenttä, ulkoilureitistöt, muut liikunta-alueet)

3.1.5.3 Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto

Taloudelliset tavoitteet

Rakennusvalvonta ja ympäristön huolto	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatuotot	82.308,41	76.405,08	77.634	73.764,36
Toimintakulut	-104.154,58	-134.325,51	-152.269	-144.309,53
Toimintakate	-21.846,17	-57.920,43	-74.635	-70.545,17

Vimpelin kunta tuottaa rakennusvalvontapalvelunsa itsenäisesti. Rakennustarkastuksen hoitaa tekninen johtaja. Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta. Rakennus-, toimenpide- ja purkamislupia myönnettiin yhteensä 32 kpl. Rakennusvalvonnassa käynnistettiin myös kiinteistökartoitus -projekti, jonka pyrkimyksenä on saada kaikki kunnan alueella sijaitsevat rakennukset / rakennelmat kunnan rakennusrekisteriin sekä mahdollisesti kiinteistöverotuksen piiriin. Kiinteistökartoituksessa vertaillaan kunnan, verohallinnon sekä maanmittauslaitoksen rekistereitä ja karttoja. Poikkeavuudet tarkastetaan tarkastuskäynneillä, joita aloitetaan suorittamaan vuosien 2022–2023 aikana.

Rakennusvalvonta	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatuotot	20.337,03	17.486,08	15.100	8.803,53
Toimintakulut	-35.018,85	-56.390,31	-70.246	-67.561,97
Toimintakate	-14.681,82	-38.904,23	-55.146	-58.758,44

Ympäristötoimen tavoitteena on turvata kunnan asukkaille viihtyisä ja terveellinen elinympäristö sekä säilyttää alueen luonnon toimintakyky ja monimuotoisuus. Ympäristönsuojelu käsittää ympäristöä pilaaavan toiminnan, jätehuollon, vesiensuojelun, ilmansuojelun, meluntorjunnan sekä maa-ainesten oton lupa- ilmoitus- ja valvonta-asiat, luonnonsuojeluun, virkistyskäyttöön ja maankäytön suunnitteluun liittyvät asiat sekä ympäristön tilan seurannan ja raportoinnin.

Vimpelin kunta myy ympäristöpalveluita Alajärvelle. Toimistoapua on varattu Vimpelin ja Alajärven ympäristöpalveluille kummallekin 10 % htv.

Ympäristönsuojelu/ Vimpeli	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatuotot	9.613,84	4.753,88	3.400	4.303,99
Toimintakulut	-16.986,90	-23.983,68	-23.239	-21.737,87
Toimintakate	-7.373,06	-19.229,80	-19.839	-17.433,88

Ympäristönsuojelu/ Alajärvi	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatuotot	52.357,54	54.165,12	59.134	60.656,84
Toimintakulut	-52.148,83	-53.951,52	-58.784	-55.009,69
Toimintakate	208,71	213,60	350	5.647,15

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Kaikki kiinteistöt ovat kiinteistörekisterissä	Kuntalaisten tasa- puolinen kohtelu	Kiinteistökartoituksen käynnistys	Toteutunut

Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Jokainen kiinteistö järjestetyn jätehuollon piiriin	Jätteiden polton ym. asiattoman käytön vähentäminen ja viihtyvyyden turvaaminen	Jätehuoltoon liittyneiden kiinteistöjen määrän nosto niin, että kaikki asutut kiinteistöt ovat liittyneet järjestettyyn jätehuoltoon.	Ei toteutunut, jatkuu v. 2022

Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Selkeä toiminta-ohje tekniselle lautakunnalle ja viranhaltijoille	Lainmukainen ohjeistus	Rakennusjärjestyksen päivitys, Ympäristönsuojelumääräysten päivitys	Ei toteutunut, MRL:n uudistuksen takia

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Taloudelliset			
Maanhankinta, ha		0,5	0,5
Toiminnalliset			
Myönnetty rakennusluvut ja toimenpideluvat, kpl	71	80	32
Myönnetty ilmoitukset, kpl	2	5	-
Ympäristön suojelun antamat kirjalliset lausunnot, kpl	7	4	7
Ympäristönsuojelun tarkastukset, kpl	0	16	2

3.1.5.4 Toimitilat ja vuokrauspalvelut

(lautakuntaan nähden sitova taso on toimintatulot / toimintamenot)

Tekninen toimi huolehtii kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpidosta. Toimintaan kuuluu talonmiespalvelut, kiinteistön lämmitys, sähkö, vesi- ja jätevesihuolto, rakennuksen sekä tämän alueen kunnossapito, koneiden ja laitteiden korjaus- ja huoltotyöt sekä ostopalveluina sähkö- ja automaatiotyöt, iv-työt,

nuohoukset (hormit ja ilmanvaihtokanavat). Kiinteistöjen alueiden kunnossapitotehtäviin kuuluvat au-
raukset, hiekoitukset, jätehuolto, nurmialueiden ja istutusten hoito sekä kenttien hoito.

Toimitila ja vuokraus- palvelut yhteensä	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	1.705.741,24	1.506.641,23	1.529.188	1.776.638,49
Toimintamenot	-1.354.094,67	-1.259.387,88	-1.261.967	-1.616.293,55
Toimintakate	351.646,57	247.253,35	267.221	160.344,94

Virastokiinteistöt	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	13.954,75	14.594,18	15.301	15.999,17
Toimintamenot	-38.829,17	-43.736,88	-40.542	-46.283,33
Toimintakate	-24.874,42	-29.142,70	-25.241	-30.284,16

Kunnanvirasto

Asuinkiinteistöt	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	112.373,36	100.119,50	124.005	117.779,58
Toimintamenot	-101.867,81	-69.847,24	-81.796	-151.245,28
Toimintakate	10.505,55	30.272,26	42.209	-33.465,70

Aapiskujan vuokratalo, As Oy Rauhalanrinne I, As Oy Vimpelin Kotipiha, As Oy Veeranpiha, As Oy Vim-
pelin Sanninlehto, As Oy Rivitupa, Järviseudun sairaala-alueen asunnot

Muut kiinteistöt	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	123.921,58	112.142,60	182.037	180.637,62
Toimintamenot	-160.499,89	-128.939,88	-180.502	-216.858,19
Toimintakate	-36.578,31	-16.797,28	1.535	-36.220,57

Vanha paloasema, Js alueen varasto, Vieresniemen kiinteistöt, Ent. päiväkodin kiinteistö, Nuorisotalo,
museot, Hemilänrannan kellarin arkistotila, Järviseudun sairaalakiinteistöt, Ent. kuntoutuskoti Lähteen
kiinteistö, Sääksjärven koulu

Liikekiinteistöt	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	337.000,16	319.409,23	263.330	296.784,11
Toimintamenot	-240.830,58	-319.749,49	-214.127	-231.718,08
Toimintakate	96.169,58	-340,26	49.203	65.066,03

Vinhalli, Eurosteri 2 teollisuushalli, Lähdetien teollisuushalli, Koy Vimpelin Keskuskiinteistöt, Ent. Osuus-
kauppa, Vimpelin Liiketalo Oy, Kuntala Oy, Kiinteistö Oy Mirjanpelto, Paloasema

Perusturvan kiinteistöt	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	520.684,23	509.334,37	503.102	545.104,98
Toimintamenot	-335.524,38	-335.032,43	-287.844	-360.439,47
Toimintakate	185.159,85	174.301,94	215.258	184.665,51

Intervalliosasto, Toimelan kiinteistö, Tuulikello, terveysaseman kiinteistö, Rauhalanrinteen tukiasunto,
Vanhusten tukiasunnot, Vatpakan tukiasunnot, Järviseudun sairaalan tukiasunnot, Venla ja Väinö –koti,
työpaja Apaja

Sivistystoimen kiinteistöt	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	484.217,76	412.410,69	390.816	582.049,84
Toimintamenot	-393.979,76	-297.547,44	-384.825	-535.957,68
Toimintakate	90.238,00	114.863,25	5.991	46.092,16

Aapiskujan koulu, Yhteiskoulu/lukio, kirjasto, Metsätarhan päiväkotikiinteistö (Toimelassa), nuorisotila

Liikuntatoimen kiinteistöt	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	113.589,40	38.630,66	50.597	38.283,19
Toimintamenot	-82.563,08	-64.534,52	-72.331	-73.791,52
Toimintakate	31.026,32	-25.903,86	-21.734	-35.508,33

liikuntahalli, latukonehalli

Informatiiviset tunnusluvut	Henkilötyövuotta
Vuokra-asunnot Oy	1,1
Perusturvan kiinteistöt	1,91
Sivistystoimen kiinteistöt	1,93
Ruokakuljetukset	0,5
Yleiset alueet	0,6
Muut kiinteistöt	0,96
Yhteensä	7

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Kunnan kiinteistöjen päivitys tulevaan tarpeeseen	Kunnalla on tarjolla tarpeen mukaisia tiloja	kunnan omistaman kahden kiinteistön sisätilojen pintaremontti	Toteutunut, kahden kunnan omistaman vuokra-asunnon sisätilojen kunnostus
Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Terveellinen ja turvallinen työympäristö	Työhyvinvoinnin kasvataminen	Savuton työpaikkaympäristö	Ei toteutunut
Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Kuntapalvelut on helposti saavutettavissa	Lisätään sähköisiä palveluita	tilavarausjärjestelmän sähköistys käynnistyy	Toteutunut, liikuntatoimen

			tilavaraukset sähköisesti
Lähiliikunta kunniaan	Lisätä kuntalaisten lähiliikuntapaikkoja	Sääksjärven ja Rantakylän liikuntahallin 100% käyttöön	Toteutunut
Informatiiviset tunnusluvut			
Kiinteistöjä hoidettava	kunnan kiinteistöt	31 512 m ²	
	Vimpelin Vuokra-asunnot Oy	6 415 m ²	

3.1.5.5 Puhdistus- ja ravitsemuspalvelu

(lautakuntaan nähden sitova)

Puhdistus- ja ravitsemuspalvelut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	1.337.315,45	1.159.476,04	1.255.236	1.249.114,44
Toimintamenot	-1.291.084,60	-1.161.514,72	-1.247.558	-1.199.336,20
Toimintakate	46.230,85	-2.038,68	7.678	49.778,24

Puhdistuspalvelu vastaa kunnan omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta. Puhdistuspalvelun kustannuksista suurin osa muodostuu henkilöstökuluista. Kustannuksiin on varattu kiinteistöjen puhtaanapidossa tarvittavat siivous-, puhdistus-, suoja- ja hoitoaineet sekä siivousvälineet ja pehmopaperit (WC- ja käsipyyhepaperit). Hallinto jakaantuu puhdistuspalveluissa työskentelevien henkilöstömäärän mukaan. Puhdistuspalvelun tehtävä on huolehtia siitä, että hygieniavaatimukset on huomioitu kiinteistön käyttötarkoituksen mukaan. Lisäksi puhdistuspalvelu huolehtii kunnan kiinteistöjen yleisilmeestä ja viihtyvyydestä. Puhdistuspalvelun hallinnollisista tehtävistä vastaa tiimivastaava.

Puhdistuspalvelut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	474.851,38	417.367,05	427.201	428.977,12
Toimintamenot	-504.283,23	-473.639,85	-508.201	-474.715,66
Toimintakate	-29.431,85	-56.272,80	-81.000	-45.738,54

puhdistuspalvelujen hallinto, puhdistuspalvelujen kiinteistöt

Ravitsemuspalvelun yksiköt tuottavat ateriapalveluja perusturvan ja sivistystoimen asiakasryhmille. Asiakkaita ovat lasten päivähoitoyksikkö, oppilaitokset, intervalliosasto, asumispalveluyksiköt, kotona asuvat vanhuksat sekä osittain henkilökunta. Elintarvikkeiden kilpailutuksen toteuttaa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hankintarengas. Ruokahuollon kustannuksista keskimäärin 88 % koostuu henkilöstö- ja elintarvikkeista. Ravitsemuspalveluiden hallinnollisista tehtävistä vastaa ravitsemuspalveluesimies.

Ravitsemuspalvelut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	862.464,07	742.108,99	828.035	820.137,32
Toimintamenot	-786.801,37	-687.874,87	-739.357	-724.620,54
Toimintakate	75.662,70	54.234,12	88.678	95.516,78

ravitsemushuollon hallinto, Toimela / valmistus, Toimela / kuljetus, Yhteiskoulu/valmistus, Yhteiskoulu/kuljetus, Venla- ja Väinö –koti / Intervalli kulj.

Toimelan ruokalassa koronatilanteesta johtuen työpaikkaruokailu väheni huomattavasti, vain mukaan otettavia aterioita voitiin myydä, sekä työntekijöille että ulkopuolisille asiakkaille.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Elinkeinopolitiikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Teema/toiveruokapäivä	Käyttäjien toiveiden kuunteleminen	Toteutetaan 1 krt / kk, toiveruokapäivä tai teemapäivä	Toteutunut, toiveruokapäivä 1 krt/kk

Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Otetaan uusiokäyttöön kunnan omistamia tavaroita ja materiaaleja	Nostaa kunnan omistamien tavaroiden kierrätysastetta	Yksi toimitila käyttökuntoiseksi kierrätävillä materiaaleilla	Ei toteutunut

Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Toimelan keittiön ruoka ja jätehuollon logistiikan parantaminen	Pääkeittiön toiminnan kehittäminen	Rakennetaan Toimelan keittiöön yksi uusi sisäänkäynti	Ei toteutunut

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Taloudellisuus				
Siivouksen keskihinta €/neliö	2,83 €/m ² /kk	2,66 €/m ² /kk		2,66 €/m ² /kk
Aterian keskiarvohinta	Kouluateria maksaa keskimäärin 2,74 € (kuljetusta ei mukana). Yhteiskoulun keittiön suoritehintana on 4,41 € Toimelassa ateriapäivän hinta on 17,56 € (kuljetusta ei mukana)	-	Kouluaterian keskimääräinen arvioitu hinta 2,77 € (ei sisällä kuljetusta)	Kouluaterian keskimääräinen arvioitu hinta 3,47 € (ei sisällä kuljetusta).

	Toimelan keittiön suoritehinta 4,038 €		Yhteiskoulun arvioitu suoritehinta 4,47 €.	Yhteiskoulun keittiön suoritehinta on 5,34 €
			Toimelan ateriapäivän hinta 17,38 €, suoritehinta 4,09 €	Toimelassa ateriapäivän hinta on 18,65 € (kuljetusta ei mukana) Toimelan keittiön suoritehinta 4,39 €
Toiminnalliset tunnusluvut				
Lounas kpl / vuosi	130 000		128 000	120 000
Päivällinen kpl / vuosi	19 000		18 000	19 000
Ulos jaetut ateriat kpl/ vuosi	5 770		6 000	5 400
Suoritteet/ravintohuolto	165 791		163 000	160 000
Suoritteet Toimelan keittiö	110 149		103 000	103 000
Yhteiskoulun keittiö	67 550		60 000	57 000
Suoritteet yhteensä	177 699		163 000	160 000

3.1.5.6. Vesihuoltolaitos

(lautakuntaan nähden sitova taso on toimintatulot / toimintamenot)

Vesihuoltolaitos	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Toimintatulot	632.205,15	1.306.904,84	768.800	910.861,56
Toimintamenot	-329.211,97	-375.723,74	-358.302	-392.195,74
Toimintakate	302.993,18	935.080,21	410.498	518.665,82

Vimpelin kunnan vesihuoltolaitos vastaa vesihuoltolain mukaisesta vesihuollon järjestämisestä Vimpelin kunnan alueella. Vesihuoltolaitos jakautuu kahteen osaan, vesilaitos ja viemärlaitos. Vesilaitos vastaa puhtaan veden hankinnasta sekä jakelusta. Viemärlaitos vastaa jäteveden viemäroinnistä sekä käsittelystä puhdistamalla. Viemärlaitoksen tehtävänä on kerätä viemäriverkoston alueella asiakkaidensa jätevedet sekä ottaa vastaan muut asumisesta syntyvät jätevesilietteet ja käsitellä ne ympäristöhaitat minimoiden sekä nykyaikaista tekniikka käyttäen. Tekninen toimi vastaa kunnan omistaman vesi- ja viemärlaitoksen toiminnasta, verkoston rakentamisesta sekä kunnossapidosta talousarviossa varatun määrärahan puitteissa.

Vesihuoltolaitoksen yleisenä tehtävänä on turvata asiakkaidensa puhtaanveden saanti ja huolehtia asiakkaidensa jätevesien käsittelystä, tuottaen palvelut kilpailukykyisesti kohtuullisella hinnalla, huolehtien verkostojen ja laitteiden kunnosta sekä tulevaisuuden investoinnit huomioiden.

Vuonna 2021 talousvettä toimitettiin yhteensä 246 309 m³ ja talousveden myyntituotot oli yhteensä 105,7 % talousarviosta. Uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 2 kpl. Jätevettä johdettiin vuonna 2021 puhdistettavaksi 262 616 m³ ja jäteveden myyntituotot 128,5 % talousarviosta. Uusia viemäri liittymissopimuksia tehtiin 5 kpl. Tulojen ylitykset johtuvat pääosin liittymäsopimusten muutosprojektista, jossa palautuskelvolliset vesi- ja viemäri liittymät muutetaan palautuskelvottomiksi ja siirtokelpoisiksi.

Elinkeinopoliittikka			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Puhdistamon toiminnan vakauttaminen	Puhdistamon täysi hyötykäyttöön	Ympäristöluvan mukaiset puhdistustulokset >90 % näytteiden tuloksista	Ei toteutunut kaikilta osin,
Ympäristö			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Puhtaan juomaveden saannin turvaaminen	Turvata kuntalaisten talousvesi kaikissa olosuhteissa	Varavesijärjestelmän suunnittelu	Toteutunut, vaihtoehtojen kartoitus
Laadukkaat kuntapalvelut			
Tavoite	Palvelusuunnitelma 2021	Arviointikriteeri (mittari)	TP 2021
Tasapuoliset kuntapalvelut	Viemäriverkoston liittymien lisääminen	Liitetään viisi kiinteistöä viemäriverkkoon	Toteutunut, viisi uutta liittijää

Informatiiviset tunnusluvut			
Vesilaitos	Toimitettava talousvesi	246 000	m ³
	Uusia vesiliittymiä	2	kpl
Viemärilaitos	Puhdistettua jätevettä	262 000	m ³
	Uusia viemäri liittymiä	5	kpl

3.1.6. Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta

Järvi-Pohjanmaan perusturvan johtoryhmä

Jaakko Anttila	vt. peruspalvelujohtaja
Sanna Matintupa	vt. talouspäällikkö
Ioannis Stogiannidis	terveyspalvelujohtaja
Leena Uusitalo	apulaisylilääkäri
Marita Ylilahti	hoidon ja hoivan palvelujohtaja
Sirpa Tuomela-Jaskari	sosiaalipalvelujohtaja
Birgitta Luoma-aho	hoivatyön johtaja

Toiminta-ajatus

Järvi-Pohjanmaan perusturvan tehtävänä on edistää yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta yhteistyössä suunniteltujen oikea-aikaisten ja asiakasta lähellä tuotettujen peruspalvelujen avulla.

Perustehtävän toteuttamisen mahdollistavat asiakkaita kunnioittava ja osaava johtaminen sekä asiantunteva, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Kaikki toiminta pohjautuu sekä alueelliseen että moniammatilliseen yhteistyöhön ja kumppanuuteen.

Tulevaisuuden visio ja strategia

Yhteistoiminta-alueen väestö huolehtii itsestään ja yhteisöstään joustavien ja oikea-aikaisten peruspalvelujen tuella, jotka tuotetaan lähipalveluna laadukkaasti ja taloudellisesti palveluja määrittelevät lait, asetukset ja hoitosuositukset huomioiden.

Järvi-Pohjanmaan perusturva on vetovoimainen ja kilpailukykyinen henkilöstön ja alan opiskelijoiden hyvinvoinnista ja urakehityksestä huolehtiva työnantaja, jonka palvelukseen alan asiantuntijat hakeutuvat.

Vuoden 2021 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Maa- ja ilmastonmuutoksen koronapandemian jatkuminen vaikutti edelleen koko vuoden 2021 Järvi-Pohjanmaan perusturvan toimintaan. Loppuvuoden 2020 aikana tavanomaiset terveys- ja sosiaalipalvelut käynnistyivät ja vuoden 2021 aikana ei esimerkiksi toimintaa laitettu samalla tavalla tauolle kuin vuonna 2020. Koronapandemian leviämistä ehkäisevät toimenpiteet muodostuivat osaksi sosiaali- ja terveyspalveluiden arkea.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta koskeva lainsäädäntö hyväksyttiin kesäkuussa 2021 ja syksyllä Järvi-Pohjanmaan viranhaltijat ovat osallistuneet sote-uudistusta valmistelevien työryhmien toimintaan.

Perusturvan toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Kiireettömään hoitoon ja palveluun pääsee 7 vuorokaudessa. Hoidon ja palvelun jatkuvuus on turvattu.	Asiakas- ja palveluohjauksen sekä hoidon ja palvelutarpeen arvioinnin yhdenmukaistaminen Eri vastaanottomallien yhtenäistäminen ml. moniammatilliset tiimit Sähköisten/digitaalisten palveluiden lisääminen (mm. Omaolo, sähköinen terveyskeskus)	Yhtenäisten hoidon ja palvelutarpeen arviointia tehty 2334 (vuonna 2020 arvioita tehty 1800) Moniammatillinen tiimi toimii asiakkaan tarpeen mukaisesti. T3 -aika 3. kiireetön aika lääkärille n. 10 vrk ja hoitajalle n. 5vrk. Käytössä sähköinen ajanvaraus monissa eri perusturvan palveluissa, syyskuulla 2021 otettiin Omaolo asteittain käyttöön.

	<p>Asiakkuuksien segmentointi ja tunnistaminen (esim. Suuntima - työkalun käyttöönotto)</p> <p>Omatyöntekijän nimeäminen, asiakas-, palvelu-, terveys ja hoitosuunnitelmien tekeminen paljon palveluja tarvitseville</p>	<p>Suuntima työkalun käyttöönotto siirtynyt vuoden 2022 puolelle koronatoumenpiteistä johtuen. Ohjelman käytössä ollut teknisiä ongelmia.</p> <p>Omatyöntekijä nimetty paljon palveluja tarvitseville asiakkaille.</p>
<p>Kotona asuminen on turvattu.</p>	<p>Palvelutarpeen mukaisesti kotiin vietävien palveluiden tarjoaminen kaiken ikäisille ja eri asiakasryhmille</p> <p>Kotikuntoutuksen ja kuntoutuksen toimintamallin kehittäminen</p> <p>Kotisairaaloiminnan laajentaminen, ml. palliatiivisen ja saattohoidon mahdollistaminen kotona</p> <p>Sähköisten palveluiden lisääminen kotona asumisen turvaamiseksi</p>	<p>Toteutunut. Kotihoidon asiakasprofiili ja erityisryhmät tiedostettu ja palvelut myönnetty palvelutarpeen mukaisesti.</p> <p>Kotikuntoutuksen toimintaa on edelleen kehitetty vastaamaan asiakkaiden tarpeita ennaltaehkäisevän toimintamallin mukaisesti yhteistyössä maakunnan muiden palveluntuottajien kanssa. Kotikuntoutuksen käyntimäärät asiakkaan kotona ovat kuitenkin laskeneet koronan vuoksi.</p> <p>Akuuttiosaston käyttöaste 92,8 % (samaa tasoa kuin vuonna 2019).</p> <p>Kotisairaalan potilasmäärä nousut 134:llä asiakkaalla (383 asiakasta) vuoteen 2020 verrattuna. Palliatiiviseen hoitoon ja saattohoitoon on ohjautunut useampia asiakkaita aikaisempaan verrattuna.</p> <p>Toteutunut. Kotihoidon asiakkaille myönnetty kotiin videolaitteita, toiminnan seuraamiseen anturoita, ryhmätaapaamisia sekä lääkemuistuttajia. Pilotti aloitettiin 03/2021, toiminta jatkuu ja asiakasmäärää lisätty ollen nyt 30. Etäkynneillä voitu lisätä kontakteja ikäihmiseen ja toisaalta myös vähentää kotikäyntejä.</p> <p>Perhekeskuksen kohtaamispaikka Pähkinän asiakasmäärä edelleen vuoden 2021 osalta pieni, koska koronapandemian vuoksi ryhmätoimintoja ei ole pystytty järjestämään suunnitelman</p>

	Asiakaspalautteiden seuranta	<p>Asiakaspalautteita on yksiköissä kerätty vuoden aikana. Yksittäisiä asiakaspalautteita on käsitelty perusturvan johtoryhmässä.</p> <p>Kotisairaalassa kerättiin asiakaspalautteita joulutammikuun aikana 2020–21 vuoden vaihteessa, asiakkaat ja omaiset olivat olleet tyytyväisiä kotisairaalan toimintaan.</p> <p>Suun terveydenhuollossa kerättiin palautetta lokakuussa 2021: 86 % oli tyytyväinen palveluun ja NPS suositteluindeksi oli 73,5</p> <p>Sosiaalipalveluissa palautetta kerättiin mm. Ihmeelliset vuodet-ryhmän toiminnasta ja lapsiperheiden kotipalvelussa ja palaute oli pääasiassa positiivista.</p>
--	------------------------------	--

Perusturvan taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
<p>Palvelurakennemuutoksella talouden tasapainoon vaikuttaminen.</p>	<p>Toiminnallisten ja taloudellisten toimenpiteiden toteuttaminen talouden tasapainottamisraportin keinoin</p> <p>Painopisteen siirtäminen tehostetusta palveluasumisesta kotihoitoon ja kevyempiin asumisratkaisuihin</p> <p>Hyvän henkilöstöjohtamisen toteuttaminen</p>	<p>Toteutunut: Alajärven kaupunginvaltuuston päättämiä kaikkia toimenpiteitä on vähintään selvitetty ja useat toimenpiteet myös toteutettu. Järvi-Pohjanmaan perusturvan nettokäyttökustannukset ovat nousseet vuodesta 2019 noin 1,8 %/vuosi (Etelä-Pohjanmaalla keskimääräinen sote-kustannusten nousu 3,8 % vuosina 2015-19).</p> <p>Toteutunut osittain. Tehostetun palveluasumisen asukasmäärää ei ole voitu vähentää, mutta ei myöskään ole jouduttu lisäämään. Palveluja annetaan yhä enemmän kotiin eri tukitoimien avulla. Vapautuneita asumispaikkoja tarjottu kriteerit täyttävälle asiakkaille. Palveluasumisen määrä hieman lisääntynyt.</p> <p>Sairauspoissaolot eivät lisääntyneet vuonna 2021 verrattuna vuoteen 2020 (20,8 päivää/työntekijä). Korkea määrä selittyy osittain koronaohjeistuksilla, joiden mukaan koronavirukseen sopivilla oireilla ei ole saanut olla töissä.</p> <p>Kevan työhyvinvointikysely toteutettiin ensimmäisen kerran syksyllä 2020 ja toisen kerran vuonna 2021. Perusturvassa sovittiin kolme kehityskohdetta, joihin on vuonna 2021 keskitytty perusturvan esihenkilöiden ja työntekijöiden kanssa.</p>

	Etälääkäri-, etäkuntoutus- ja etätyöntekijäpalvelun kehittäminen Kotisairaaloiminnan vahvistaminen	Etäyhteyksiä on käytetty vuonna 2021 useissa perusturvan toiminnoissa. Etälääkäri on uusinnut 12 654 reseptiä vuoden 2021 aikana, etävastaanottokäyntien määrä 76 asiakasta. Etävastaanottokäyntien lisäksi potilaiden asioita on hoidettu runsaasti etäyhteyksien välityksellä. Kotisairaalapotilaiden määrä 383
Perusturvan palvelut pohjautuvat hyvinvoinnin edistämiseen, ennaltaehkäisevään ja kuntouttavaan toimintamalliin.	Itsehoito-ohjeistuksen ja sähköisen viestinnän kehittäminen ja käyttöönotto Perhekeskustoiminnan tehostaminen ja kehittäminen Riskiperheisiin erityinen huomio moniammatillisella yhteistyöllä	Toteutunut osittain: Omaolo-palvelun käyttöönotto, sosiaalisessa mediassa terveyteen liittyvät päivitykset lisääntyneet. Perhekeskuksen kohtaamispaikka Pähkinän toimintaa jouduttiin vielä 2021 aikana rajoittamaan koronapandemian vuoksi Ihmeelliset vuodet-ryhmätoiminnan järjestäminen. Perhepalveluiden ja avoterveydenhuollon työntekijöiden moniammatilliset asiakas- ja kotikäynnit toteutuneet

Taloustaulukot

Lautakunta yhteensä

Perusturva	TP2020 kv 31.5.2021 § 24	TA2021 kv 14.12.2020 § 51	TA2021 kv 20.12.2021 § 105	TP2021	Muutos € TP2021/ TA2021 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos % TP2021/ TA2021 100>ylitys 100<alitus
Lautakuntahallinto ja Hankkeet	44 298	36 096	36 096	35 488	-608	98,3 %
Terveyspalvelut	30 571 504	31 067 630	31 517 630	31 625 231	107 601	100,3 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	5 871 849	6 970 344	6 970 344	6 458 031	-512 312	92,7 %
Erikoissairaanhoido	22 329 603	21 319 893	21 769 893	22 296 952	527 059	102,4 %
Suun terveydenhoito	1 947 210	1 737 303	1 737 303	1 871 249	133 946	107,7 %
El.lääk.+ ymp	422 843	552 160	552 160	482 230	-69 930	87,3 %
Kuntoutus 7-12.2021	0	487 931	487 931	516 769	28 839	105,9 %
Ikäihmisten palvelut	20 903 341	17 980 526	19 580 526	19 535 864	-44 662	99,8 %
Hoiva ja hoito	19 918 258	17 492 596	19 092 596	19 047 173	-45 423	99,8 %
Kuntoutus 1-6.2021	985 082	487 931	487 931	488 692	761	100,2 %
Sosiaalipalvelut	13 686 730	13 145 209	13 795 209	14 622 245	827 036	106,0 %
Aikuisten palvelut	3 064 950	2 926 793	2 926 793	3 466 136	539 343	118,4 %
Perhepalvelut	3 752 427	3 315 801	4 265 801	3 900 190	-365 611	91,4 %
Vammaispalvelut	6 869 353	6 902 615	6 602 615	7 255 919	653 304	109,9 %
Lautakunta yhteensä:	65 205 873	62 229 461	64 929 461	65 818 829	889 368	101,4 %

Alajärven kaupunki

Perusturva	TP 2020 kv 31.5.2021 §24	TA2021 kv 14.12.2020 §51	TA2021 kv 20.12.2021 §105	TP2021	Muutos € TP2021/ TA2021 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos % TP2021/ TA2021 100>ylitys 100<alitus
Yleishallinto ja Hankkeet	27 411	22 487	22 487	23 354	868	103,9 %
Terveyspalvelut	18 505 849	19 245 028	19 545 028	18 988 757	-556 271	97,2 %
Vastaanotto+terveysneuvonta	3 636 525	4 596 331	4 596 331	4 009 797	-586 534	87,2 %
Erikoissairaanhoido	13 419 066	12 908 053	13 208 053	13 188 631	-19 422	99,9 %
Suun terveydenhoito	1 167 817	1 060 320	1 060 320	1 150 920	90 600	108,5 %
El.lääk.+ ymp	282 440	380 960	380 960	331 748	-49 212	87,1 %
Kuntoutus 7-12.2021	0	299 364	299 364	307 660	8 296	102,8 %
Ikäihmisten palvelut	11 976 133	9 966 626	10 766 626	11 000 520	233 894	102,2 %
Hoiva ja hoito	11 371 189	9 667 262	10 467 262	10 696 263	229 001	102,2 %
Kuntoutus 1-6.2021	604 944	299 364	299 364	304 256	4 893	101,6 %
Sosiaalipalvelut	8 629 598	8 028 341	8 828 341	9 484 170	655 829	107,4 %
Aikuisten palvelut	1 926 317	1 778 314	1 778 314	2 214 989	436 676	124,6 %
Perhepalvelut	2 733 368	2 412 140	3 212 140	2 862 069	-350 070	89,1 %
Vammaispalvelu	3 969 914	3 837 887	3 837 887	4 407 112	569 224	114,8 %
Alajärvi yhteensä:	39 138 991	37 262 481	39 162 481	39 496 801	334 320	100,9 %

Lappajärven kunta

Perusturva	TP2020 kv 31.5.2021 §30	TA2021 kv 14.12.2020	TA2021 kv 13.12.2021 §89	TP2021	Muutos € TP2021/ TA2021 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos % TP2021/ TA2021 100>ylitys 100<alitus
Yleishallinto ja Hankkeet	8 690	7 202	7 202	6 216	-985	86,3 %
Terveyspalvelut	6 149 452	6 077 026	6 177 026	6 405 992	228 966	103,7 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 146 020	1 246 333	1 246 333	1 123 413	-122 920	90,1 %
Erikoissairaanhoido	4 494 611	4 311 001	4 411 001	4 688 509	277 508	106,3 %
Suun terveydenhoito	430 718	364 928	364 928	418 086	53 158	114,6 %
El.lääk.+ ymp	78 104	74 000	74 000	81 402	7 402	110,0 %
Kuntoutus 7-12.2021	0	80 764	80 764	94 581	13 818	117,1 %
Ikäihmisten palvelut	4 857 799	4 469 367	4 769 367	4 731 587	-37 780	99,2 %
Hoiva ja hoito	4 682 301	4 469 367	4 688 603	4 644 733	-43 871	99,1 %
Kuntoutus 1-6.2021	175 498	80 764	80 764	86 855	6 091	107,5 %
Sosiaalipalvelut	2 763 768	2 590 673	2 740 673	2 881 722	141 049	105,1 %
Aikuisten palvelut	527 907	503 229	503 229	588 983	85 754	117,0 %
Perhepalvelut	608 547	458 218	608 218	651 985	43 767	107,2 %
Vammaispalvelu	1 627 314	1 629 226	1 629 226	1 640 754	11 528	100,7 %
Lappajärvi yhteensä:	13 779 708	13 144 268	13 694 268	14 025 518	331 250	102,4 %

Vimpelin kunta

Perusturva	TP2020 kv 14.6.2021	TA2021 kv 14.12.2020 §96	TA2021 kv 13.12.2021 §147	TP2021	Muutos € TP2021/ TA2021 ylitys(+)/ alitus (-)	Muutos % TP2021/ TA2021 100>ylitys 100<alitus
Yleishallinto ja Hankkeet	8 198	6 408	6 408	5 917	-491	92,3 %
Terveyspalvelut	5 916 205	5 745 576	5 795 576	6 230 483	434 907	107,5 %
Vastaanotto ja terveysneuvonta	1 089 305	1 127 679	1 127 679	1 324 821	197 142	117,5 %
Erikoissairaanhoido	4 415 925	4 100 839	4 150 839	4 419 812	268 973	106,5 %
Suun terveydenhoito	348 675	312 055	312 055	302 243	-9 812	96,9 %
El.lääk.+ ymp	62 299	97 200	97 200	69 079	-28 121	71,1 %
Kuntoutus 7-12.2021	0	107 803	107 803	114 528	6 725	106,2 %
Ikäihmisten palvelut	4 069 407	3 544 533	4 044 533	3 803 757	-240 775	94,0 %
Hoiva ja hoito	3 864 767	3 436 730	3 936 730	3 706 177	-230 553	94,1 %
Kuntoutus 1-6.2021	204 640	107 803	107 803	97 581	-10 222	90,5 %
Sosiaalipalvelut	2 293 365	2 526 196	2 226 196	2 256 353	30 158	101,4 %
Aikuisten palvelut	610 726	645 250	645 250	662 163	16 913	102,6 %
Perhepalvelut	410 513	445 443	445 443	386 136	-59 307	86,7 %
Vammaispalvelu	1 272 126	1 435 502	1 135 502	1 208 054	72 552	106,4 %
Vimpeli yhteensä:	12 287 174	11 822 712	12 072 712	12 296 510	223 798	101,9 %

3.1.6.1. Lautakuntahallinto + projektit

Perusturvan hallintoon kuuluvat **perusturvalautakunnan, vammaisneuvoston sekä vanhusneuvoston** toimintakulut, jotka jaetaan asukasluvun suhteessa kunnille.

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta on Alajärven kaupungin sekä Lappajärven ja Vimpelin kuntien yhteislautakunta, joka tuottaa tai hankkii keskitetysti kuntien tarvitsemat sosiaali- ja terveystoimen palvelut. Perusturvalautakunta toimii Alajärven kaupungin organisaatiossa, joka toimii vastuukuntana. Yhteisessä toimielimessä on 9 jäsentä, johon sopijakuntien valtuustot nimittävät jäseniä seuraavasti: Alajärven kaupunki 5 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Lappajärven kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja Vimpelin kunta 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Vammaisneuvosto voi tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elämiseen ja suoriutumiseen. Vammaisneuvosto ei voi käsitellä yksittäisiä tapauksia.

Valtuuston on pidettävä huolta siitä, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on edellytykset osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Vanhusneuvosto on kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamisväylä erityisesti ikääntynyttä väestöä koskevissa asioissa.

Perusturvan hallinnon alaisuudessa toimivat myös **peruspalvelutoimisto** (peruspalvelujohtaja, talouspäällikkö, toimistosihteri, tietojärjestelmävalvoja sekä tietosuojavastaava 0,1 htv) sekä **tukipalvelut** keskusvarasto ja välinehuolto. Näiden toimintojen kustannukset jakautuvat hallinnon vyörytysperusteiden tai käytettyjen tuotteiden/palvelujen jaolla muihin tuotteisiin.

Lisäksi hallintoon sisältyy vuonna 2021 seuraavat **kehittämishankkeet**, jonka kulut jaetaan asukasluvun suhteessa:

MONNI lastensuojelun monialainen kehittäminen 2020–2022 – yhteistyöhanke

MONNI – Lastensuojelun monialainen kehittäminen Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla 2020–2022-kehittämishanke / Valtion-avustushaku Lapsi- ja Perhepalveluiden muutosohjelmaan. Sosiaali- ja terveysministeriön valtion avustuksen tavoitteena on panostaa lasten ja nuorten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamiseen monialaisesti yli hallinnon alarajojen. Erityisenä painopiteenä on taata lastensuojelun asiakkaana olevien lasten ja nuorten oikeus laadukkaaseen koulutukseen sekä yksilölliseen tukeen ja hoitoon varmistamalla systemaattinen yhteistoiminta lastensuojelun ja opetustoimen sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen kesken. MONNI-hankkeen päämääränä on, että tulevaisuudessa lastensuojelun asiakkasperheet saisivat nykyistä paremmin ja koordinoitummin tarvitsemansa monialaisen avun - ja kokisivat hyötyvänsä siitä. MONNI-kehittämistoiminnan kaikessa monialaisessa yhteistyössä asiakkaan osallisuus ja kokemus kuulluksi tulemisesta on keskiössä. Monni hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti. Järvi-Pohjanmaan edustajat ovat osallistuneet hankkeen työryhmiin kokouksiin. Kehittämisen tiimien osalta Järvi-Pohjanmaa on ollut mukana vuonna 2021:

- ✓ *Lastensuojelun, lastensuojeluyksiköiden ja lasten- ja nuorisopsykiatrian kehittämisen tiimissä:* tiimin tuloksena on mm. syntynyt Oma tiimi -kokeilu
- ✓ *Lastensuojelulain 14§:n mukaisen asiantuntijaryhmän kehittämisen tiimissä:* kehitetty malli maakunnalliseksi moniammatilliseksi asiantuntijaryhmäksi uudelle hyvinvointialueelle, toiminta käynnistynyt 10/2021.
- ✓ Järvi-Pohjanmaan perhepalvelujen johtava sosiaalityöntekijä on asiantuntijana mukana maakunnallisessa 14§:n mukaisessa asiantuntijaryhmässä, asiakascaseja myös Järvi-Pohjanmaalta.
- ✓ *Nepsy-työn kehittämisen tiimissä:* Järvi-Pohjanmaalta on ollut mukana asiantuntijoita mukana luomassa mm. tietopaketti perhesosiaalipalvelujen ja lastensuojelun hyvistä käytännöistä sekä heidän näkemyksensä monialaisesta yhteistoiminnasta nepsyjen osalta.
- ✓ *Sytytään yhdessä* – opitaan lastensuojelusta ja systeemisyödestä -koulutuksiin osallistuttu
- ✓

Elämässä eteenpäin - Covid 19 tuottama arki ja lastensuojelun jälkihuollon yhteiskehittämishanke

Elämässä eteenpäin hanke on edennyt suunnitelman ja tavoitteiden mukaisesti. Jokaisessa hankkeessa mukana olevassa kunnassa on kevään 2021 aikana tehty alkukartoitus lastensuojelun jälkihuollon osalta sekä kysytty tilannetta alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden nuorten osalta. Tapaamiset on toteutettu Teams-etäyhteyden kautta ja tapaamisia on ollut 2–4 kertaa / kunta tai kuntayhtymä. Jälkihuollon työntekijöiden kanssa mietittiin alkukartoituksen aikana niitä kehittämisen tarpeita, joita kunnissa tai kuntayhtymissä haluttiin toteuttaa. Järvi-Pohjanmaa on lähtenyt mukaan Kelan ja jälkihuollon yhteistyön tiivistämiseen nuorten palveluissa. Kelan palveluiden työpajassa on aloitettu kartoittamaan kehittämisen tarpeita sekä jälkihuollon että Kelan työntekijöiden kannalta. Kela-palvelujen ja yhteistyön tiivistämistä suunniteltiin yhdessä syksyllä 2021 ja ensimmäiset kokeilut siitä oli mahdollista toteuttaa loppuvuodesta. Yhteistyötä Kelan palvelussa tiivistettiin siten, että jälkihuollon työntekijät kertoivat nuorelle mahdollisuudesta tavata Kelan erityistyöntekijää. Jälkihuollon työntekijä otti yhteyttä Kelan työntekijään heille erityisesti kokeilua varten jaetun yhteystiedon kautta. Nuorella on mahdollisuus tavata Kelan työntekijä ja saada apua taloudenhallintaan sekä tukea erilaisten hakemusten täyttämiseen. Palavereissa on ollut mukana Kelan ja jälkihuollon työntekijöiden lisäksi ammatillisia tukihenkilöitä. Kelan tapaamiset ovat osa jälkihuollossa olevan nuoren asiakassuunnitelmaa. Järvi-Pohjanmaalla jälkihuollon työntekijöillä oli tarve lisäksi vahvistaa nuorten osallisuutta ja aloittaa matalan kynnyksen ryhmätoiminta Alajärvellä. Yhteistyössä jälkihuollon, etsivän nuorisotyön ja starttipaja Laiturin kanssa on suunniteltu yhteisen ryhmätoiminnan alkamista sekä jälkihuollon nuorille että etsivien omille nuorille. Ryhmä pääsee alkamaan alkuvuodesta 2022. Ryhmä kokoontuu starttipaja Laiturin tiloissa joka toinen viikko. Ryhmää ohjaavat etsivän nuorisotyön työntekijät. Jälkihuollon nuoria ohjataan mukaan matalan kynnyksen ryhmätoimintaan sosiaalitoimen kautta. Järvi-Pohjanmaan jälkihuollon sosiaalityöntekijä on toiminut tärkeänä asiantuntijana alkukartoituksessa, työpajoissa kuin myös kehittämässä nuorten palveluja enempi nuorilähtöiseksi.

TOIMEKSI-hanke 2020–2022 (Työkykyohjelma)

Toimeksi –hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti. Hankkeen tavoitteena on, että työkyvyn tuen palvelut ovat saatavilla tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskuksesta ja toiminta on yhdenmukaista Etelä-Pohjanmaan alueella. Tavoitteena on rakentaa palvelua monialaisesti ja yhdessä koko alueen verkostotoimijoiden kanssa. Hanke on pyrkinyt lisäämään alueen toimijoiden osaamista työkyvyn tuen palvelujen osalta ja tarjonnut koulutuksia alueen toimijoille. Järvi-Pohjanmaan toimijoita on ollut mukana hankkeen projektiryhmässä, työnyrkeissä sekä koulutuksissa. Hankkeen toimesta on käynnistetty erityisryhmien työkyvyn tuen tiimi, mikä palvelee koko Etelä-Pohjanmaan aluetta, tähän liittyen on käynnistetty pilotti yhteistyössä TE-palvelujen TYKKI-pilotin kanssa ja tässä pilotissa on mukana Järvi-Pohjanmaan työttömiä työnhakijoita, joilla on oppimisen haasteita. Hankkeen ensimmäisenä vuotena on keskitytty ja priorisoitu resursseja enemmän toimenpidekokonaisuus 1:een ja toisena vuotena mukaan tulee vahvemmin myös toimenpidekokonaisuus 2 eli sosiaalihuollon rooli työkyvyn tukemisessa.

3.1.6.2. Terveyspalvelut

3.1.6.2.1 Vastaanottopalvelut

Toiminta-ajatus

Perusterveydenhuolto huolehtii yhteistoiminta-alueen asukkaiden perusterveydenhuollon palvelujen tuottamisesta alueen kuntalaisille voimassa olevan lainsäädännön, kansallisten suositusten sekä kuntien tilausten mukaisesti. Toiminnan tavoitteena on väestön terveyden edistäminen ja hyvinvoinnin parantaminen sekä sairauksien tehokas, tarkoituksenmukainen ja oikea-aikainen hoito.

Palvelutarjonnalla tuetaan väestön itsenäistä selviytymistä sekä vahvistetaan omatoimisuutta ja terveys-tietoisuutta. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan valtakunnan tasolla valmisteilla oleva sote-uudistus.

Palvelutuotantoa täydennetään ostopalveluilla.

Neuvola ja kouluterveydenhuolto toteutetaan lain-, asetusten ja valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti. Neuvolapalvelut järjestetään lähipalveluina jokaisella terveysasemalla.

Koko yhteistoiminta-alueen asiakkailta on mahdollisuus käyttää lähintä toimipistettä tarvitsemaansa palveluun.

Covid-19 epidemian aiheuttamiin kustannuksiin lautakunta sai ajalta 1.1-31.8.2021 avustusta 1.110.233 euroa, josta Alajärven osuus oli 641.492 euroa ja Lappajärven osuus 244.861 euroa sekä Vimpeli osuus 223.879 euroa.

Lisäksi yllä mainituista kustannuksista on haettu valtiolta avustusta ajalta 1.9 - 31.12.2021. Valtionavustusarvio ko. ajalta on noin 933.335 euroa, josta Alajärven osuus on 498.667 euroa ja Lappajärven osuus 312.112 euroa ja Vimpelin osuus 122.556 euroa.

Toiminnalliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Kiireettömän hoidon saannin turvaaminen ja kehittäminen	Tiimityöskentelyn vahvistaminen Etälääkäritoiminnan vahvistaminen	Kiireettömän hoidon saatavuus pääasiassa (7 pv) toteutunut Lääkäreiden kiireellisiä n. 750 ja kiireettömät n.640 asiakasta/kk Etälääkäri on uusinnut 12 654 reseptiä vuoden 2021 aikana, etä vastaanottokäyntien määrä 76 asiakasta. Etä vastaanottokäyntien lisäksi potilaiden asioita on hoidettu runsaasti etäyhteyksien välityksellä.
Hoidon tarpeen arvioinnin vahvistaminen/Asiakkaan ohjautuminen suoraan oikealle ammattilaiselle mahdollisimman nopeasti, hyvin ja tarpeen mukaisesti	Hoitajavastaanotolla toiminnan kehittäminen (asiantuntijahoitajaroolein selkeyttämisen ja taroituksenmukainen resurssointi)	Hoitajavastaanottojen käyntimäärät kuukausitasolla n. 2400
Asiakkaan palvelun laadun ja palveluhenkisyyskehittäminen	E-P:n maakunnallinen ohje hoidon tarpeen arviointiin tehokkaiseen käyttöön	Tehostettu hoidon tarpeen arviointia koulutuksilla ja kuukausittain seurataan tilastointia
	Palveluohjauksen ja neuvonnan kehittäminen/ hoitajien tehtävänkuvien selkeyttäminen	Asiakaspalautteet käyty läpi säännöllisesti johtoryhmässä
	Osallistutaan Etelä-Pohjanmaan Tulevaisuuden sote-keskuksen -ohjelmaan	Toteutunut
Neuvoloiden ja terveysneuvonnan yhteistyön kehittäminen sosiaali- ja perhetyön sekä Pähkinän työntekijöiden kanssa	Säännöllisesti toteutuneet toiminnot	Yhteistyö säännöllistä sosiaali- ja perhetyön sekä Pähkinän työntekijöiden kanssa
	Sähköisten palveluiden kehittäminen	Neuvoloiden asiakasmäärät 1359

Monipuolisen vastaanotto-toiminnan tarjonnan kehittäminen	Terveydenhoitajien etävastaanotto Teamsilla	Terveydenhoitajien etävastaanoton kehittäminen Teamsilla ei ole toteutunut johtuen mm. rokotustapahtumien tuomasta lisääntyneestä työmäärästä.
Sujuvat, asiakaslähtöiset palvelukokonaisuudet eri toimijoiden (pth, esh, sos) välillä	<p>Terveys ja hoitosuunnitelmat tehdään ja päivitetään</p> <p>Paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamista tehostetaan</p> <p>Palveluohjauksen tehostaminen</p>	<p>Terveys- ja hoitosuunnitelmat yhteensä (uudet ja päivitetty) 800</p> <p>Tällä hetkellä pääkriteerinä yli 10 käyntiä vuodessa</p> <p>Palveluohjauksessa olevan työntekijän tehtäväkuvaa selkeytetty, osittain TSK-hankkeen avulla</p>
Osaava, ammattitaitoinen, hyvinvoiva henkilöstö ja asiakaslähtöinen hoitotyö.	<p>Perehdytys uusille työntekijöille ja uuden toiminnan/toimintatavan käynnistyessä henkilöstölle</p> <p>Täydennyskoulutus suunnitelman mukaiset ja alueen sisäiset koulutukset</p> <p>Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen</p> <p>Kehityskeskustelujen hyödyntäminen</p>	<p>Perehdytys suunnitellaan aina uusille työntekijöille ja nimetään perehdytyksestä vastaava henkilö.</p> <p>Henkilöstön täydennyskoulutusta jouduttu lykkäämään koronapandemian aiheuttaman henkilöstövajeen takia.</p> <p>Työhyvinvointikysely toteutunut</p> <p>Terveyspalveluiden kehityskeskustelut on siirretty 2022 puolelle</p>
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Kustannuskehityksen hillitseminen	<p>Asiakkaan hoitopolku sujuvaksi</p> <p>Toiminnan kehittäminen (työntekijöiden roolien selkeyttämisen ja tarkoituksenmukainen resursointi)</p>	<p>Kehitetty maakunnallisesti yhteistyössä alueen terveyskeskusten kanssa tulevalle hyvinvointialueelle yhtenäisiä käytänteitä</p> <p>Organisaatiomuutos 7/2021 on selkeyttänyt toimintaa ja työnjakoa</p>

Vastaanoton rakenteelliset muutokset

- Palveluohjaustoiminnan kehittäminen
- Valmistelevan vastaanotto toiminnan kehittäminen/palveluhenkisyys
- Sähköisten palvelujen laajentaminen (mm. sähköinen ajanvaraus ja tekstiviestikysely)
- Perhekeskeisen neuvolatoiminnan vahvistaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa (mm. perhekeskus- ja Pähkinä-toiminnan kanssa)

Haasteet

- Väestön ikääntyminen ja sairastavuus
- Lapsiperheiden ongelmien kasaantuminen ja monimuotoisuus
- Henkilökunnan pysyvyyden ja saatavuuden turvaaminen
- Koronapandemian aiheuttamat lisätyöt vuoden 2021 aikana: näytteenotto, tartunnanjäilytys ja rokotustoiminta

3.1.6.2.2. Erikoissairaanhoido

Toiminta-ajatus

Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan lääketieteen ja hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisia sairauksien ehkäisyyn, tutkimiseen, hoitoon, ensihoitoon, päivystykseen ja lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvia terveydenhuollon palveluja.

Järvi-Pohjanmaan perusturva huolehtii siitä, että henkilö saa tarpeellisen erikoissairaanhoidon terveydenhuoltolain mukaisesti. Erikoissairaanhoido ostetaan pääasiassa Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Lisäksi erikoislääkäripalveluja ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta, pääosin konsultaatioita ja tutkimuspalveluja. Terveydenhuoltolain mukaan potilas voidaan ohjata hoitavan lääkärin kanssa yhdessä sopien myös muun sairaanhoitopiirin palveluihin. Ensihoito on myös erikoissairaanhoidon suurtuotteessa.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Asiakas saa tarvitsemansa erikoissairaanhoidon palvelut nopeasti ja tarpeen mukaisesti	Toimivien ja sujuvien hoito- ja palveluketjujen kehittäminen yhteistyössä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kanssa, sosiaalipalvelut huomioiden	Esh läheteiden määrä yhteensä 700, josta 192 lähetettä päivystys pkl:lle (v. 2020 läheteiden määrä 836)
Erikoissairaanhoidon kustannusten hillitseminen		Erikoissairaanhoidon kustannukset Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä olivat keskimäärin v. 2021 1532 €/as ja Järvi-Pohjanmaan alueen jäsenkunnilla Alajärvi 1433 €/as, Lappajärvi 1589 €/as ja Vimpeli 1560 €/as. Vuoteen 2019 verrattuna vuoden 2021 maksuosuudet olivat muuttuneet seuraavasti: Alajärvi -1,0 %, Lappajärvi +2,5 % ja Vimpeli -3,6 % (maakunnan ka. +5,5 %). Vuoteen 2020 verrattuna vuoden 2021 maksuosuudet olivat muuttuneet seuraavasti: Alajärvi +1,2 %,

		Lappajärvi +4,7 % ja Vimpeli -0,1 % (maakunnan ka. +5,6 %).
--	--	--

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2021

Alajärven kaupungin erikoisairaanhoidon kustannukset kasvoivat vertailussa edelliseen vuoteen +156.165 €.

Lappajärven kunnan erikoisairaanhoidon menot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna +206.870 euroa.

Vimpelin kunnan erikoisairaanhoidon menot alittuivat edelliseen vuoteen verrattuna -6.084 euroa.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri on ilmoittanut kunnille maksavansa ylijäämän palatusta vuodelta 2021. Alajärven kaupungin osuus on noin 413.00 euroa. Lappajärven ja Vimpelin kuntien ylijäämäpalautus maksetaan suoraan kunnille, joten sitä ei ole huomioitu tilinpäätöksessä Lappajärven ja Vimpelin kuntien osalta.

3.1.6.2.3. Suun terveydenhoito

Toiminta-ajatus

Suun terveydenhoidon tehtävänä on kuntalaisten hampaiden ja koko purentaelimistön tutkimuksesta ja hoidosta huolehtiminen, sekä suun sairauksia ehkäisevä toiminta vastaanotoilla ja muualla toiminta-alueella kuten kouluissa. Arkipäivisin jokainen työvuorossa oleva hammaslääkäri ottaa vastaan kiireellistä hoitoa vaativia akuutteja särkytapauksia. Useimmiten päivystyspotilaita pystytään siten hoitamaan kaikissa toimipisteissä. Myös vieraspaikkakuntalaiset saavat kiireellisen, ensiavullisen hammashoidon tarvittaessa. Viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellinen hoito järjestetään Etelä-Pohjanmaan yhteisessä päivystyksessä Seinäjoella. Toiminta-alueen hammashoitoloissa pyritään järjestämään hammashoito kaikkia toimenpiteitä myöten, ja tarjoamaan jopa erikoissairaanhoidotasoisista hoitoa kuntalaisille lähialueella.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Suun terveydenhoidon toteuttaminen väestölle asetusten ja hoitotakuun mukaisesti.	Hoitotakuun seuranta	Hoitotakuu on toteutunut 99 % kiireettömässä hoitoon pääsyssä: hoidon tarpeen arviointi 3 vrk:n sisällä, kiireetön hoito 3–6 kk kuluessa, hammastarkastus alle 6 kk kuluessa.
Erikoissairaanhoidon ja nukutus-hammashoidon läheteiden vähentäminen	Tehdään itse vaativampia toimenpiteitä: työntekijöiden kouluttaminen ja hoitopolkujen kehittäminen	Ilokaasuhammashoitoja on annettu Järvi-Pohjanmaalla vuodesta 2019 lähtien. Lähetteet nukutus-hammashoitoon ovat tippuneet kyseisen ajanjakson aikana 15 -> 9. Erikoissairaanhoidon tehtiin vuonna 2021 64 lähetettä, joka on asukaslukuun suhteutettuna maakunnan keskiarvoa. Vuonna 2021 suun terveydenhuollossa aloitettiin uniapneakiskojen teko osana uniapnean hoitoa. Aikaisemmin uniapneakiskot tehtiin erikoissairaanhoidossa.

Koronaepidemian aiheuttaman hoitovajeen kurominen kiinni	Hoitolinjauksien ja -polkujen kehittäminen	Keskimääräinen hammaslääkäreiden T3J-aika (kolmas vapaa jatko-aika ajanvarauskirjalla) alkuvuodesta 2022 on 68 vrk (vuonna 2021 alkuvuodesta 82vrk). Vuonna 2021 suun kokonaistutkimukset ja hoitjakson valmistumiset palasivat vuoden 2019 vuoden tasolle, kun koronaepidemian johdosta vuonna 2020 niiden määrä hieman laski.
Suusairauksien esiintyvyyden laskeminen ja hoidon tarpeen vähenneminen	Ennaltaehkäisevät toimenpiteet hammashoitolassa ja sen ulkopuolella	Vuonna 2021 12-vuotiaiden reikiintyneiden, paikattujen ja poistettujen hampaiden keskiarvo (dmf-indeksi) oli 1,1 (vuonna 2020 Suomen dmf-indeksi keskiarvo 1,1). Ennaltaehkäisevät toimenpiteet suun terveydenhuollon ennaltaehkäisevän suunnitelman mukaisesti.
Toiminnan tehostaminen	Työn laadun ja tehokkuuden kehittäminen	Toteutui: Keskimääräinen hammaslääkärikäynnin hinta oli vuosina 2019 oli noin 98 € ja 2020 117 €. Vuonna 2021 keskimääräisen käynnin hinta laski 108 euroon.

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2021

Koronaepidemia aiheutti vuoden 2021 aikana haasteita myös suun terveydenhuollon toiminnalle: vaikka suojavarusteiden hinnat olivat laskeneet hieman korkeimmasta tasosta, suojavarusteiden lisääntyneen käytön sekä muiden varotoimenpiteiden vuoksi kustannukset ovat nousseet. Työntekijät ovat joutuneet myös olla herkemmin pois töistä koronavirukseen sopivien oireiden takia, mikä on pienentänyt hammashoidosta saatavia maksuja talousarviossa arvioidusta tasosta.

3.1.6.2.4. Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuolto

Eläinlääkintä ja ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Seinäjoen kaupungin hallinnoimalta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueelta vuodesta 2011 alkaen. Yhteistoiminta-alueen palvelutaso perustuu valtakunnallisissa valvontaohjelmissa esitettyihin palvelutasomäärittelyihin tuottaen yleisen terveystarkastuksen, peruseläinlääkinnän ja ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkäripäivystyksen.

Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä sekä ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle ja elinympäristölle. Ympäristöterveydenhuollon vastuualueelle kuuluvat yleinen terveystarkastus, eläinlääkintähuolto ja eläinsuojelu. Yleinen terveystarkastus käsittää elintarvike-, terveydensuojelu-, kuluttajaturvallisuus- ja tupakkavalvonnan.

Seinäjoen seudun ympäristöterveydenhuollossa työskentelee 13 terveystarkastajaa, 19 eläinlääkärinä, toimistosihteri sekä ympäristöterveydenhuollon johtaja. Toimipisteitä toimialueella on yhteensä 13.

Vuodesta 2020 lähtien eläinlääkäripäivystys on hoidettu siten, että viikonloppuisin samaan aikaan päivystää 3 eläinlääkärinä. Näistä yhden päivystysalueen eläinlääkärille kuuluu pieneläinpäivystys, koska kyseisellä alueella on vain vähän tuotantoeläimiä. Pieneläinpäivystys hoidetaan Kiinteistö Oy AnimWest-rakennuksen tiloissa Ravitie 8, Seinäjoki, jossa myös ympäristöterveydenhuollon keskustoimipiste

sijaitsee. Muita eläinlääkärien/terveystarkastajien toimipisteitä yhteistoiminta-alueella on yhteensä 13 kpl. Seinäjoen seudun ympäristöterveydenhuollossa työskentelee 13 terveystarkastajaa, 20 eläinlääkärinä ja yksi toimistos sihteeri. Toimipisteitä toimialueella on yhteensä 13.

Eläinlääkärikäynnit						Eläinlääkintä ja ympäristöterveyden huollon kokonaiskustannukset €					
TP vuodet	2017	2018	2019	2020	2021	TP vuodet	2017	2018	2019	2020	2021
Alajärvi	3 312	3 273	2 858	2 672	3 124	Alajärvi	333 859	324 771	303 833	258 110	317 682
Lappajärvi			688	766	739	Lappajärvi			74 228	75 108	78 477
Vimpeli	629	671	522	582	609	Vimpeli	68 509	72 074	61 837	59 472	66 295

Työterveyshuolto

Järvi-Pohjanmaan perusturvan työterveyshuollon palvelut siirtyivät 1.4.2021 lähtien Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan alueella työterveyspalveluita tuottavaan TT Botnia Oy:öön. Työterveyden nykyiset työntekijät siirtyivät liikkeen luovutuksen periaattein uuden yhtiön työntekijöiksi.

3.1.6.2.5. Kuntoutus

Fysioterapian tarkoituksena on vaikuttaa ihmisen toimintakykyyn ja päivittäiseen selviytymiseen. Fysioterapialla pyritään ehkäisemään, korjaamaan tai tasapainottamaan ihmisen liikkumisen ja toimintakyvyn häiriöitä sekä ylläpitämään ja parantamaan jäljellä olevaa toimintakykyä. Asiakkaan ongelmaan pyritään vaikuttamaan neuvonnan ja ohjauksen, terapeuttisen harjoittelun sekä manuaalisen terapian keinoin. Fysioterapian tavoitteena on tukea omaehtoista harjoittelua ja kotona selviytymistä sekä ennaltaehkäistä työ- ja toimintakyvyn haittoja.

Toimintaterapian tavoitteena on antaa yksilölle keinoja selviytyä mahdollisimman omatoimisesti oman elinympäristönsä arkisissa tilanteissa. Terapiassa pyritään toiminnalla vaikuttamaan yksilön toimintamahdollisuuksiin, joita saattavat rajoittaa erilaiset kehitykselliset häiriöt, ikääntymisen mukanaan tuomat muutokset, sairaudet tai vammat. Terapian avulla toimintakykyä ja kehitystä pyritään edistämään ja ylläpitämään opastamalla yksilö löytämään ja hallitsemaan keinoja huolehtia itsestään, olemaan vuorovai- kutuksessa muiden ihmisten kanssa, tekemään työtä tai opiskelemaan, viettämään vapaa-aikaa ja leik- kimään.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Lapsen sensomotorisen ja liikun- nallisten taitojen kehittäminen ar- jen toiminnoissa	Tiivis yhteistyö laajassa tukiver- kostossa (perhe, päiväkotit, koulu, laku)	Vuonna 2021 asiakkaita 1077 (v. 2020 asiakkaita 977 ja v. 2019 asiakkaita 1088)
Työ- ja toimintakyvyn edistämi- nen	Ohjaus ja neuvonta, ryhmät, suo- ravastaanotto, etäkuntoutus	
Taloudelliset tavoitteet		
Kustannuskehityksen hillitsemi- nen	Ostopalvelujen vähentäminen	Maksusitoumuksia on myönnetty eri terapioihin, eniten toimintaterapi- aan lapsille ja nuorille, joilla on erilai- sia aktiivisuuden ja tarkkaavaisuu- den sekä käytöksen ja oppimiskyvyn häiriöitä. Maksusitoumuksien määrä laski vuonna 2020 koronapande- mian vuoksi ja uudelleen nousi

		vuodeksi 2021 edellisenä vuonna syntyneen hoitovelan vuoksi. Erityisesti aktiivisuuden ja tarkkaavaisuuden sekä käytöksen ja oppimiskyvyn häiriöihin liittyvien käyntien määrät olivat lisääntyneet vuonna 2021 jopa 30 % vuoteen 2019 verrattuna. Maksusitoumusten lkm
		vuosi 2019 2020 2021
		55 29 71

3.1.6.3. Ikäihmisten palvelut

3.1.6.3.1. Hoiva ja hoito

Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palvelujen tehtävänä on järjestää ikääntyneille hyvinvointia edistäviä ja tukevia palveluja sekä iäkkään asiakkaan tarvitsemat palvelutarpeen arviointiin perustuvat oikea-aikaiset ja riittävät palvelut. Kotisairaala ja akuuttiosaston toiminta siirtyivät 07/2021 terveystaloukseen.

Ikäihmisten palveluissa tuotetaan ja järjestetään hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa heikentyneeseen toimintakykyyn, kuntouttavaa työtettä ja kotikuntoutusta toteuttaen. Toimintaa määrittää kotihoidon ja asumispalvelujen arvot ja kriteerit. Iäkkään henkilön palvelut järjestetään ensisijaisesti omassa kodissa tai toimintakyvyn heikentyessä kodinomaisessa ympäristössä elämän loppuun asti.

Kaikkea työtä ohjaa ajatus ikääntymisestä luonnollisena osana elämää. Työ pohjautuu vanhustyön yhteisiin arvoihin, jotka ovat asiakaslähtöisyys, yhdenvertaisuus ja luotettavuus.

Ikäihmisten palvelut sisältävät omaishoidon, ikäihmisten perhehoidon, asiakasohjauksen, kotihoidon, kotikuntoutuksen, kotihoidon tukipalvelut, päivätoiminnan ja asumispalvelut.

tavoitteena on, että Järvi-Pohjanmaan ikäihmiset elävät itsenäistä, mielekästä ja täysipainoista elämää omassa kodissa.

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Aloitetaan palvelurakenteen keventäminen 6 %:iin yli 75-vuotiaista vuoden 2030 ennusteen mukaisesta määrästä.	Tehostetun palveluasumisen ostopalveluja vähennetään seitsemällä hoitopaikalla, omia yksiköitä kuudella hoitopaikalla. Tilalle: Kotiin annettavia palveluja lisätään Välimuotoista asumista kehitetään (palveluasuminen, ryhmäkodit) Ikäihmisten perhehoitoa lisätään Omaishoitajien määrää lisätään	Toteutunut osittain. Tehostetun palveluasumisen asukasmäärää ei ole voitu vähentää, eikä lisäämiseen ole ollut tarvetta. Palveluja on annettu yhä enemmän kotiin eri tukitoimien avulla. Perhehoitajien määrää ei ole saatu lisääntymään eikä rekrytointia voitu järjestää koronan vuoksi. Kotihoidon käynnit ja asiakasmäärät ovat lisääntyneet. Vapautuneita asumispaikkoja tarjottu kriteerit täyttävälle kotihoidon asiakkaille. Palveluasumisen määrä lisääntynyt 3–4 paikalla. Ryhmäkodit eivät ole lisääntyneet.

		Kotikuntoutuksen kotikäynnit vähentyneet koronan vuoksi. Omaishoitajien määrä on lisääntynyt.
Taloudelliset tavoitteet		
Tavoite	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Kustannussäästö 400–500 000 €	Ympäri vuorokautista hoivaa vähennetään 13 hoitopaikalla.	Ei ole toteutunut. Asumispaikkojen määrä ei ole vähentynyt, ostopalvelujen määrä sama kuin edellisenä vuonna 2020.

Muuta mainittavaa taloudesta ja toiminnasta vuodelta 2021

Vuoden 2020 koronan aiheuttamat sulkutoimenpiteet sekä ikäihmisten eristäytyminen koteihin on heikentänyt monen ikäihmisen toimintakykyä, ja tämä on näkynyt ikäihmisten palveluissa. Kotihoidon tarpeessa olevien asiakkaiden määrä on lisääntynyt ja monet ikäihmiset ovat joutuneet siirtymään palveluasumisen tai tehostetun palveluasumisen piiriin. Vuonna 2021 ikäihmisiä aktivoivia toimintoja käynnistettiin uudelleen.

3.1.6.4. Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat perhepalvelut, aikuisten palvelut ja vammaisten palvelut, joita tuotetaan edellä mainittuja palveluja määrittelevien lakien ja asetusten mukaisesti.

3.1.6.4.1 Aikuisten palvelut

Aikuisten palvelut sisältävät aikuissosiaalityön ja aikuisten psykososiaaliset palvelut

AIKUISSOSIAALITYÖ

Aikuissosiaalityö on yli 18-vuotiaiden kanssa tehtävää suunnitelmallista sosiaalityötä, asiakas- ja asiantuntijatyötä, jossa rakennetaan yksilön ja perheen tarpeita vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus. Aikuissosiaalityön tavoitteena on vahvistaa asiakkaan omaa toimintakykyä, osallisuutta ja ehkäistä sosiaalisten ongelmien syntyä kartoittamalla asiakkaan elämäntilannetta, vahvuuksia ja voimavaroja. Asiakkaan kanssa yhdessä etsitään vaihtoehtoja elämäntilanteen parantamiseksi ja motivoidaan asiakasta muutokseen. Asiakasta tuetaan ja autetaan esimerkiksi asumiseen ja arjen ongelmiin liittyvissä asioissa. Aikuissosiaalityö sisältää asiakkaan aktivoimista työelämään, koulutukseen tai työkyvyn arviointiin ja päihdeiden käytön seuraamista sekä hoitoon ohjaamista. Aikuissosiaalityössä korostuu moniammatillinen yhteistyö, jossa hyödynnetään myös muita. Aikuissosiaalityöntekijät tekevät tiivistä moniammatillista yhteistyötä mm. psykososiaalisten- ja perhepalvelujen sekä muiden toimijoiden ja esim. kolmannen sektorin kanssa.

AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISET PALVELUT

Aikuisten psykososiaaliset palvelut sisältävät aikuisille tarjottavat päihde- ja mielenterveyspalvelut. Palveluiden tavoitteena on vahvistaa asiakkaan asemaa, edistää mielenterveyttä ja päihdeettömyyttä sekä ongelmien ehkäisyä. Päihde- ja mielenterveystyö on pääsääntöisesti avohoitoa, jolla tarkoitetaan psykiatrisen sairaanhoitajan, depressiohoitajan tai päihdetyöntekijän yksilötapaamisia sekä pari-, perhe- tai verkostotapaamisia. Työskentelyssä korostuu tarpeenmukaisesti tehtävä moniammatillinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Palvelulla pyritään turvaamaan kotona asuminen.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
<p>Palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikaajan noudattaen lain hengen mukaisesti.</p>	<p>Hakemusten käsittely ja palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä.</p> <p>Palveluohjausta ja palvelutarpeen arviointia kehitetään / vahvistetaan edelleen. Asiakkaiden tarpeita ennakoidaan palveluohjauksen keinoin.</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Seurantatilasto käsittelyajoista</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely 7 arkipäivän sisällä, kiireelliset hakemukset 1–2 päivän sisällä, toteutunut ✓ Yhteydenottoja ja ilmoituksia 166 (v. 2020, 71) ✓ palvelutarpeen arvioinnin valmistuminen 3 kk:n sisällä, toteutunut ✓ palvelutarpeen arviointeja 89 <p>Palveluohjausta annetaan asiakkaille sekä puhelimitse että asiakaskäynnillä. Palvelutarve kartoitetaan ja asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi, kun palvelu myönnetään. Palvelusuunnitelma tehdään paljon eri palveluja tarvitseville asiakkaille ml. päihde- ja mielenterveystyön asiakkaille.</p>
<p>Aikuisten palvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia, monipuolisia ja oikea-aikaisia</p> <p>Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa sekä avohuollon tukitoimissa.</p>	<p>Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävän monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”. Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minimoidaan päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta</p> <p>Kehitetään ja tehostetaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ryhmätoimintaa ▪ TYP-toimintaa ja ▪ yhteistyötä TE-toimiston kanssa ▪ työpajatoimintaa ja ▪ sosiaalista kuntoutusta 	<p>Toteutunut osittain</p> <p>Seurantatilastot:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan toteutuminen 6 (v. 2020, 5). ✓ Yksilöohjauksen asiakasmäärä: 34 ✓ TYP-toiminnan ja työpajatoiminnan asiakasmäärät ✓ TYP, aktiiviset asiakkuudet 109 (v. 2020, 111) ✓ Työpaja Apaja 15 (v. 2020, 18), Työpaja Kipinä 43 (v. 2020, 60) ✓ Kuntouttavan työtoiminnan asiakkuudet / eri hallintokunnat, yhteisöt ja yritykset: Alajärvi 36, Lappajärvi 16 ja Vimpeli 7 ✓ Päihdehuollon avohuolto; käyntejä (sis.puhelut) yhteensä 1 093 (v. 2020 käyntimäärä 879), joista Alajärvi 601 (v. 2020, 461), Vimpeli 368 (v. 2020, 289), Lappajärvi 99 (v. 2020, 127) ja muut 12 (v. 2020, 2). Asiakkaita yhteensä 133 (v. 2020, 121) ✓ Psykiatrinen avohoito, psyk.sh; käyntejä (sis. puhelut) yhteensä 1775 (v. 2020, 1606), joista Alajärvi 751 (v. 2020, 906), Vimpeli

Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin	Jatkuva asiakaspalaute on jatkuvassa käytössä. Asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.	895 (v. 2020, 537), Lappajärvi 165 (v. 2020, 144) ja muut 14 (v.2020, 19). Asiakkaita yhteensä 265 (v. 2020, 230). Alajärvi 161, Lappajärvi 51 ja Vimpeli 50. Lisäksi avoterveydenhuoltoon kuuluvia depressiohoitajan käyntejä. ✓ Erikoislääkärikonsultaatiot ovat toteutuneet 1-2krt/kk. Asiakaspalautteita ei ole saatu.
Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö	Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet.	Toteutunut lähes kokonaan Kehittämisiltapäivät ovat toteutuneet; 2 /vuosi. Täydennyskoulutukset tarpeen mukaisesti etänä. Työntekijät ovat osallistuneet hyvinvointialueen valmistelutyöhön eri työryhmissä. Työnohjauksia ei ole järjestetty. Kehityskeskustelut ovat toteutuneet pääsääntöisesti (6/7).
Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Laitoshoidossa (päihde- ja mielenterveyspalvelut) olevien määrää pyritään vähentämään Pitkäaikaistyöttömien määrä laskee.	Mielenterveyskuntoutujien asuinpalvelujen seuranta ja tukiasumisen tehostaminen Tehdään yhteistyötä eri hallintokuntien kanssa työllisyyden edistäminen / pitkäaikaistyöttömyyden osalta.	Toteutunut osittain ✓ Psykiatrisen asumispalveluiden asiakas- ja hoitopäivien määrä on pienentynyt verrattuna edeltävään vuoteen. Osa haastavimmista asukkaista on kuitenkin jouduttu sijoittamaan vaativimpiin yksiköihin, joka näkyy kustannuksissa. Hoitopäiviä yhteensä 13 249 (v. 2020, 14 073 htp.) Alajärvi 7806 (v. 2020, 8140 htp), Vimpeli 2938 htp (v. 2020, 4472 htp) ja Lappajärvi 2605 htp. (v. 2019, 1461 htp) Asiakkaita yhteensä 48 (v. 2020, 53). Asukkaista osa siirtynyt sairauden sammuttua hoivan ja hoidon palveluihin. ✓ Aikuissosiaalityön asiakasmäärä on verrattavissa edelliseen vuoteen. Alajärven asiakasmäärä on noussut, Vimpelin ja Lappajärven määrät hieman

		<p>vähentyneet. Asiakkuuksia yhteensä 571 (v. 2020, 571), Alajärvi 387 (v. 2020, 368), Vimpeli 98 (v. 2020, 113) ja Lappajärvi 86 (v. 2020, 90).</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Harkinnanvaraisesti myönnettyjen toimeentulotukien; (ehkäisevä ja täydentävä) määrä on kasvanut verrattuna edeltävään vuoteen. Hakemuksia yhteensä 493 (v. 2020, 509), joista myönteisiä päätöksiä 395 (v. 2020, 273) Myönteisiä päätöksiä Alajärvi 283 (v. 2020, 183), Vimpeli 48 (v.2020, 43), Lappajärvi 64 (v. 2020, 43) ✓ Pitkäaikaistyöttömyyden kustannukset ovat nousseet edellisestä vuodesta Alajärvi +88 230,04 euroa, Vimpeli +421,20 euroa ja Lappajärvi +24 512,71 euroa. ✓ Työmarkkinatuen kuntaosuuksia ei ole pystytty pienentämään arvioidusti.
--	--	--

Aikuisten palveluiden toteuma on kokonaisuudessaan ylittynyt kaikissa kunnissa, Alajärven toteuma on ylittynyt huomattavasti suhteessa talousarvioon.

Aikuisten psykososiaalisissa palveluissa psykiatrisen palveluasumisen tarve ja hoidon vaativuus on ollut arviota suurempaa. Asiakkaiden palvelutarpeita ei ole pystytty avohuollon keinoin auttamaan riittäväällä tavalla, vaan asiakkaat ovat tarvinneet asumispalveluita ja haastavimpien asiakkaiden osalta sijoituksia on jouduttu tekemään erityisyksikköihin. Arviointia tehdään askeleittain kohti tarpeenmukaista tukea. Päihdehuollon osalta laitostuntoutuksen ja asumispalvelujen tarve on ollut arviota pienempää Vimpeliä lukuun ottamatta.

Aikuissosiaalityön palvelukokonaisuudessa toimeentulotuen osalta toteuma on odotettua pienempää. Työmarkkinatuen kuntaosuus on osittain koronapandemian vuoksi kasvanut huomattavasti. Jatkossa työskentelyä tulee edelleen kehittää ja vahvistaa kustannustehokkaaksi työllisyysneuvonnan tehostamissuunnitelman mukaisesti.

3.1.6.4.2 Perhepalvelut

Perhepalvelujen tavoitteena on tukea ja auttaa perheitä suunnitelmallisesti ja moniammatillisesti. Työskentely sisältää sekä varhaista tukea että korjaavaa työtä. Perhepalvelujen työmuotoja ovat sosiaalihuoltolain mukainen *lapsiperheiden sosiaalityö* (mm. taloudellinen tuki, tukihenkilö- ja perhetoiminta), *lastenvalvojan palvelut* (perheasiain sovittelu, elatussopimukset), *kasvatus- ja perheneuvolapalvelut* (tutkimus- ja terapiapalvelut ml. puheterapia, kuntoutus), *lastensuojelutyö* (mm. lasta ja perhettä tukevat palvelut ja tukitoimet sekä sijaishuolto) ja *perhetyö* (lapsiperheiden kotipalvelu, varhaisen tuen perhetyö ja lastensuojelun perhetyö).

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
<p>Sosiaalihuoltolain mukaiset yhteydenotot, perhepalveluihin tulevat lähetteet sekä lastensuojelulain mukaiset ilmoitukset käsitellään nopeasti ja lain hengen mukaisesti.</p>	<p>Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi.</p> <p>Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä.</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen määrä on hieman kasvanut ja lastensuojeluilmoitusten määrä hieman laskenut, mikä on viesti varhaisemmasta tuen piiriin ohjautumisesta.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Yhteydenottojen ja ilmoitusten käsittely 7 arkipäivän sisällä; toteutunut ✓ sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen määrä: Alajärvi 57 (v. 2020, 48), Vimpeli 22 (v.2020, 7) ja Lappajärvi 9 (v.2020, 3). ✓ lastensuojeluilmoitusten määrä: Alajärvi 269 (v. 2020, 303), Vimpeli 40 (v. 2020, 27); Lappajärvi 43 (v. 2020, 42) ✓ Palvelutarpeen arvioinnin valmistuminen 3 kk:n sisällä; toteutunut ✓ palvelutarpeen arvioinnit yhteensä 137 (v. 2020 103), Alajärvi 101 (v. 2020 82), Vimpeli 21 (v. 2019, 12), Lappajärvi 15 (v. 2020, 9)
<p>Perheiden palvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia sekä monipuolisia, riittäviä ja oikea-aikaisia.</p>	<p>Palveluita arvioidaan ja kehitetään niin, että palvelut ovat riittävät monipuoliset, helposti saavutettavat ja ”matalakynnyksiset”. Yhteistyötä toimijoiden kesken kehitetään edelleen sekä minimoidaan päällekkäistä työtä ja vahvistetaan asiakasprosessin saumattomuutta.</p> <p>Kehitetään ja tehostetaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ perhekeskustoimintamallia ▪ varhaisen tuen ryhmämuotoista työskentelyä ja ▪ systeemisen lastensuojelun työskentelymallin mukaista lastensuojelutyön organisoimista 	<p>Toteutunut lähes kokonaan.</p> <p>Perhekeskustyöskentelyn kautta palvelurakenne on pyritty kehittämään monipuoliseksi, helposti saavutettavaksi ja kynnyksettömäksi. Perhekeskuksen kohtamisaikatoiminta on ollut tauolla koronan vuoksi</p> <p>Matalan kynnyksen palveluissa otettiin käyttöön uutena palveluna varhaisen tuen perhetyö, johon esim. neuvolan tai perheneuvolan työntekijä voi ohjata perheen suoraan.</p> <p>Kasvatus- ja perheneuvolassa otettiin käyttöön Käynti kerrallaan -työskentely, joka mahdollistaa nopeamman ensitapaamisen ja vähentää jonojen kasvua.</p>

		<p>Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa ja lastensuojelussa on jatkettu systeemisen työtteen mukaisen moniammatilliset tiimirakenteen juurruttamista. Viikkokokoukset tällä kokoonpanolla ovat toteutuneet viikoittain.</p> <p>Edelliseen vuoteen verrattuna lastensuojelun asiakasmäärät ovat laskeneet ja SHL asiakasmäärät ovat kasvaneet. Suuntaus on kansallisen suuntauksen mukainen (painopisteen siirtyminen varhaiseen tukeen). Yhä useampi perhe ohjautuu lapsiperheiden kotipalvelun piiriin. Tällä hetkellä jonotilanne on puheterapiaan henkilöstövajauksen johdosta.</p> <p>Perhepalveluissa sovittu säännölliset tapaamiset useiden eri perhekeskustoimijoiden kanssa (ml. seurakunta).</p> <p>Asiakasmäärän kehitys ja painopisteen seuranta, asiakasmäärät:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Perhetyö (ml. lapsiperheiden kotipalvelu) ✓ Varhaisen tuen perhetyö (otettu käyttöön uutena kevät -21) 7 (Alajärvi 5, Lappajärvi 1 ja Vimpeli 1) ✓ SHL perhetyö lapsikohtainen ja perhekohtainen 52 (v. 2020, 29 perhettä) Alajärvi 45 (v. 2020, 22), Vimpeli 4 (v. 2020, 5) ja Lappajärvi 3 (v. 2020, 6) ✓ LS perhetyö (tehostettu) 30 (v. 2020, 20) Alajärvi 26 (v. 2020, 12), Vimpeli 0 (v. 2020, 2) ja Lappajärvi 4 (v. 2020, 6) ✓ Lapsiperheiden kotipalvelu 63 (v. 2020, 46 perhettä) Alajärvi 48 (v. 2020, 31), Vimpeli 7 (v. 2020, 8) ja Lappajärvi 8 (v. 2020, 7) <p><i>HUOM! Uuden ohjelman käyttöönoton myötä tilastointi on muuttunut, joten tilastoluvut eivät ole verrattavissa edeltävään vuoteen!</i></p>
--	--	--

<p>Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin</p>	<p>Jatkuva asiakaspalaute on käytössä. Asiakaspalautteet käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin.</p> <p>Asiakasraati -toimintaa kehitetään perhekeskuksen kohtaamispaikan ympärillä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lapsiperheiden sosiaalityö (SHL) 192 Alajärvi 153, Vimpeli 23 ja Lappajärvi 16 (v. 2020, 58) ✓ Kasvatus- ja perheneuvola 351, Alajärvi 224, Vimpeli 74 ja Lappajärvi 35 sekä muut kunnat 18 ✓ Lastensuojelun avohuolto 50 asiakasta. Alajärvi 42, Vimpeli 5 ja Lappajärvi 3 ✓ JELPPI nuorisopsykiatrian tiimi ja asiakaskonsultaatiot toteutuneet kaksi kertaa kuukaudessa. Lastenpsykiatrian konsultaatiot ovat toteutuneet joka toinen kuukausi joko fyysisesti tai etänä. ✓ Asiakassuunnitelmissa asetettavat tavoitteet ovat laadittu perheiden kanssa ja ne ovat konkreettiset. Lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolain mukaiset asiakassuunnitelmat eivät ole täysin ajan tasalla. ✓ Ryhmämuotoinen Ihmeelliset vuodet -ryhmätoiminta -menetelmä on toteutunut vuonna 2021 yhteensä 29 kertaa (2 eri ryhmää). Ryhmissä mukana 14 vanhempaa ja 19 lasta. Kooste vanhempien palautteesta: Suurimpien ongelmien, joiden vuoksi ryhmän aloittivat, kokivat pääosin parantuneen tai parantuneen paljon. Ryhmän jälkeen vanhempien odotukset menetelmän tuloksiin olivat joko erittäin optimistisia tai optimistisia. Vain yksi vanhempi oli odotusten suhteen hieman pessimistinen. Vanhemmat olivat lapsensa edistymiseen joko tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä. Yksi vanhempi oli jokseenkin tyytyväinen. Kaikki vanhemmat suosittelivat kurssia ystävilleen ja läheisilleen. Ohjelman anti koettiin kokonaisuudessaan hyödyllisenä. Lisäksi vanhemmat kokivat saaneensa luottamusta ja uskoa omaan osaamiseen ja pystyvyyteen. Ryhmäkeskustelut ja
---	--	--

		<p>vertaistuki koettiin tärkeänä antina.</p> <p>Osana hyvinvointialueen valmisteluun sisältyvänä pilottina lapsiperheiden kotipalvelusta kerättiin asiakaspalautetta. Lapsiperheiden kotipalveluasiakkaille toteutettu kysely ajalla 1.-15.9.2021. Vastauksia yhteensä 21 kpl, 84 % kyselyajankohdan kotipalveluasiakkaista. Saatu palaute on positiivinen. Asiakkaiden palautteiden mukaan lähes poikkeuksetta apua on saatu silloin, kun on tarvittu ja palvelu on koettu hyödylliseksi. Kokemukset välittämisestä ja turvallisuudesta palvelun aikana ovat olleet hyviä, samoin ymmärrys palvelusta palvelusta ja prosessin etenemisestä. Asiakkaat ovat kokeneet pääsevänsä osallistumaan palvelua koskevaan päätöksentekoon.</p> <p>COVID-19 pandemian vuoksi asiakasraatitoiminta ei ole ollut toiminnassa.</p>
<p>Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä työnohjaukseen.</p> <p>Kiinnitetään huomiota työnhyvinvointiin. Toteutetaan kehityskeskustelut pääsääntöisesti tiimin yhteisinä kehityskeskusteluina ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet.</p>	<p>Toteutunut lähes kokonaan</p> <p>Kehittämisiltapäivien toteutuminen säännöllisesti (2 krt/vuosi) on koronan vuoksi toteutunut osittain, eli 1/krt/vuosi. Työntekijät eri yksiköistä ovat osallistuneet hyvinvointialueen valmisteluun koskevaan kehittämiseen (mm. työryhmät) aktiivisesti.</p> <p>Täydennyskoulutukseen on osallistuttu tarpeen mukaisesti etänä.</p> <p>Työnohjaus toteutunut joko yksilö- tai ryhmämuotoisena työnohjauksena säännöllisesti, n. 1 krt/kk</p> <p>Kehityskeskustelut ovat toteutuneet (23 kpl)</p>

Taloudelliset tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Sijoitusmäärä pyritään säilyttämään enintään nykyisellä tasolla. Sijoitusmuodon painottuminen perhehoitoon laitoshoidon sijaan.	Palveluiden painopiste on varhaisen tuen, sosiaalihoitolain mukaisissa palveluissa ja lastensuojelun avohuollon tukitoimissa.	<p>Toteutunut</p> <p>Asiakkuusmäärien seuranta</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kodin ulkopuolelle sijoitettujen (lyhimmillään sijoitus kestänyt 1 pv) (sijoitus/huostaanotto) määrä yhteensä lasta 45; (v. 2020 yhteensä 43). Alajärvi: 34 (v. 2020, 30), Vimpeli 4 (v. 2020, 5) ja Lappajärvi 7 (v. 2020, 8). ✓ Jälkihuollossa olevien määrä yhteensä 24 lasta (v. 2020, 13): Alajärvi 20 (v. 2020, 9), Vimpeli 2 (v. 2020, 2) ja Lappajärvi 2 (v. 2020, 3).

Perhepalveluiden toteuma on alittunut Alajärven ja Vimpelin osalta. Vimpelissä perhepalveluiden kustannuksissa näkyy perhehoidon tarve laitoshoidon ja ammatillisen perhehoidon sijasta. Kustannuksissa näkyy myös tukihenkilö- ja perhetoiminta, joita on asiakasperheissä käytetty. Lappajärven toteuma on ylittynyt talousarvion 2021 ja tilinpäätös 2020 suhteen kodin ulkopuolelle tehtyjen sijoitusten vuoksi (ostettu laitoshoido ja ammatillinen perhehoito).

Asiakasmäärän kasvu lapsiperheiden sosiaalityössä ja lastensuojelussa on saatu taittumaan vahvistamalla lähiesimiesresurssia sekä tarkastelemalla yksiköiden välistä työnjakoa. Yhteistyötä toimijoiden kanssa on systemaattisesti lisätty asiakastapaamisten ja verkostotapaamisten muodossa. Asiakasprosessin saumattomuutta ja palvelun laatua on kehitetty organisoimalla lapsiperheiden sosiaalityö, lastensuojelu ja perhetyö pieniin, moniammatillisiin tiimeihin.

Kalliit laitossijoitukset muodostavat koko perhepalveluiden budjetista merkittävän osuuden sijoitettujen lasten lukumäärän ollessa kuitenkin alhainen (n. 30 lasta sijoituksessa, vuoden aikana sijoitettuja yhteensä 45 lasta) suhteessa koko perhepalvelujen asiakasmäärään. Oikean suuntaista kehitystä on kuitenkin tapahtunut painopisteen siirtyessä varhaiseen tukeen, mikä näkyy lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmäärän merkittävänä kasvuna (v. 2021 yhteensä 63, v. 2020 yhteensä 43).

3.1.6.4.3 Vammaispalvelut

Vammaispalvelujen tehtävänä on järjestää ja tuottaa vammaispalvelulain ja -asetuksen ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain sekä omaishoidon tuesta annetun lain ja perhehoitajalain mukaisia palveluja. Vammaispalvelulain ja asetuksen mukaisten vammaispalvelujen ja tukitoimien tarkoituksena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä. Palvelujen ja tukitoimien tulee edesauttaa vammaisen henkilön omatoimista suoriutumista. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja järjestetään silloin, kun vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai etuuksia muun lain nojalla. Kehitysvammaispalveluiden tehtävänä on tuottaa kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluja, mikäli muut palvelut tai vammaispalvelulain ja -asetuksen mukaiset palvelut eivät ole riittäviä tai soveltuvia henkilölle. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus ovat: palveluasuminen, kuljetuspalvelut, asunnon muutostyöt sekä henkilökohtainen apu. Harkinnanvaraisia eli määrärahasidonnaisia palveluja ovat: omaishoidontuki, asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet sekä muut avustukset.

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutunut 2021
Vammaispalveluihin tulevat hakemukset ja ilmoitukset käsitellään nopeasti sekä palvelut myönnetään lakien ja asetusten mukaisesti määräaikoja noudattaen.	Toimintakäytäntöjä tehostetaan sekä kehitetään edelleen toimivaksi ja selkeäksi. Palvelutarpeen arviointi tehdään viivytyksettä ja määräajassa	Toteutunut Palveluohjausta annetaan asiakkaille sekä puhelimitse että asiakaskäynnillä. Palvelutarve kartoitetaan, asiakkaille tehdään palvelutarpeen arviointi ja palvelusuunnitelma. Tarvittaessa tehdään erityishuolto-ohjelma. Seurantatilastot ✓ käsittelyaikojen toteutumisesta; yhteydenottojen ja ilmoitusten määrä oli 8 (v. 2020, 6). Ilmoitukset ja yhteydenotot on käsitelty 7 arkipäivän sisällä. ✓ Palvelutarpeen arvioinnit / palvelut on myönnetty 3kk:n sisällä. Hakemusten määrä on noussut verrattuna edeltävään vuoteen. Hakemuksia v. 2021 yhteensä 365 (v. 2020, 340). ✓ Alajärvi: 249 (v. 2020, 246) ✓ Lappajärvi: 56 (v. 2020, 48) ✓ Vimpeli: 60 (v. 2020, 46)
Vammaispalvelut ovat laadukkaita, tarpeenmukaisia ja oikea-aikaisia	Tehdään asiakkaille palvelusuunnitelma sekä tarkistetaan aiemmat suunnitelmat tarpeenmukaisesti / säännöllisesti. Palvelusuunnitelmia tarkastaessa	Toteutunut osittain Asiakkaiden määrä ja tehtyjen päätösten määrä kasvanut verrattuna edeltävään vuoteen

<p>Asiakkaat kokevat olevansa tyytyväisiä saamiinsa palveluihin</p>	<p>huomioidaan erityisesti asiakkaan nykytilanne suhteessa annettuihin palveluihin (mm. henkilökohmainen apu ja kuljetuspalvelut)</p> <p>Jatkuva asiakaspalaute otetaan käyttöön – asiakaspalaute käsitellään ja ryhdytään tarvittaessa vaadittaviin toimenpiteisiin</p>	<p>tarkasteltuna koko alueen osalta. Asiakasmäärä yhteensä 449 (v. 2020, 321) ja päätösten määrä 324 (v. 2020, 345). Lisäksi tehtiin uuden asiakastietojärjestelmän käyttöönotosta johtuen siirtopäätöksiä 441 kpl (Alajärvi=279, Vimpeli=42 ja Lappajärvi=120)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Alajärvi: asiakkaita 285 (v. 2020, 202 ja päätöksiä 218 (v. 2019, 250) ✓ Vimpeli: asiakkaita 60 (v. 2020, 63) ja päätöksiä 52 (v. 2020, 46), ✓ Lappajärvi: asiakkaita 104 (v. 2020, 55) ja päätöksiä 54 (v. 2020, 49) <p>Palvelusuunnitelmien määrät (uudet ja tarkistettut)</p> <p>Tehtyjen / päivitettyjen palvelusuunnitelmien määrä on vähentynyt verrattuna edeltävään vuoteen: yhteensä tehty: 26 (v. 2020, 50). Palvelusuunnitelmia /erityishuolto-ohjelmia ei ole kyetty tarkistamaan riittävästi.</p> <p>IMO-työryhmä toimii.</p> <p>Asiakaspalautetta ei ole saatu</p>
<p>Osaava ja ammatillinen sekä hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Työntekijät osallistuvat täydennyskoulutuksiin ja kehittämistyöhön sekä tarvittaessa työnohjaukseen</p> <p>Toteutetaan kehityskeskustelut ja tehdään niistä tarvittava yhteenveto ja toimenpiteet</p>	<p>Kehityskeskustelut ja kehittämispäivät eivät ole toteutuneet, koska nykyiset työntekijät ovat aloittaneet työssään syksyllä 2021.</p>
<p>Taloudelliset tavoitteet</p>	<p>Toimenpiteet</p>	<p>Toteutunut 2021</p>
<p>Laitoshoidon määrää pyritään vähentämään. Itsenäisen / tuetun asumisen määrä kasvaa.</p>	<p>Palveluasumista; ryhmämuotoista ja tuettua asumista vahvistetaan sekä tuetaan asumista yksityisillä vuokramarkkinoilla.</p>	<p>Tehostetussa palveluasumisessa (ent. laitoshoidon) olevien määrä on pysynyt lähes samana ja siihen kiinnitetään huomiota jatkuvasti.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Tehostetussa palveluasuminen (ostopalvelu); Alajärvi 10 (v. 2020, 10)

		<p>asiakasta, Vimpeli 4 (v. 2020, 3) asiakasta ja Lappajärvi 5 (v. 2020, 5) asiakasta sekä 6 lappajärvistä asukasta Joelinkodin tehostetussa / palveluasumisen yksikössä (Atten-don yksikkö).</p> <p>✓ Tilapäisessä asumispalvelussa (sis. tilapäinen asuminen, tutkimusjaksot ja omaishoidon vapaat); Alajärvi 542hvr (v. 2020, 387 hvrk), Vimpeli 83 (v. 2020, 626 hvrk) ja Lappajärvi 0 (v. 2020, 0 hvrk).</p> <p>Omien yksiköiden (tehostetun palveluasumisen ja palveluasumisen) käyttöasteet tehostetun palveluasumisen osalta on täynnä, mutta palveluasumisen osalta vajaakäytöllä.</p> <p>✓ Hoitokoti Sateenkaari 100 % asiakkaita 13 (13 asukaspaikka + intervallipaikka osittain käytössä).</p> <p>✓ Hoitokoti Tuulikello 100 % asukkaita 9 (9 asukaspaikka + 1 intervalli, jota käytetty harvakseltaan)</p> <p>✓ Rantakodin palveluasumisyksikkö 58 %). Asukkaita 8 + 1 tilapäinen asuminen (10 huonetta, 12 paikkaa).</p> <p>✓ Alarinteen palveluasumisyksikkö 60 %, asukkaita 5 (8 asukaspaikka)</p>
<p>Kuljetuspalvelukustannusten kasvua hillitään ja kuluja pienennetään.</p>	<p>Osallistutaan maakunnalliseen kuljetuspalvelukeskuksen suunnittelutyöhön ja mahdolliseen toteutukseen.</p>	<p>Kuljetuspalveluasiakkaiden määrä lisääntynyt ja matkojen määrä on kuitenkin hieman vähentynyt edellisestä vuodesta.</p> <p>✓ Alajärvi asiakasmäärä 132 (v. 2020, 111), matkojen määrä 4414 (v. 2020, 5271)</p> <p>✓ Vimpeli asiakasmäärä 37 (v. 2020, 36), matkojen määrä 589 (v. 2020, 1134).</p> <p>✓ Lappajärven asiakasmäärä 50 (v. 2020, 39), matkojen määrä 1187 (v. 2020, 1040)</p>

Vammaispalveluiden toteuma on kokonaisuudessaan ylittynyt kaikissa kunnissa.

Vammaispalveluissa kustannusten kasvu johtuu erityisesti vammaispalvelulain mukaisten palvelutarpeiden / avustusten kasvusta, joihin asiakkaalla on subjektiivinen oikeus. Näistä erityisesti kasvua ovat nostaneet erityisesti henkilökohtainen apu. Joidenkin henkilökohtaista avustajaa tarvitsevien henkilöiden osalta on jouduttu käyttämään yksityistä palveluntuottajaa, joka on kalliimpaa kuin avustajille maksettavat kulut. Myös omaishoidon tuen kustannukset ovat olleet odotettua suuremmat. Asumispalveluiden tarve on ollut arvioitua suurempaa. Kustannukset tilapäisen asumispalvelun osalta ovat kasvaneet johtuen välttämättömistä asiakassijoituksista.

Kustannustaulut Vimpeli

VIMPELIN HALLINTO	TP2020	TA2021	TOT 1-12 2021	TOT%
Yleishallinto				
Kulut	5 956	5 366	5 504	102,6 %
Tuotot	0	0	0	0,0 %
Netto	5 956	5 366	5 504	102,6 %
Hankkeet	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	2 241	1 042	413	39,6 %
Tuotot	0	0	0	0,0 %
Netto	2 241	1 042	413	39,6 %
Yleishallinto ja Hankkeet yht.	8 198	6 408	5 917	92,3 %

VIMPELIN TERVEYSPALVELUT	TP2020	TA2021	TOT 1-12 2021	TOT %
VASTAANOTTOPALVELUT				
Vastaanottotoiminta	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	853 299	736 634	956 412	129,8 %
Tuotot	104 520	90 252	465 413	515,7 %
Netto	748 779	646 382	490 999	76,0 %
Laboratoriotutkimukset	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	173 209	120 000	258 825	215,7 %
Tuotot	0	0	0	0,0 %
Netto	173 209	120 000	258 825	215,7 %
Röntgentutkimukset	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	34 394	35 000	41 061	117,3 %
Tuotot	0	0	0	0,0 %
Netto	34 394	35 000	41 061	117,3 %
VASTAANOTTOPALVELUT YHT.	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	1 060 902	891 634	1 256 298	140,9 %
Tuotot	104 520	90 252	465 413	515,7 %
Netto	956 382	801 382	790 885	98,7 %
Terveysneuvonta	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	134 485	125 836	168 977	134,3 %
Tuotot	1 718	1 610	3 950	245,3 %
Netto	132 767	124 226	165 027	132,8 %
Akuuttihoito/Omat/Ostetut 7-12.2021	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	574 850	469 688	403 669	85,9 %
Tuotot	72 165	65 545	50 867	77,6 %
Netto	502 685	404 143	352 803	87,3 %
Työterveys 1-3.2021	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	147 665	17 297	42 198	23,0 %
Tuotot	147 509	17 297	26 093	14,2 %
Netto	156	0	16 105	0,0 %
VASTAANOTTO + TERVEYSNEUVONTA YHT.	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	1 195 387	1 017 470	1 871 143	183,9 %
Tuotot	106 238	91 862	546 322	594,7 %
Netto	1 089 149	925 607	1 324 821	143,1 %
ERIKOISSAIRAANHOITO	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	4 415 925	4 150 839	4 424 465	106,6 %
Tuotot	0	0	4 653	0,0 %
Netto	4 415 925	4 150 839	4 419 812	106,5 %
SUUN TERVEYDENHUOLTO	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	443 152	435 454	389 454	89,4 %
Tuotot	94 477	123 399	87 211	70,7 %
Netto	348 675	312 055	302 243	96,9 %
ELÄINLÄÄKINTÄ JA YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	62 299	97 200	69 079	71,1 %
Tuotot	0	0	0	0,0 %
Netto	62 299	97 200	69 079	71,1 %
TERVEYSPALVELUT YHT.	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	6 839 278	6 187 947	6 754 141	109,1 %
Tuotot	420 389	298 102	638 186	214,1 %
Netto	6 418 889	5 889 845	6 115 955	103,8 %
KUNTOUTUS	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	208 520	219 456	118 750	54,1 %
Tuotot	3 881	3 850	4 222	109,7 %
Netto	204 640	215 606	114 528	53,1 %
TERVEYSPALVELUT JA KUNTOUTUS YHT.	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	7 047 799	6 407 403	6 872 891	107,3 %
Tuotot	424 270	301 952	642 408	212,8 %
Netto	6 623 529	6 105 451	6 230 483	102,0 %

Vimpelin Ikäihmisten palvelut	TP2020	TA2021	TOT 1-12 2021	TOT %
IKÄIHMISTEN PALVELUT				
Kotihoito	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	1 242 317	1 175 626	1 195 760	101,7 %
Tuotot	233 040	203 141	210 377	103,6 %
Netto	1 009 277	972 485	985 383	101,3 %
Päiväkeskus	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	121 389	169 272	163 715	96,7 %
Tuotot	5 327	17 308	12 317	71,2 %
Netto	116 063	151 964	151 398	99,6 %
Asiakasohjausyksikkö	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	46 915	47 461	47 331	99,7 %
Tuotot	329	223	406	181,9 %
Netto	46 586	47 238	46 925	99,3 %
Kotihoito+Päivätoiminta+Asiakasohjaus yksikkö yht	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	1 410 621	1 392 358	1 406 806	101,0 %
Tuotot	238 696	220 672	223 099	101,1 %
Netto	1 171 925	1 171 687	1 183 706	101,0 %
Omaishoidon tuki	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	126 297	225 594	122 566	54,3 %
Tuotot	0	0	0	0,0 %
Netto	126 297	125 594	122 566	97,6 %
Tehostettu palveluasuminen	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	2 320 915	2 219 221	2 343 520	105,6 %
Tuotot	620 430	647 222	648 350	100,2 %
Netto	1 700 486	1 571 999	1 695 170	107,8 %
Ostettu tehostettu palveluasuminen	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	150 028	551 863	297 890	54,0 %
Tuotot	11 070	13 577	46 671	343,7 %
Netto	138 958	538 285	251 220	46,7 %
Palveluasuminen	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	244 657	261 135	230 139	88,1 %
Tuotot	20 239	34 043	14 764	43,4 %
Netto	224 417	227 093	215 375	94,8 %
Akuuttihoito/Omat/Ostetut 1-6.2021	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	574 850	469 688	275 981	58,8 %
Tuotot	72 165	65 545	37 841	57,7 %
Netto	502 685	404 143	238 140	58,9 %
HOIVA- JA HOITO YHT.	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	4 827 367	5 119 860	4 676 902	91,3 %
Tuotot	962 600	981 058	970 725	98,9 %
Netto	3 864 767	4 138 801	3 706 177	89,5 %
KUNTOUTUS 1-6.2021	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	208 520	219 456	100 673	45,9 %
Tuotot	3 881	3 850	3 092	80,3 %
Netto	204 640	215 606	97 581	45,3 %
IKÄIHMISTEN PALVELUT YHT.	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	5 035 888	5 339 316	4 777 575	89,5 %
Tuotot	966 481	984 908	973 818	98,9 %
Netto	4 069 407	4 354 407	3 803 757	87,4 %

Vimpelin sosiaalipalvelut	TP2020	TA2021	TOT 1-12 2021	TOT %
AIKUISTEN PALVELUT				
Mielenterveyspalvelut	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	329 585	330 223	357 642	108,3 %
Tuotot	1 739	12 836	6 548	51,0 %
Netto	327 846	317 388	351 094	110,6 %
Päihdepalvelut	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	43 984	45 817	67 442	147,2 %
Tuotot	95	43	219	515,6 %
Netto	43 889	45 775	67 223	146,9 %
Sosiaalityö, asiakasperheet	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	51 319	52 099	47 206	90,6 %
Tuotot	170	181	404	223,0 %
Netto	51 150	51 918	46 802	90,1 %
Toimeentulotuki	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	16 103	36 294	10 368	28,6 %
Tuotot	0	10 000	0	0,0 %
Netto	16 103	26 294	10 368	39,4 %
Tukipalvelut aikuisissa	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	0	1 560	413	26,5 %
Tuotot	0	0	0	0,0 %
Netto	0	1 560	413	26,5 %
Työllistymistä tukevat palvelut	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	101 028	100 416	115 729	115,2 %
Tuotot	3 582	0	3 390	0,0 %
Netto	97 446	100 416	112 339	111,9 %
Työpajatoiminta	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	76 178	104 355	76 130	73,0 %
Tuotot	1 885	2 455	2 205	89,8 %
Netto	74 293	101 900	73 925	72,5 %
AIKUISTEN PALVELUT YHT.	TP2020	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	618 196	670 765	674 930	100,6 %
Tuotot	7 471	25 514	12 767	50,0 %
	610 726	645 250	662 163	102,6 %

PERHEPALVELUT			
Lapsiperheiden avopalvelut	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	193 337	189 506	98,0 %
Tuotot	2 375	2 990	125,9 %
Netto	190 962	186 516	97,7 %
Lastensuojelu	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	141 361	83 258	58,9 %
Tuotot	1 099	325	29,6 %
Netto	140 262	82 933	59,1 %
Kodin ulkopuolelle sijoitetut	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	129 219	124 426	96,3 %
Tuotot	15 000	7 739	51,6 %
Netto	114 219	116 686	102,2 %
PERHEPALVELUT YHT.	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	463 917	397 190	85,6 %
Tuotot	18 474	11 053	59,8 %
Netto	445 443	386 136	86,7 %
VAMMAISPALVELUT			
Avopalvelut	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	215 475	215 476	100,0 %
Tuotot	490	128	26,1 %
Netto	214 985	215 348	100,2 %
Avustukset	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	259 880	276 515	106,4 %
Tuotot	725	4 245	585,5 %
Netto	259 155	272 270	105,1 %
Asumispalvelut	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	703 214	771 709	109,7 %
Tuotot	54 450	64 555	118,6 %
Netto	648 764	707 154	109,0 %
Kehitysvammaisten laitoshoido	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	12 598	13 282	105,4 %
Tuotot	0	0	0,0 %
Netto	12 598	13 282	105,4 %
VAMMAISPALVELUT YHT.	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	1 191 167	1 276 982	107,2 %
Tuotot	55 665	68 928	123,8 %
Netto	1 135 502	1 208 054	106,4 %
SOSIAALIPALVEUT YHT.	TA2021	1-12 2021	TOT %
Kulut	2 325 849	2 349 102	101,0 %
Tuotot	99 653	92 748	93,1 %
Netto	2 226 196	2 256 353	101,4 %

Järvi-Pohjanmaan perusturvalautakunta, henkilöstö 2021

Virka ja toimiluettelo

PERUSTURVAN HENKILÖSTÖLUETTELO TP2021

Tulosyksikkö	Henkilöstö- suunnitelma		Muutos +/- kpl
	TP2020	TP2021	TP2021/ TP2020
Hallinto ja tukipalvelut	8	7	-1
Terveyspalvelut	77	111	-6
Hoiva- ja hoitopalvelut	255	190	-22
Sosiaalipalvelut	75	77	3
Perusturva yht.	414	385	-26

Tulosyksikkö	Henkilöstö- suunnitelma		Muutos +/- kpl
	TPA2020	TP2021	TP2021/ TP2020
Virka-toiminimike			
HALLINTO			
21012 Peruspalvelutoimisto			
Peruspalvelujohtaja	1,00	1,00	
Talospäällikkö	1,00	1,00	
Toimistosihiteeri	1,00	1,00	
Tietojärjestelmävastaava	1,00	1,00	
Tietosuojavastaava	0,10		-0,10
Yhteensä	4,10	4,00	
TUKIPALVELUT			
21021 Keskusvarasto			
Keskusvarastonhoitaja	2,00	1,00	-1,00
21022 Välinehuolto			
Välinehuoltaja	2,00	2,00	
Yhteensä	4,00	3,00	
HALLINTO JA TUKIPALVELUT YHT.	8,10	7,00	-1,10

Tulosyksikkö		Henkilöstö- suunnitelma	Muutos +/- kpl
Virka-toiminimike	TP2020	TP2021	TP2021/ TP2020
TERVEYSPALVELUT			
21900 Terveyspalvelujen hallinto			
Terveyspalvelujohtaja	0,3	0,3	
Avohoidon palveluvastaava	1,0	1,0	
Hygieniahoitaja	0,1		-0,1
Toimistosihteeri	2,0	1,0	-1,0
Vastaava hammaslääkäri	0,3	0,3	
Yhteensä	3,6	2,5	
VASTAANOTTOPALVELUT			
22400 Terveysasemat/Lääkäripalvelut			
Terveyspalvelujohtaja	0,8	0,8	
Terveyskeskuslääkäri	4,7	4,7	
Apulaisylilääkäri	1,0	1,0	
Yhteensä	6,5	6,5	
Palveluohjaaja	1,0	1,0	
Terveydenhoitaja			
Sairaanhoidtaja	10,0	3,0	-7,0
Lähihoitaja	1,0	2,0	1,0
Terveyskeskusavustaja			
Toimistosihteeri	3,0	3,0	
Yhteensä	15,0	9,0	
Yhteensä	21,5	15,5	
22405 Terveysasemat/Hoitajapalvelut			
Palveluohjaaja		1,0	1,0
Terveydenhoitaja	4,0	3,0	-1,0
Sairaanhoidtaja	7,0	7,0	
Debressiohoidtaja	1,0	1,0	
Yhteensä	12,0	12,0	
22016 Kiirevastaanotto			
Terveyskeskuslääkäri	2,0		-2,0
Sairaanhoidtaja	4,0	8,0	4,0
Toimistosihteeri	1,0	1,0	
Varahenkilöstö			
Sairaanhoidtaja		1,0	1,0
Yhteensä	7,0	10,0	
VASTAANOTTOPALVELUT YHTEENSÄ	40,5	37,5	
TERVEYSNEUVONTA			
22018 Äitiysneuvola			
Lääkäri	0,2	1,0	0,8
Terveydenhoitaja	1,8	1,5	-0,3
Yhteensä	2,0	2,5	
22019 Perhesuunnittelu			
Terveydenhoitaja	1,0	1,0	
Yhteensä	1,0	1,0	
22020 Lastenneuvola			
Lääkäri	0,5		-0,5
Terveydenhoitaja	3,5	2,5	-1,0
Yhteensä	4,0	2,5	
22023 Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto			
Lääkäri	0,8	1,0	0,2
Sairaanhoidtaja		1,0	1,0
Terveydenhoitaja	5,5	5,5	
Yhteensä	6,3	7,5	
TERVEYSNEUVONTA YHTEENSÄ	13,3	13,5	

SUUN TERVEYDENHUOLTO			
23505 JP hammashoitolat			
Vastaava hammaslääkäri	0,8	0,8	
Erikoishammaslääkäri		0,1	0,1
Palveluvastaava		1,0	1,0
Hammaslääkäri	5,5	7,0	1,5
Vastaava hammashoitaja	1,0		-1,0
Hammashoitaja	8,0	8,0	
Suuhygienisti	4,0	4,0	
SUUN TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	19,3	20,9	
26071 Akuuttiosasto Alajärvi			
Palveluvastaava	1,0	1,0	
Terveyskeskuslääkäri amanuenssi(2014 +1	0,5	1,0	0,5
Vastaava sairaanhoitaja		1,0	1,0
Sairaanhoitaja	17,0	9,0	-8,0
Sairaanhoitajaopiskelija			
Lähihoitaja	9,0	9,0	
Toimistos sihteeri	1,0	1,0	
Fysioterapeutti	0,8	0,8	
Varahenkilöstö:			
Sairaanhoitaja	1,0		-1,0
Lähihoitaja	4,0	4,0	
Yhteensä	34,3	26,8	
26094 Kotisairaala			
sairaanhoitaja		4,0	4,0
Yhteensä		4,0	
Akuutti yhteensä	34,3	30,8	
KUNTOUTUSPALVELUT			
24011 Fysioterapia avopuoli			
Fysioterapeutti	5,0	4,6	
Yhteensä	5,0	4,6	-0,4
24006 Toimintaterapia			
Toimintaterapeutti	1,0	1,0	
Yhteensä	1,0	1,0	
KUNTOUTUSPALVELUT YHTEENSÄ	6,0	5,6	
TERVEYSPALVELUT YHTEENSÄ	76,6	110,7	-6,2

Tulosyksikkö		Henkilöstö- suunnitelma	Muutos +/- kpl
Virka-toiminimike	TP2020	TP2021	TP2021/T P2020
IKÄIHMISTEN PALVELUT			
26001 Hoivan- ja hoidon hallinto			
Hoidon ja hoivan palvelujohtaja	1,0	1,0	
Hygieniahoitaja	1,0	1,0	
Toimistosihteeri	1,8	1,0	-0,8
Yhteensä	3,8	3,0	
VANHUSNEUVOLA			
26024 Asiakasohjausyksikkö			
Asiakasohjaaja	3,8	4,0	0,2
Kotiutushoitaja	1,0	1,0	
Muistihoitaja	1,0	1,0	
Yhteensä	5,8	6,0	
KOTIKUNTOUTUS			
026044 Kotikuntoutustiimi			
Fysioterapeutti	1,6	2,6	1,0
Yhteensä	1,6	2,6	
KOTIHOITO			
26093 Kotihoito			
Kotihoidon palveluvastaava	1,0	1,0	
Vastaava sairaanhoitaja	1,0		-1,0
Psykiatrinen sh	1,0	1,0	
Sairaanhoitaja	13,0	5,0	-8,0
Lähihoitaja	60,5	60,0	-0,5
Terveystenhoitaja	2,0	2,0	
Kotiavustaja	2,0	2,0	
Varahenkilöstö:			
Lähihoitaja	10,0	10,0	
Yhteensä	90,5	81,0	
PÄIVÄTOIMINTA			
26045 A/Kuntouttava päivätoiminta			
Lähihoitaja	0,6	1,2	0,6
Kodinhoitaja	0,6		-0,6
Yhteensä	1,2	1,2	
26046 V/Kuntouttava päivätoiminta			
Lähihoitaja	0,8	1,0	0,2
Fysioterapeutti	0,2	0,2	
Yhteensä	1,0	1,2	
26085 L/Kuntouttava päivätoiminta			
Lähihoitaja		0,4	0,4
Yhteensä		0,4	
26085 La/Kuntouttava päivätoiminta			
Lähihoitaja		0,4	0,4
Yhteensä		0,4	
26097 Päivätoiminta kaupinkartano			
Lähihoitaja	1,6	1,0	-0,6
Yhteensä	1,6	1,0	
21514 Psyk. Päivätoiminta Harjulanpirtti			
Sairaanhoitaja	1,0	1,0	
Lähihoitaja	1,0	1,0	
Yhteensä	2,0	2,0	
PÄIVÄTOIMINTA YHTEENSÄ	5,8	6,2	
KOTIHOITO JA PÄIVÄTOIMINTA YHTEENSÄ	96,3	95,8	

TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN	TP2020	TP2021	TP2021/T P2020
26104 Venla ja Väinö -koti			
Palveluvastaava	1,0	1,0	
Sairaanhoitaja	3,0	3,0	
Lähihoitaja	20,4	20,0	-0,4
Laitoshuoltaja	1,0	1,0	
Fysioterapeutti	0,2		-0,2
Varahenkilöstö:			
Lähihoitaja	4,0	4,0	
Yhteensä	29,6	29,0	
26058 Kaupinkartano			
Palveluvastaava	0,5		-0,5
Sairaanhoitaja	0,5		-0,5
Lähihoitaja	10,0		-10,0
Varahenkilöstö:			
Lähihoitaja	3,0		-3,0
Yhteensä	14,0		
26061 Kultakämmen			
Palveluvastaava	1,0	1,0	
Sairaanhoitaja	4,0	4,0	
Lähihoitaja	21,5	22,0	0,5
Kodinhoitaja	0,3		
Varahenkilöstö:			
Lähihoitaja	6,0	6,0	
Yhteensä	32,8	33,0	
26105 Wilhelmiina			
Palveluvastaava	0,6		-0,6
Sairaanhoitaja	1,0	1,0	
Lähihoitaja	11,0	13,0	2,0
Kodinhoitaja	0,1		-0,1
Hoitaja	2,0		-2,0
Varahenkilöstö:			
Lähihoitaja	3,0	3,0	
Yhteensä	17,7	17,0	
26080 Intervalliosasto Vimpeli			
Palveluvastaava	0,5	1,0	0,5
Sairaanhoitaja	2,0	2,0	
Lähihoitaja	7,5	7,0	-0,5
Fysioterapeutti	0,8	0,8	
Laitoshuoltaja		1,0	1,0
Varahenkilöstö:			
Lähihoitaja	2,0	3,0	1,0
Yhteensä	12,8	14,8	
TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN YHTEENSÄ	106,9	93,8	
IKÄIHMISTEN PALVELUT YHTEENSÄ	254,7	189,6	-21,5

Tulosyksikkö		Henkilöstö- suunnitelma	Muutos +/- kpl
Virka-toiminimike	TP2020	TP2021	TP2021/ TP2020
SOSIAALIPALVELUT			
25009 Hallinto/sosiaalipalvelut			
Sosiaalipalvelujohtaja	1,00	1,00	
Toimistosihteeri	2,70	2,80	0,10
Johtava sosiaalityöntekijä	0,50		-0,50
Hallinto yhteensä	4,20	3,80	
AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUT			
Aikuisten psykososiaaliset palvelut			
21490 Mielenterveys avopalvelut			
Psykiatrinen sairaanhoitaja	1,00	1,00	
Lähihoitaja			
Palveluohjaaja	1,00	1,00	
Yhteensä	2,00	2,00	
21535 Päihdetyöntekijä			
Sairaanhoitaja/Päihdehuollon ohjaaja	1,00	1,00	
Yhteensä	1,00	1,00	
Aikuisten psyk.sos.palvelut yhteensä	3,00	3,00	
AIKUISSOSIAALITYÖ			
25001 Sosiaalityö/Aikuissosiaalityö			
Johtava sosiaalityöntekijä	0,50	0,60	0,10
Työllisyydenhoidon sosiaaliohjaaja		1,00	1,00
Sosiaaliohjaaja	2,00	2,00	
Sosiaalityöntekijä	0,50	0,50	
yhteensä	3,00	4,10	
25020 Alajärvi/Työpajatoiminta			
Työpajaohjaaja/ Yksilövalmentaja	1,00	1,00	
Työvalmentaja	2,00	2,00	
Yhteensä	3,00	3,00	
25021 Vimpeli/Työpajatoiminta			
Työvalmentaja	2,00	2,00	
Yhteensä	2,00	2,00	
Aikuissosiaalityö yht.	8,00	9,10	
AIKUISTEN SOSIAALIPALVELUT YHT.	11,00	12,10	

PERHEPALVELUT			
25501 Lastensuojelun sosiaalityö			
Perhepalvelujen johtava sosiaalityöntekijä	0,50	0,50	
Sosiaalityöntekijä	3,00	2,00	-1,00
Sosiaaliohjaaja			
Yhteensä	3,50	2,50	
25529 Varhaisen tuen sosiaalityö			
Perhepalvelujen johtava sosiaalityöntekijä		0,10	0,10
Sosiaalityöntekijä	1,00	2,00	1,00
Sosiaaliohjaaja	1,00	1,00	
Yhteensä	2,00	3,10	
25538 Lapsiperheiden kotipalvelu			
Perhetyöntekijä	3,00	3,00	
Yhteensä	3,00	3,00	
25504 Varhaisen tuen perhetyö			
Johtava sosiaalityöntekijä		0,075	0,08
Perheohjaaja	3,00	3,00	
Perhetyöntekijä			
Yhteensä	3,00	3,08	
25533 Lastensuojelun perhetyö			
Johtava sosiaalityöntekijä		0,075	0,08
Perheohjaaja	3,00	3,00	
Yhteensä	3,00	3,08	
25570 Perheneuvola			
Johtava sosiaalityöntekijä		0,20	0,20
Psykologi	4,50	4,00	-0,50
Sosiaalityöntekijä	0,50	0,50	
Perheneuvoja	1,00	1,00	
Yhteensä	6,00	5,70	
25502 Puheterapia			
Johtava sosiaalityöntekijä		0,05	0,05
Puheterapeutti	2,00	2,00	
Yhteensä	2,00	2,05	
25575 Lastenvalvoja			
Lastenvalvoja	0,50	0,50	
Yhteensä	0,50	0,50	
PERHEPALVELUT YHT.	23,00	23,00	

VAMMAISPALVELUT	TP2020	TP2021	TP2021/ TP2020
Vammaisten palvelut			
26505 Sosiaalityö ja palveluohjaus			
Johtava sosiaalityöntekijä	0,40	0,40	
Sosiaalityöntekijä	0,50	0,50	
Sosiaaliohjaaja	1,00	1,00	
Yhteensä	1,90	1,90	
26565 A/Työtoiminta			
Palveluvastaava	0,30	0,50	0,20
Vastaava ohjaaja	1,00	1,00	
Ohjaaja	1,00	1,00	
Ryhmäavustaja	1,00	1,00	
Yhteensä	3,30	3,50	
26566 L/Työtoiminta			
Palveluvastaava	0,50	0,10	-0,40
Vastaava ohjaaja	1,00	0,50	-0,50
Ohjaaja		1,00	1,00
yhteensä	1,50	1,60	
26569 La/Työtoiminta			
Palveluvastaava	0,20	0,40	0,20
Vastaava ohjaaja	1,00	1,00	
Ohjaaja	3,00	1,00	-2,00
Ryhmäavustaja	1,00	1,00	
Yhteensä	5,20	3,40	
26568 Erityislusten kuntoutusohjaus			
Kuntoutusohjaaja	1,00	1,00	
Yhteensä	1,00	1,00	
26842 A/Omaishoidontuki			
26845 La/Omaishoidontuki			
Yhteensä	0,00		
Vammaisten avustukset			
26902 A/Henkilökohtainen avustaja			
Henkilökohtainen avustaja	0,69	1,00	0,31
Yhteensä	0,69	1,00	
26904 V/Henkilökohtainen avustaja			
Henkilökohtainen avustaja		1,00	1,00
Yhteensä		1,00	
Ohjattu asuminen			
26589 Alarinteen palveluasumisyksikkö			
Asuntolan hoitaja			
Vastaava ohjaaja	0,50	0,50	
Lähihoitaja		1,00	1,00
Ohjaaja	2,00	1,00	-1,00
Yhteensä	2,50	2,50	
26704 Rantakoti			
Vastaava lähihoitaja			
Vastaava ohjaaja	0,50	0,50	
Lähihoitaja		2,00	2,00
Ohjaaja	2,00		-2,00
Yhteensä	2,50	2,50	
26591 Sateenkaari Alajärvi			
Palveluvastaava	1,00	1,00	
Lähihoitaja	9,00	9,00	
Varahenkilöstö:			
Lähihoitaja		2,00	2,00
Yhteensä	10,00	12,00	
26594 Tuulikello Vimpeli			
Palveluvastaava	1,00	1,00	
Sairaanhoitaja	1,00	1,00	
Lähihoitaja	6,00	6,00	
Yhteensä	8,00	8,00	
VAMMAIS- JA KEHITYSVAMMAHUOLTO	36,59	38,40	
SOSIAALIPALVELUT YHTEENSÄ	74,79	77,30	2,51

3.1.7. Alajärven sivistyslautakunta / Vimpeli

Alajärven sivistyslautakunta tuottaa Vimpelin sivistys-, varhaiskasvatuspalvelut ostopalvelusopimuksella. Sivistyslautakunnassa on 7 jäsentä. Alajärven kaupunki nimeää lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Vimpelin kunnalla on yksi edustaja puhe- ja läsnäolo-oikeudella. **Vimpelin kunnan organisaatiossa on kunnan oma tilaajalautakunta.**

Talousarvion toteutuminen

Alajärven sivistyslautakunnan koko talousarvion toteuma on 99,35 %.

Koko talousarvio 27 237 464 € alittui 176 497 €.

Kunnittain talousarvio 2021 toteutui seuraavasti:

Alajärvi toteuma 99,45 %. Alitus 122 854 € koostui useilta eri tuotteilta

Vimpeli toteuma 98,86 %. Alitus 53 643 € johtui pääosin kulujen alittumisesta.

Lisämäärärahat 2021:

Varhaiskasvatus Alajärvi 320 000 € ja Vimpeli 100 000 €.

Oppivelvollisuuden laajentuminen Alajärvi 39 100 € ja Vimpeli 23 000 €

Alajärven liikuntapalvelut 130 000 €

Sivistystoimen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2021 / toteutuminen

Alajärven ja Vimpelin strategioiden mukaisen sivistystoimen organisaation ja kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen vuoden 2021 aikana.

Pandemiasta johtuvien rajoitusten takia suurin osa tavoitteista ja toimenpiteistä on edelleen siirretty vuodelle 2022.

Tavoite ei toteutunut

Kaikki perusopetuksen 9. luokan oppilaat saavat päättötodistuksen ja siirtyvät 2. asteen oppilaitoksiin.

Kaikki Alajärven yläkoulun päättötodistuksen saaneet 110 oppilasta ja Vimpelin yhteiskoulun 48 oppilasta aloittivat toisen asteen koulutuksen ja jatkavat oppivelvollisuuden suorittamista syksyllä 2021.

Tavoite toteutui

Kirjastopalvelut pysyvät opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuosituksissa ja läänin keskitasolla.

Läänin (Länsi- ja Sisä-Suomi) keskiarvoluvut ovat vuoden 2020 lukuja, koska vuoden 2021 lukuja ei ole vielä käytössä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön laatusuositukset	Länsi- ja Sisä-Suomi (vuosi 2020)	Alajärvi (2020)	Vimpeli (2020)	Toteutuma
Fyysiset käynnit 10 kpl/asukas/vuosi	9,12	13,88 <u>2021</u> 12.38	5,26 <u>2021</u> 5.28	Alajärvi ylitti Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksen. Alajärvi ylitti myös LSAVIN keskiarvon. Vimpeli alitti Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksen sekä LSAVIN keskiarvon.

Lainaukset 20 lainaa/asukas/vuosi	17,53	16,15 <u>2021</u> 19.27	14,08 <u>2021</u> 15.55	Alajärvi jäi hieman Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksesta sekä LSAVIN keskiarvosta. Vimpeli jäi Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksesta sekä LSAVIN keskiarvosta.
Verkkoasiointitapahtumia 10/asukas/vuosi	5,8	3,47 <u>2021</u> 3.97	3,51 <u>2021</u> 3.97	Tavoitteita ei saavutettu.
Henkilöstömäärä 0,8–1 htv/1000 asukasta	0,74	0,75 <u>2021</u> 0.72	0,71 <u>2021</u> 0.68	Alajärvi jäi alle Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksen, mutta ylitti hieman LSAVIN keskiarvon. Vimpeli jäi Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksesta sekä LSAVIN keskiarvosta.
Kirjahankinnat 300–400 kirjaa/1000 asukasta	364,39	742,42 <u>2021</u> 646	616,20 <u>2021</u> 789	Tavoitteet saavutettiin kaikilta osin.

Yhteenveto sivistystoimi / Vimpeli

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TA muutos	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Sivistystoimen projektit	11 554	0		0	4 206	4 206	
Varhaiskasvatus	790 364	800 522	100 000	900 522	916 733	16 211	2
Esi- ja perusopetus	2 949 853	3 144 713		3 144 713	3 108 028	-36 685	-1
Kuraattoritoiminta	32 615	47 110		47 110	43 146	-3 964	-8
Lukio-opetus	138 144	218 751	23 000	241 751	195 058	-46 693	-19
Kansalaisopisto	38 126	40 553		40 553	30 665	-9 888	-24
Musiikkiopisto	71 506	72 959		72 959	91 929	18 970	26
Kirjasto	183 577	210 377		210 377	213 457	3 080	1
Nuorisotoimi	52 743	66 241		66 241	67 361	1 120	2
	4 268 482	4 601 226	123 000	4 724 226	4 670 583	-53 643	-1

Tuottajan viesti tilaajalle:

Vimpelin kunnanvaltuusto varasi kokouksessaan 13.12.2021 § 148 sivistystoimen ostopalveluun 100 000 euron lisämäärärahan vuodelle 2021.

SUURTUOTTEET

3.1.7.1. *Sivistystoimen hallinto*

Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet

Sivistystoimen hallinnon talousarvion toteuma oli 340 068 €, josta lautakuntahallinto 13 931 € ja sivistystoimen hallinto 326 137 €.

Hallinnon nettomenot jaettiin kunnittain seuraavasti

Alajärvi	262 532 € 77,20 %
Vimpeli	77 535 € 22,80 %

Sivistyslautakunta on kokoontunut vuoden 2021 aikana 11 kertaa ja käsitellyt 82 pykälää.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2021–2023

Tavoitteiden tehtävänä on tukea uuden strategian mukaisia kriittisiä menestystekijöitä.

- Yhteistyö

Organisaatiomuutosten toteutus ja toiminnan uudelleenohjaus yhteisöllisyyden ja alueellisen yhteistyön lisäämiseksi.

- Laadukkaat sivistyspalvelut

o Kaupunkilaisten / kuntalaisten hyvinvoinnin näkökulman toteutuminen palvelujen tuottamisessa esteettömässä ja turvallisessa ympäristössä.

o Sivistystoimen organisaatiomuutoksen ja kehittämissuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.

o Kasvu- ja oppimisympäristöjen turvallisuutta kehitetään edelleen aluehallintoviraston ohjeistuksen mukaisesti.

- Henkilöstö

o koko henkilöstön perehdyttäminen ja kouluttaminen uuden organisaation ja kehittämissuunnitelman tavoitteisiin

o toimenkuvien tarkastelu tarvittavilta osin

o työhyvinvointi ja koronan vaikutusten arviointi

o ammattitaidon ylläpito - kehityskeskustelut ja tarvittavien koulutussuunnitelmien laadinta.

- Taloudellisuus

o tasapainottamissuunnitelman mukainen käyttökustannusten hallinta

o palvelutarjonnan rakenteellisten muutosten valmistelu ja toteuttaminen.

Yhteistyö

Sivistystoimen hallinnon organisaatiomuutosta on valmisteltu yhdessä keskus- ja taloushallinnon kanssa. Taloushallinnon uudistus astuu voimaan 1.4.2022.

Lappajärven varhaiskasvatuksen palvelut siirtyvät Alajärven kaupungin tuottamaksi 1.8.2022 alkaen.

Alajärven, Evijärven, Lappajärven ja Vimpelin kuntien edustajien kanssa on valmisteltu mahdollisen yhteisen koulutuksenjärjestäjän mallia (KOPA-hanke).

Henkilöstö

Alajärven kaupunki toteutti työhyvinvointikyselyn marraskuussa 2021. Sivistystoimen tulokset on jaettu vastuuviranhaltijoille. Tulokset on käsitelty henkilöstön kokouksissa ja niiden perusteella ovat yksiköt valinneet vuodelle 2022 1–3 kehittämiskohdetta.

Henkilöstön koulutusta on toteutettu omien hankkeiden lisäksi maakunnallisen Etelä-Pohjanmaan kesäyliopiston hallinnoiman Osaaja-hankkeiden puitteissa. Osaaja-ohjelma on kulttuuriministeriön rahoittama määräaikainen, valtakunnallinen opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämisohjelma.

Hankkeisiin rahoitusta myönnettiin seuraavasti:

Varhaiskasvatus ja perusopetus

Kerhotoiminnan kehittäminen	14 000 €
Harrastamisen Suomen malli	100 000 €
Erasmus / Yläkoulu	34 720 €
Järviseudun koodikoulu	37 355 €
Hanke poissaolojen vähentämiseksi	109 600 €
Välitöntä ja välittävää kohtaamista yläkouluilla	45 000 €

Lukio-opetus

Teemaviikko: Korkeakoulut lukioon	22 230 €
Liikkuva opetus/Lukiokoulutus	30 000 €
Liikkuva koulu / Lukiokoulutus 2	11 000 €
Lukiosta väylä korkeakouluun	

Kirjastotoimi

Lukemisen edistäminen	14 000 €
RunoKuva (yhdessä musiikkiopiston kanssa)	7000 €

Kansalaisopisto

Opintoseteliavustus/työllistyminen	12 300 €
------------------------------------	----------

Turvallinen ympäristö

Sivistystoimen yksiköihin on jatkettu suunnitelmallisesti moniammatillisen työryhmän sekä aluehallintoviraston suorittamia tarkastuksia. Tarkastusten tarkoituksena on taata työntekijöille ja asiakkaille turvallinen ja laadukas työ- ja toimintaympäristö työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvät näkökulmat huomiioon ottaen.

Taloudellisuus

Sivistyslautakunta on alittanut annetun talousarvion 53 643 €.

3.1.7.2. Projektit

Projektit sivistystoimi

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TA 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Tuotot	0	0	0		
Kulut	11 554	0	4 206		
Netto	11 554	0	4 206	4 206	

3.1.7.3. Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuspäällikkö Hanna Luoma-aho

Talousarvion toteutuminen

Alajärven kaupunki

99,13 %

alitus 33 838 €

Vimpelin kunta

101,80 %

ylitys 16 211 €

Varhaiskasvatuksen lakimuutokset ja pandemiasta johtuvat sijaistarpeet ovat koetelleet varhaiskasvatusta sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Alajärven kaupungin varhaiskasvatuksessa kustannuksia kasvatti lisäksi asiakasmäärän nousu, Vimpelin kunnassa sisäilmaongelmista johtuvat tilajärjestelyt. Näistä syistä johtuen molempiin kuntiin tehtiin syksyllä 2021 lisätalousarvio. Lisätalousarvion jälkeen Alajärven varhaiskasvatuksen talousarvio toteutui lähes suunnitellusti, Vimpelissä talousarvio ylittyi hieman lisätalousarviosta huolimatta.

Tavoitteiden toteutuminen

Yhtenä varhaiskasvatuksen tavoitteena vuodelle 2021 oli, että varhaiskasvatuksen toimialaa ja koko yhteiskuntaa koskevista muutoksista huolimatta Alajärven kaupungin järjestämässä varhaiskasvatuksessa toiminta järjestetään voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja viranomaisten turvallisuusohjeita noudattaen. Lisäksi tavoitteena oli tehostaa tiedotusta koteihin ja tukea varhaiskasvatuksen henkilöstön jaksamista määräysten ja toimintatapojen muuttuessa. Aluehallintovirasto tarkasti alueen päiväkotien mitoitusvaltakunnallisen varhaiskasvatuksen valvontaohjelmansa yhteydessä keväällä 2021. Suhdeluvut todettiin tarkastuksessa lain mukaisiksi eikä jatkotoimille ilmennyt tarvetta. Huoltajien tyytyväisyyskyselyn perusteella myös tiedotuksessa on onnistuttu.

Varhaiskasvatuksen arviointi on lakisääteinen tehtävä (varhaiskasvatuslaki 540/2018, 24 §). Eri toimijat monilla eri tasoilla tuottavat arviointitietoa yhdessä varhaiskasvatuksen kehittämistyön tueksi. Arvioinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa varhaiskasvatuksen paikallisen kehittämisen avuksi ja poliittisen päätöksenteon pohjaksi. Lisäksi arvioinnin tarkoituksena on lasten hyvinvoinnin, kehityksen ja oppimisedellytysten edistäminen sekä lain tarkoituksen toteuttamisen turvaaminen. Alajärven kaupungin järjestämässä varhaiskasvatuksessa toteutettiin vuonna 2021 arviointisuunnitelman mukaisesti pedagogisen toiminnan arviointi Kehittävä palaute -menetelmällä. Tulosten pohjalta on tehty koulutussuunnitelma ja linjattu seuraavat arviointiajankohdat.

Tavoitteena on ollut luoda varhaiskasvatukseen uusia, etäyhteyksiä hyödyntäviä yhteistyötapoja. Vuoden 2021 aikana henkilöstön valmiudet etäyhteyksien käyttöön ovat merkittävästi parantuneet. Niitä on toistaiseksi kuitenkin hyödynnetty pääosin moniammatillisten palaverien tai tiimien toteuttamisessa. Etäyhteyksien ja sähköisten työvälineiden innovatiivisempaan käyttöön kannustetaan edelleen.

Perhepäivähoito

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021 :stä
Tuotot	-15 593	-12 675	-14 891		
Kulut	119 790	125 155	126 108		
Netto	104 197	112 480	111 217	-1 263	-1
Tuottajan viesti tilaajalle: Perhepäivähoidon tuote toteutui suunnitellusti sekä käytännön että talouden osalta.					

Erityisvarhaiskasvatus

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Tuotot	0	-225	0		
Kulut	15 224	12 898	11 777		
Netto	15 224	12 673	11 777	-896	-7
Tuottajan viesti tilaajalle: Tuotteeseen sisältyy Vimpelin osuus varhaiskasvatuksen erityisopettajan työstä.					

Päiväkotihoido

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	Muutos TA 2021 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Tuotot	-81 214	-72 700		-72 700	-102 066		
Kulut	661 871	663 069	100 000	763 069	822 770		
Netto	580 657	590 369		690 369	720 704	30 335	4
Tuottajan viesti tilaajalle: Lakimuutokset, koronasta johtuvat lisääntyneet sairauspoissaolot ja tilajärjestelyt aiheuttivat varhaiskasvatukseen lisäkustannuksia. Lisätalousarvion jälkeenkin päiväkotihoidon tuote ylittyi vielä n. 30 000 €. Tuote sisältää Metsätarhan päiväkodissa järjestettävän varhaiskasvatuksen ja esioppilaiden aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan							

Kodin hoidontuki

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Tuotot	0	0	0		
Kulut	90 856	85 000	73 035		
Netto	90 856	85 000	73 035	-11 965	-14
Tuottajan viesti tilaajalle: Syntyvyydestä ja varhaiskasvatuksen runsaasta käytöstä johtuen kotihoidon tuen kulut laskevat edelleen.					

3.1.7.4. Esi – ja perusopetus

Sivistystoimenjohtaja Esa Kaunisto

Talousarvion toteutuminen

Alajärvi 100,67 % ylitys 80 767 €
Vimpeli 98,83 % alitus 36 685 €

Opetusta on edelleen toteutettu ajoittain etäopetuksena, mutta suuria joukkoaltistuksia ei ole ollut.

Kaikki Alajärven yläkoulun päättötodistuksen saaneet 110 oppilasta ja Vimpelin yhteiskoulun 48 oppilasta aloittivat toisen asteen koulutuksen ja jatkavat oppivelvollisuuden suorittamista syksyllä 2021.

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2021–2022

Opetustoimen henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen oman, maakunnallisen ja valtakunnallisen koulutuksen avulla toteutettiin soveltuvin osin etäkoulutuksina.

Koulujen yhteinen opetussuunnitelmaan perustuva kokonaisuus on osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen. Rajoituksista johtuen suuri osa koko yksikköä koskevista tapahtumista jouduttiin siirtämään tai perumaan.

1.8.2016 käyttöön otetun uuden opetussuunnitelman toteuttaminen ja jatkovalmistelu koskemaan koko perusopetusta on edennyt suunnitelman mukaisesti ja arviointiin liittyvät uudistukset on toteutettu.

Varhennettu kaksikielinen opetus alkoi 1.1.2020

Oppilasmäärän kehitys

Sekä Alajärven että Vimpelin alueen oppilasmäärä on edelleen laskeva. Ennakoitua kehitystä silmällä pitäen Alajärven kaupunki, Lappajärven, Evijärven ja Vimpelin kunnat sekä Järviseudun ammatti-intituutti JAMI ovat osallistuneet Kuntaliiton vuosina 2020–2021 toteuttamaan KOPA-verkostoprojektiin.

Tavoitteena on kuntien, koulutuksen järjestäjien ja koulutusmuotojen välisillä yhteistyömuodoilla löytää toimivia ratkaisuja koulutuksen saatavuuden, saavutettavuuden ja laadun varmistamiseen eri puolilla maata. Järviseudun alueen tavoitteena on löytää yhteinen koulutuksen järjestämisen malli, jolla voidaan turvata laajennetun oppivelvollisuuden toteutuminen lähiopetuksena ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus esi-, perus- ja toisen asteen koulutuksessa vuoteen 2030 mennessä.

Oppilasmäärä 31.12.2021

Perusopetuksen oppilaskehitys 2011–2021											
Alajärvi						Vimpeli					
	alakoulut	yläkoulu	lukio	esiopp.	Kaikki yht		alakoulut	yläkoulu	lukio	esiopp.	Kaikki yht
	sis.esiop.			päiväkodit			sis.esiop.			päiväkoti	
2021	820	348	170	17	1355	2021	221	97	65	0	383
2020	856	340	180	7	1383	2020	215	118	67	0	400
2019	870	332	193	4	1399	2019	207	130	81	0	418
2018	886	341	194	8	1429	2018	225	113	78	0	416

2017	899	337	206	6	1448	2017	240	112	77	0	429
2016	884	367	186	6	1443	2016	251	104	67	0	422
2015	873	344	180	18	1415	2015	243	110	68	0	421
2014	869	433	183	21	1506	2014	266	102	54	0	422
2013	856	422	204	40	1522	2013	269	112	53	0	434
2012	861	450	221	36	1568	2012	280	117	73	0	470
2011	907	418	213	30	1568	2011	267	122	78	3	470

Esi- ja perusopetus

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Tuotot	-78 678	-32 938	-44 782		
Kulut	3 028 532	3 177 651	3 152 810		
Netto	2 949 854	3 144 713	3 108 028	-36 685	-1

Tuottajan viesti tilaajalle:

Toteuma 31.12.2021: talousarvio on alittunut 36 685 €. Alitus johtui lähinnä henkilöstökulujen alittumisesta. Suurtuote sisältää esi- ja perusopetuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan. Myös perusopetuksen hankkeet (kerhotoiminnan kehittäminen, Osaaja 2018 Vimpeli) sisältyvät suurtuotteeseen.

Nettokustannukset/oppilas kouluittain: Aapiskuja 8 985,68 ja Vimpelin yhteiskoulu 10 012,24 €. Nettokustannukset oppilasta kohden olivat 9 518,67 €.

Kuraattoritoiminta

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Tuotot	0	0	0		
Kulut	32 615	47 110	43 146		
Netto	32 615	47 110	43 146	-3 964	-8

Tuottajan viesti tilaajalle:

Tuote sisältää sivistystoimen järjestämät oppilashuollon palvelut esi- ja perusopetukseen sekä toiselle asteelle.

3.1.7.5. Lukio-opetus

Rehtori Marko Timo

Talousarvion toteutuminen 2021

Alajärvi	97,94 %	alitus 45 109 €
Vimpeli	80,69 %	alitus 46 693 €

Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille tulo-osuuden ylimenevän osan. Vuonna 2021 maksuosuus on 195 058 euroa (TA2021: 241 751 euroa).

Vimpelin lukio

Talousarvion toteutuminen

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 627 329,96 euroa (65,75 opiskelijaa).

Lisäksi muita tuloja on ollut 29417,02 euroa. Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille tulo-osuuden ylimenevän osan. Vuonna 2021 maksuosuus on 195058 euroa (TA2021: 241751 euroa).

Tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijoilla on mahdollisuus luoda omia oppimispolkuja ja osan kursseista voi suorittaa virtuaalisesti, videoneuvotteluopetuksen välityksellä tai Google meet-palvelulla tai muuten verkko-opiskeluna. Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä aloittaville opiskelijoille hankittiin sekä digitaalisia oppimateriaaleja ja tietokoneita että painettuja oppikirjoja. Oppikirjat välitettiin kunnan kirjastoon, josta niitä voi lainata. Toisen ja kolmannen vuosikurssin opiskelijat voivat lainata OVELA-hankkeessa hankittuja oppikirjoja.

Kansainvälisyystoiminta kärsi pandemian uhasta. Yhtään opiskelijavaihtoa tai leirikoulua ei voitu järjestää. Yhteydenpitoa sekä Tokion Jiuy Gakuenin kouluun Japaniin, että Ranskan Lochesin yhteistyökouluun on kuitenkin jatkettu. Yhteistyö jatkunee pandemian jälkeen.

Korkeakoulut lukioon -hankkeen teemaviikko toteutettiin huhtikuussa 2021. Yhteistyössä oli mukana seuraavat korkeakoulut: Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto, Tampereen yliopisto, Vaasan yliopisto, Tampereen ja Seinäjoen ammattikorkeakoulut sekä Etelä-Pohjanmaan opisto. Teemaviikolla opiskelijat tutustuivat korkeakouluihin ja saivat vähän esimakua tulevista haasteista.

Järvisseudun lukioden opetuksellinenkin yhteistyö on tiivistä, mikä mahdollistaa lukioden laajan opintojakso- / kurssitarjonnan. Vuonna 2021 yhteistyöopintojaksoja / -kursseja on ollut saksan, venäjän ja ranskan kielissä, biologiassa, filosofiassa, fysiikassa, historiassa, maantieteessä, yhteiskuntaopissa ja psykologiassa. Lukioden aineenopettajat tekevät muutoinkin tiivistä yhteistyötä opetussuunnitelmatyössä, omien oppiaineiden opetuksessa ja eri hankkeiden yhteydessä. Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön alkavalla vuosiluokalla. Alajärven ja Vimpelin lukioden yhteinen ”Liikkuva opiskelu -hanke” on tuonut monenlaista liikettä koulupäiviin. Hankkeena liikkuva opiskelu loppui vuoteen 2021. Teemaa kuitenkin painotetaan jatkossakin koulun arjessa.

Lukiot markkinoivat toimintaansa yksin ja yhdessä mm. tiedotusvälineissä ja sähköisissä ympäristöissä. Lukiota markkinoidaan mm. naapurikuntien vanhempainilloissa ja 9. luokkien oppilaiden tutustumispäivillä sekä erilaisilla artikkeleilla painetuissa ja sähköisissä välineissä. Esport-linjalle ei ollut tarpeeksi harkkijoita, jotta toimintaa olisi voitu käynnistää lukiossa.

Opiskelijoiden oppimistulokset ovat olleet erinomaisia, mikäli sitä mitataan yo-kirjoitustuloksilla. Vimpelin lukio oli maakunnan ykkönen vertailtaessa kevään 2021 ylioppilaiden puoltoäänimääriä. Lukio-opiskelun keskeyttäneiden määrä on vähäinen. Henkilökunnan rekrytointi on onnistunut hyvin, koska on saatu töihin motivoituneita ja osaavia opettajia. Henkilökunta on saanut koulutuksellista tukea mm. koulun hankkeiden kautta.

Lukio-opetus Vimpeli

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Tuotot	-679 346	-605 988	-656 747		
Kulut	817 490	847 739	851 805		
Netto	138 144	241 751	195 058	-46 693	-19

Tuottajan viesti tilaajalle: Toteuma 31.12.2021

Valtionosuutta Alajärven kaupunki sai Vimpelin lukion osalta 627 329,96 euroa (65,75 opiskelijaa).

Lisäksi muista tuloja on ollut 29 417,02 euroa. Vimpelin kunta maksaa Alajärven kaupungille tulo-osuuden ylittävän osan. Vuonna 2021 maksuosuus on 195 058 euroa (TA2021: 241 751 euroa).

Talousarvion asetetut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin koronaepidemian sallimissa rajoissa.

3.1.7.6. Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto**Rehtori Titta Väänänen****Talousarvion toteutuminen 2021**

Alajärvi	87 %	alitus 62 122 €
Soini	81 %	alitus 4 992 €
Vimpeli	76 %	alitus 9 888 €

Tavoitteiden toteutuminen

Järvi-Pohjanmaan kansalaisopiston toimialueena ovat Alajärven kaupunki sekä Soinin ja Vimpelin kunnat. Kansalaisopiston opetus muodostuu vapaan sivistystyön opetuksesta sekä taiteen perusopetuksesta. Avoimen yliopiston opetusta ei ollut vähäisen kysynnän vuoksi.

Vuonna 2021 suunniteltuja kursseja oli 426 ja niistä toteutui 305 kurssia. Oppitunteja pidettiin 6583 h. Tuntitoteutuma suunnitellusta oli 75 %, mikä jäi koronan vuoksi noin 10 % pienemmäksi, kuin normaalisti.

Talousarvion alittui opettajien palkkakustannuksissa ja matkakustannusten korvauksissa. Kurssimaksujen osuus ylittyi noin 15 000 €, sillä pitkien kurssien laskutusta siirrettiin osin syksyltä 2020 keväälle 2021, jotta voitiin ottaa huomioon koronan vaikutukset. Lukuvuoden 2021–22 pitkien kurssien kurssilaskutukset tehtiin syyslukukauden aikana. Sivistyslautakunnan päätöksen mukaisesti kurssimaksujen palautuksia ei ole tehty, jos kurssikeskeytykset ovat johtuneet koronasta.

Kurssitarjontaa pyrittiin edelleen uudistamaan. Suosituimpia ovat olleet liikunnan uudet kurssit sekä ruokakurssit. Perinteiset liikunnan ja käsityön kurssit ovat edelleen keränneet osallistujia.

Hankerahoituksella toteutettu Lisää hyvinvointia liikunnalla ja elintapaohjauksella -kokonaisuus päättyi vuoden 2021 loppuun. Hankkeen kurseja suunnattiin työttömille ja työelämän ulkopuolella olevilla. Kurssit toteutettiin yhteistyössä Järvi-Pohjanmaan perusturvan sekä Kuusiolinnalla Terveys Oy:n kanssa.

Yhteistyötä oli maakunnan kansalaisopistojen kanssa henkilöstökoulutushankkeen ja Voimaa arkeen-hankkeen osalta, Järvi-Pohjanmaan perusturvan kanssa Tukihenkilö- ja perhekurssi.

Alajärven musiikkiopisto, Nelimarkka-museo, Alajärven ja Vimpelin lukiot ja kansalaisopisto ovat tehneet yhteistyötä kirjaston hallinnoimassa RunoKuva-hankkeessa.

Kansalaisopisto

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Tuotot	0	0	0		
Kulut	38 126	40 533	30 665		
Netto	38 126	40 533	30 665	-9 868	-24

Tuottajan viesti tilaajalle:
 Koronatilanteen vuoksi lukuvuoden 2020–21 kurssilaskutusta siirrettiin keväälle 2021. Lukukausimaksujen tuotot olivat arvioitua suuremmat.
 Kurssien toteutuminen on ollut arvioitua heikompaa: opettajien palkkauskulut alittuivat 20 % ja matkustus- ja kuljetuspalvelut 25 %.

3.1.7.7. Musiikkiopisto

Musiikkiopisto

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Tuotot	0	0	0		
Kulut	71 506	72 959	91 929		
Netto	71 506	72 959	91 929	18 970	26

Tuottajan viesti tilaajalle:
 Musiikkiopisto-opetuksen Vimpelissä on toteuttanut Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto, joka on laskuttanut opetuksesta 36 688 € (sama summa kuin 2020). Loput kulut ovat kiinteistö- yms. kuluja.
 Vimpelin toimipisteen oppilasmäärä on ollut 45, joista 8 on syksyllä jälleen käynnistetyn varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaita. Opetustunteja on toteutunut 1 668, (vuonna 2020 oli 1 623).
 Toimipisteessä vuoden mittaan on säännöllisesti opettanut 8 opettajaa.
 Vimpelissä toimii musiikkiopiston puhallinorkesteri ja jousiorkesteri. Opinto-ohjelmaan kuuluu myös musiikin perusteiden (musiikin hahmotusopintojen) opetus.
 Opetus järjestettiin ajoittain etäopetuksena Järvi-Pohjanmaan pandemiajohtoryhmän määräysten mukaan.

3.1.7.8. Kirjastotoimi

Kirjastotoimenjohtaja Päivi Pippola

Talousarvion toteutuminen 2021

Alajärvi	97,31 %	alitus 16 410 €
Vimpeli	101,46 %	ylitys 3 080 €

Vimpelin kunnankirjasto

Talousarvion toteutuminen

Vuonna 2021 korona rajoitti jonkin verran kirjaston toimintaa ja tapahtumien järjestämistä. Vuoden alusta 17.1.2021 saakka kirjasto ja omatoimikirjasto olivat suljettu. Kirjaston tilojen kosteus- ja sisäilmatekninen kuntotutkimusraportti valmistui 24.6.2021. Raportin pohjalta kirjaston tiloissa tehtiin ylipaineistus,

ilmanvaihtoon liittyviä toimia sekä tiivistyskorjauksia, näistä johtuen kirjaston aukioloajat olivat pitkään normaalia supistetummat.

Kokonaislainaus vuonna 2021 oli Vimpelissä 42 813 lainaa. Kokonaislainauksen määrä nousi edellisvuoteen verrattuna noin 8 %. Kirjojen lainaus yhteensä nousi noin 6 %. E-aineiston (e-kirjat ja e-äänikirjat) lainauksessa nousua reilu 7 % ja e-lehtien käyttö nousi noin 12 %. Kävijöitä kirjastossa yhteensä 14 705. Kirjastokäyntien määrä väheni noin 1 % ja lainaajien määrä väheni vajaa 6 %. Verkkokäynnit lisääntyivät 11 %. Kirjoja on pystytty hankkimaan hyvin, nousua noin 30 % rikkonaiseen vuoteen 2020 verrattuna. Aineiston osalta videotallenteiden ja äänikirjojen hankintamäärät laskivat. Yleisten kirjastojen vuoden 2021 toiminta- ja taloustietoja tallennus opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriyksikön tilastotietokantaan alkoi 7.1.2022 ja päättyy 1.3.2022. Vain aluehallintovirastot (AVIt) voivat muuttaa tietoja sen jälkeen. AVIt tarkastavat annetut tilastotiedot ja ne julkistetaan 1.4.2022.

Seinäjoen hallinnoima Lukeva kunta -hanke edisti lasten ja nuorten lukutaitoa ja lukuinnostusta alueemme kouluissa. Lisäksi hankkeen puitteissa luotiin verkostoja, järjestettiin koulutuksia ammattilaisille, tuotettiin materiaaleja, kuten vinkkausvideoita yhteistyössä liikuntaseurojen kanssa ja videohaastatteluja Lukemisen jäljillä -sarjaan. Lisäksi järjestettiin lukutaitotapahtumia sekä kirjailijavieraita kävivät joko etänä tai paikan päällä.

Huhtikuussa käynnistyi kirjaston oma RunoKuva-hanke, jossa yhteistyökumppaneina Alajärven musiikkiopisto, Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto ja Nelimarkka-museo. Hankkeen puitteissa on järjestetty rounouteen liittyviä kirjailijavierailuita lukioissa sekä runo&musiikki-ilta yhdessä Alajärven musiikkiopiston ja Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kanssa. RunoKuva-hanke jatkuu vielä vuoden 2022 puolella. Vuoden aikana kirjastossa järjestettiin muun muassa erilaisia näyttelyitä ja työpajoja. Satusirkus-hankkeen koronan moneen kertaan lykkäämä tapahtuma pidettiin syksyllä päiväkodissa keräten runsas 50 osallistujaa. Alajärven kaupunginkirjasto, Alajärven musiikkiopisto, Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto, Nelimarkka-museo sekä Alajärven seurakunta ideoivat ja julkistivat yhteisen kulttuuripassin. Kulttuuripassi on voimassa 1.9.2021–31.5.2022.

Kirjasto

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Tuotot	-2 007	-2 750	-2 692		
Kulut	185 584	213 127	216 149		
Netto	183 577	210 377	213 457	3 080	1

Tuottajan viesti tilaajalle: Toteuma 31.12.2021

Vimpelin kirjaston toiminnalliset tavoitteet kärsivät poikkeavasta vuodesta. Sisäilmatutkimuksista aiheutui lisäkuluja. Eepos -kirjastokimpan yhteiset logistiikkamaksut nousivat huomattavasti ja e-aineistoa hankittiin suunniteltua enemmän. Kokonaislainauksen määrä nousi edellisvuoteen verrattuna noin 8 %. Kirjojen lainaus yhteensä nousi noin 6 %. Vimpelin kirjaston käyntien määrä väheni noin 1 % ja lainaajien määrävähenei vajaa 6 %. Hankkeet: oma hanke RunoKuva (jatkuu 2022), yhteistyöhankkeina Lukeva kunta, Satusirkus, Vieläkin parempi Eepos 2 (jatkuu 2022)

3.1.7.9. *Vimpelin kunnan nuorisopalvelut*

Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan liikunta- ja nuorisopalvelut Rehtori Titta Väänänen

Talousarvion toteutuminen 2021

Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet 2021–2023

1. Vapaa-aikapalvelut toimivat kehitysalustana ja tiedon jakajana yhteistyössä eri organisaatioiden ja toimijoiden verkostoissa.

Ehkäisevän päihdetyön kehittämistä tehtiin Vimpelin ja Lappajärven vapaa-aikapalveluiden kanssa. Elin-tapaohjausta on järjestetty yhdessä kansalaisopiston kanssa.

Tavoite toteutui.

Nuorisopalvelut

Alajärvi	94 %	alitus	15 642 €
Vimpeli	102 %	ylitys	1 120 €

Alajärven nuorisopalveluiden suurtuotteen päätuotteet / Vimpelin kunta: nuorisopalvelut, Etsivä nuorisotyö ja nuorten Starttipaja Laituri ja Ohjaamo-toiminta.

Erityisnuorisotyötä tehtiin Välitöntä ja Välittävää hankkeen mahdollistamana, vuonna 2021 erityisnuorisotyöntekijä jatkoi työnsä Alajärven ja Vimpelin yläkouluissa tavoittaen kauden aikana yksilötapaamisten merkeissä Alajärvellä ja Vimpelissä yhteensä 336 nuorta. Aihealueina yksilötapaamisissa pääsääntöisesti oli hyvinvointi ja terveys, ihmissuhteet ja seurustelu ja vapaa-aika. Suuria alueellisia eroja ei kuntien välillä juuri ollut. Ryhmäkirjauksiin erityisnuorisotyöntekijä on kirjannut myös jokaisen koulupäivän kaikki välitunti kohtaamiset yhtenä ryhmänä. Ryhmätoiminta merkintöjä on ollut 247 kertaa ja näistä 139 on ollut selkeästi oppitunti- tai nuorisotyö toimintaa.

Ohjaamo Alajärvi / Vimpeli

Ohjaamojen asiakkaita oli 652 henkilöä, joista 54 oli yksilöasiakkaita ja 598 henkilöä ryhmiä. Yksilö- ja ryhmätavoitettavuuteen vaikutti koronaepidemia sekä kevään henkilöstövaihtuvuus. Syksyllä asiakas- ja asiantuntijamäärät kasvoivat. Asiakkaat tarvitsivat eniten ohjausta, neuvontaa ja tukea työllistymiseen ja koulutukseen. Ohjaamon verkostoja kehitettiin, ja asiantuntijatiimiin saatiin useita uusia asiantuntijoita. Alajärvi-Vimpelin Ohjaamon tiimityötä asiantuntijoiden kanssa lisättiin elvyttämällä Ohjaamon omat tiimi-palaverit, joissa yhdessä suunniteltiin Ohjaamon toimintaa. Ohjaamo näkyi somessa sekä erilaisissa infoissa, tempauksissa, tapahtumissa ja kutsunnoissa. Rokulipäivillä jaettiin satoja Ohjaamon ilmapalloja. Ohjaamo oli auki tiistaisin ja torstaisin klo 12–16. Alkuvuonna 2021 Ohjaamo oli suljettu henkilökuntava-jauksen vuoksi ja palvelua ostettiin Alajärven 4H:lta. Ostopalvelu loppui, kun uusi ohjaamokoordinaattori aloitti toukokuussa. Korona supisti tapahtumien määrää. Niitä pyrittiin järjestämään mahdollisuuksien mukaan. Etsivä nuorisotyön kanssa aloitettiin Ohjaamon aamupalat, joita järjestettiin syyskaudella kerran kuukaudessa. Ohjaamo oli mukana yhteistyökumppaneiden kanssa Vimpelin yläkoululla ja lukiolla oppi-laiden välituntikahveilla, joilla oli tarkoitus lisätä nuorten tietoisuutta Ohjaamosta. Vimpeliin suunniteltu isompi Ohjaamon pop up -tapahtuma ei toteutunut koronatilanteen vuoksi.

Etsivän nuorisotyö Alajärvi-Vimpeli

Etsivä nuorisotyön asiakkaina oli yhteensä 59 15–29-vuotiasta nuorta. Nuoret ottivat edellisvuoden ta-paan paljon itse yhteyttä etsiviin nuorisotyöntekijöihin. Asiakkaita ohjautui etsiville mm. toiselta asteelta, työ- ja elinkeinopalveluista sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kautta.

Koronatilanteen takia etsivien asiakkailla on tapahtunut jonkin verran passivoitumista jo ennestään ole-massa olevan passivoitumisen lisäksi. Joidenkin nuorten kohdalla mikään apu ei tunnu auttavan. Pieni osa nuorista ei kiinnity mihinkään yhteiskunnan palveluun. Etsivä nuorisotyö yrittää auttaa nuoria

sellaisten palvelujen ja tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuun, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja elämänhallintaa. Nuoria autetaan pääsemään koulutukseen ja löytämään työtä. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoiselle osallistumiselle.

Nuoria siirtyi etsivän nuorisotyön avulla mm. opiskelemaan, eri työpajoihin, työelämään ja sosiaalipalveluiden pariin. Moni nuorista jäi pidemmäksi aikaa etsivän asiakkaaksi, koska kaipasi tukea nykyiseen tilanteeseen ja koronan aiheuttamaan epävarmuuteen. Koronatilanteen vuoksi etäyhteyksien merkitys kasvoi. Asiakkaita pyrittiin tapaamaan mahdollisuuksien mukaan lähitapaamisissa esimerkiksi ulkona. Toimintakautena 2021 etsivä nuorisotyö sai valtiontukea LSSAVI:lta 55 000 €. Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan kuntarahoitukset olivat yhteensä noin 8 335 €.

Starttipaja Laituri

Starttipaja Laiturin monialaiseen yhteistyöverkoston vuonna 2021 kuului Etsivä nuorisotyö, Alajärven sivistystoimi, TE-palvelut, sosiaali- ja terveystyö, TYP, psykiatrisen poliklinikka, 4H, Järviseudun ammatti-instituutti, alueen yrittäjät sekä Alajärven kaupunki ja Vimpelin kunta. Yhteistyötä kehitettiin erityisesti Järviseudun ammatti-instituutin kanssa. Vuonna 2021 starttivalmennusjaksoja järjestettiin yhteensä neljä. Koronatilanne vaikeutti toiminnan tuottamista esim. yritys- ja kouluvierailujen järjestämisen osalta. Myös starttivalmennusjaksoja jouduttiin järjestämään välillä etänä Discord-palvelimen avulla. Koronatilanteesta huolimatta starttivalmennuksilla pystyttiin vastaamaan nuorisotakuun tavoitteisiin kartoittamalla ja aktivoimalla nuoren työ- ja toimintakykyä yhdessä nuoren kanssa. Toimintakautena 2021 Starttipaja Laituri sai valtiontukea LSSAVI:lta 60 000 €. Alajärven kaupungin ja Vimpelin kunnan kuntarahoitukset olivat yhteensä noin 33 583 €, (Alajärvi 25 926 € ja Vimpeli 7 657 €).

Nuorisotoimi / Vimpeli

Valtuuston tilaus	TP 2020 (€)	TA 2021 (€)	TP 2021 (€)	Muutos (€) TP 2021 / TA 2021	TP 2021 % TA 2021:stä
Tuotot	-144	-34	-111		
Kulut	52 887	66 275	67 472		
Netto	52 743	66 241	67 361	1 120	2

Tuottajan viesti tilaajalle: Toteuma 31.12.2021
 Vimpelin nuorisotoimen päätuotteet: nuorisopalvelut, Etsivä nuorisotyö, Starttipaja Laituri sekä Ohjaamo -toiminta.
 Talousarvion toteuma 102 %.

Henkilöstöluettelo TP 2021 / Henkilöt ja henkilötyövuodet

ALAJÄRVEN KAUPUNKI		HENKILÖSTÖSUUNNITELMA		
2020–2021		Virat ja toimet suurtuotteit- tain		
Tulosyksikkö			Henki- löittäin	Henkilö- työvuodet
Virka-/toiminimike				
	TP 2020	TA 2021	TP2021	TP 2021
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
Alajärvi				
Varhaiskasvatuksen opettaja	12	12	15	15
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	21	21	27	27
Päivähoidon avustaja	5	5	5	5
Perhepäivähoitaja	12	12	11	11
Ryhmäperhepäivähoitaja	2	2	2	2
Varhaiskasvatuksen alue-esimies	3	3	3	3
Yhteensä	55	55	63	63
Vimpeli				
Varhaiskasvatuksen opettaja	3	3	3	3
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	6,5	6,5	6,5	6,5
Päivähoidon avustaja	1	1	1	1
Perhepäivähoitaja	2	2	2	2
Yhteensä	12,5	12,5	12,5	12,5
Alajärven, Lappajärven ja Vimpelin yhteinen				
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2	2	2	2
HALLINTO				
Alajärvi				
Sivistystoimenjohtaja	1	1	1	1
Varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	1	1
Sivistystoimen talouspäällikkö	1	1	1	1
Toimistosihteerit	1	1	1	1
Yhteensä	4	4	4	4
KOULUT				
Alajärvi				
Alakoulut				
Rehtori	1	1	1	1
Luokanopettaja	39	39	36	36
Tuntiop. (luokanopetus)	2	2	3	3
Erityisloukanopettaja	1	1	1	1
Erityisopettaja (laaja-alainen)	7	7	7	7
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	6	5	5	5
Lehtori	2	2	2	2
Tuntiopettaja (englanninopetus)	1	1	1	1
Koulunkäynnin ohjaaja	25	25	29	20,26
Perhetyöntekijä	1	1	1	0,915

Koulusihteeri	1	1	1	1
Yhteensä	86	85	87	78,175
	TP2020	TA2021	TP2021	TP2021
Yläkoulu				
Rehtori	1	1	1	1
Lehtori	19	19	19	19
Tuntiopettaja (päätoiminen)	6	6	6	6
Erityisluokanopettaja	5	5	5	5
Erityisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	3
Tuntiopettaja (erityisluokanop.)	0	1	1	1
Psykiatrinen sairaanhoitaja	1	1	1	0,915
Koulunkäynnin ohjaaja	20	20	21	17,47
Koulusihteeri	1	1	1	1
Yhteensä	56	57	58	54,385
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat				
Lehtori	5	5	5	5
Perusopetuksen ja Jamin yhteiset opettaja				
Lehtori	1	0	0	0
Lukio				
Rehtori	0,7	0,7	0,7	0,7
Lehtori	9	9	9	9
Tuntiopettaja	1	1	1	1
Koulusihteeri	1	1	1	1
Yhteensä	11,7	11,7	11,7	11,7
Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat				
Lehtori	1	1	1	1
Vimpeli				
Perusopetus				
Rehtori	1	1	1	1
Luokanopettaja	11	11	11	11
Tuntiopettaja (luokanopetus)	1	1	1	1
Lehtori	2	2	2	2
Erityisluokanopettaja	1	1	1	1
Erityisopettaja (laaja-alainen)	3	3	3	3
Tuntiopettaja esikoulunopettaja	2	2	2	2
Tuntiopettaja	3	3	3	3
Koulunkäynnin ohjaaja	9	9	9	7,86
Koulusihteeri	1	1	1	1
Yhteensä	34	34	34	32,86
Perusopetuksen ja lukion yhteiset opettajat				
Lehtori	2	2	2	2
Tuntiopettaja	4	4	3	3
Yhteensä	6	6	5	5

Lukion ja perusopetuksen yhteiset opettajat				
Lehtori	5	5	5	5
Lukion rehtori	0,3	0,3	0,3	0,3
OPPILASHUOLTO				
Kuraattori	3,5	3,5	4	4
Koulupsykologi	1	1	1	1
Yhteensä	4,5	4,5	5	5
	TP2020	TA2021	TP2021	TP2021
KANSALAIPOISTO				
Kansalaisopiston rehtori	1	0,5	0,5	0,5
Toimistos sihteeri	1	0,5	1	1
Opettaja	1	1	1	1
Tuntiopettaja (päätoiminen)	5	5	5	5
Yhteensä	8	7	7,5	7,5
MUSIIKKIOPISTO				
Alajärvi				
Rehtori	1	1	1	1
Opettaja	3	3	3	3
Tuntiopettaja (päätoiminen)	2	2	2	2
Tuntiopettaja (sivutoiminen)	16	16	16	16
Koulusihteeri	1	0,5	1	1
Yhteensä	23	22,5	23	23
Kurikka				
Apulaisrehtori	1	0,7	0,7	0,7
Opettaja	3	3	3	3
Tuntiopettaja (päätoiminen)	2	2	2	2
Tuntiopettaja (sivutoiminen)	12	12	12	12
Yhteensä	18	17,7	17,7	17,7
MUSEOTOIMI				
Museontoimenjohtaja	1	1	1	1
Museolehtori	1	1	1	1
Museoamunuenssi	0	0	0	0
Museomestari	0,5	0,5	0,5	0,5
Museoapulainen	0,8	0,8	0,3	0,3
Museosihteeri	1	1	1	1
Kiinteistönhuoltaja	0	0	0,25	0,25
Yhteensä	4,3	4,3	4,05	4,05
KIRJASTOTOIMI				
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2	2
Kirjastos sihteeri	3	3	3	3
Kirjatoautosihteeri	1	1	1	1

Yhteensä	7	7	7	7
Vimpeli				
Kirjastosihteeri	2	2	2	2
VAPAA-AIKATOIMI				
Alajärvi				
Vapaa-ajan esimies	0	0,5	0,5	0,5
Vastaava ohjaaja	1	0	0	0
Ohjaaja	3	3	3	3
Etsivä nuorisotyö	2	2	2	2
Työpajan ohjaaja	2	2	2	2
Kahvio työntekijä	2,5	2,5	2,5	2,5
Uinninvalvoja	3	3	3	3
Laitosmies	2,5	2,5	2,5	2,5
Hallimestari	1	1	1	1
Yhteensä	17	16,5	16,5	16,5
*) siirtynyt teknisen toimen alaisuuteen				
YHTEENSÄ	363,3	360	370,95	351,67

3.1.8. Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi

Maaseututoimen strategiset tavoitteet vuodelle 2021

- Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä
- Maaseudun kehittämiseen liittyvien kontaktien ja tilaisuuksien määrä
- Lomittajien ammattitaito
- Lomituspalvelut toteutuvat 100 %

Toimialan yleistilanne vuonna 2021

Maaseututoimen henkilöstö tuotti palvelut hybridimallilla lisäten entisestään uusia toimintatapoja asiakkaiden palvelemiseksi. Koronatartunnat pysyivät hyvin alhaisina asiakkaiden ja henkilöstön osalta eikä näin aiheuttanut suurempia erityisjärjestelyitä. Toiminnan varmistamiseksi maaseutu- ja lomituspalveluiden henkilöstö tiivistivät yhteistyötä entisestään.

Koronaviestintää asiakkaille jatkettiin painottaen viruksen leviämisen eston ja tilojen omien varahenkilöiden tärkeyttä. Varahenkilöiden tärkeys korostuu laajamittaisissa tartuntatilanteissa, jolloin lomituspalveluja ei ole saatavilla tai oma perhe ei pysty tilan töitä tekemään. Viestinnässä painotettiin, että eläinten terveydestä ja hyvinvoinnista on huolehdittava kaikissa tilanteissa.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) teki joulukuun 2020 lopussa päätöksen, jossa lomituksen toimeksiantosopimus tehdään Kurikan kaupungin kanssa. Kurikan kanssa tehty toimeksiantosopimus käsittää maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestämisvastuun nykyisten Alajärven, Alavuden, Kauhajoen, Kauhavan ja Kurikan paikallisyksiköiden toiminta-alueilla sekä Pedersören paikallisyksikön toimeksiantosopimuksen alaisen turkistuottajien lomituspalvelun. Toimeksiantosopimus astuu voimaan 1.1.2022. Uuden lomituspalveluyksikön suunnittelu ja valmistelu työllistivät paljon lomituspalveluiden henkilöstöä normaalin lomituspalvelutehtävien lisäksi.

Yhteistoiminta-alueen 112 maatilalle ja 180 yrittäjälle on järjestetty yhteensä 6 962 lomituspäivää. Lomituspalvelujen tuottamiseen saadaan Melan kautta lähes 1,71 miljoonaa euroa. Lomituspalvelut työllistivät 32 vakituista sekä heidän lisäksi lähes saman verran tuntipalkkaisia lomittajia.

Järvi-Pohjanmaan maaseututoimi on saanut hakemukset käsiteltyä niin, että tuet on maksettu heti, kun se on ollut mahdollista. Viljelijätukia maksetaan Järvi-Pohjanmaan alueelle 540 tukea hakeneelle viljelijälle noin 16,9 miljoonaa euroa vuodessa.

Vuonna 2021 maaseututoimen palvelut tuotettiin budjetoitua edullisemmin. Suurin säästö syntyi henkilöstön kahden viikon talkoo -vapaista. Palveluiden ostot olivat jonkin verran budjetoitua pienemmät eikä matkakustannuksia syntynyt arvioitua määrää. Lisäksi Melalta saatiin lomituspalveluiden hallintoon arvioitua suurempi korvaus.

Maaseututoimen asiakkaiden vuosi 2021 oli erittäin rankka. Alkuvuodesta iski ilmastoahdistus ja toukuun puolivälissä rankkasateet. Rankkasateet tuhosivat suuren osan kevätkylvöistä ja aiheuttivat tulvia, joista pahin oli Vimpelissä Pokelan alueella. Sateita seurasi ennätysellisen kuuma ja kuiva kesä, jonka seurauksena sadot supistuivat lähes kolmasosaan normaalista. Heikon sadon jatkeeksi tuotantopanos-ten voimakas hintojen nousu pahensi maatalouden talouskriisiä entisestään.

Vimpelin kunta				Muutos euro TP2021 / TA2021 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2021 / TA2021	Muutos % TP2021 / TP2020
Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	TP 2021			
Maaseutupalvelut hallinto	5 896	6 920	6 219	-702	-11,28	5,19
Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät	37 930	39 890	37 159	-2 731	-7,35	-2,07
Maaseutupalvelut kehittäminen	4 774	6 294	4 476	-1 818	-40,62	-6,66
Lomituspalvelut hallinto	663	4 315	1 390	-2 925	-210,50	52,31
VIMPELI YHTEENSÄ	48 600	57 419	49 243	-8 176	-16,60	1,31

3.1.8.1. Maaseutupalvelut hallinto

Maaseutupalvelujen hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelujen hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin on määrätty sekä maatalousyrittäjien lomituspalveluista Alajärven paikallisyksikön alueella siten, kuin lomituspalvelulaissa (1231/96) ja turkistuotajien lomituspalvelulaissa (1264/2009) on määrätty.

Toiminnalliset tavoitteet 2021 ja 2022–2025

Vuoden 2021 aikana Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelujen hallinto tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamisesta. On mukana vaikuttamassa maaseutu- ja lomituspalveluiden uudistukseen liittyvissä asioissa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutupalvelujen hallinto tuotti tehtävät sovitusti vuoden 2021 aikana. Toiminnassa on otettu huomioon Järvi-Pohjanmaan ja kuntien strategiat ja tavoitteet. Valmistautumista lomituspalveluiden uudistukseen ja niiden siirtymistä Kurikan hallinnoitavaksi jatkettiin koko vuoden, samalla seurattiin tiiviisti lupausa lähipalveluiden säilymisestä. Tavoite toteutui.

Maaseutupalvelut hallinto

Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	TP 2021	Muutos euro TP2021 / TA2021 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2021 / TA2021	Muutos % TP2021 / TP2020
Tulot	61	0	53	53	100,00	-15,49
Menot	5 957	6 920	6 271	-649	-10,35	5,02
Netto	5 896	6 920	6 219	-702	-11,28	5,19

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova):

Maaseutupalvelun hallinto vastaa Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen toimialaan kuuluvien asioiden suunnittelusta, valmistelusta ja toimeenpanosta sekä tuottaa yhteistoiminta-alueen tilaajakunnille niiden tilaamat palvelut ja tekee muut yhteistoimintasopimuksessa ja johtosäännössä määrätyt asiat. Hallinto tukee toiminnallaan maaseutupalvelujen muiden tuotteiden ja toimintojen tehokasta tuottamista.

Maaseutupalvelun hallinto vastaa toimialajohtajan johdolla sidosryhmätyöstä, tiedottamisesta, peruskuntien avustamisesta sekä toimialansa yleisestä valvonnasta ja kehittämisestä. Maaseutupalvelut vastaa maaseutuelinkeinojen hallinnosta ja kehittämisestä siten kuin maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetussa laissa (210/2010) tai muutoin määrätty sekä maatalousyrittäjien lomituspalveluista Alajärven paikallisyksikön alueella siten, kuin lomituspalvelulaissa (1231/96) ja turkistuottajien lomituspalvelulaissa (1264/2009) on määrätty.

Vuoden 2021 maaseutupalvelujen hallinnon kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,78 %, Soini 16,62 % ja Vimpeli 16,60 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Järvi-Pohjanmaan maaseutupalvelun hallinto tuottaa tietoa maaseututoimelle ja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueen kunnille päätöksenteon pohjaksi. Osallistuu alueen kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa tulevaisuuden suunnitteluun sekä vastaa osaltaan yhteistoiminta-alueen visioiden ja strategioiden jalkauttamisesta.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu:

Hallinnon kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.1.8.2. Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovelluksiin EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksista ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekestereitä.

Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittavat päätökset.

Toiminnalliset tavoitteet 2021 ja 2022–2025

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattu tilaisuus järjestetään yksi yhdessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet tilatuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10–20 % tuen määrästä on yleensä kesken-tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Maaseutupalveluiden henkilöstö on osallistunut tiiviisti sekä Ruokaviraston että ELY-keskuksen järjestämiin koulutuksiin. Vuoden koulutukset järjestettiin pääsääntöisesti etäkoulutuksina. Viljelijöille suunnattu tukihakukoulutus järjestettiin Etelä-Pohjanmaan muiden yhteistoiminta-alueiden ja ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä ja etäyhteydellä. Tukihakuun liittyvä neuvonta ja opastus tapahtuivat pääsääntöisesti puhelimen kautta. Viljelijöille suunnattujen koulutustilaisuuksien tavoite toteutui.

Koulutuksen lisäksi henkilöstö on osallistunut aktiivisesti uuden CAP-27 ohjelmakauden suunnitteluun Etelä-Pohjanmaan muiden yhteistoiminta-alueiden ja ELY-keskuksen kanssa. Yhteistyössä on annettu lausunnot sekä korjausehdotukset Maa- ja metsätalousministeriölle.

Tukea hakeneita tiloja Vimpelissä on 80 kpl ja peltopinta-ala 3 846 ha. Tukien maksatuksen osalta tavoite saada 80 % maksatuksista toteutumaan ensimmäisenä mahdollisena maksupäivänä toteutui Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella: Vimpelissä oli 220 tukihakemusta, joista maksettiin ensimmäisenä päivänä 220 tukihakemusta, toteutumisprosentti oli 100 %. Tavoite tukien maksatuksesta ensimmäisenä maksupäivänä toteutui.

Maaseutupalvelut tuki- ja viranomaistehtävät

Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	TP 2021	Muutos euro TP2021 / TA2021 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2021 / TA2021	Muutos % TP2021 / TP2020
Tulot	613	0	324	324	100,00	-89,49
Menot	38 543	39 890	37 483	-2 407	-6,42	-2,83
Netto	37 930	39 890	37 159	-2 731	-7,35	-2,07

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova):

Maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävät määräytyvät pääsääntöisesti maaseutuelinkeinojen hallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain perusteella. Päätehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa tukisovellukseen EU- ja kansalliset maatalouden tukihakemukset, tehdä niihin päätökset, huolehtia maksatuksesta ja suorittaa tarvittaessa kuulemiset ja takaisinperinnät. Lisäksi maaseututoimi ylläpitää hallinnon ohjelmien vaatimia asiakas-, peltolohko-, tukioikeus- ja eläintenpitäjärekisteriä. Maaseutuelinkeinoviranomainen tarkastaa ja tekee päätökset peto- ja hirvivahingoista sekä tarkastaa hukkakauratilat, antaa hukkakauran torjuntaohjeet ja tekee niistä tarvittaessa päätöksiä.

Vuoden 2021 maaseutupalvelujen tuki- ja viranomaistehtävien kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,78 %, Soini 16,62 % ja Vimpeli 16,60 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Henkilöstöä ja tuenhakijoita koulutetaan viljelijätukihakuun liittyvissä asioissa. Yhteistoiminta-alueen viljelijöille suunnattu tilaisuus järjestetään yksi yhdessä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Tukien maksatus ensimmäisenä maksupäivänä (seurattavat tuet perus- ja viherryttämistuki, luonnonhaittakorvaus ja ympäristötuki) vertailukohtana maksetut / myönnettyt tuet, tavoitteena saada 80 % myönnettyistä tuista maksuun ensimmäisenä maksupäivänä. 10–20 % tuen määrästä on yleensä kesken tilassa valvontojen, ulosottojen ja takaisinperintöjen johdosta.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Tuki- ja viranomaistehtävien kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.1.8.3. Maaseutupalvelut kehittäminen

Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan tuotantoinvestointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannon tason säilyttämiseksi (pelto ja kotteläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Palvelut käsittävät rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia.

Toiminnalliset tavoitteet 2021 ja 2022–2025

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksien neljä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Rahoitukseen ja kehittämiseen liittyvät asiakaskontaktit on pääsääntöisesti suoritettu puhelinneuvonnalla tai toimistolla 121 kertaa. Lisäksi on hankittu tai ohjattu asiakkaita käyttämään asiantuntijapalveluita yritystoiminnan perustamiseksi. Maatalouden rahoitusta alueelle saatiin 23 hankkeeseen, joihin avustusta tuli 901 661 euroa ja korkotukilainaa 771 660 euroa (Alajärvi 20 päätöstä, avustusta 845 400 euroa ja korkotukea 633 300 euroa. Soini 1 päätös, avustusta 35 000 euroa ja korkotukea 138 329 euroa. Vimpeli 2 päätöstä, avustusta 21 262 euroa ja korkotukea ei ollenkaan). Hankkeiden määrä laski puoleen ja avustuksen sekä korkotuen lähes kolmasosaan edellisestä vuodesta. Rahoitusmäärien lasku kertoo osaltaan maatalojen talouskriisistä.

Viljelijöille suunnatut kehittämiseen liittyvät koulutukset ovat järjestetty yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa etäkoulutuksina, joissa on taloushallinnon lisäksi käsitelty tuotantoa, jatkojalostusta ja jaksamista. Maaseututoimi on ollut aktiivisesti mukana Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) hallinnoimassa Väliä viljelijästä – projektissa. Projektiin ohjatuilta on tullut hyvää palautetta saadusta avusta. Neuvo 2020 palvelun käyttöön on ohjattu useita maatalousyrittäjiä.

Maaseututoimi on ollut kiinteästi mukana JPYP Oy:n toiminnassa. Yhteistyössä on laadittu strategioita alueen kunnille sekä suunnitelmia uudelle CAP-27 ohjelmakaudelle.

Maanmittauslaitoksen kanssa on jatkettu tiivistä yhteistyötä Alajärven ja Vimpelin alueella meneillään olevissa tilusjärjestelyissä. Tilusjärjestelyt eivät ole edenneet toivotulla tavalla, mutta osallistujia on ollut kuitenkin riittävästi hankkeen eteenpäin viemiseksi.

Vimpelin Pokelan tulva-alueelle tehtiin taustaselvityksiä, tiedotettiin maanomistajia sekä osallistuttiin tilaisuuksiin, joissa selvitettiin mahdollisten tulvien ennaltaehkäisyä. Tehtävät tehtiin yhteistyössä Vimpelin kunnan ympäristösihteerin kanssa.

Kehittämisen asiakaskontaktien määrä oli 121 ja tilaisuuksia järjestettiin kuusi. Tavoitteet toteutuivat.

Maaseutupalvelut kehittäminen

Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	TP 2021	Muutos euro TP2021 / TA2021 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2021 / TA2021	Muutos % TP2021 / TP2020
Tulot	36	0	39	39	100,00	7,26
Menot	4 810	6 294	4 515	-1 779	-39,40	-6,54
Netto	4 774	6 294	4 476	-1 818	-40,62	-6,66

Tuottajan viesti tilaajalle (ei sitova):

Maaseutupalvelujen kehittäminen tapahtuu neuvontana, meneillään olevia hankkeita ja muita ulkopuolisia rahoituslähteitä hyväksi käyttäen. Maaseudun kehittämistoimien päätavoitteena on saada aikaan tuotantoinvestointeja Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alueella tuotannon tason säilyttämiseksi (pelto ja kotieläin). Maaseudun pienyritystoiminnan kehittämistoimilla pyritään myös saamaan aikaan investointeja sekä samalla nostamaan tuotannon jalostusastetta. Muita tavoitteita ovat uusien maatalouden tuotantomuotojen ja innovaatioiden jalkauttaminen. Palvelut käsittävät rahoituslähteiden selvittämisen investointeihin, avustamisen laskelmissa sekä muiden selvitysten tekemisen.

Neuvonnan tueksi järjestetään tilaisuuksia, hankitaan asiantuntijapalveluita tai muuta kehittämistoimintaa tukevaa tietoa ja materiaalia.

Vuoden 2021 maaseutupalvelujen kehittämisen kustannusten jakoprosentit ovat peltopinta-alojen ja tilojen lukumäärän keskiarvon perusteella seuraavat: Alajärvi 66,78 %, Soini 16,62 % ja Vimpeli 16,60 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Aktiivista asiakaskontaktien määrän seuraamista jatketaan sekä kehitetään. Asiakaskontaktien määrätavoite on 100 kpl ja tilaisuuksia neljä.

Tilaajan sitova tekstiperustelu:

Kehittämisen kustannukset jaetaan kunnittain peltopinta-alan ja tukea hakeneiden tilojen määrän keskiarvon perusteella.

3.1.8.4. Lomituspalvelut hallinto

Lomituspalvelujen hallinnon tehtävät perustuvat maatalousyrittäjien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen sekä turkistuottajien lomituspalvelulakiin ja -asetukseen. Tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa vuosiloma- ja sijaispuhakemukset sekä itse järjestettyjen lomitusten korvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia maksatuksesta, laskutuksesta ja takaisinperinnästä. Lomituspalvelujen hallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiapaperit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuottajille. Lomahallinnolla on päivittäisessä käytössä Melan ylläpitämä lomituspalveluohjelmisto, lomitusnetti. Turkistuottajien lomitukset kirjataan Excel-taulukkoon.

Lomituspalvelujen hallinto päättää maatalouslomittajien töihin sijoittamisesta, huolehtii työsuhteiden ilmoittamisesta ja palkka-aineiston välittämisestä kuukausittain tilitoimistoon palkanmaksua varten. Hallinto tekee lomituspalveluiden henkilöstöä koskevat KVTES:n mukaiset päätökset. Hallinto huolehtii, että maatalouslomittajien määrä vastaa kysyntää ja että jokaisella lomittajalla on riittävä ammattitaito lomituksen suorittamiseen tiloilla, joiden lomituksia he hoitavat. Täydennyskoulutusta ja tilakohtaista perehdytystä järjestetään maatalouslomittajien koulutustarpeen mukaisesti.

Lomahallinto huolehtii, että lomituspäivän kesto on määritelty lainmukaisesti ja maatalouslomittajan työ-aika vastaa lomitettavan maatalousyrittäjän tehtäväosuutta.

Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteiden on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Lomittajat ottavat työssään huomioon työturvallisuuden. Työtapaturmia ja sairauspoissaoloja pyritään vähentämään. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien työolosuhdekartoitusten avulla. Maatalousyrittäjien tyytyväisyyttä paikallisyksikön toimintaan seurataan ja tehdään tarpeenmukaiset parannukset.

Toiminnalliset tavoitteet 2021 ja 2022–2025

Lomituspalvelujen hallinto kouluttaa lomittajat uuden tekniikan käyttöön.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lomituspalveluiden hallinto oli tiiviisti mukana Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) paikallisyksikkö-rakenteeseen liittyvissä valmistelutehtävissä. Mela sanoi irti Alajärven kaupungin kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen vuoden 2021 loppuun mennessä ja ilmoitti samalla tehneensä uuden toimeksiantosopimuksen vuoden 2022 alusta Kurikan kaupungin kanssa.

Tehtäväjärjestelyjen avulla saatua lisäresurssia hyödynnettiin maatalouslomittajien työolosuhdekartoituksiin, jotka tehtiin kesän aikana koronatilanteen hieman helpotettua.

Lomittajille on järjestetty neljä koululutustilaisuutta, joissa on käsitelty nautojen tauteja ja ensiapua sekä koneiden käsittelyä ja robottilypsyä. Tavoite toteutui.

Lomituspalvelut hallinto

Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	TP 2021	Muutos euro TP2021 / TA2021 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2021 / TA2021	Muutos % TP2021 / TP2020
Tuotot	185 441	181 734	184 111	2 377	1,29	-0,72
Kulut	189 775	209 043	192 907	-16 136	-8,36	1,62
Netto, mistä osuudet kunnittain	4 335	27 309	8 795	-18 514	-210,50	50,71
Vimpeli	663	4 315	1 390	-2 925	-210,50	52,31

Tuottajan viesti tilaajalle:

Lomituspalvelun hallinnon tehtävänä on ottaa vastaan, käsitellä ja tallentaa vuosiloma- ja sijaispuhakemukset sekä itse järjestettyjen lomitusten korvaushakemukset, tehdä niihin päätökset sekä huolehtia maksatuksesta, las-kutuksesta ja takaisinperinnästä. Lomituspalvelujen hallinto ottaa vastaan myös lomittajien aiheuttamista vahingoista kertyneet asiapaperit, tekee niihin päätökset ja huolehtii korvausten maksamisesta maatalousyrittäjille sekä turkistuottajille.

Vuoden 2021 lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa, Alajärvi 62,69 %, Soini 21,51 % ja Vimpeli 15,80 %.

Toiminnalliset tavoitteet:

Lomituspalvelujen hallinto kartoittaa maatalouslomittajien ammattitaidon. Maatalouslomittajien työskentelyolosuhteet on täytettävä työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Hallinto päivittää maatalouslomittajien työolosuhteet kolmen vuoden välein tiloilla tehtävien olosuhdekartoitusten avulla.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu:

Lomituspalveluiden hallinnon nettokustannukset jaetaan kunnille lomitettujen päivien suhteessa.

3.1.8.5. Lomituspalvelut kotieläintilat

Maatalousyrittäjä voi hakea joko hakemuslomakkeella tai lomitusnetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tehdä lomitusnettiin lomituspyyntöjä vuosiloman ja tuetun maksullisen lomitukseen ajalle. Vuosilomaan oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus käyttää tuettua maksullista lomitusta. Sijaisapu on haettava ennen sijaisaputoiden aloittamista. Sijaisapua on mahdollista hakea myös sähköpostilla, tekstiviestillä tai Whatsapp -viestillä. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain maatalousyrittäjän päivittäin välttämättömistä kotieläinten hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen.

Maatalousyrittäjä voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjestetyn lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia maatalouslomittajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspalvelujen tuottajilta. Itse järjestetyssä lomituksessa maatalousyrittäjä ostaa lomituksen ennakkoperintärekisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Maatalousyrittäjät ovat valinneet pääsääntöisesti kunnalliset lomituspalvelut. Vain 5 tilaa on valinnut itsejärjestetyn lomituksen.

Maatalouslomittajat pääsevät katsomaan lomitusnetistä omien tietojensa lisäksi työvuorosuunnitelmiaan ja lomitettavien tilojen tietoja. Lomahallinnon edustaja antaa maatalouslomittajalle vahvistetun työvuoroluettelon viikkoa ennen kutakin neljän viikon jaksoa. Maatalouslomittaja saapuu työvuoroon ja poistuu työvuorosta työvuoroluettelossa olevien kellonaikojen mukaisesti. Maatalouslomittaja kirjaa työvuoroluetteloon lomahallinnon edustajan kanssa sopimansa mahdolliset muutokset.

Toiminnalliset tavoitteet 2021 ja 2022–2025

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti lomavuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalousyrittäjä/vuosi.

Sijaisapupyynnöt pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuosilomat on myönnetty lainmukaisesti. Vuosilomaa lomitettiin Järvi-Pohjanmaan alueella 27,57 vuosilomapäivää yrittäjää kohti. Tavoite ylittyi. Syynä oli se, että vuonna 2020 oli runsaasti sijaisapulomituksia, jolloin vuosilomapäiviä siirtyi pidettäväksi vuodelle 2021.

Sijaisapupyynnöt on toteutettu 97 %, koska sijaisapua suorittavaa lomittajaa ei otettu tilalle tai lomitusta ei otettu koko sijaisavun ajaksi. Tavoite toteutui.

Lomituspalvelut kotieläintilat

Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	TP 2021	Muutos euro TP2021 / TA2021 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2021 / TA2021	Muutos % TP2021 / TP2020
Tuotot	1 696 258	1 802 268	1 562 284	-239 984	-15,36	-8,58
Kulut	1 696 258	1 802 268	1 594 518	-207 750	-13,03	-6,38
Netto	0	0	-32 234	-32 234	100,00	100,00

Tuottajan viesti tilaajalle:

Maatalousyrittäjä voi hakea joko hakemuslomakkeella tai lomituksetin kautta vuosilomaa ja sijaisapua sekä tehdä lomitukseen lomituspyyntöjä vuosiloman ja tuetun maksullisen lomituksen ajalle. Vuosilomaan oikeutetulla maatalousyrittäjällä on oikeus käyttää tuettua maksullista lomitusta. Sijaisapu on haettava kirjallisesti ennen sijaisaputoimen aloittamista. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain maatalousyrittäjän päivittäin välttämättömistä kotieläinten hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan maatalousyrittäjän tehtäväosuuteen.

Lomituspalvelut sisältävät lomituksesta syntyvät kustannukset. Maatalousyrittäjällä on oikeus 26 vuosilomapäivään ja 120 tuntiin tuettua maksullista lomitusta. Valtiolta tuleva ennako tarkistetaan 1.7. alkaen. Vuosilomaan oikeutettuja Alajärvellä on 93 tilalla 146 yrittäjää, Soinissa 23 tilalla 37 yrittäjää ja Vimpelissä 21 tilalla 34 yrittäjää.

Toiminnalliset tavoitteet:

Vuosilomat myönnetään lainmukaisesti ja järjestetään tasaisesti lomavuoden aikana. Vuosilomia pidetään keskimäärin 26 päivää/maatalousyrittäjä/vuosi.

Sijaisapupyyntöjä pystytään toteuttamaan hakemusten mukaisesti.

Tilaaajan sitova tekstiperustelu:

Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista.

3.1.8.6. Lomituspalvelut turkistuottajat

Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäivän kesto on sidottu turkistilan lomituskohdan eläinyksikkömäärään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläinten päivittäisistä hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutetulla turkistuottajalla on oikeus käyttää maksullista lisävapaata.

Turkistuottaja voi valita joko kunnalliset lomituspalvelut tai itse järjestetyn lomituksen. Kunta käyttää ensisijaisesti palveluksessaan olevia maatalouslomitajia ja ostaa tarvittaessa palveluita lomituspalvelujen tuottajilta.

Itse järjestetyssä lomituksessa turkistuottaja ostaa lomituksen ennakkoperintärekisteriin merkityltä yritykseltä tai ammatinharjoittajalta. Turkistuottajat järjestävät lomitukset pääsääntöisesti itse.

Toiminnalliset tavoitteet 2021 ja 2022–2025

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaikki 14 turkistuottajaa pitivät kaikki 18 vuosilomapäiväänsä. Yhteensä turkistuottajat käyttivät 252 vuosilomapäivää (100 %). Tavoite toteutui.

Lomituspalvelut turkistuottajat

Suurtuote	TP 2020	TA 2021 (€)	TP 2021	Muutos euro TP2021 / TA2021 ylitys (+) / alitus (-)	Muutos % TP2021 / TA2021	Muutos % TP2021 / TP2020
Tuotot	81 754	75 308	82 437	7 129	8,65	0,83
Kulut	81 754	75 308	82 437	7 129	8,65	0,83
Netto	0	0	0	0	100,00	100,00

Tuottajan viesti tilaajalle:

Turkistuottaja voi hakea vuosilomaa hakemuslomakkeella. Lomituspäivän kesto on sidottu turkistilan lomitusajankohdan eläinyksikkömäärään. Vuosilomalomituksessa huolehditaan vain turkistilan turkiseläinten päivittäisistä hoitotoista siltä osin kuin ne kuuluvat vuosilomalla olevan turkistuottajan tehtäviin. Vuosilomaan oikeutulla turkistuottajalla on oikeus käyttää maksullista lisävapaata.

Turkistuottajat ovat oikeutettuja 18 vuosilomapäivään. Lisävapaatunteja turkistuottaja on voinut käyttää enintään 120 tuntia.

Toiminnalliset tavoitteet:

Kaikki lomaan oikeutetut turkistuottajat käyttävät lainmukaiset 18 vuosilomapäiväänsä.

Tilaajan sitova tekstiperustelu: Mela vastaa lomituspalveluiden kustannuksista siirtomäärärahan rajoissa.

Maaseututoimen henkilöstö 31.12.2021

Tuloyksikkö	Ammattinimike	TP2020	TA2021	TP2021	Muutokset +/- TP2021 kpl
Maaseutupalvelut	maaseututoimenjohtaja	1	1	1	0
	maaseutuasiamies	2	2	2	0
	toimistos sihteeri	2	2	2	0
	harjoittelija	0	0	0	0
Lomitus- palvelut hallinto	lomatoimenjohtaja	1	1	1	0
	lomatoimen sihteeri	0	0	0	0
	lomatoimenohjaaja	2	2	2	0
Lomitus- palvelut kotieläintilat	maatalouslomittaja	33	33	29	-4
Maaseututoimi yhteensä		41	41	37	-4

3.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

3.2.1. Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla

Käyttötalouden toteutuminen sitovuustasolla						
(ulkoinen)						
	TA 2021	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot	0		0,00	3 173,80	-3 173,80	
Toimintakulut	-9 143	0	-9 143,00	-11 977,88	2 834,88	131,0
Toimintakate	-9 143	0	-9 143,00	-8 804,08	-338,92	96,3
Tarkastuslautakunta						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-10 994	0	-10 994,00	-11 912,85	918,85	108,4
Toimintakate	-10 994	0	-10 994,00	-11 912,85	918,85	108,4
Kunnanhallitus						
Toimintatuotot	69 223		69 223,00	15 218,12	54 004,88	22,0
Toimintakulut	-17 748 492	-350 000	-18 098 492,00	-18 138 573,54	40 081,54	100,2
Toimintakate	-17 679 269	-350 000	-18 029 269,00	-18 123 355,42	94 086,42	100,5
Vapaa-aika- ja kultt.toim. Ltk						
Toimintatuotot	32 419		32 419,00	43 072,53	-10 653,53	132,9
Toimintakulut	-131 331	0	-131 331,00	-141 405,05	10 074,05	107,7
Toimintakate	-98 912	0	-98 912,00	-98 332,52	-579,48	99,4
Tekninen lautakunta						
Toimintatuotot	3 658 328		3 658 328,00	4 044 703,89	-386 375,89	110,6
Toimintakulut	-3 540 434	-100 000	-3 640 434,00	-4 052 101,08	411 667,08	111,3
Toimintakate	117 894	-100 000	17 894,00	-7 397,19	25 291,19	-41,3
VIMPELIN KUNTA						
Toimintatuotot	3 759 970	0	3 759 970,00	4 106 168,34	-346 198,34	109,2
Toimintakulut	-21 440 394	-450 000	-21 890 394,00	-22 355 963,02	465 569,02	102,1
Toimintakate	-17 680 424	-450 000	-18 130 424,00	-18 249 794,68	119 370,68	100,7
Verotulot	10 385 000		10 385 000,00	10 860 520,37	-475 520,37	104,6
Valtionosuudet	8 924 821		8 924 821,00	9 446 945,00	-522 124,00	105,9
Rahoitustuotot- ja kulut	-33 774		-33 774,00	-18 212,50	-15 561,50	53,9
Vuosikate	1 595 623	-450 000	1 145 623,00	2 039 458,19	-893 835,19	178,0
Poistot ja arvonalentum.	-972 605	0	-972 605,00	-1 067 716,15	95 111,15	109,8
Satunn. tuotot ja kulut					0,00	
Tilikauden yli-/alijäämä	623 018	-450 000	173 018,00	971 742,04	-798 724,04	561,6

3.2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU						
	Alkuper.	Muutokset	TA +	Toteutuma	Poikkeama	Tot.
ulkoinen	TA 2021		muutokset			%
Toimintatulot						
Myyntitulot	2 723 177		2 723 177	3 060 294,28	-337 117,28	112,4
Maksutulot	44 200		44 200	48 001,51	-3 801,51	108,6
Tuet ja avutukset	85 290		85 290	25 890,64	59 399,36	30,4
Muut toimintatulot	907 303		907 303	971 981,91	-64 678,91	107,1
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-2 168 456		-2 168 456	-2 105 794,97	-62 661,03	97,1
Palvelujen ostot	-17 693 275	-450 000	-18 143 275	-18 461 939,13	318 664,13	101,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 060 130		-1 060 130	-1 162 678,19	102 548,19	109,7
Avustukset muille	-185 200		-185 200	-160 203,02	-24 996,98	86,5
<i>Avustukset liikelaitoksille</i>						
Muut toimintamenot	-333 333		-333 333	-465 347,71	132 014,71	139,6
Toimintakate	-17 680 424	-450 000	-18 130 424	-18 249 794,68	119 370,68	100,7
Verotulot	10 385 000		10 385 000	10 860 520,37	-475 520,37	104,6
Valtionosuudet	8 924 821		8 924 821	9 446 945,00	-522 124,00	105,9
Rahoitustulot ja -menot:						
Korkotulot muilta						
<i>Korkotulot liikelaitoksilta</i>						
Muut rahoitustulot muilta	29 000		29 000	44 761,32	-15 761,32	154,3
<i>Korv. per.pääomasta liikelaitoksilta</i>						
Korkomenot	-61 474		-61 474	-61 488,55	14,55	100,0
Muut rahoitusmenot	-1 300		-1 300	-1 485,27	185,27	114,3
Vuosikate	1 595 623	-450 000	1 145 623	2 039 458,19	-893 835,19	178,0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-972 605		-972 605	-1 067 716,15	95 111,15	109,8
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	623 018	-450 000	173 018	971 742,04	-798 724,04	561,6
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	623 018	-450 000	173 018	971 742,04	-798 724,04	561,6

Verotulojen toteutuminen

	TA 2021	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälk.	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	8 781 000,00		8 781 000,00	9 117 876,78	336 876,78
Osuus yhteisöveron tuotosta	787 000,00		787 000,00	961 222,88	174 222,88
Kiinteistövero	817 000,00		817 000,00	781 420,71	-35 579,29
Muut verotulot					
Verotulot yhteensä	10 385 000,00	0,00	10 385 000,00	10 860 520,37	475 520,37

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo milj. eu- roa	Muutos %
2017	22,25	38,922	-5,7
2018	22,25	40,343	3,6
2019	22,25	39,902	-1,1
2020	22,25	40,120	0,5
2021	22,25	40,763	1,6

Valtionosuuksien toteutuminen

	TA 2021	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut. jälk.	Toteuma 2021	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	8 074 416,00		8 074 416,00	8 072 610,00	-1 806,00
Harkinnanvarainen				510 000,00	510 000,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut	-745 483,00		-745 483,00	-746 437,00	954,00
Verotulomenetysten korvaus	1 595 888,00		1 595 888,00	1 610 772,00	14 884,00
Valtionosuudet	8 924 821,00		8 924 821,00	9 446 945,00	522 124,00

3.2.3. Investointien toteutuminen

Investointien toteutuminen	TA 2021	TA- muutos	TA + muutos	Tot	Poikk.	Tot %
091101 Aineettomat oikeudet						
Menot	-15 000	-10 400	-25 400	-25 368,16	31,84	
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000	-10 400	-25 400	-25 368,16	31,84	99,9
091201 Maa- ja vesialueet						
Menot	-100 000	70 000	-30 000	-37 657,07	-7 657,07	
Tulot	30 000	2 000	32 000	32 048,51	48,51	
Investoinnit netto	-70 000	72 000	2 000	-5 608,56	-7 608,56	280,4
091205 Hietojanlahden kunnostus						
Menot		-170 400	-170 400	-183 683,08	-13 283,08	
Tulot		100 024	100 024	113 024,80	13 000,80	
Investoinnit netto		-70 376	-70 376	-70 658,28	-282,28	100,4
091329 Liikuntahallin peruskorjaus						
Menot	-100 000		-100 000	-113 705,72	-13 705,72	
Tulot	50 000		50 000	30 000,00	-20 000,00	
Investoinnit netto	-50 000		-50 000	-83 705,72	-33 705,72	167,4
091333 Ent Osuuskaupan julkisv kunnostam.						
Menot	-30 000	30 000	0		0	
Tulot						
Investoinnit netto	-30 000	30 000	0		0	
091335 Toimela (perusk.)						
Menot		-30 000	-30 000	-35 909,39	-5 909,39	
Tulot						
Investoinnit netto		-30 000	-30 000	-35 909,39	-5 909,39	119,7
091336 Rantakylän ent. koulun peruskorjaus						
Menot		-24 000	-24 000	-24 023,10	-23,10	
Tulot			0			
Investoinnit netto		-24 000	-24 000	-24 023,10	-23,10	100,1
091513 Metsätarhan päiväkodin muutostyö/pk						
Menot	-40 000	24 000	-16 000	-15 663,68	336,32	
Tulot						
Investoinnit netto	-40 000	24 000	-16 000	-15 663,68	336,32	97,9
091521 Yht.koulun kellaritilojen korj.						
Menot	-50 000	15 000	-35 000	-35 434,17	-434	
Tulot						
Investoinnit netto	-50 000	15 000	-35 000	-35 434,17	-434	101,2
091530 Rakennukset						
Menot	-20 000		-20 000	0,00	20 000	
Tulot		137 175	137 175	137 174,92	-0,08	
Investoinnit netto	-20 000	137 175	117 175	137 174,92	20 000	117,1
091532 Toimelan ruoka/jätehuolto						
Menot	-10 000		-10 000	0,00		
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	0,00		

Investointien toteutuminen	TA 2021	TA- muutos	TA + muutos	Tot	Poikk.	Tot %
091547 Intervallin peruskorj 2. vaihe						
Menot	-700 000		-700 000	-757 845,34	-57 845,34	
Tulot						
Investoinnit netto	-700 000		-700 000	-757 845,34	-57 845,34	108,3
091549 Metsätarhan päiväkotiväistöil (sähköliitt)						
Menot			0	-2 165,00	-2 165,00	
Tulot						
Investoinnit netto			0	-2 165,00	-2 165,00	
091450 Kevyenliik väylä, Rantakylä						
Menot	-10 000	10 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000	10 000	0			
091480 Yhteiskoulun pihan kunn+liikkuva koulu						
Menot	-50 000	-15 000	-65 000	-67 976,91	-2 976,91	
Tulot	15 000		15 000	15 000,00		
Investoinnit netto	-35 000	-15 000	-50 000	-52 976,91	-2 976,91	106,0
091482 Saarikentän al kehitt + suunnittelu						
Menot	-80 000		-80 000	-57 442,86	22 557,14	
Tulot	32 315		32 315	25 852,52		
Investoinnit netto	-47 685		-47 685	-31 590,34	16 094,66	66,2
091490 Tievalaistuksen uusiminen						
Menot	-25 000		-25 000	-26 678,17	-1 678,17	
Tulot						
Investoinnit netto	-25 000		-25 000	-26 678,17	-1 678,17	106,7
091524 Kaavatiet						
Menot	-60 000	-115 000	-175 000	-146 640,58	28 359	
Tulot						
Investoinnit netto	-60 000	-115 000	-175 000	-146 640,58	28 359	83,8
091537 Aapiskujan koulun pihan kunn/katokset						
Menot	-20 000	20 000	0			
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	20 000	0			
091538 Kantatie 68 peruskorjaus						
Menot	-120 000	15 000	-105 000	-109 785,78	-4 785,78	
Tulot						
Investoinnit netto	-120 000		-105 000	-109 785,78	-4 785,78	104,6
091546 Koskenrannantien leikk/asfaltointi						
Menot	-10 000	4 000	-6 000	-6 203,37	-203,37	
Tulot					0,00	
Investoinnit netto	-10 000	4 000	-6 000	-6 203,37	-203,37	103,4
091419 Liikuntahallin välineistö						
Menot	-10 000		-10 000	-8 249,90	1 750,10	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-8 249,90	1 750,10	82,5

Investointien toteutuminen	TA 2021	TA- muutos	TA + muutos	Tot	Poikk.	Tot %
091424 Intervalliin kalusteet						
Menot	-40 000		-40 000	-22 985,58	17 014,42	
Tulot						
Investoinnit netto	-40 000		-40 000	-22 985,58	17 014,42	57,5
091506 Puhdistuspalv hankinnat (koneet ja kal.)						
Menot	-20 000		-20 000	-14 604,00	5 396,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-14 604,00	5 396,00	73,0
091641 Asunto-osakkeet						
Menot						
Tulot		24 598	24 598	24 597,48	-1	
Investoinnit netto		24 598	24 598	24 597,48	-0,52	100,0
091642 Muut osakkeet ja osuudet						
Menot						
Tulot				6 000,00	6 000,00	
Investoinnit netto				6 000,00	6 000,00	
091711 Vesiliittymien rakentaminen						
Menot	-10 000		-10 000	-2 590,87	7 409,13	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-2 590,87	7 409,13	25,9
091900 Vesijohtoverk. laaj. ja uusim.						
Menot	-10 000		-10 000	-1 452,34	8 548	
Tulot						
Investoinnit netto	-10 000		-10 000	-1 452,34	8 548	14,5
091901 Varavesijärjestelmä						
Menot	-20 000	20 000			0,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000	20 000			0,00	
091721 Viemäri liittymien rakentaminen						
Menot	-20 000		-20 000	-12 560,20	7 439,80	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000	-12 560,20	7 439,80	62,8
091740 Jätevesipumppaamoiden saneeraus						
Menot	-20 000		-20 000		0,00	
Tulot						
Investoinnit netto	-20 000		-20 000		0,00	
091751 Viemäriverkoston laajentaminen						
Menot	-15 000		-15 000,00	-17 098,89	-2 098,89	
Tulot						
Investoinnit netto	-15 000		-15 000,00	-17 098,89	-2 098,89	114,0
Investointimenot	-1 605 000	-156 800	-1 761 800	-1 725 724,16	36 075,84	98,0
Investointitulot	127 315	263 797	391 112	383 698,23	-7 413,77	98,1
Investoinnit netto	-1 477 685	106 997	-1 370 688	-1 342 025,93	28 662,07	97,9

Investointiosan määrärahamuutoksia on hyväksytty kunnanvaltuustossa 14.6.2021 § 65, muita muutoksia hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 8.11.2021 § 131 ja 13.12.2021 § 146. Teknisen lautakunnan vastuulla olevien investointien määrärahamuutokset ja ylitykset käsiteltiin teknisessä lautakunnassa uudelleen tilinpäätöstä varten 16.3.2022 § 14. Kunnanhallitus käsitteli muutokset 28.3.2022 88 §, jossa ne esitetään kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi huhtikuun 2022 kokoukseen.

3.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäisen talousarvio 2021	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta				2 039	
Vuosikate	1 595 623	-450 000	1 145 623	458	-893 835
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				-39 706	39 706
Investointien rahavirta				-1 725	
Investointimenot	-1 605 000	-156 800	-1 761 800	724	-36 076
Rahoitusosuudet investointimenoihin	117 315	80 024	197 339	183 877	13 462
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutus-tulot	10 000	183 773	193 773	239 527	-45 754
Toiminta ja investoinnit, netto	117 938	-343 003	-225 065	697 432	-922 497
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille					
<i>Antolainasaamisten lis. liikelaitoksille</i>					
Antolainasaamisten vähennykset muilta					
<i>Antolainasaamisten väh. liikelaitoksilta</i>					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	393 062		393 062		393 062
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-511 000		-511 000	-511 210	210
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Lyhytaikaisten saamisten muutos				-422 035	422 035
Korott. pitkä- ja lyhytaik velkojen muutos				-281 432	281 432
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen				-517 245	517 245

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1. Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

4.2. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA		
ulkoinen	2021	2020
Toimintatuotot		
Myyntituotot	3 060 294,28	3 194 819,10
Maksutuotot	48 001,51	42 864,96
Tuet ja avustukset	25 890,64	27 065,57
Muut toimintatuotot	971 981,91	871 880,27
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 729 246,66	-1 648 208,94
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-366 177,58	-360 793,16
Muut henkilösivukulut	-56 703,30	-64 004,66
Henkilöstökorvaukset, meno	46 332,57	48 224,67
Palvelujen ostot	-18 461 939,13	-17 782 509,89
Aineet , tarvikkeet ja tavarat	-1 162 678,19	-995 977,02
Avustukset	-160 203,02	-156 960,09
Muut toimintakulut	-465 347,71	-359 194,10
Toimintakate	-18 249 794,68	-17 182 793,29
Verotulot	10 860 520,37	10 147 575,83
Valtionosuudet	9 446 945,00	9 285 668,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	44 761,32	36 209,88
Korkokulut	-61 488,55	-63 412,54
Muut rahoituskulut	-1 485,27	-1 760,80
Vuosikate	2 039 458,19	2 221 487,08
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 067 716,15	-980 573,72
Kertaluonteiset poistot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	971 742,04	1 240 913,36
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	971 742,04	1 240 913,36

4.3. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA		
	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 039 458,19	2 221 487,08
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-39 706,13	-5 220,43
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 725 724,16	-2 200 164,56
Rahoitusosuudet investointimenoihin	183 877,32	9 470,90
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	239 527,04	56 303,87
Toiminnan ja investointien rahavirta	697 432,26	81 876,86
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		2 200 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-511 210,00	-506 935,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-1 500 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset		
Pitkäaik. saamisten muutos		
Lyhytaik. saamisten muutos	-422 035,47	319 503,50
Korottomien velkojen muutokset	-281 431,50	-1 070 206,04
Rahoituksen rahavirta	-1 214 676,97	-557 637,54
Rahavarojen muutos	-517 244,71	-475 760,68
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	413 727,39	930 972,10
Rahavarat 1.1.	930 972,10	1 406 732,78
	-517 244,71	-475 760,68

4.4. Tase

TASE		
ulkoinen		
VASTAAVAA	2021	2020
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	424 944,15	37 709,49
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 106 508,39	2 119 891,90
Rakennukset	11 116 181,83	10 694 426,53
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 694 086,55	3 764 528,15
Koneet ja kalusto	282 305,64	391 786,04
Enn.maksut ja keskener. hank.	407 417,08	718 194,27
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 964 514,64	3 995 112,12
Muut lainasaamiset	631 577,00	631 577,00
Muut saamiset	96 338,48	96 338,48
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	37 425,45	38 541,16
Muut toimeksiantojen varat	115,90	147,60
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	330 665,99	330 665,99
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	843 501,99	480 644,07
Lainasaamiset	13 000,02	21 033,68
Muut saamiset	82 873,46	119 562,66
Siirtosaamiset	154 151,62	50 251,21
III Rahoitusarvopaperit		
	5 879,60	5 879,60
IV Rahat ja pankkisaamiset		
	407 847,79	925 092,50
VASTAAVAA YHTEENSÄ	24 599 335,58	24 421 382,45

VASTATTAVAA	2021	2020
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	10 969 570,99	10 969 570,99
II Arvonkorotusrahasotot		
III Muut omat rahastot		
IV Edell. tilikausien yli-/alijäämä	-165 830,07	-1 406 743,43
V Tilikauden yli-/alijäämä	971 742,04	1 240 913,36
B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET		
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	37 425,45	38 541,16
Muut toimeksiantojen pääomat	4 301,49	4 333,19
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	6 418 094,00	7 129 382,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	284,71	348,99
Liittymismaksut ja muut velat	191 769,89	437 171,59
Siirtovelat		
II Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	4 000 000,00	4 000 000,00
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	711 208,00	511 130,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot		
Ostovelat	1 074 230,61	1 067 536,03
Liittymismaksut ja muut velat	53 369,40	41 193,50
Siirtovelat	333 169,07	388 005,07
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	24 599 335,58	24 421 382,45

4.5. Konsernilaskelmat

4.5.1. Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA		
	2021	2020
Toimintatuotot	13 492 374,72	14 145 122,19
Toimintakulut	-31 053 550,91	-30 841 860,96
Osuus osakkuusyht.voitosta (tappiosta)	-7 394,44	2 769,22
Toimintakate	-17 568 570,63	-16 693 969,55
Verotulot	10 860 520,37	10 147 575,83
Valtionosuudet	10 069 325,16	9 885 160,40
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	40,44	11,38
Muut rahoitustuotot	61 808,25	118 453,86
Korkokulut	-90 210,36	-148 606,91
Muut rahoituskulut	-53 335,29	-16 140,85
Vuosikate	3 279 577,94	3 292 484,16
Poistot ja arvonalentamiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 856 740,89	-1 814 885,32
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	1 422 837,05	1 477 598,84
Tilinpäätössiirrot	738,26	-1 095,60
Tilikauden verot	-16 776,17	-9 354,66
Laskennalliset verot	-1 457,30	
Vähemmistöosuudet	-13 379,97	-8 034,75
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 391 961,87	1 459 113,83

4.5.2. Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA		
	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 279 577,94	3 292 484,16
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-16 776,17	-9 354,66
Tulorahoituksen korjaukset	-35 259,20	-95 958,36
Toiminnan rahavirta	3 227 542,57	3 187 171,14
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 277 792,77	-3 354 866,63
Rahoitusosuudet investointeihin	183 877,32	9 470,90
Pys. vastaavien hyödykk. luovutustulot	199 947,57	51 347,77
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	38 060,45	7 068,68
Käyttöomaisuuden myyntitulot	238 008,02	58 416,45
Investointien rahavirta	-1 855 907,43	-3 286 979,28
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 371 635,14	-99 808,14
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-4 320,00	
Antolainasaamisten vähennys		43,59
Antolainauksen muutokset yhteensä	-4 320,00	43,59
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	266 383,01	3 180 702,06
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 309 636,19	-1 091 456,76
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-15 395,95	-1 602 799,82
Lainakannan muutokset yhteensä	-1 058 649,13	486 445,48
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	800,43	-53 658,73
Vaihto-omaisuuden muutos	-5 081,83	-53 734,32
Saamisten muutos	-137 750,89	567 464,25
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	-470 098,04	-1 367 663,87
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-612 130,33	-907 592,67
Rahoituksen rahavirta	-1 675 099,46	-421 103,60
Rahavarojen muutos	-303 464,32	-520 911,74
Rahavarat 31.12.	1 976 536,31	2 280 000,63
Rahavarat 1.1.	2 280 000,63	2 800 912,37
Rahavarojen muutos	-303 464,32	-520 911,74

4.5.3. Konsernitase

KONSERNITASE		
VASTAAVAA	2021	2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	185 865,05	183 557,68
Muut pitkävaikutteiset menot	367 013,06	8 157,77
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 376 263,08	2 374 270,93
Rakennukset	20 372 317,61	19 973 414,05
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 929 614,06	3 921 537,81
Koneet ja kalusto	1 016 938,11	1 186 312,04
Muut aineelliset hyödykkeet	33 963,48	30 538,32
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	469 287,65	835 260,68
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	275 405,71	16 800,00
Osakkeet ja osuudet	727 219,19	2 312 426,50
Lainasaamiset	4 320,00	
Muut saamiset	142 800,13	142 800,13
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	65 781,95	52 227,12
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	56 208,44	51 868,39
Muut toimeksiannot	829,92	888,94
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	221 637,52	216 571,10
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	298,94	
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 659 040,06	1 390 198,59
Lainasaamiset	13 000,02	21 033,68
Muut saamiset	141 776,97	221 623,03
Siirtosaamiset	226 149,86	140 010,50
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Muut arvopaperit	321 451,26	5 989,08
Rahat ja pankkisaamiset	1 655 085,05	2 274 844,63
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 262 267,12	35 360 330,97

VASTATTAVAA	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	10 969 570,99	10 969 570,99
Muu oma pääoma	22 710,21	23 808,21
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	86 700,24	-1 333 204,07
Tilikauden yli/alijäämä	1 391 961,87	1 459 113,83
VÄHEMMISTÖOSUUDET	383 046,84	344 410,89
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	164 457,67	184 634,01
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	66 369,51	52 014,25
Lahjoitusrahaston pääomat	43 797,66	44 940,69
Muiden toimeksiantojen pääomat	17 615,90	12 191,84
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 303 103,77	14 505 096,53
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	191 769,89	437 171,59
Laskennalliset verovelat	20 353,28	18 895,98
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat	4 000 000,00	4 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 445 138,56	1 100 016,48
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta	46 987,50	336 635,08
Saadut ennakot	49 548,65	61 193,12
Ostovelat	1 614 759,10	1 588 568,09
Muut velat	367 676,16	399 962,31
Siirtovelat	1 076 699,32	1 155 311,15
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 262 267,12	35 360 330,97

Oman pääoman muutokseen vaikuttavia tekijöitä
Kuntayhtymän oman pääoman muutos

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1. Selvitys tilinpäätöksen 2021 ja vuoden 2020 tilinpäätöstietojen vertailukelpoisuudesta

Tuloslaskelmatiedot ja henkilöstöä koskevat tiedot

Vimpelin kunnan ja kuntakonsernin tilinpäätöksen tuloslaskelma ei toimintatuottojen eikä toimintakulujen osalta ole vertailukelpoinen vuoden 2020 tilinpäätöksen tuloslaskelman vastaavien tietojen osalta.

Vuoden 2021 tuloslaskelmaan sisältyy kertaluonteisia myyntituloja vesi- ja viemärlaitoksen liittymismaksuista vain 184 998,80 euroa, kun ne vuoden 2020 tilinpäätöksessä olivat 707 720,96 euroa. Teknisen toimen muilta kunnilta saadut tulot lisääntyivät sekä väistöilojen vuokrien että sisäilmaongelmista aiheutuneiden tutkimuskustannusten vuoksi. Lisäksi koronapandemiasta ja lisääntyneistä palvelutarpeista johtuen muiden tukipalvelujen myyntitulot kasvoivat (ravitsemispalvelut ja tilapalvelut).

Toimintakulujen osalta sivistystoimen ostopalveluissa on pääasiassa koronapandemiasta johtuen v. 2020 oli merkittävä menojen vähennys 501 036 euroa ja vuonna 2021 palattiin normaalille tasolle.

Vuoden 2021 perusturvan terveystoimen kustannuksiin saatiin korvausta 223.556,00 euroa, mikä näkyy palvelun oston vähennyksenä; lisäksi E-P:n sairaanhoitopiiri palautti v. 2021 suoraan kunnalle tilinpäätökseen ylijäämää, josta Vimpelin kunnan osuus oli 133 000 euroa. Vuonna 2020 valtionosuuteen sisältyi koronapandemiasta johtuen korotusta 690 390 euroa ja harkinnanvaraista valtionosuutta 390 000 euroa. Vuonna 2021 kunta sai harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 510 000 euroa.

Vuoden 2021 vakituisten henkilöstön määrä oli 45; vuoden 2020 tilinpäätöksessä oli 44,5. Henkilöstökulut ovat tuloslaskelmassa vertailukelpoiset.

5.2. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset poistot on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisen poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Keskinäisten omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty ja kunnan omistaminen kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyvien vastaavien hyödykkeisiin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Sumupoistojen oikaisu

Kiinteistöyhteisöjen pysyvien vastaavien hyödykkeiden poistot on tehty suunnitelman mukaisena.

5.3. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.3.1. Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)	2021	2020
Keskusvaalilautakunta	3 173,80	
Tarkastuslautakunta		
Kunnanhallitus	15 218,12	27 475,57
Vapaa-aika ja kulttuuritoimen lautakunta	43 072,53	37 729,27
Tekninen lautakunta	4 044 703,89	4 090 099,66
Toimintatuotot yhteensä	4 106 168,34	4 155 304,50

5.3.2. Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2021	2020
Kunnan tulovero	9 117 876,78	8 758 197,03
Osuus yhteisöveron tuotosta	961 222,88	666 773,34
Kiinteistövero	781 420,71	722 605,46
Verotulot yhteensä	10 860 520,37	10 147 575,83

Tuloveroprosentit ja verotettava tulo vv. 2013–2021

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos
2013	21,00	41,672	1,1
2014	21,50	42,035	0,9
2015	22,00	41,395	-1,5
2016	22,25	41,266	-0,3
2017	22,25	38,922	-5,7
2018	22,25	40,343	3,6
2019	22,25	39,902	-1,1
2020	22,25	40,120	0,5
2021	22,25	40,763	1,6

Lähde: Veroennustekahikko, Vimpeli 1 / 2022

Kiinteistöveroprosentit ja veropohja vv. 2013–2021

Lähde: Veroennustekehikko, Vimpeli 1 / 2022

	Vak. as. kiinteistövero %	Veropohja milj. €	Yleinen kiinteistövero %	Veropohja maa ja rak. milj.€	Vapaa-ajan as. kiinteistövero %	Veropohja
2013	0,50	55 105	1,00	6 580 17 865	1,10	6 048
2014	0,50	59 934	1,10	8 193 19 571	1,10	6 798
2015	0,55	59 761	1,30	8 215 19 176	1,15	6 804
2016	0,70	59 854	1,30	8 238 18 629	1,30	6 608
2017	0,70	59 308	1,30	8 369 22 431	1,30	6 624
2018	0,65	58 000	1,10	8 417 22 836	1,30	6 627
2019	0,65	58 620	1,10	8 472 22 548	1,30	6 687
2020	0,65	57 809	1,10	8 497 21 068	1,30	6 720
2021	0,65	57 281	1,10	8 293 21 390	1,30	6 633

5.3.3. Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	8 582 610,00	8 435 557,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valt.osuuksien tas. (+/-)	2 227 536,00	2 121 144,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	510 000,00	390 000,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-746 437,00	-747 925,00
Veromenetysten korvaus	1 610 772,00	1 598 036,00
Valtionosuudet yhteensä	9 446 945,00	9 285 668,00

5.3.4. Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	16 824 107,54	16 435 686,41
Muiden palvelujen ostot	1 637 831,59	1 346 823,48
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	18 461 939,13	17 782 509,89

5.3.5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

PYSYVÄT VASTAAVAT	Kuntajaoston suositukset		Vimpelin kunta Kohteet ennen 1.1.2013		Vimpelin kunta Uudet kohteet 1.1.2013		Vimpelin kunta Uudet kohteet kvalt. 9.11.2020	
	Tasapois- tovuosi	Meno- jäännös	Tasa- poisto	Meno- jäännös	Tasa- poisto	Meno- jäännös	Tasa- poisto	Meno- jäännös
Aineettomat hyödykkeet								
Kehittämismenot	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v		5 v	
Aineettomat oikeudet	5-20 v*	ei suositella	5 v		5 v		5 v	
Liikearvo	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v		5 v	
Muut pitkävaikutteiset menot								
Atk-ohjelmistot	2-5 v*	ei suositella	5 v					
Laajat tietojärjestelmät					5 v		5 v	
Muut atk-ohjelmistot					2 v		3 v	
Osallistuminen toisen yhteisön - tiekankkeisiin	15 – 20 v	ei suositella			15 v		20 v	
Osake - ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	5 – 10 v	ei suositella			5 v		5 v	
Muut	2-5 v*	ei suositella	5 v		2 v			
Osuudet tai avust. muiden yhteisöjen käyttöön. hank. menoihin					5 v		5 v	
Muut pitkävaikutteiset menot					2 v		5 v	
Aineelliset hyödykkeet								
Maa ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa	
Rakennukset ja rakennelmat								
Hallinto- ja toimisto rakennukset, kiviset	20 - 50 v	5 % - 10 %	50 v					
Hallinto- ja toimisto rakennukset, kiviset					40 v		50 v	
Hallinto- ja toimisto- rakennukset, puiset					30 v		40 v	
Koulurakennukset, kiviset					30 v		50 v	
Koulurakennukset, puiset					20 v		40 v	
Päiväkodit, kiviset					30 v		50 v	
Päiväkodit, puiset					20 v		40 v	
Sairaala- ja terveydenhuolto- rakennukset, kiviset					30 v		50 v	
Sairaala- ja terveydenhuolto- rakennukset, puiset					20 v		40 v	
Vanhainkodit ja palvelutalot, kiviset					35 v		50 v	
Vanhainkodit ja palvelutalot, puiset					25 v		40 v	
Muut hallinto- ja laitos- rakennukset, kiviset					25 v		50 v	
Muut hallinto- ja laitos- rakennukset, puiset					20 v		40 v	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 v	10 % - 15 %	30 v					
Tehdas- ja tuotanto- rakennukset, kivi / teräs					30 v		30 v	
Muut tehdas- ja tuotantorakennukset					20 v		20 v	
Talusrakennukset	10 – 20 v	15 % -20 %	20 v					
Varastot, kivi / teräs					20 v		20 v	
Varastot, puurakenteiset					10 v		20 v	
Muut talusrakennukset, kiviset					20 v		20 v	
Muut talusrakennukset, puiset					10 v		20 v	
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 v	10 % - 15 %	30 v					
Uimahallit					25 v		30 v	
Liikuntahallit					30 v		30 v	
Urheilukenttien huoltorakennukset					25 v		25 v	

Virkistysalueiden mökit / saunamök.					30 v		30 v	
Muut vapaa-ajan rakennukset					20 v		30 v	
Asuinrakennukset	30 - 50 v	5 % - 10 %	50 v					
Kerrostalot, kiviset					40 v		50 v	
Kerrostalot, puiset					35 v		40 v	
Rivi- ja pientalot, kiviset					35 v		50 v	
Rivi- ja pientalot, puiset					30 v		40 v	
Rakennusten peruskorjaukset			30 v		**		30 v	
Kiinteät rakenteet ja laitteet								
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v	
Sillat, laiturit, uimalat	10 - 30 v	10 % - 25 %		25 %		25 %	30 v	
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30 v	10 % - 20 %		20 %		20 %	30 v	
Vedenjakeluverkosto	30 - 40 v	7 % - 10 %		10 %		10 %	30 v	
Viemäriverkko	30 - 40 v	7 % - 10 %		10 %		10 %	30 v	
Kaukolämpöverkko	20 - 30 v	10 % - 15 %		20 %		15 %	30 v	
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v	
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 v	20 % - 22 %				22 %	12 v	
Maakaasuverkko	20 - 25 v	12 % - 15 %				15 %	25 v	
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20 v	15 % - 20 %		20 %		20 %	20 v	
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 - 20 v	15 % - 25 %	20 v		10 v		20 v	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20 v	15 % - 20 %	15 v		15 v		20 v	
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15 v	20 % - 25 %			10 v		15 v	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 v	20 % - 25 %	15 v		10 v		15 v	
Koneet ja kalusto								
Rautaiset alukset	15 - 20 v	15 % - 20 %			15 v		20 v	
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	8 - 15 v	20 % - 27 %			8 v		10 v	
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 v	25 % - 30 %	5 v					
Kuorma-autot					7 v		7 v	
Paketti- ja henkilöautot					5 v		5 v	
Trukit ja traktorit					5 v		7 v	
Mönkijät ja moottorikelkat					5 v		5 v	
Muut kuljetusvälineet					4 v		4 v	
Muut liikkuvat työkonet	5 - 10 v	25 % - 30 %	5 v		5 v		10 v	
Muut raskaat koneet	10 - 15 v	20 % - 25 %	10 v		10 v		10 v	
Muut kevyet koneet	5 - 10 v	25 % - 30 %	5 v		5 v		5 v	
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 v	20 % - 30 %	10 v					
Rtg-laitteet					10 v		10 v	
Hammashoitoyksiköt ja autoklaavilaitteet					10 v		10 v	
Muut sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet					5 v		10 v	
Atk-laitteet	3 - 5 v	30 % - 40 %	5 v		3 v		3 v	
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 v	30 % - 40 %	5 v		3 v		3 v	
Muut aineelliset hyödykkeet								
Luonnonvarat Arvo- ja taidesineet		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		käytön mukainen poisto ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset								
Osakkeet ja osuudet		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa		ei poistoaikaa

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

**) Pysyvien vastaavien hyödykkeen perusparannusmeno voidaan joko lisätä sen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjata erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintamenuksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa (alv 0 %), on kunnassa kirjattu vuosikuluiksi.

5.3.6. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	2 000,00	5220,43	2 000,00	5220,43
Rakennusten myyntivoitot	56 750,41		56750,41	
Koneiden ja kaluston myyntivoitot	9 650,02	1848,25		
Muut myyntivoitot	4 052,04		4052,04	
Myyntivoitot yhteensä	72 452,47	7068,68	62 802,45	5 220,43
Muut toimintakulut				
x osakkeiden ja osuuksien myyntitappio	25018,18		13722,48	
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	9373,84		9373,84	
Myyntitappiot yhteensä	34392,02	0	23096,32	0

5.3.7. Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Satunnaiset kulut yhteensä	0	0	0	0

5.4. Tasetta koskevat liitetiedot

5.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5.4.1.1. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Tietokone-ohjelmistot	Muut pitkävaik. menot	Aineett. hyöd. yht.
Poistamaton hankintameno 1.1.	29551,72	8 157,77	37 709,49
Lisäykset tilikauden aikana	25368,16	375 973,95	401 342,11
Rahoitusosuudet tilikaudella			
Vähennykset tilikauden aikana			
Tilikauden poisto	-8284,49	-5 822,96	-14 107,45
Arvonlennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintamenot 31.12.	46 635,39	378 308,76	424 944,15

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Maa-alueet	Rakenn.	Kiint. rakent ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	2 119 891,90	10 694 426,53	3 764 528,15	391 786,04	718 194,27	17 688 826,89
Lisäykset tilikauden aikana	18 665,00	808 943,19	194 653,03	45 839,48	256 281,35	1 324 382,05
Rahoitusosuudet tilikaudella			-128 024,80		-55 852,52	-183 877,32
Vähennykset tilikauden aikana	-32 048,51	-129 578,88	-7 596,04			-169 223,43
Siirrot erien välillä	0,00	166 124,69	345 081,33		-511 206,02	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-423 733,70	-474 555,12	-155 319,88		-1 053 608,70
Arvonlennukset ja niiden palautukset						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 106 508,39	11 116 181,83	3 694 086,55	282 305,64	407 417,08	17 606 499,49

OSAKKEET JA OSUUDET	Tytär-yhteisö-osakkeet	Kunta-yhtymä-osuudet	Osakkuus-yhteisö-osakkeet ja -osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Muut osakk. ja osuud. osak. ja om.yhteis.	Osakkeet ja Osakkeet ja
Poistamaton hankintameno 1.1.	749 136,15	2 243 035,22	0	986 140,75	16 800,00	3 995 112,12
Lisäykset tilikauden aikana			236299,81			236 299,81
Rahoitusosuudet tilikaudella						
Vähennykset tilikauden aikana		-236 299,81		-30 597,48		-266 897,29
Tilikauden poisto						
Arvonlennukset ja niiden palautukset						
Poistamaton hankintamenot 31.12.	749 136,15	2 006 735,41	236299,81	955 543,27	16 800,00	3 964 514,64

5.4.1.2. Arvonkorotukset

Arvonkorotuksia ei ollut vuoden 2021 taseessa.

5.4.1.3. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Järviseudun sähkövoiman kuntayhtymä yhtiöitettiin JärviS-Energiaksi.

Muita olennaisia kuntayhtymäosuuksien arvonmuutoksia ei ollut vuoden 2021 taseessa.

5.4.1.4. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 2021						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Vimpelin Vuokra-asunnot Oy	Vimpeli	100,00	100,00	190 687	2 976 937	24 180
Vimpelin Lämpö Oy	Vimpeli	70,80	70,80	439 043	217 742	41 004
Vimpelin Keskuskiinteistöt Oy	Vimpeli	64,17	64,17	218 212	3 574	-5 162
Asunto Oy Vimpelin Kotipiha	Vimpeli	100,00	100,00	365 120	1 756	-22 435
			Yhteensä	1 213 062	3 200 009	37 586
Kuntayhtymät						
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	Seinäjoki	2,16	2,16	1 607 649	5 601 756	307 484
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoki	1,88	1,88	161 239	531 437	42 449
Etelä-Pohjanmaan liitto	Seinäjoki	1,75	1,75	28 431	9 727	-9 511
Järviseudun koulutuskuntayhtymä	Lappajärvi	9,54	9,54	852 209	81 960	58 548
			Yhteensä	2 649 528	6 224 880	398 969
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
JärviS-Energia Oy	Alajärvi	33,33				

5.4.1.5. Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		67 778,52		75 369,82
Lainasaamiset	330 665,99		330 665,99	
Muut saamiset	724 065,48	57 657,01	724 065,48	49 876,60
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				4 520,31
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	1 054 731,47	125 435,53	1 054 731,47	129 766,73

5.4.1.6. Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yht.				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	16 372,80	11 211,20		13 216,32
EU-tuet ja avustukset				9 470,90
Muut tulojäämät	182 629,30	128 799,30	133000,00	27 563,99
Tulojäämät yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	199 002,10	140 010,50	133000,00	50 251,21

5.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1.	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99	10 969 570,99
Muut omat rahastot	22 710,21	23 808,21		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	86 700,24	-1 321 252,34	-165 830,07	-1 406 743,43
Muu lisäys tilikaudella		-11 951,73		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	86 700,24	-1 333 204,07	-165 830,07	-1 406 743,43
Tilikauden ali/ylijäämä	1 391 961,87	1 451 435,25	971 742,04	1 240 913,36
Oma pääoma yhteensä	12 470 943,31	11 111 610,38	11 775 482,96	10 803 740,92

Oman pääoman muutokseen vaikuttava tekijä:
Kuntayhtymän oman pääoman muutos

5.4.2.1. Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
	2021	2020
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 373 262,00	3 484 862,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 373 262,00	3 484 862,00

5.4.2.2. Vieras pääoma, erittely

Vieras pääoma				
	2021		2020	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		58 014,51		49 145,73
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		18,05		8,31
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat ja liittymismaksut				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Vieras pääoma yhteensä		58 032,56		63 123,78

5.4.2.3. Siirtovelkoihin liittyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	1 753,00	32 437,00	1 753,00	32 437,00
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukul. jaksotukset	279 900,78	302 616,46	279 900,78	273 398,39
Korkojaksotukset	12 450,91	17 004,90	12 450,91	13 707,99
Muut menojäämät	782 594,63	803 252,79	39 064,38	68 461,69
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 076 699,32	1 155 311,15	333 169,07	388 005,07
Siirtovelat yhteensä	1 076 699,32	1 155 311,15	333 169,07	388 005,07

5.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

5.5.1. Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	2 037 064,90	2 541 942,35
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	249 640,30	284 476,43
	0,00	0,00	2 286 705,20	2 826 418,78

Liitetieto-ohje "Jos vastuusitoumuksen kohteena oleva velka tai velvoite sisältyy jo täysimääräisenä konsernitasen velkoihin tai pakollisiin varauksiin, ei ko. vastuusitoumusta esitetä enää konsernitasen vastuusitoumusten liitetiedoissa

5.5.2. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	19 683 491,00	18 857 839,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	12 894,00	11 750,00

5.5.3. Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Koronvaihtosopimus			0	0
nimellisarvo	1 402 222,36	2 703 739,63		
käypä arvo	-205 889,18	-283 912,84		

Konsernitilinpäätöksessä olevat koronvaihtosopimukset ovat Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin. Kunnan osuus koronvaihtosopimuksista on 2,16 %.

Vuokravastuut					
	Konserni			Kunta	
	2021	2020	*	2021	2020
Vuokravastuut yhteensä	211 116,74	262 167,59	*	35 026,43	24 744,99
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	63 774,35	106 366,34	*	14 311,16	8 012,04
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)					
- sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet					

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

* Vertailuvuoden 2020 lukuja korjattu

5.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota ja koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2021

Tulosalue	Tulosyksikkö Virka- ja toiminimike	TP 2020	TP 2021	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Hallinto	YLEISHALLINTO						
	Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1	1
Tekninen toimi	HALLINTO JA TALOUS						
	Hallinto- ja talousjohtaja	1	1	1	1	1	1
	Hallintosihteeri	1	1	1	1	1	1
	Laskentasihteeri	1	1	1	1,4	1,6	1
	Palvelusihteeri	1	1	1	1	0,6	0
	Kiinteistösihteeri, asunnot *				1	1	1
	HALLINTO						
	Tekninen johtaja	1	1	1	1	1	1
	Toimistos sihteeri	2	2	2	2	2	2
	Rav.- ja puhdistusp. esimies					1	1
	RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖ- VALVONTA						
	Ympäristösihteeri ym.	1	1	1	1	1	1
	RAVITSEMUSPALVELUT						
	Ravitsemispalveluesimies	1	1	1	1	0	0
	Vastaava suurtalouskokki	1	1	1	1	1	1
	Suurtalouskokki	4	4	4	4	1	1
	Ravitsemistyöntekijä	2,5	3,5	3,5	3,5	2	2
	PUHDISTUSPALVELUT						
	Puhdistuspalveluesimies						
	Tiiminvetäjä	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0
Laitoshuoltaja	13,5	12	12	12	7	7	
TILAPALVELU							
Kiinteistöhuoltoesimies	1		-	-	-	-	
Kunnallistekniikan palveluvas- taava		0,5	0,5	0,5	0,5		
Kunnanmestari			1	1	1	1	
Ammattimies	7	7	7	8	5	5	
Yhdyskuntapalvelujen päällikkö*				0,8	1	1	
LIIKUNTAPAIKAT							
Liikuntapaikkojen hoitaja	2	2	2	2	2	2	
VESIHUOLTOLAITOS							
Vesi- ja viemärlaitoksenhoitaja	1	1	1	1	1	1	
Viemärlaitoksen hoitaja	1	1	1	1	1	1	
Vapaa-ai- kapalvelut	HALLINTO						
Vapaa-aikasihteeri	1	1	1	1	1	1	
	Nuoriso-ohjaaja-liikunnanohjaaja					1	1
		44,5	44,5	44,5	47,7	35,7	34

Henkilöstökulut	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	1 729 246,66	1 648 208,94
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	366 177,58	360 793,16
Muut sivukulut	56 703,30	64 004,66
Henkilöstökorvaukset	-46 332,57	-48 224,67
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2 105 794,97	2 024 782,09
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	61 056,13	63 104,48
Henkilöstökulut yhteensä	2 105 794,97	2 024 782,09

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2021	2020
Suomen Kristillisdemokraatit ry/Vimpelin paikallisosasto	301,50	198,00
Vasemmistoliitto ry/Vimpelin paikallisosasto	508,00	417,50
Kansallinen Kokoomus ry/Vimpelin paikallisosasto	348,75	0,00
Vimpelin Perussuomalaiset	327,00	249,50
Haloo Vimpeli	812,25	518,00
Etelä-Pohjanmaan Vihreät ry	20,00	20,00
Suomen Keskusta ry/Vimpelin paikallisosasto	1 393,50	1 283,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 711,00	2 686,00

Tilintarkastuspalkkiot	2021	2020
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	3 574,58	3 867,16
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot	651,36	664,94
Muut palkkiot		
KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	3 005,03	
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot	698,91	
Muut palkkiot		
Palkkiot yhteensä	7 929,88	4 532,10

ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU 31.12.2021

Hallinto ja laitosrakennukset						
Hyödyke	Nimi	Rakennus- vuosi	Rakennus-kus- tannus	Alv-vastuu koko summa	Päättyy	
735	Liikuntah. Katto + salin lattia	2012	58 748,25	12 274,80	2021	2 454,96
777	Vimpelin palvelukeskus	2015	6 064 342,91	1 358 881,69	2024	271 776,34
781	Aapiskujan liikuntasalin lattiap.	2015	21 149,60	3 680,12	2024	736,04
782	Liikuntahallin peruskorjaus	2015	15 649,03	4 973,67	2024	994,74
806	Yhteiskoulun kellaritilojen korjaukset	2016	124 165,52	29 115,76	2025	8 734,74
818	Yhteiskoulun ikkunoiden uusiminen	2017	53 420,95	12 821,03	2026	7 692,60
820	Kirjaston hissi	2017	27 357,16	6 565,73	2026	3 282,85
851	Metsätarhan päiväkotij korj	2019	64 312,19	15 004,64	2028	12 003,76
852	Mirjanpellon peruskorjaus	2019	131 186,15	32 367,55	2028	22 657,32
854	Yhteiskoulun vesikatton uusim	2019	35 124,54	8 194,84	2028	6 555,92
855	Toimela väestötilojen rakentaminen	2019	61 369,35	13 109,72	2028	9 176,86
878	Rantakylän ent koulun peruskorjaus	2020	25 461,08	5 870,44	2029	4 696,32
880	Intervallios peruskorjaus 1 vaihe	2020	1 438 649,48	349 122,12	2029	279 297,68
883	Paloas ovien ja vesikatton uusim.	2020	55 936,38	12 896,25	2029	10 316,96
907	Metsätarhan päiväkodin muutos- työt/pk	2021	15 663,68	3 594,61	2030	3 235,14
908	Yhteiskoulun kellaritul korjaus	2021	35 434,17	8 132,38	2030	7 319,16
909	Intervallios peruskorjaus 2. vaihe	2021	923 970,03	173 883,16	2030	156 494,88
Arvonlisäveron palautusvastuu 31.12., kunta					Yhteensä	807 426,27

6. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

TULOSLASKELMA	2021		2020	
Liikevaihto		946 131,72		1 350 127,53
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat		-275 526,75		-250 101,05
Ostot tilikauden aikana	-100 261,48		-91 762,81	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-175 265,27		-158 338,24	
Henkilöstökulut		-127 755,92		-127 930,77
Palkat ja palvelut	-125 596,75		-107 995,10	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-22 542,49		-19 911,58	
Muut henkilösivukulut	20 383,32		-24,09	
Poistot ja arvonalentumiset		-277 528,72		-226 314,22
Suunnitelman mukaiset poistot	-271 593,85		-213 936,68	
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut	-5 934,87		-12 377,54	
Liikelylijäämä (-alijäämä)		265 320,33		745 781,49
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot		-0,33		0,19
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut		-58,01		
Korvaus peruspääomasta *		-48 307,84		-48 307,84
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		216 954,15		697 473,84
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		216 954,15		697 473,84
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		216 954,15		697 473,84

- korvaus peruspääomasta 2 %

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

TASE			
VASTAAVAA	1.1.2021	31.12.2021	Muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 760 680,50	2 533 757,76	-226 922,74
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00
Aineettomat oikeudet	0,00	10 786,18	10 786,18
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	2 760 680,50	2 522 971,58	-237 708,92
Maa- ja vesialueet	67 809,11	67 809,11	0,00
Rakennukset	0,00	0,00	0,00
Kiinteä laitteet ja rakenteet	2 669 158,83	2 429 223,91	-239 934,92
Koneet ja kalusto	1 774,20	0,00	-1 774,20
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	21 938,36	25 938,56	4 000,20
VAIHTUVAT VASTAAVAT	343 441,93	549 885,81	206 443,88
Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00
Saamiset	343 441,93	549 885,81	206 443,88
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	343 441,93	549 885,81	206 443,88
Myyntisaamiset	283 250,65	521 252,60	238 001,95
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	60 191,28	28 633,21	-31 558,07
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 104 122,43	3 083 643,57	-20 478,86

VASTATTAVAA	1.1.2021	31.12.2021	Muutos
OMA PÄÄOMA	2 624 144,74	2 841 098,89	216 954,15
Peruspääoma	2 415 391,88	2 415 391,88	0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	208 752,86	208 752,86	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	216 954,15	216 954,15
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET			
VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Poistoero	0,00	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00	0,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00	0,00
VIERAS PÄÄOMA	479 977,69	242 544,68	-237 433,01
Pitkäaikainen	437 171,59	191 769,89	-245 401,70
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Muut velat	437 171,59	191 769,89	-245 401,70
Lyhytaikainen	42 806,10	50 774,79	7 968,69
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	42 806,10	50 774,79	7 968,69
Muut velat	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00		0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 104 122,43	3 083 643,57	-20 478,86

Vesihuoltolaitos (vesilaitos + viemärlaitos) taseyksikkö

RAHOITUSLASKELMA	2021		2020	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	265 261,99		745 781,49	
Poistot ja arvonalentumiset	271 593,85		213 936,68	
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 307,65		-48 307,65	
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät		488 548,19		911 410,52
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-44 671,30		-335 182,91	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot		-44 671,30		-335 182,91
Toiminnan ja investointien rahavirta		443 876,89		576 227,61
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys kunnalle				
Antolainasaamisten lisäys muilta				
Antolainasaamisten vähennys kunnalta				
Antolainasaamisten vähennys muilta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta				
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muu- tokset				
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos kunnalta	31 558,07		12 501,96	
Saamisten muutos muilta	-238 001,95		253 468,57	
Saamisten muutos				
Korottomien velkojen muutos kunnalta				
Korottomien velkojen muutos muilta	-237 433,01	-443 876,89	-842 198,14	-576 227,61
Rahoituksen rahavirta		-443 876,89		-576 227,61
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12				
Rahavarat 1.1				

LIIKETOIMINNAN TULOSLASKELMA

	2021	2020
Toimintatuotot		
Myyntituotot		
Liiketoiminnan myyntituotot	16 891,33	28 004,62
Muut suoritteisen myyntituotot	730 189,69	638 422,90
Myyntituotot	747 081,02	666 427,52
Tuet ja avustukset	7 219,74	5 194,39
Muut toimintatuotot		
Vuokratuotot	240 033,70	252 977,53
Muut toimintatuotot	56 750,41	12,50
Muut toimintatuotot	296 784,11	252 990,03
Toimintatuotot	1 051 084,87	924 611,94
Toimintakulut		
Palkat ja palkkiot	-320 001,25	-301 813,16
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-61 340,47	-59 703,25
Muut henkilösivukulut	-8 885,91	-8 514,13
Henkilöstökorvaukset	706,18	2 914,46
Henkilösivukulut	-69 520,20	-65 302,92
Henkilöstökulut	-389 521,45	-367 116,08
Palvelujen ostot		
Muiden palvelujen ostot	-147 125,54	-95 790,05
Ostot tilikauden aikana	-274 357,03	-234 414,47
Muut toimintakulut		
Vuokrat	-199 512,55	-202 106,36
Muut toimintakulut	-149,43	-67 710,90
TOIMINTAKULUT	-1 010 666,00	-967 137,86
TOIMINTAKATE	40 418,87	-42 525,92
VUOSIKATE	40 418,87	-42 525,92
Suunnitelman mukaiset poistot	-32 620,29	-45 923,52
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	7 798,58	-88 449,44

Kunnan, joka harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa, on pidettävä tästä erillistä kirjanpitoa.

Liiketoiminnan tuloslaskelma sisältää liiketoiminnan kiinteistöt sekä Toimelan ja yhteiskoulun ateriapalvelun valmistuksen.

7. YHTEENVETO YHTEISTOIMINTAKUSTANNUKSISTA

Maaseututoimi, sivistystoimi ja perusturva

	TP 2020	TA 2021	TA 2021 + muutos	TP 2021	Tot. % TA 2021	Muutos € TP21/TA21	Muutos- %
Maaseututoimi							
Maataloustoimen hallinto	5 896	6 920	6 920	6 219	89,9	-701	-11,3
Maatalouden tuki ja viran- omaistehtävät	37 930	39 890	39 890	37 159	93,2	-2 731	-7,3
Maaseutupalv. kehittämi- nen	4 774	6 294	6 294	4 476	71,1	-1 818	-40,6
Avustukset							
Lomatoimen hallinto	663	4 315	4 315	1 390	32,2	-2 925	-210,4
Lomituspalvelut							
Maaseututoimi yht.	49 263	57 419	57 419	49 244	85,8	-8 175	-16,6
Sivistyslautakunta							
Sivistystoimen projektit	11 554	0	0	4 206		4 206	100,0
Perhepäivähoito	104 197	112 480	112 480	111 217	98,9	-1 263	-1,1
Erityisvahaiskasvatus	15 224	12 673	12 673	11 777	92,9	-896	-7,6
Päiväkotihoido	580 657	590 369	690 369	720 704	104,4	30 335	4,2
Kotihoidontuki	90 286	85 000	85 000	73 035	85,9	-11 965	-14,1
Esi- ja perusopetus	2 949 853	3 144 713	3 144 713	3 108 028	98,8	-36 685	-1,2
Kuraattoritoiminta	32 615	47 110	47 110	43 146	91,6	-3 964	-8,4
Vimpelin lukio	138 144	218 751	241 751	195 058	80,7	-46 693	-19,3
Musiikkiopisto	71 506	72 959	72 959	91 929	126,0	18 970	26,0
Kansalaisopisto	38 126	40 553	40 553	30 665	75,6	-9 888	-24,4
Kirjastopalvelut	183 577	210 377	210 377	213 457	101,5	3 080	1,5
Nuorisotoimi	52 743	66 241	66 241	67 361	101,7	1 120	1,7
Sivistysltk yht.	4 268 482	4 601 226	4 724 226	4 670 583	98,86	-53 643	-1,1
Perusturvalautakunta							
Hallinto + projektit	8 198	6 408	6 408	5 917	92,3	-491	-7,7
Vast.otto ja terv.neuvonta	1 089 149	1 127 679	1 127 679	1 324 821	117,5	197 142	17,5
Erikoissairaanhoido	4 415 925	4 100 839	4 150 839	4 419 812	106,5	268 973	6,5
Suun terveydenhoito	348 675	312 055	312 055	302 243	96,9	-9 812	-3,1
Työterv.huolto	156	0	0	0		0	
Eläinlääk.+ ymp.terv.h.	62 299	97 200	97 200	69 079	71,1	-28 121	-28,9
Kuntoutus 7-12-2021		107 803	107 803	114 528	106,2	6 725	6,2
Hoido- ja hoiva	3 864 767	3 436 730	3 936 730	3 706 177	94,1	-230 553	-5,9
Kuntoutus 1-6.2021	204 640	107 803	107 803	97 581	90,5	-10 222	-9,5
Aikuisten palvelut	610 726	645 250	645 250	662 163	102,6	16 913	2,6
Perhepalvelut	410 513	445 443	445 443	386 136	86,7	-59 307	-13,3
Vammaispalvelu	1 272 126	1 435 502	1 135 502	1 208 054	106,4	72 552	6,4
Perusturvaltk yht.	12 287 174	11 822 712	12 072 712	12 296 511	101,9	223 799	1,8
Kaikki lautakunnat yhteensä	16 604 919	16 481 357	16 854 357	17 016 338	101,0	161 981	1,0

8. LUETTELOT JA SELVITYKSET

Käytetyt kirjanpitokirjat

Tilikautena 1.1.- 31.12.2021 on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja:

Pääkirja
Päiväkirja

Talousarvion toteutuminen
Tuloslaskelma
Tase
Rahoituslaskelma

Tositesarjat 2021

Muistiotositteet	002	001201–001452
Vyörytykset	007	007001–007144
Käyttöomaisuusviennit	010	010001–010025
Sähköinen kierrätys	030	300001–304265
Ostoreskontra/suoritukset	040	040001–040257
Yleislaskutus	101	110000–110360
Vuokralaskutus	104	140001–140891
Yhteislautakuntien laskutukset	110	108201–108621
Vesi- ja jätevesimaksut	143	700001–705820
Myyntireskontran viitesuoritukset	151	151001–151663
Myyntireskontran suorakirjaukset	153	154001–154191
Myyntiresk. Intrumin viitesuoritukset	155	155001–155051
Myyntiresk. Intrumin suoritukset	156	157001–157021
Rakennusvalvonta/Vimpeli	177	177001–177028
Palkat ja palkkiot	310	310001–310021
Matkalaskut	320	320001–320008
Tiliotekirjaukset(maksuliikenneohjelmasta)	201	201001–201949

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

VIMPELIN KUNNANHALLITUS

Vimpelissä 28. päivänä maaliskuuta 2022

Hannu Särkinen
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Marko Timo
kunnanhallituksen I varapuheenjohtaja

Matti Latvala
kunnanhallituksen II varapuheenjohtaja

Anita Ammesmäki
kunnanhallituksen jäsen

Susanna Moskajärvi
kunnanhallituksen jäsen

Eija Rannanpää
kunnanhallituksen jäsen

Teija Uitto-Kohonen
kunnanhallituksen jäsen

Sam Leijonanmieli
kunnanjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Seinäjoki ____ päivänä toukokuuta 2022

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö

Janne Kulju
Tilintarkastaja, KHT, JHT

Käyttötalouden toteutuminen (sisältää sisäiset tulot ja menot)

Käyttötalouden toteutuminen (ulkoinen/sisäinen)						
	TA 2021	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot	0		0,00	3 173,80	-3 173,80	
Toimintakulut	-10 343	0	-10 343,00	-12 416,68	2 073,68	120,0
Toimintakate	-10 343	0	-10 343,00	-9 242,88	-1 100,12	89,4
Tarkastuslautakunta						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-11 244	0	-11 244,00	-11 975,65	731,65	106,5
Toimintakate	-11 244	0	-11 244,00	-11 975,65	731,65	106,5
Kunnanhallitus						
Toimintatuotot	90 923		90 923,00	35 136,02	55 786,98	38,6
Toimintakulut	-17 798 656	-350 000	-18 148 656,00	-18 180 303,75	31 647,75	100,2
Toimintakate	-17 707 733	-350 000	-18 057 733,00	-18 145 167,73	87 434,73	100,5
Vapaa-aika- ja kultt.toim. Ltk						
Toimintatuotot	43 891		43 891,00	54 318,70	-10 427,70	123,8
Toimintakulut	-156 009		-156 009,00	-159 882,33	3 873,33	102,5
Toimintakate	-112 118	0	-112 118,00	-105 563,63	-6 554,37	94,2
Tekninen lautakunta						
Toimintatuotot	4 272 802		4 272 802,00	4 648 846,39	-376 044,39	108,8
Toimintakulut	-4 111 788	-100 000	-4 211 788,00	-4 626 698,56	414 910,56	109,9
Toimintakate	161 014	-100 000	61 014,00	22 147,83	38 866,17	36,3
Rahoitus						
Toimintatuotot	0	0	0,00		0,00	0,0
Toimintakulut	0	0	0,00	7,38	-7,38	0,0
Verotulot	10 385 000		10 385 000,00	10 860 520,37	-475 520,37	104,6
Valtionosuudet	8 924 821		8 924 821,00	9 446 945,00	-522 124,00	105,9
Rah.tuotot- ja kulut	-33 774		-33 774,00	-18 095,80	-15 678,20	53,6
Vuosikate	19 276 047	0	19 276 047,00	20 289 376,95	-1 013 329,95	105,3
VIMPELIN KUNTA						
Toimintatuotot	4 407 616	0	4 407 616,00	4 741 474,91	-333 858,91	107,6
Toimintakulut	-22 088 040	-450 000	-22 538 040,00	-22 991 269,59	453 229,59	102,0
Toimintakate	-17 680 424	-450 000	-18 130 424,00	-18 249 794,68	119 370,68	100,7
Verotulot	10 385 000	0	10 385 000,00	10 860 520,37	-475 520,37	104,6
Valtionosuudet	8 924 821	0	8 924 821,00	9 446 945,00	-522 124,00	105,9
Rahoitustuotot- ja kulut	-33 774		-33 774,00	-18 212,50	-15 561,50	53,9
Vuosikate	1 595 623	-450 000	1 145 623,00	2 039 458,19	-893 835,19	178,0
Poistot ja arvonalentum.	-972 605	0	-972 605,00	-1 067 716,15	95 111,15	109,8
Satunn. tuotot ja kulut					0,00	
Tilikauden yli-/alijäämä	623 018	-450 000	173 018,00	971 742,04	-798 724,04	561,6

Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu (sisältää sisäiset tulot ja menot)

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU						
	Alkuper.	Muutokset	TA +	Toteutuma	Poikkeama	Tot.
ulkoinen/sisäinen	TA 2021		muutokset			%
Toimintatulot						
Myyntitulot	3 301 394		3 301 394	3 645 781,61	-344 387,61	110,4
Maksutulot	44 200		44 200	48 001,51	-3 801,51	108,6
Tuet ja avustukset	85 290		85 290	25 890,64	59 399,36	30,4
Muut toimintatulot	976 732		976 732	1 021 801,15	-45 069,15	104,6
Valmistus omaan käyttöön						
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-2 168 456		-2 168 456	-2 105 794,97	-62 661,03	97,1
Palvelujen ostot	-18 234 438	-450 000	-18 684 438	-19 035 075,72	350 637,72	101,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 099 480		-1 099 480	-1 175 028,93	75 548,93	106,9
Avustukset muille	-185 200		-185 200	-160 203,02	-24 996,98	86,5
<i>Avustukset liikelaitoksille</i>						
Muut toimintamenot	-400 466		-400 466	-515 166,95	114 700,95	128,6
Toimintakate	-17 680 424	-450 000	-18 130 424	-18 249 794,68	119 370,68	100,7
Verotulot	10 385 000		10 385 000	10 860 520,37	-475 520,37	104,6
Valtionosuudet	8 924 821		8 924 821	9 446 945,00	-522 124,00	105,9
Rahoitustulot ja -menot:						
Korkotulot muilta						
<i>Korkotulot liikelaitoksilta</i>						
Muut rahoitustulot muilta	29 000		29 000	44 761,32	-15 761,32	154,3
<i>Korv. per.pääomasta liikelaitoksilta</i>						
Korkomenot	-61 474		-61 474	-61 488,55	14,55	100,0
Muut rahoitusmenot	-1 300		-1 300	-1 485,27	185,27	114,3
Vuosikate	1 595 623	-450 000	1 145 623	2 039 458,19	-893 835,19	178,0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-972 605		-972 605	-1 067 716,15	95 111,15	109,8
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	623 018	-450 000	173 018	971 742,04	-798 724,04	561,6
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	623 018	-450 000	173 018	971 742,04	-798 724,04	561,6